

การฝึกอบรมผู้ประกอบการเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเอง
ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2557

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเอง
ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ
ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2557
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

**TRAINING PARENTS TO TRAIN THEIR AUTISTIC CHILDREN
IN DAILY ROUTINE ACTIVITIES**

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree
Master of Education Program in Special Education Psychology
Department of Psychology and Guidance
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2014
Copyright of Graduate School, Silpakorn University**

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง“การฝึกอบรมผู้ปกครอง เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ” เสนอโดย นางเนตรชนก รินจันทร์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ชารัทสนวงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. อาจารย์ ดร.นงนุช โรจนเลิศ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นวลฉวี ประเสริฐสุข

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมทรัพย์ สุขอนันต์)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิรัชรินทร์ ชำนาญกิจ)

...../...../.....

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.นงนุช โรจนเลิศ)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นวลฉวี ประเสริฐสุข)

...../...../.....

53261308 : สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ

คำสำคัญ : เด็กออทิสติก/การฝึกอบรมผู้ปกครอง/ทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเอง

เนตรชนก รินจันทร์ : การฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก . อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ดร.นงนุช โรจนเลิศ และ ผศ.ดร.นวลฉวี ประเสริฐสุข. 271 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบความรู้และความสามารถของผู้ปกครอง เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกก่อนและหลังการฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นผู้ปกครองเด็กออทิสติก ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม ที่ยังไม่เคยได้รับการคัดเลือกเข้าโครงการปรับบ้านเป็นห้องเรียน เปลี่ยนพ่อแม่เป็นครูมาก่อน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) ชุดฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก 2) คู่มือสำหรับผู้ปกครอง การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึก ทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก 3) แบบทดสอบความรู้สำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติก 4) แบบประเมินความสามารถสำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติก ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหา ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการศึกษาพบว่า

คะแนนการประเมินความรู้ของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก หลังการฝึกอบรม ($\bar{X} = 18.00$, S.D = 1.55) สูงกว่าก่อนการฝึกอบรม ($\bar{X} = 8.33$, S.D = 1.21)

คะแนน การประเมิน ความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก หลังการทดลอง มีความสามารถอยู่ในระดับ ดี ($\bar{X} = 14.91$, S.D. = 1.10) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกอยู่ในระดับ ดีมาก คือ ด้านที่ 2 การแต่งกาย ($\bar{X} = 16.54$, S.D. = 1.20) ในขณะที่อีก 3 ด้านอยู่ในระดับดี คือ ด้านที่ 3 การทำความสะอาดร่างกาย ($\bar{X} = 14.52$, S.D. = 1.17), ด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร ($\bar{X} = 14.43$, S.D. = 1.33) และด้านที่ 4 การขับถ่าย ($\bar{X} = 14.14$, S.D. = 1.25) ตามลำดับ

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา

ปีการศึกษา 2557

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1.....2.....

53261308 : MAJOR : SPECIAL EDUCATION PSYCHOLOGY

KEY WORDS: AUTISTIC CHILDREN / TRAINING PARENTS / SELF CARE SKILL

NETCHANOK RINJAN: TRAINING PARENTS TO TRAIN THEIR AUTISTIC CHILDREN IN DAILY ROUTINE ACTIVITIES. THESIS ADVISORS: NONGNUCH ROTJANALERT, Ed.D. AND ASST.PROF. NUANCHAVEE PRASERTSUK, Ph.D. 271 pp.

The purpose of this research was to compare the pre training and post training of parent's knowledge and ability for training autistic children to perform their own self-care skill in daily routine activities. The sample in this study consisted of 30 parents of autistic children living in Regional Special Education Center 1, Nakhon Pathom Province, who has not been chosen to join the Change Their Home to be Classroom, Train Parents to become Teachers Project. The samples were chosen by a purposive sampling method. The equipments were 1) the training package for parents for training autistic children to perform their own self-care skill in daily routine activities 2) the guidebook for parents to use Visual Strategies for training autistic children to perform their own self-care skill in daily routine activities 3) the test for parents of autistic children 4) the performance assessment for parents of autistic children. The data was analysed by mean (\bar{X}) and standard deviation (S.D).

The results found that;

The evaluation scores of parents' knowledge for training autistic children to perform their own self-care skill in daily routine activities in the post training was higher than in the pre training, $\bar{X} = 18.00$, S.D = 1.55 and $\bar{X} = 8.33$, S.D = 1.21 respectively.

The parents' performance assessment scores in self-care skills for autistic children's daily routine activities was at a good level ($\bar{X} = 14.91$, S.D. = 1.10). However, when consider in each part, the findings showed that; the parents' ability in training the autistic children's self-care skill in daily routine activities in part 2: dressing, was at a very good level ($\bar{X} = 16.54$, S.D. = 1.20). Whereas other 3 parts were in a good level; part 3: bathing ($\bar{X} = 14.52$, S.D. = 1.17), part 1: dining ($\bar{X} = 14.43$, S.D. = 1.33), and part 4: toilet hygiene ($\bar{X} = 14.14$, S.D. = 1.25) respectively.

Department of Psychology and Guidance

Graduate School, Silpakorn University

Student's Signature.....

Academic Year 2014

Thesis Advisors' Signature 1.....2.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาจากอาจารย์ ดร.นงนุช ไรจนเลิศ อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ผู้ควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นวลฉวี ประเสริฐสุข อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ผู้ควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมทรัพย์ สุขอนันต์ ประธานกรรมการสอบ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิรัชรินทร์ ชำนาญกิจ ผู้ทรงคุณวุฒิ และคณาจารย์ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนวทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำสั่งสอนและให้ความรู้รวมทั้งความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในคว ามเมตตากรุณาและกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ลิจิต กาญจนาสภรณ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา การศึกษาพิเศษ ดร.นพดล ชูลีจันทร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความต้องการ พิเศษ และ นายรุ่งโรจน์ นิ่มนวลเกตุ ผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกอบรมผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการ พิเศษ ที่ให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบเครื่องมือ

ขอขอบพระคุณศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม ที่ได้ให้โอกาส และสนับสนุนในการศึกษาครั้งนี้ ขอขอบคุณเพื่อนผู้วิจัยและเพื่อนนักศึกษ ษาปริญญาโทสาขาวิชา จิตวิทยาการศึกษาพิเศษทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือคำปรึกษาแนะนำและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัย ตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ของการศึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ บิดา มารดา และครูอาจารย์ ที่ได้อบรมสั่งสอนให้ความรู้ให้การช่วยเหลือ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย อย่างดียิ่งตลอดมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฏ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	6
คำถามของการวิจัย.....	6
สมมติฐานการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการศึกษา.....	6
ขอบเขตด้านตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	10
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับเด็กออทิสติก.....	13
ความหมายของเด็กออทิสติก.....	13
สาเหตุการเกิดภาวะออทิสซึม.....	14
ลักษณะและอาการของเด็กออทิสติก.....	17
การช่วยเหลือเด็กออทิสติก.....	20
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครองในการฝึกทักษะเด็กออทิสติก.....	25
ความหมายของผู้ปกครอง.....	25
ความสำคัญและบทบาทของผู้ปกครองในการพัฒนาศักยภาพ เด็กออทิสติก.....	25

บทที่	หน้า
ความสำคัญของการฝึกอบรมผู้ปกครองเด็กออทิสติก	28
โครงการปรับบ้านเป็นห้องเรียนเปลี่ยนพ่อแม่เป็นครู	30
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติ กิจวัตรประจำวันของเด็กออทิสติก.....	33
ความหมายของทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตร ประจำวัน.....	33
ความสำคัญของการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติ กิจวัตรประจำวัน.....	34
ปัญหาการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของ เด็กออทิสติก	36
สาระและผลการเรียนรู้ทักษะด้านการดูแลช่วยเหลือตนเองในการ ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ตามแนวทางการจัดหลักสูตรสำหรับ เด็กออทิสติก พุทธศักราช 2555.....	38
หลักการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตร ประจำวันเด็กออทิสติก	39
การฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เด็กออทิสติกด้วยกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (visual strategies)	41
การเสริมแรงทางบวกและการกระตุ้นเตือนที่ใช้ร่วมกับการใช้กลวิธี การเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการ ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก	523
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมผู้ปกครอง.....	55
ความหมายของการฝึกอบรม.....	55
กระบวนการของการฝึกอบรม.....	56
วิธีการฝึกอบรม.....	57
ชุดฝึกอบรม.....	59
การประเมินผลการฝึกอบรม.....	58
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแล ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก.....	61

บทที่		หน้า
	งานวิจัยต่างประเทศ.....	61
	งานวิจัยในประเทศ.....	62
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	66
	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	66
	ตัวแปรที่ศึกษา.....	66
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	67
	การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ.....	67
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	81
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	85
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	86
	ผลการวิเคราะห์.....	87
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	101
	สรุปผลการวิจัย.....	102
	อภิปรายผล.....	103
	ข้อสังเกตที่พบในงานวิจัย.....	107
	ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	108
	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	109
	รายการอ้างอิง.....	110
	ภาคผนวก.....	116
	ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ ตารางความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ.....	117
	ภาคผนวก ข ชุดฝึกอบรมผู้ปกครอง.....	136
	คู่มือสำหรับผู้ปกครอง.....	251
	ภาคผนวก ค ภาพประกอบ.....	265
	ประวัติผู้วิจัย.....	271

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตารางการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก	84
2	ตารางเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบวัดความรู้ของผู้ปกครองรายบุคคลในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกก่อนและหลังการฝึกอบรม	87
3	เปรียบเทียบความรู้ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ก่อนและหลังการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของเด็กออทิสติก	89
4	ผลการประเมินความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร.....	90
5	ผลการประเมินความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านที่ 2 การแต่งกาย	92
6	ผลการประเมินความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านที่ 3 การทำความสะอาดร่างกาย.....	94
7	ผลการประเมินความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านที่ 4 การจับถ้าย	96
8	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของเด็กออทิสติกก่อนและหลังการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของเด็กออทิสติก	98

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ภาพแสดงการดำเนิน โครงการระดับสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ..... ..	31
2	ภาพแสดงการดำเนิน โครงการระดับศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด..... ..	32
3	ภาพการรับรู้และการสื่อความหมายในเด็กออทิสติก..... ..	42
4	ภาพเปรียบเทียบการสอน โดยพูดอย่างเดียวกับการใช้สื่อสนับ บสนุนการเรียนรู้ ผ่านการมอง	44
5	ภาพลำดับกิจกรรมทำให้เด็กเข้าใจกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติในโรงเรียน	45
6	ภาพขั้นตอนการสวมรองเท้า	46
7	ภาพแสดง การเปรียบเทียบ คะแนน ค่าเฉลี่ยความรู้ในการฝึกทักษะการดูแล ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกก่อนและ หลังการทดลอง	89
8	ภาพแสดงการเปรียบเทียบเปรียบเทียบคะแนนค่าเฉลี่ยความสามารถในการฝึก ทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเอง ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็ก ออทิสติกก่อนและหลังการทดลอง	99
9	แสดงการเปรียบเทียบคะแนนค่าเฉลี่ยความสามารถในการฝึกทักษะการดูแล ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ก่อนและ หลังการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองใน การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก..... ..	100
10	ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยประเมินความรู้ผู้ปกครองเด็กออทิสติกก่อนการทดลอง (Pretest)..... ..	266
11	ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยประเมินความรู้ผู้ปกครองเด็กออทิสติกก่อนการทดลอง (Pretest)..... ..	267
12	ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยให้คำแนะนำในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองใน การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกที่บ้าน..... ..	268
13	ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยให้คำแนะนำในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองใน การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกที่บ้าน..... ..	269
14	ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยประเมินความรู้ผู้ปกครองเด็กออทิสติกหลังการทดลอง (Posttest)..... ..	270

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การสร้างความสำเร็จทางการศึกษาและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ตามที่ระบุไว้ในมาตรา 43 ของรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2550 และจากแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 - 2554 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า คนพิการจะต้องได้ รับการคุ้มครองสิทธิ มีคุณภาพชีวิตที่ดีเต็มศักยภาพ มีส่วนร่วมในสังคมอย่างเต็มที่และเสมอภาค ภายใต้สภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรค และจากเป้าประสงค์ ในข้อที่ 2 เพื่อให้คนพิการเข้าถึงสิทธิและโอกาสในการพัฒนาตนเอง ในทุกมิติของสังคม สามารถเลือกรูปแบบ การบริการที่เหมาะสมตาม ความพิการจำเป็นของแต่ละบุคคล และสามารถดำรงชีวิตอิสระ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว คนพิการ ครอบครัวคนพิการ ชุมชน ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการคนพิการทุกด้าน ทั้งภาครัฐและเอกชนต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จากพระราชบัญญัติดังกล่าว ครอบครัวและชุมชนจึงถือเป็นบุคคลที่มีบทบาทหน้าที่ และมีความสำคัญในการจัดการศึกษาให้กับเด็กพิการ โดยจะต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้ที่มีองค์ความรู้ในการคัดกรองเด็กที่บกพร่อง การให้คำปรึกษาในการเลี้ยงดู สามารถแนะนำให้ความรู้ในเรื่องการเลี้ยงดูและแนวทางในการศึกษาให้กับเด็กพิการ ดังนั้นจึงควรได้มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคคลเหล่านี้ให้เกิดการพัฒนา อันจะก่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาเด็กพิการรุนแรงที่ไม่สามารถเข้าสู่ระบบ โรงเรียน ได้ (สุพล บุญธรรม, 2554 : 74-83)

ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการนั้น สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2551 : 85-86) กล่าวถึงความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพเด็กพิการว่า บ้านและครอบครัวเป็นปัจจัยที่สำคัญมากที่สุดในการพัฒนาเด็ก ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาทักษะด้านต่างๆ ตามศักยภาพและความพร้อมของเด็ก บทบาทของบุคคลในครอบครัวต่อการพัฒนาศักยภาพเด็กพิการมีความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของเด็กพิการให้มีประสิทธิภาพ ควรได้มีการเริ่มกระตุ้นพัฒนาการเด็กตั้งแต่แรกเกิด ผู้ที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญที่สุดในการเตรียมความพร้อมพัฒนาทักษะต่างๆ เพื่อชีวิตของเด็กและเป้าหมายหลักในการฟื้นฟูสมรรถภาพก็คือ พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งมีส่วนสำคัญในการวางแผนให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นตามศักยภาพของคนพิการ โดยผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต่างมีบทบาทที่แตกต่างกัน เพื่อให้เกิดการประสานงานที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ในการดูแลเลี้ยงดูบุตรพิการ ครอบครัวมีส่วนสำคัญที่สุดในการพัฒนาเด็ก เพราะครอบครัวจะใกล้ชิดเด็กและเด็กมีเวลาอยู่กับครอบครัวมาก

ที่สุด ซึ่งบุคคลในครอบครัวต้องให้การยอมรับเด็กพิการ ให้กำลังใจ ให้ความปลอดภัยมั่นคง ไม่ทอดทิ้งเด็ก ติดต่อขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่างๆ นำไปรับบริการเพื่อรับการรักษา ประเมินพัฒนาการ และการฝึกพัฒนาการด้านต่างๆ ที่เหมาะสมกับลักษณะความพิการ และในโลก ปัจจุบันการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ จะต้องจัดให้เกิดขึ้นตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการ จนตลอดชีวิตโดยเร็วที่สุด เพื่อให้ คนพิการสามารถเข้าถึง สิทธิที่เป็นจริง ทั้งนี้ คนพิการและ ครอบครัวจะสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมทั่วไปอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม นี้คือปรัชญาในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ประกอบกับนโยบายของรัฐบาลต้องการที่จะเพิ่มสิทธิและ โอกาสทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพให้กับคนไทยทุกคน โดยใน 3 ปีที่ผ่านมา ปัญหาของเด็กพิการที่มีความพิการมาก บ้านก็อยู่ไกลจากศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด อีกทั้งฐานะยากจน ขณะเดียวกันพ่อแม่ผู้ปกครองก็ขาดความรู้ ความเข้าใจ ขาดทักษะในการดูแลลูกพิการ และยังไม่ยอมรับหรือ ยังไม่มีกำลังใจพอที่จะมาดูแลลูกพิการ เด็กพิการกลุ่มนี้จึงถูกละเลยจากครอบครัว รวมทั้งชุมชนก็ไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือแต่อย่างใด จึงเป็นช่องว่างของการเข้าถึงสิทธิที่เป็นจริง และมีแนวโน้มที่เด็กพิการกลุ่มนี้จะถูกทิ้งให้อยู่กับครอบครัวตามลำพัง (สุพล บุญธรรม, 2554 : 74-83) สอดคล้องกับ สมพร หวานเสร็จ (2548, อ้างถึงใน ปนัดดา วงศ์จินดา, 2554 : 84) กล่าวถึงครอบครัว มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาศักยภาพบุคคลออทิสติกตั้งแต่แรกเริ่ม จึงควรมีการจัดทำแผนการ ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเฉพาะครอบครัว เพื่อให้มีกระบวนการร่วมมือที่เหมาะสมและเป็น การประเมินศักยภาพ และความพร้อมของแต่ละครอบครัว มีกิจกรรมและเทคนิคในการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว

งานฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยครอบครัวและชุมชน ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขต การศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม ได้ดำเนินการจัดโครงการปรับ บ้านเป็นห้องเรียนเปลี่ยนพ่อแม่เป็นครู ตั้งแต่ปี 2554 จนถึงปัจจุบัน ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ คือ เพื่อให้ครูในศูนย์การศึกษาพิเศษ ผู้ปกครอง กลุ่มอาสาสมัคร สาธารณสุข มีความรู้ ความเข้าใจในการดูแลพัฒนาช่วยเหลือเด็กพิการ ได้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล เพื่อให้เด็กพิการก่อนวัยเรียนได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ และสามารถช่วยเหลือตนเองได้และเพื่อศึกษารูปแบบแนวทางการจัดการศึกษาในชุมชนและครอบครัว

สำหรับเด็กออทิสติกมีความผิดปกติไม่เหมือนเด็กทั่วไป เด็กมีพัฒนาการไม่สมตามวัย มีปัญหาในการรับรู้ การปรับตัวเข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อม มีปัญหาในการใช้ภาษาและการ สื่อสาร ไม่สามารถสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น ไม่สามารถปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ หรือแสดง พฤติกรรมที่เหมาะสมตามวัยได้ พัฒนาการในด้านต่างๆ แตกต่างจากเด็กปกติทั่วไป ทักษะที่สำคัญ และจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ที่จะต้องเริ่มฝึกหรือเรียนรู้ในวัยนี้ก็ต้องหยุดชะงักไป (โอโรชา ธรรมศิริ, 2551: 2) ลักษณะอาการของเด็กออทิสติกตามเกณฑ์การวินิจฉัยโรค DSM-IV-TR ประกอบด้วย

1) บกพร่องด้านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม คือ ไม่สามารถสื่อสารด้วยภาษาท่าทาง ไม่เล่นกับเพื่อนร่วมวัย ไม่มีการแบ่งปันความรู้สึกหรือมีความสนใจร่วมกับคนอื่น 2) บกพร่องทางด้านภาษาและการสื่อสาร คือ พูดซ้ำ พูดไม่สมวัย ลำบากในการสร้างบทสนทนา หรือสนทนาต่อเนื่อง พูดซ้ำๆ หรือมีภาษาแปลกๆ การเล่นไม่สมวัย 3) มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมหรือพฤติกรรมซ้ำๆ ในสิ่งที่ตนสนใจ คือ สนใจสิ่งของบางอย่างมาก ดำเนินชีวิตประจำวันซ้ำๆ มีพฤติกรรมทางร่างกายซ้ำๆ เช่น กระโดดปรบมือ เขย่งปลายเท้า หมกมุ่นในชิ้นส่วนย่อยของวัตถุ เช่น เปลือกส้ม เส้นเชือก (DSM-IV-TR 2000, อ้างถึงใน ญาดา ธงธรรมรัตน์, 2549: 1) ในเด็กออทิสติกที่มีความบกพร่องเหล่านี้เป็นข้อจำกัด และส่งผลกระทบต่อความสามารถทำให้เด็กออทิสติกไม่สามารถดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2555: 1)

ทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันสำหรับเด็กออทิสติกนั้นถือว่าเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นและสำคัญ ทั้งนี้เพราะการที่เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน นอกจากจะไม่เป็นภาระของครอบครัวและบุคคลรอบข้างหรือเป็นภาระน้อยที่สุดแล้ว ยังส่งผลต่อพัฒนาการทุกด้านของเด็กด้วย เนื่องจากพัฒนาการทุกด้านจะมีส่วนเกี่ยวข้องและเป็นผลต่อเนื่องกัน พฤติกรรมที่เกิดขึ้นในพัฒนาการด้านใดด้านหนึ่งจะมีส่วนทำให้เด็กมีความพร้อมหรือเสริมให้เกิดทักษะใหม่ในพัฒนาการอื่นๆ ต่อไป (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2555: บทนำ) และความพร้อมหรือทักษะพื้นฐานที่ต้องเตรียม เด็กออทิสติก ก่อนเข้าเรียน มีการเตรียมความพร้อมด้านทักษะการช่วยเหลือตนเอง เช่น การเข้าห้องน้ำ การแต่งกาย การรับประทานอาหาร เป็นต้น ทักษะการช่วยเหลือตนเอง เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เด็กสามารถพัฒนาทักษะอื่นๆ ควบคู่ไปด้วยและทำให้เด็กเกิดความภูมิใจในตนเอง อยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุข (สถาบันราชานุกูล, 2555 : 21) อีกทั้งการสอนทักษะพื้นฐาน พ่อแม่เปรียบเสมือนครูคนแรกของคุณในการฝึกสอนให้ลูกสามารถช่วยเหลือตนเองและฝึกทักษะพื้นฐานเพื่อที่จะอยู่ในสังคม แต่การฝึกสอนเด็กปกติย่อมมีความแตกต่างจากเด็กออทิสติกมาก เนื่องจากเด็กกลุ่มนี้นอกจากที่ไม่พูดคุยด้วยแล้วยังไม่เข้าใจภาษาอีกด้วย การสอนทักษะพื้นฐานที่จำเป็นแก่เด็กออทิสติกได้แก่ การฝึกเข้าห้องน้ำ การช่วยเหลือตนเอง ซึ่งการช่วยเหลือนั้นกินความหมายตั้งแต่การอาบน้ำ แปรงฟัน สระผม หวีผม แต่งตัว การทานอาหาร การล้างจาน เป็นต้น การสอนทักษะขั้นพื้นฐานนั้นไม่ใช่การทำให้ดูหรือบอกให้ทำ แต่ต้องทำไปพร้อมๆ กันระหว่างพ่อแม่และตัวเด็ก (วิจิต สุทธิโส, 2545: 51) และจากจุดแข็งของเด็กออทิสติกที่เรียนรู้ได้ดีจากการมองเห็น นำไปสู่การใช้เทคนิคต่างๆ ที่เกี่ยวกับการใช้ภาพเพื่อการสื่อสาร เมื่อเด็กออทิสติกไม่พูด ไม่สามารถสื่อสารให้คนอื่นเข้าใจความต้องการของตนเองได้ เป็นจุดเริ่มต้นให้เกิดปัญหาทาง พฤติกรรมและเป็นอุปสรรคสำคัญในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ตลอดจนการจัดการศึกษาทุกระดับ ดังนั้นการช่วยเหลือสำหรับเด็กออทิสติกที่ไม่มีภาษาพูดควร

เริ่มต้นที่การใช้ระบบการสื่อสาร โดยการใช้ภาพและใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) ร่วมกับเทคนิคอื่นๆ ตามความต้องการจำเป็น (Quill, 1997; Hodgdon, 2000; Frost and Bondy, 2002, อ้างถึงใน สมพรหวานเสร็จ, 2552: 25) สอดคล้องกับ เพ็ญแข ลิ้มสิลา (2542, อ้างถึงใน อัญญิษฐ์ ทองประเสริฐ, 2553: 38) กล่าวถึงการฝึกกิจวัตรประจำวันในเด็กออทิสติกต้องสอนอย่างละเอียด ตามลำดับขั้น ตอนในการทำ เพื่อให้เด็กสามารถช่วยเหลือตัวเองต่อไปได้ และสิ่งที่ผู้วิจัยเห็นว่าผู้ปกครองสามารถเรียนรู้และนำไปปรับใช้ในการฝึกทักษะเด็กออทิสติกได้คือ การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้ผู้ปกครองสามารถนำไปปรับใช้ ในการดูแลเด็กที่บ้านได้ และจากที่ผู้วิจัยได้จัดการเรียนการสอนกับเด็กออทิสติก สังเกตเห็นว่าเด็กออทิสติกจะมีลักษณะพิเศษคือสามารถเรียนรู้และจดจำโดยใช้สายตาได้เป็นอย่างดี สามารถใช้สายตาในการจดจำรายละเอียดต่างๆ ได้จากการมอง สอดคล้องกับ สมพรหวานเสร็จ (2552 :1) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ของเด็กออทิสติกส่วนใหญ่เกิดจากการจดจำสิ่งของที่เป็นของจริง สิ่งของจำลอง ภาพเคลื่อนไหว ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพลายเส้น ป้ายโฆษณา สัญลักษณ์ และโลโก้ต่างๆ ซึ่งทำให้เด็กออทิสติกเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม อีกทั้งวันทนีย์ พันธชาติ และอลิสา สุวรรณรัตน์ (2547, อ้างถึงใน ดวงสมร ศิริ, 2552: 108) ที่กล่าวว่า แนวคิดการสอนเด็กออทิสติกแบบ TEACCH และแนวการสอนเด็กออทิสติกโดยกลวิธีการรับรู้ผ่านการมองเห็น สามารถนำมาใช้ในการปรับพฤติกรรมและการสื่อความหมาย ในเด็กที่ความบกพร่องทางสติปัญญาต่างๆ เช่น เด็กออทิสติก เป็นต้น และเนื่องจากมีผลงานวิจัยที่พบว่า เด็กออทิสติกสามารถเรียนรู้ได้ดีจากการมอง (Visual learner) (Schopler, 1972; Frost and Bondy, 2002) สอดคล้องกับอาพร ตรีสุน (2550: 65) ได้ศึกษา พบว่า ผลของการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีการรับรู้ผ่านการมองในการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนออทิสติก มีคะแนนการแสดงพฤติกรรมทางสังคมหลังการทดลองใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีการรับรู้ผ่านการมองในการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนออทิสติกสูงกว่าก่อนการทดลอง และยังสอดคล้องกับประภัสสร คาเมือง (2556: 93) ได้ศึกษาการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาทักษะของผู้ดูแลเด็กออทิสติกด้วยระบบการสื่อสารด้วยภาพ พบว่า การใช้ visual strategy ร่วมกับการฝึกด้วยระบบการสื่อสารด้วยภาพทำให้เด็กเรียนรู้ได้ดีขึ้น วิธีใช้ผู้ฝึกจะเป็นผู้ชูภาพสิ่งเสริมแรงนั้นๆ ให้เด็กเห็นพร้อมกับพูดบอกทำให้เด็กเข้าใจความหมายได้ดี ขึ้น เพราะเด็กออทิสติกเป็นผู้ที่เรียนรู้ได้ดีด้วยภาพซึ่งการใช้กลยุทธ์ของ Visual strategy ทำให้ลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติกได้ด้วย เช่น เตี กบางคนรอไม่ได้ผู้ฝึกจึงต้องนำ กลยุทธ์ของ Visual strategy มาให้เด็กเรียนรู้ที่จะรอคอย หรือการใช้ภาพสิ่งเสริมแรงใหม่ๆ ที่เด็กยังไม่คุ้นเคยผู้ฝึกต้องใช้หลักการของ Visual strategy มาให้เด็กเรียนรู้ร่วมด้วย ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะให้ความรู้เกี่ยวกับกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองกับผู้ปกครองเด็กออทิสติก โดยการ ฝึกอบรมผู้ปกครองให้ผู้ปกครองได้

เรียนรู้และฝึกปฏิบัติ เพื่อให้สามารถนำเอาองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้และให้สามารถฝึกเด็กออทิสติก ที่อยู่ที่บ้านเพื่อให้เด็กได้พัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ และจากงานวิจัยพบว่าครอบครัว ผู้ปกครองโดยครูที่มีประสบการณ์และวิธีการทำงานอย่างเป็นระบบจะช่วยให้เด็กและครอบครัวมี คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและลดความเครียดในครอบครัว (Wolery and Garfinkle, 2000, อ้างถึงใน สมพร หวานเสร็จ, 2552: 18)

การช่วยเหลือเด็กออทิสติกนั้นต้องทำกันเป็นทีม ได้มีการพยายามจากบุคคลหลายกลุ่ม ที่จะทำการให้ความช่วยเหลือแก่เด็กเหล่านี้ เช่น แพทย์ พยาบาล นักสังคมสงเคราะห์ นักการศึกษา นักจิตวิทยาบำบัด ปัจจุบันนี้มีการช่วยเหลือเด็กกลุ่มนี้ได้ทำกันเป็นทีม เพราะเด็กต้องได้รับการดูแล จากบุคคลหลายความถนัด เพื่อการแก้ไขพฤติกรรมหลายด้าน และที่ขาดไม่ได้คือ บุคคลใน ครอบครัวของเด็ก ต้องรู้จักเข้าใจและการให้การช่วยเหลือแก่เด็กไม่ยิ่งหย่อนกว่าบุคคลที่ได้รับการ ฝึกหัดมาเพื่อช่วยเหลือเขาโดยตรง ในสหรัฐอเมริกา มีสมาคมนักพ่อแม่เด็กออทิสติกจัดตั้งขึ้นเพื่อให้ กำลังใจและช่วยเหลือกันและกันในการดูแลลูกที่เป็นออทิสติก ครอบครัวจึงมีส่วนในการช่วยเหลือ หรือเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กออทิสติกคือ 1) หากความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะภาษาของเด็ก ออทิสติก 2) ร่วมมือกับครู แพทย์กับการบำบัดรักษา 3) เข้าอบรมวิธีการเลี้ยงดูบุตรออทิสติก 4) สนใจดูแล แก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาที่ละอย่าง 5) มีทัศนคติที่ดีต่อตัวเด็กและการรักษา 6) ร่วมมือในการดูแลเด็กกับสมาชิกอื่นๆ ในบ้าน 7) แลสุขภาพตนเองรู้จักพักผ่อนและรู้จักการบันเทิง ใจ 8) อย่าทำตัวให้เหน็ดเหนื่อยในการดูแลเด็กมากเกินไปจนทำให้อารมณ์เสียและมาลงกับเด็ก 9) หาโรงเรียนที่เหมาะสมให้เด็กและให้เด็กมีโอกาสในการเข้าเรียน (ศรีเรือน แก้วกังวาล , 2543: 238, อ้างถึงใน วิจิต สุทธิโส, 2545: 49) และการช่วยเหลือเด็กออทิสติกที่ดีที่สุด คือ การร่วมมือกัน ทั้งครอบครัว บุคลากรทางการแพทย์ และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อที่จะสามารถช่วยเหลือเด็ก ออทิสติกได้อย่างรอบด้าน และเหมาะสมตามความต้องการของเด็กแต่ละคน ครอบครัวมีบทบาท สำคัญที่สุดในการส่งเสริมพัฒนาการ รวมถึงการปรับพฤติกรรม บุคลากรทางการแพทย์ เช่น จิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น กุมารแพทย์ นักจิตวิทยา นักกิจกรรมบำบัด นักแก้ไขการพูด เป็นต้น เพื่อ การช่วยเหลือในกรณีที่ต้องการการรักษาด้วยยา กระตุ้นพัฒนาการด้านต่างๆ การฝึก กพูด รวมไปถึง การปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และการฝึกทักษะทางสังคม บุคลากรทางการศึกษา เช่น ครู การศึกษาพิเศษ ครูที่โรงเรียน เป็นต้น เพื่อช่วยเหลือในด้านการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม (สถาบันราชานุกูล, 2555: 17)

จากความสำคัญข้างต้น และด้วยเหตุที่ผู้วิจัยมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับการ ดำเนิน โครงการ ปรับบ้านเป็นห้องเรียน เปลี่ยนพ่อแม่เป็นครู และในปีการศึกษา 2557 นี้มีเด็ก ออทิสติกที่จะเข้าร่วมโครงการ โดยยังไม่เคยได้รับการจัดการศึกษาจากหน่วยงานใด และผู้ปกครอง

เด็กออทิสติกส่วนใหญ่ไม่มีความรู้และความสามารถรวมถึงเทคนิควิธีการ ในการช่วยเหลือเด็กออทิสติก การให้แนวทางและเทคนิคสำหรับผู้ปกครองเพื่อใช้ในการฝึกทักษะเด็ก ออทิสติก โดยเฉพาะทักษะการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันนั้น เป็นทักษะที่สำคัญกับเด็กที่ควรจะสามารถทำได้ด้วยตนเองเพื่อลดภาระของครอบครัว จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยเชื่อว่าการฝึกอบรมผู้ปกครองสามารถช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้และความสามารถเพื่อใช้ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกก่อนและหลังการฝึกอบรม
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกก่อนและหลังการฝึกอบรม

ข้อคำถามของการวิจัย

1. ความรู้ของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมหรือไม่
2. ความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมหรือไม่

สมมติฐานการวิจัย

1. ความรู้ของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม
2. ความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม

ขอบเขตของการศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก จึงได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ในครั้งนี้ เป็นผู้ปกครองเด็กออทิสติก ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม ที่ยังไม่เคยได้รับการคัดเลือกเข้าโครงการ ปรับบ้านเป็นห้องเรียนเปลี่ยนพ่อแม่เป็นครูมาก่อน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 30 คน พิจารณาจากเกณฑ์ ดังนี้

1. เป็นผู้ปกครองเด็กออทิสติกที่มีอายุ 5-10 ปี
2. สนใจเข้าร่วมการฝึกอบรมผู้ปกครอง

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีดังนี้

2.1 ตัวแปรต้น (Independent Variable) คือ การฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ

2.2.1 ความรู้ ในการ ฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ใน 4 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร

ด้านที่ 2 การแต่งกาย

ด้านที่ 3 การทำความสะอาดร่างกาย

ด้านที่ 4 การจับถ้ำย

2.2.2 ความสามารถ ในการ ฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ใน 4 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร

ด้านที่ 2 การแต่งกาย

ด้านที่ 3 การทำความสะอาดร่างกาย

ด้านที่ 4 การจับถ้ำย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อ แม่ ญาติพี่น้องหรือบุคคล ลอื่นที่อยู่ใกล้ชิดเด็กออทิสติก ให้การอุปการะเลี้ยงดู ดูแล เอาใจใส่ ในระหว่างการฝึกอบรมในการวิจัยครั้งนี้

2. เด็กออทิสติก หมายถึง เด็กออทิสติกอายุระหว่าง 5-10 ปี ที่ได้รับการวินิจฉัยทางการแพทย์ว่าเป็นออทิสติก และไม่สามารถดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้

3. การฝึกอบรมผู้ปกครอง หมายถึง การจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ในการฝึกอบรมผู้ปกครองให้สามารถฝึกเด็กออทิสติกในการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ โดยเน้นฝึกให้ผู้ปกครองให้ใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก เพื่อให้ผู้ปกครองมีความรู้และความสามารถในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ซึ่งทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร

ด้านที่ 2 การแต่งกาย

ด้านที่ 3 การทำความสะอาดร่างกาย

ด้านที่ 4 การจับถ่าย

ในการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ประกอบด้วย

3.1 ชุดฝึกอบรมผู้ปกครอง ฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก หมายถึง ชุดฝึกอบรมสำหรับวิทยากรที่ใช้ในการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของเด็กออทิสติก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย

1. ชื่อเรื่อง
2. วัตถุประสงค์
3. เนื้อหา/สาระของชุดฝึกอบรมผู้ปกครอง
4. กิจกรรมการฝึกอบรมผู้ปกครอง
5. สื่อประกอบการฝึกอบรมผู้ปกครอง
6. แผนการจัดกิจกรรม
7. การวัดและการประเมินพฤติกรรม

3.2 คู่มือสำหรับผู้ครอง การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของเด็กออทิสติก หมายถึง คู่มือสำหรับผู้ปกครองในการ ใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของเด็กออทิสติก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย

1. บทนำ
2. สื่อสนับสนุน การเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อฝึก ทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกใน 4 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร

ด้านที่ 2 การแต่งกาย

ด้านที่ 3 การทำความสะอาดร่างกาย

ด้านที่ 4 การขับถ่าย

3. ขั้นตอนการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน
เด็กออทิสติก ใน 4 ด้าน

4. ความรู้ของผู้ปกครอง ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก หมายถึง การที่ผู้ปกครอง มีความรู้ความเข้าใจในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ที่เกิดจากการเรียนรู้ในการฝึกอบรม และสามารถปรับใช้ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติ กิจวัตรประจำวัน เด็กออทิสติกใน 4 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร

ด้านที่ 2 การแต่งกาย

ด้านที่ 3 การทำความสะอาดร่างกาย

ด้านที่ 4 การขับถ่าย

ความรู้ของผู้ปกครอง ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกสามารถวัดได้จากแบบทดสอบความรู้สำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. ความสามารถของผู้ปกครอง ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก หมายถึง การที่ผู้ปกครองสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เด็กออทิสติก โดยการจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กตามขั้นตอนของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง การเรียงลำดับรูปภาพ การฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เด็กออทิสติก ตามขั้นตอนของการวิเคราะห์งาน การใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้น ตอนการฝึก ทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เด็กออทิสติก การใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เด็กออทิสติก และใช้การเสริมแรงในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกใน 4 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร

ด้านที่ 2 การแต่งกาย

ด้านที่ 3 การทำความสะอาดร่างกาย

ด้านที่ 4 การขับถ่าย

ความสามารถของผู้ปกครอง ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก สามารถวัดได้จากแบบประเมิน ความสามารถ สำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ชุดฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก
2. ผู้ปกครองเด็กออทิสติกมีความรู้ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันสำหรับเด็กออทิสติก
3. ผู้ปกครองเด็กออทิสติกมีความสามารถในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันสำหรับเด็กออทิสติก
4. ผู้ปกครองเด็กออทิสติกสามารถฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันสำหรับเด็กออทิสติกที่บ้านได้

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม ในปีการศึกษา 2557 โดยผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประกอบการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเด็กออทิสติก
 - 1.1 ความหมายของเด็กออทิสติก
 - 1.2 สาเหตุการเกิดภาวะออทิสซึม
 - 1.3 ลักษณะและอาการของเด็กออทิสติก
 - 1.4 การช่วยเหลือเด็กออทิสติก
2. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครองในการฝึกทักษะเด็กออทิสติก
 - 2.1 ความหมายของผู้ปกครอง
 - 2.2 ความสำคัญและบทบาทของผู้ปกครองในการพัฒนาศักยภาพเด็กออทิสติก
 - 2.3 ความสำคัญของการฝึกอบรมผู้ปกครองเด็กออทิสติก
 - 2.4 โครงการปรับบ้านเป็นห้องเรียนเปลี่ยนพ่อแม่เป็นครู
3. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับ การฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของเด็กออทิสติก
 - 3.1 ความหมายของทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน
 - 3.2 ความสำคัญของการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน
 - 3.3 ปัญหาการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของเด็กออทิสติก
 - 3.4 สาเหตุและผลการเรียนรู้ทักษะด้านการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ตามแนวทางการจัดหลักสูตรสำหรับเด็กออทิสติก พุทธศักราช 2555
 - 3.5 หลักการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก
 - 3.6 การฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกด้วยกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (visual strategies)

3.7 การเสริมแรงทางบวกและการกระตุ้นเตือนที่ใช้ร่วมกับการใช้กลวิธีการเรียนรู้
ผ่านการมองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

4. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรม

4.1 ความหมายของการฝึกอบรม

4.2 กระบวนการของการฝึกอบรม

4.3 วิธีการฝึกอบรม

4.4 ชุดฝึกอบรม

4.5 การประเมินผลการฝึกอบรม

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเอง
ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

1. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเด็กออทิสติก

1.1 ความหมายของเด็กออทิสติก

จากการศึกษาและการค้นคว้ามีผู้ให้ความหมายของเด็กออทิสติก ไว้ดังนี้

ผดุง อารยะวิญญู (2546: 1) ให้ความหมายเด็กออทิสติก ว่าเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาประเภทหนึ่ง เด็กกลุ่มนี้ต้องการการศึกษาพิเศษ ในลักษณะที่แตกต่างไปจากการศึกษาที่ให้เด็กปกติเพราะมีความบกพร่องในพัฒนาการด้านการสื่อความหมาย ไม่ว่าจะเป็นการใช้สีหน้าท่าทางหรือการใช้ภาษาล้อยก่า มีปัญหาทางพฤติกรรม ปัญหาทางสังคม และพฤติกรรมที่แปลกๆ ซ้ำๆ

สมาคมเด็กออทิสติกสหรัฐอเมริกา (Autism Society of America) ได้ให้ความหมายของเด็กออทิสติก ว่ามีลักษณะเด่น 5 ประการ ดังนี้

1. พัฒนาการล่าช้าหรือมีพัฒนาการ ไปในทางถดถอย
2. แสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมในลักษณะแปลกๆ หลีกเลี่ยงการมองเห็นมีปฏิกิริยาตอบโต้ต่อเสียงที่ได้ยินมีการรับรู้ด้านการสัมผัสหรือความเจ็บปวดในลักษณะที่มากหรือน้อยเกินไปหรือไม่แสดงปฏิกิริยาตอบโต้ใดๆ ต่อสิ่งเร้าที่กล่าวแล้ว
3. แสดงอาการสนใจต่อตนเองหรือกระตุ้นตนเอง โดยไม่ให้ความสนใจต่อสิ่งที่อยู่รอบตัว
4. มีปัญหาการพูดและภาษา
5. ไม่สามารถแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบผู้คนสิ่งของหรือเหตุการณ์ต่างๆ

กระทรวงศึกษาธิการ (2552) ให้คำจำกัดความบุคคลออทิสติก หมายถึง บุคคลที่มีความผิดปกติของระบบการทำงานของสมองบางส่วน ซึ่งส่งผลกระทบต่อความบกพร่องทางพัฒนาการด้านภาษา ด้านสังคมและการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และมีข้อจำกัดด้านพฤติกรรม หรือมีความสนใจจำกัดเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยความผิดปกตินั้นค้นพบได้ก่อนอายุ 30 เดือน

องค์การอนามัยโลก (WHO, อ้างถึงใน ดวงสมร ศิริ, 2552 : 12) ได้ให้ความหมายของโรคออทิสติกว่า เป็นกลุ่มอาการที่มีความผิดปกติทางพฤติกรรมแบบจำเพาะ ซึ่งปรากฏให้เห็นได้ในระยะแรกของชีวิตก่อนอายุ 30 เดือน พฤติกรรมที่ผิดปกตินั้นเป็นความบกพร่องเกี่ยวกับการสร้างสัมพันธ์ภาพทางสังคมภาษา การสื่อความหมาย และการใช้จินตนาการในการเล่น

ปนัดดา วงศ์จินดา (2554 : 43) กล่าวว่า เด็กออทิสติก หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการอย่างรุนแรงในด้านสูญเสียปฏิสัมพันธ์ทางสังคมหรือขาดทักษะทางสังคมด้านการสื่อความหมาย หรือขาดทักษะด้านการติดต่อสื่อสาร และมีพฤติกรรมซ้ำๆ บ้างก็มีพัฒนาการต่ำหรือ

สูงกว่าเด็กทั่วไป โดยเฉพาะพัฒนาการทางภาษา การพูด การแสดงท่าทางที่ บอกความหมายต่างๆ มักพบเห็นอาการเหล่านี้ได้ชัดเจน ตั้งแต่วัยเด็กเล็กก่อนอายุ 3 ขวบ

สรุปได้ว่า เด็กออทิสติก หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการในด้านต่างๆ ทั้ง ด้านการสื่อสาร ด้านอารมณ์ ด้านพฤติกรรม ด้านสังคมและความสัมพันธ์กับผู้อื่น ส่งผลให้เด็ก แสดงพฤติกรรมในลักษณะที่มีพฤติกรรมแปลกๆ มีพฤติกรรมซ้ำๆ ทำให้เกิดปัญหาในการอยู่ ร่วมกับผู้อื่นและการดำเนินชีวิตประจำวัน สามารถพบอาการเหล่านี้ได้ในวัยเด็กก่อนอายุ 36 เดือน หรือ 3 ปี และเป็นเด็กที่มีความต้องการการศึกษาพิเศษที่แตกต่างไปจากการจัดการศึกษาสำหรับเด็ก ปกติ

1.2 สาเหตุการเกิดภาวะออทิสซึม

ปัจจุบันยังไม่สามารถระบุสาเหตุได้ชัดเจน แต่เชื่อว่ามีสาเหตุมาจากหลายปัจจัย พอสรุป ปัจจัยสำคัญต่าง ๆ ที่เป็นการสนับสนุนสาเหตุการเกิดภาวะออทิสซึมน่าจะเกี่ยวข้องกับทางระบบ ประสาท (Mild - Brain) พันธุกรรม (Genetic) ความผิดปกติของสารชีวเคมีในสมอง (Neurological or biological origin) สิ่งแวดล้อม (Environmental) พัฒนาการในครรภ์ (Development) มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงสาเหตุและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กออทิสติก ดังนี้

การ์กิโอโล (Gargiulo, 2012: 330) กล่าวว่าสาเหตุการเกิดภาวะออทิสซึมไม่ทราบแน่ชัด ในขณะนี้ นักวิจัยกำลังศึกษากันอยู่อย่างกว้างขวาง แต่จากการศึกษาค้นคว้าในปัจจุบัน พอสรุป ปัจจัยสำคัญต่างๆ ที่เป็นการสนับสนุนสาเหตุการเกิดภาวะออทิสซึม โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สาเหตุทางระบบประสาท (Mind - Brain) ความผิดปกติของสมองภาวะออทิ สซึม เป็นความผิดปกติของสมองที่เป็นมาโดยกำเนิดสมองอาจผิดปกติทั้ง โครงสร้างและการทำงานมี ความผิดปกติของเซลล์ที่เด่นชัดในสมอง 2 ส่วนคือส่วน Limbic System และ Cerebellum และมีความผิดปกติของขนาดของก้านสมองดังนี้

1.1 บริเวณ Limbic System พบความผิดปกติในส่วนของ Amygdala และ Hippocampus ซึ่งทำหน้าที่ควบคุมด้านความจำอารมณ์การเรียนรู้และแรงจูงใจความผิดปกติที่พบ คือลักษณะของเซลล์บริเวณนี้มีขนาดเล็กมากและมีจำนวนมากกว่าในคนปกติจำนวนเซลล์ประสาท บริเวณนี้มีควมหนาแน่นมากอาจทำให้เด็กออทิสติกมีความผิดปกติทางอารมณ์การเรียนรู้ควา มจำ และพฤติกรรมเนื่องจากสมองส่วนนี้ทำหน้าที่ควบคุมในเรื่องดังกล่าว (อุมาพร ตรังคสมบัติ, 2545: 12 -16)

1.2 เซลล์ประสาทที่บริเวณสมองส่วน Cerebellum ของเด็กออทิสติกมีจำนวน Purkinje Cell ลดลงและการขาดหายไปของ Gliosis ซึ่งเป็นส่วนประกอบของสมองส่วนที่เป็น

โครงข่ายเซลล์ประสาทมีช่องว่างระหว่างเซลล์มากมายจนมองเห็นการจัดกระจายของเซลล์ เซลล์มีลักษณะไม่พัฒนาเช่นเดียวกับเซลล์บริเวณ Limbic System ซึ่งอาจเป็นผลให้เด็กออทิสติกมีความผิดปกติทางการเคลื่อนไหวการควบคุมกล้ามเนื้อในการทรงตัวและความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ (Bauman, 1991, อ้างถึงใน เพ็ญแข ลิมศิลา, 2545: 69)

1.3 ก้านสมอง (Brainstem) นักวิทยาศาสตร์พบว่าก้านสมองของเด็กออทิสติกจะมีขนาดเล็กกว่าปกติอาจมีอันตรายเกิดขึ้นต่อก้านสมองขณะที่เด็กเป็นตัวอ่อนเมื่อก้านสมองเกิดปัญหา ก็จะทำให้สมองส่วนอื่น ทำหน้าที่บกพร่องต่อเนื่องกันเป็นลูกโซ่และทำให้เกิดพฤติกรรมต่างๆ มากมาย (อุมาพร ตรังคสมบัติ, 2545: 13)

โรเดีย (Rodier, 2000, อ้างถึงใน Pinel, 2009: 231) ได้ระบุถึงสาเหตุภาวะออทิสซึม ที่เกิดจากระบบประสาทว่า เนื่องจากผู้หญิงที่ตั้งครรภ์หากมีอาการแพ้ท้องและกินยาที่มีส่วนผสมของ thalidomide จะส่งผลต่อพัฒนาการของลูกตั้งแต่อยู่ในครรภ์ของมารดาสัปดาห์แรก ทำให้เส้นประสาทเกิดความผิดปกติและไม่สามารถควบคุมได้ ได้แก่ เส้นประสาทที่ควบคุมใบหน้า, ปาก, ตาและสาร thalidomide อาจส่งผลให้ก้านสมองสั้น

นอกจากนั้นยังมีหลักฐานพบว่าสาเหตุออทิสซึมเกิดจากระบบประสาทมีความผิดปกติจากส่วนใดส่วนหนึ่งของสมอง เช่น สมองน้อย (Cerebellum), สมองใหญ่ (Cerebral cortex), และก้านสมอง (Brain stem) การ์กิโอโล (Gargiulo, 2012: 331)

2. สาเหตุทางพันธุกรรม (Genetic) จากงานวิจัยพบว่า ครอบครัวที่มีลูกคนหนึ่งเป็นออทิสติกแล้วลูกคนอื่นๆ มีโอกาสเสี่ยงที่จะเป็นออทิสติกได้ร้อยละ 3 – 5 (Duran and Barlow 1997, อ้างถึงใน รุ่งนภา ทรัพย์สุพรรณ, 2546: 11) และจากการศึกษาแฝดที่มีอาการออทิสซึมพบว่าในกลุ่มแฝดที่ มาจากไข่ใบเดียวกันหากเด็กคนหนึ่งเป็นออทิสติกแฝดอีกคนมีโอกาเป็นด้วย ร้อยละ 40 ซึ่งมากกว่ากลุ่มแฝดที่เกิดจากไข่คนละใบที่โอกาสเป็นเพียงร้อยละ 10 เท่านั้น (เพ็ญแข ลิมศิลา, 2545: 21)

นิชรา เรื่องคารกานนท์และคณะ (2551, อ้างถึงใน ศิริพร หอมคาวะ, 2554: 16) กล่าวว่าในปัจจุบันมีการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางพันธุกรรมเป็นสาเหตุสำคัญของการเกิดออทิสติก เนื่องจากการศึกษาในแฝดเหมือน (monozygotic twins) พบอุบัติการณ์การเกิดซ้ำ (concordance rate) สูงถึงร้อยละ 60-90 เปรียบเทียบกับการเกิดซ้ำในฝาแฝดคนละใบ (dizygotic twins) ที่พบเพียงร้อยละ 0-10

มีความผิดปกติบนโครโมโซมซึ่งมีหลายงานวิจัยที่ศึกษาถึงตำแหน่งต่างๆ บนหลายๆ โครโมโซมที่อาจเป็นสาเหตุของออทิสติก ได้แก่ ความผิดปกติที่ตำแหน่ง 15q11-q13 locus ที่พบถึงร้อยละ 1-4 ซึ่งเป็นความผิดปกติของโครโมโซมที่พบมากที่สุดและผู้ที่ได้ รับการวินิจฉัยเป็น

ออทิสติก แต่ความผิดปกติของโครโมโซมนี้ไม่ได้ทำให้เกิดอาการออทิสติกเสมอไป นอกจากนี้มีงานวิจัยที่ได้ศึกษาบนโครโมโซม 7 q21-q32 ซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีความเกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางภาษา และมีการศึกษาโครโมโซม X ที่ตำแหน่ง Xq13-q21 ที่เป็นตำแหน่งของ *neuroligin genes* และพบว่าเกี่ยวข้องกับอาการออทิสติก นอกจากนี้มีการศึกษาในโครโมโซม 2,4,6,13,16,17,19 และ 22 ซึ่งในปัจจุบันยังไม่มีการศึกษาใดที่สามารถสรุปถึงยีนจำเพาะเจาะจงที่เป็นสาเหตุของออทิสติกได้ แต่พอสรุปได้เบื้องต้นว่าการเกิดออทิสติกเกิดจากความผิดปกติ ของเราหลายๆ ยีนเข้ามาเกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังมีผลการศึกษาพบว่าบิดา มารดาที่มีอายุมาก มีความเกี่ยวข้องกับการเกิดออทิสติก (นิชรา เรื่องคารกานนท์และคณะ, 2551, อ้างถึงใน ศิริพร หอมภาวะ, 2554: 16-17)

เพ็ญแข ลิมศิลา (2545: 24) กล่าวว่าออทิสซึม มีสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับพันธุกรรม เนื่องจากพบเด็กออทิสติกในกลุ่มแฝดจากไข่ใบเดียวกันมากกว่าคู่แฝดที่เกิดจากไข่คนละใบ อัตราส่วนของภาวะออทิสซึมในพี่น้องท้องเดียวกันพบถึง 1 : 5 ส่วนเด็กทั่วไปพบ 1 : 2,000

วินัดดา ปิยะศิลป์ (2543, อ้างถึงใน ปนัดดา วงศ์จินดา, 2554: 45) กล่าวว่ากรรมพันธุ์ อาจจะเป็นสาเหตุอยู่เบื้องหลัง เนื่องจากพบโรคนี้ร่วมกับโรคที่มีความผิดปกติทางกรรมพันธุ์ เช่น Tuberous Sclerosis, Fragile Syndrome (โรคทางกรรมพันธุ์ที่มีความผิดปกติของเนื้อสมองและผิวหนัง) และพบเด็กออทิสติกในครอบครัวได้

จากหลักฐานพบ ว่าครอบครัวที่มีลูกฝาแฝดถ้าเกิดจากไข่ใบเดียวกันจะมีโอกาสเกิดภาวะออทิสซึมได้เนื่องจากที่โครโมโซม X มีความผิดปกติ (Hyman and Towbin อ้างถึงใน Gargiulo, 2012: 331)

3. สาเหตุจากสภาวะจิตใจ แนวคิดนี้เชื่อว่า ภาวะออทิสซึมในเด็กเกิดจากความสัมพันธ์ทางลบในครอบครัว เด็กใช้กลไกป้องกันตัวเองแบบหลบไปอยู่ในโลกของตัวเอง เพื่อหลีกเลี่ยงความรู้สึกกดดัน และการปฏิเสธของพ่อแม่ผู้ปกครอง (ทั้งนี้ในระดับสำนึกรู้และ/หรือได้สำนึก) แนวคิดนี้ไม่ ผู้ได้รับการยอมรับมากนักในปัจจุบัน แต่ยังคงได้รับความสนใจอยู่บ้าง โดยเฉพาะในแง่ของความกลัว ความกังวลของเด็กทารกที่เกิดใหม่ รวมทั้งความเพ้อฝันในระดับจิตใต้สำนึกของเด็กทารกในครรภ์ (de Benedetti-Gadini, 1993 ; Haag, 1993 ; Weininger, 1993, อ้างถึงใน ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2545: 209)

4. ปัญหาระหว่างตั้งครรภ์และการคลอด ซึ่งแทรกซ้อนระหว่างตั้งครรภ์และการคลอด เช่น มีเลือดออกในช่วง 3 เดือนแรกของการตั้งครรภ์ การใช้ยาในขณะตั้งครรภ์ การคลอดที่ผิดปกติ ล้วนเป็นปัจจัยเสี่ยงที่พบในประวัติเด็กที่มีภาวะออทิสซึม(ชาติรี วิฑูรย์ชาติ, 2540: 118)

นอกจากนี้พบว่าภาวะภูมิคุ้มกันที่ไม่เข้ากันระหว่างมารดากับทารกในครรภ์ซึ่งทำให้เกิดการทำลายของเซลล์ประสาทของทารกตัวอ่อน อาจเป็นสาเหตุของออทิสติก มีรายงานพบว่า

เด็กที่เป็นออทิสติกมีประวัติว่ามารดาเกิดภาวะแทรกซ้อนระหว่างการตั้งครรภ์และการคลอด เช่น ภาวะเลือดออกในช่วงไตรมาสแรกของการตั้งครรภ์ มีฮีเพทา (macronium) ในน้ำคร่ำ (amniotic fluid) และมีการใช้ยาในระหว่างการตั้งครรภ์บ่อยกว่ามารดาของเด็กปกติ เด็กออทิสติกบางรายมีประวัติ หายใจล้มเหลวอย่างรุนแรง (acute respiratory distress syndrome) และทารกแรกเกิดที่มีภาวะซีด (neonatal anemia) (ชาญวิทย์ พรนภดล, 2545, อ้างถึงใน ศิริพร หอมภาวะ, 2554: 19)

สรุปได้ว่า สาเหตุของโรคออทิสซึมในเด็กออทิสติก ยังไม่ปรากฏหลักฐานที่ชัดเจนว่า มาจากสาเหตุใด แต่จาก การศึกษาอาจเกิดจากหลายสาเหตุ เช่น สาเหตุทางระบบประสาท สาเหตุทางพันธุกรรม สาเหตุทางสภาวะจิตใจ หรือปัจจัยที่เกิดขึ้นในช่วงระหว่างที่มารดา ตั้งครรภ์และการคลอด แต่ไม่สามารถระบุสาเหตุที่แน่ชัดได้

1.3 ลักษณะและอาการของเด็กออทิสติก

รัชนีกร ทองสุคติ (2550 : 87-88) กล่าวถึงลักษณะของเด็กออทิสติกไว้ว่า เด็กออทิสติก แต่ละคนจะมีความแตกต่างกันทั้งลักษณะอาการแสดงระดับความรุนแรงของ อาการจะเปลี่ยนไปตามอายุของเด็กโดยจะมีพัฒนาการผิดปกติ และล่าช้ากว่าเด็กวัยเดียวกัน ในขวบปีแรกมักเลี้ยงง่าย ไม่ค่อยร้องแต่ในบางรายอาจมี ปัญหาการกิน คุณนมไม่ ดื่กลิ่นไม่เป็น มีปัญหาการนอน นอนช่วงสั้นๆ ตื่นบ่อย ร้องไห้ไม่มีเหตุผลหรือเจิบเฉยเกินไป ไม่ติดใครเลย หรือ ติดมากผิดปกติ ไม่ชอบให้ถูกตัว ไม่ค่อยสบตา หรือจ้องอย่างมาก จ้องมองแบบทะลุทะลวงแต่ไม่มีความหมาย ช่วงหลัง 1 ปีจะเริ่มสังเกตว่าพูดช้า ไม่พูด ไม่ชี้บอกความต้องการ อาจมีการออกเสียงคำสั้นๆ แล้วหยุดไป ไม่สบตาหรือจ้องมองมากผิดปกติ ไม่สนใจใครและไม่ สนใจเล่นกับเด็กอื่นตามวัย เล่นแบบไม่ เป็น มีพฤติกรรมทางสังคมที่แปลกกว่าเด็กอื่น มักไม่อยู่นิ่ง วิ่งไม่ระวัง หกล้มไม่ร้อง เหมือนไม่รู้สึกรู้เจ็บ ไม่มีการตอบสนองทางอารมณ์ และหากมีสีหน้าเฉยเมย เมื่อเด็กอายุ 18 เดือน หากพบพฤติกรรมต่อไปนี้ มากกว่า 2 ข้อนี้ถึง ภาวะออทิสซึม ได้แก่

1. ไม่สนใจสิ่งแวดล้อมและบุคคลเล่นกับเด็กอื่นไม่เป็น
2. ไม่สามารถชี้นิ้วบอกความต้องการได้
3. เล่นสมมุติไม่เป็น
4. ไม่สามารถมีพฤติกรรมแสดงความรู้สึกร่วมกับบุคคลอื่นได้

เสาวภา สุขเฉลิมชัย (2550 : 13) กล่าวว่าเด็กออทิสติกมีลักษณะสำคัญ คือขาดทักษะทางสังคม ไม่มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น มีปัญหาในการใช้ภาษาในการสื่อสาร และการพูด มีประสาทสัมผัสไวกว่าคนปกติ มีความสามารถพิเศษบางอย่าง มีพฤติกรรมซ้ำๆ

สถาบันราชานุกูล (2555 : 7) กล่าวถึงโรคออทิสติก (Autistic Disorder) หรือออทิสซึม เป็นความผิดปกติของสมองแบบหนึ่งที่เกิดขึ้นในวัยเด็ก โดยจะแสดงอาการผิดปกติออกมาใน 3 ด้านใหญ่ๆ ได้แก่

1. ความผิดปกติทางสังคมและปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
2. ความผิดปกติทางภาษาและการสื่อสาร
3. ความผิดปกติทางอารมณ์และพฤติกรรม

พฤติกรรมน่าสงสัยว่าอาจจะเป็น โรคออทิสติก สามารถสังเกตได้จากพฤติกรรมต่อไปนี้

1. ความผิดปกติทางสังคมและปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

เด็กออทิสติกที่เป็นเด็กเล็ก แสดงอาการ โดย

ไม่ตอบสนองต่อผู้อื่น เช่น เรียกชื่อแล้วไม่หัน ไม่สนใจฟังเวลาพูดด้วย

ไม่มองหน้าไม่สบตาเวลาคนพูดด้วยหรืออาจมองหน้าสับตานั้นบ่อยมาก

ชอบเล่นกับสิ่งของ สนใจสิ่งของมากกว่าคน

ไม่เข้ามาหาเพื่อให้อุ้ม ไม่เข้ามาคลุกคลีกับผู้ใหญ่

ชอบเล่นคนเดียว ไม่ทำอะไรร่วมกับคนอื่น เช่น เล่นหรือฟังนิทานร่วมกับเด็ก

คนอื่น

ไม่รู้จักหน้าที่ของสิ่งของ เช่น เอาของเล่นมาดมแทนที่จะเล่นเหมือนเด็ก

ทั่วไป

ไม่เล่นสมมุติ เช่น เล่นขายของเล่นป้อนข้าวตุ๊กตา หรือทำท่าทาเลี่ยนแบบ

ผู้ใหญ่

ไม่อุ้มให้

เด็กออทิสติกที่เป็นเด็กโต แสดงอาการ โดย

ความผิดปกติทางสังคมและปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

ไม่ค่อยสบตาเวลาพูดคุยด้วย

ชอบเก็บตัวหรืออยู่ตามลำพัง

มักเล่นคนเดียว

ไม่ค่อยมีเพื่อน

เข้ากับเพื่อนได้ยาก

ไม่มีเพื่อนสนิท

2. ความผิดปกติทางภาษาและการสื่อสาร

เด็กออทิสติกที่เป็นเด็กเล็ก แสดงอาการ โดย

ทำตาลอยหรือมองอย่างไรดูหมาย

พูดซ้ำหรือไม่พูดเลย

มีภาษาแปลกๆ ที่คนอื่นฟังไม่เข้าใจ

ชอบพูดทวนคำหรือประโยคที่คุณครูพูดไป

ไม่ชี้นิ้วบอกเวลาอยากได้อะไร แต่จะร้องไห้หรือดึงมือผู้ใหญ่ไปที่สิ่งนั้น

เด็กออทิสติกที่เป็นเด็กโต แสดงอาการ โดย

สานต่อบทสนทนาไม่ค่อยได้

ใช้ภาษาพูดที่ไม่เหมาะกับกาลเทศะ

ไม่เข้าใจคำพูดซ้ำชั้น อุปมาอุปมัย

3. ความผิดปกติทางอารมณ์และพฤติกรรม

เด็กออทิสติกที่เป็นเด็กเล็ก แสดงอาการ โดย

เฉยเมย ไม่ค่อยแสดงอารมณ์

ไม่รู้จักปลอบ เช่น ไม่ปลอบเวลาผู้ใหญ่หรือเด็กคนอื่นร้องไห้หรือเจ็บ

ไม่เข้ามาขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่เมื่อมีปัญหาหรือไม่มาให้ผู้ใหญ่

ปลอบใจ

ปรับตัวต่อสิ่งใหม่ๆ ได้ยาก เช่น ร้องไห้เวลาเจอสถานการณ์หรือบุคคลที่

ไม่คุ้นเคย

ชอบทำอะไรซ้ำๆ หากไปเปลี่ยนแปลงสิ่งที่เคยทำเค้าจะหงุดหงิด

อาละวาด

เด็กออทิสติกที่เป็นเด็กโต แสดงอาการ โดย

ไม่ค่อยเข้าใจความรู้สึกคนอื่น

ชอบคิดซ้ำซากหรือทำอะไรซ้ำๆ

ไม่ค่อยรู้จักกาลเทศะ ทำอะไรที่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์

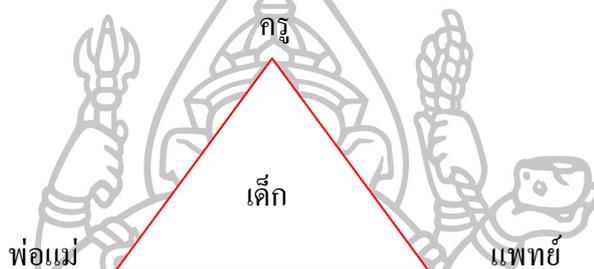
ปรับตัวยาก

ข้อสังเกตอาการที่กล่าวมาข้างต้นนี้บางอย่างอาจพบได้ในเด็กปกติ แต่ก็จะเป็นอยู่ชั่วคราวเท่านั้น ส่วนเด็กออทิสติกจะมีอาการหลายอย่างพร้อมกันและเป็นอยู่นาน (สถาบันราชานุกูล, 2555: 8 - 10)

สรุปได้ว่า ลักษณะสำคัญของเด็กออทิสติก คือ มีพฤติกรรมหรือการกระทำซ้ำ ๆ ขาดความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นรวมถึงอารมณ์และความรู้สึก มีปัญหาทางภาษา การพูดหรือการสื่อสาร แต่ในเด็กออทิสติกบางคนก็มีความสามารถพิเศษ ลักษณะต่างๆ ที่แสดงออกมาของเด็กออทิสติกแต่ละบุคคลแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับระดับความรุนแรงของเด็กออทิสติกแต่ละบุคคล

1.4 การช่วยเหลือเด็กออทิสติก

ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2543, อ้างถึงใน ดวงสมร ศิริ, 2552: 20-21) กล่าวว่า เด็กออทิสติกเป็นเด็กที่มีปัญหาด้านสังคม การสื่อสาร และอารมณ์ พฤติกรรม ดังนั้นการช่วยเหลือ ส่งเสริมฟื้นฟูและพัฒนาพฤติกรรมที่เหมาะสม จึงจำเป็นมาก เพื่อให้เขาสามารถที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ การดำเนินการดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องใกล้ชิดกับเด็ก โดยเฉพาะฝ่ายพ่อแม่ ผู้ปกครอง ฝ่ายแพทย์ จิตแพทย์ นักบำบัด และฝ่ายครูอาจารย์ โดยที่ทั้ง 3 ฝ่ายต้องประสานงานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

พ่อแม่เป็นครูคนแรกของลูก ต้องเอาใจใส่ให้ความรัก ความอบอุ่น รู้จักวิธีสังเกต พัฒนาการของลูก เพื่อเป็นข้อมูลในการบำบัดรักษา และพัฒนาพฤติกรรมที่เหมาะสม พ่อแม่เด็กออทิสติกต้องมีความอดทนสูง ทำใจยอมรับสภาพความจริงที่เกิดขึ้น ปรับสถานการณ์ภายในบ้านให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการเลี้ยงดู

แพทย์ หมายถึง กุมารแพทย์ จิตแพทย์ พยาบาลจิตเวช นักจิตวิทยา นักแก้ไขการพูด นักกิจกรรมบำบัด นักอาชีพบำบัด โดยที่ทุกฝ่ายต้องร่วมมือประสานงานกับพ่อแม่และครูช่วยรักษา บำบัด ให้คำแนะนำ ฝึกอบรม เพื่อลดพฤติกรรมที่เป็นปัญหา เสริมสร้างทักษะการดูแลตนเองในการทำกิจวัตร รวมทั้งทักษะอื่นๆ

ครู และบุคลากรในโรงเรียน ต้องมีความรู้และเข้าใจในเรื่องของเด็กออทิสติกยอมรับ เด็กมีจิตใจที่เมตตา เห็นใจ และปรารถนาจะให้ความช่วยเหลือพัฒนาเด็ก นอกจากนี้ยังต้องมีความอดทนในการที่จะช่วยเหลือลดพฤติกรรมที่เป็นปัญหา สร้างเสริมพฤติกรรมใหม่ตลอดจนให้เด็กได้เรียนรู้ทักษะใหม่ๆ และให้การศึกษพิเศษตามความถนัดของเด็กแต่ละคน

การกระตุ้นพัฒนาการจะเป็นการช่วยเหลือให้บุคคลออทิสติกได้เรียนรู้โลกรอบตัวที่ ละเล็กละน้อย เพื่อให้เด็กได้พัฒนาศักยภาพตามความสามารถ โดยมีหลักสำคัญดังต่อไปนี้ (ดวงสมร ศิริ, 2552: 21-23)

เข้าใจโลกของเด็ก

บุคคลออทิสติกจะมองโลกและเข้าใจโลกที่แตกต่างไปจากเรา ข้อจำกัดต่างๆ ในตัวเขา ทำให้เป็นอุปสรรคในการดำเนินชีวิต ดังนั้นความเข้าใจจะเป็นการยอมรับเขาอย่างที่เขาเป็นและจำทำให้เกิดความรู้สึกในแง่บวกที่จะนำมาซึ่งความช่วยเหลืออย่างมีประสิทธิภาพ

เริ่มต้นด้วยการทำให้เด็กกล้าเข้าหา

การฝึกควรเริ่มต้นด้วยการจูงใจเด็กให้อยากเข้าหาเรา โดยการทำให้เด็กรู้สึกสนุกมีความสุข ผ่อนคลาย เมื่อเด็กรู้สึกปลอดภัย เด็กก็อยากเข้าหาเรา อยากรู้อะไร อยากรู้สิ่งต่างๆ ภายนอก และจะเป็นการสร้างโอกาสในการเรียนรู้

สร้างแรงจูงใจให้เรียนรู้

การสร้างแรงจูงใจให้รู้ทำได้โดยพยายามทำบทเรียนให้เป็นสิ่งที่น่าตื่นเต้นและช่วยให้เด็กว่าเขามีความสามารถพอ เชื่อมั่นในตนเองว่าเขา “ทำได้” รวมทั้งช่วยให้เด็กมีโอกาสประสบความสำเร็จตามสมควร

จัดสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสม

สภาพแวดล้อมที่ทำให้เด็กออทิสติกเรียนรู้ได้ดี คือ สภาพแวดล้อมที่มีระเบียบมีความแน่นอน คาดเดาได้ว่าจะเกิดอะไรขึ้น ดังนั้นจะต้องจัดชีวิตประจำวันเด็กให้เป็นระเบียบ เช่น แบ่งห้องให้เป็นสัดส่วน เพื่อให้เด็กรับรู้ช่วงเรียนเด็กจะออกไปนอกบริเวณไม่ได้การจัดเก็บสิ่งของต้องเป็นระเบียบ มีที่เก็บแน่นอน ซึ่งจะช่วยให้เด็กรับรู้และประมวลข้อมูลได้ดี ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่าย ส่วนห้องเรียนเด็กควรสงบเพื่อช่วยให้มีสมาธิจดจ่อได้ง่ายขึ้น ความไม่สงบไม่มีสิ่งเร้าเกินไปจะทำให้เด็กผ่อนคลายและเรียนรู้ได้ดีขึ้น นอกจากนี้แล้วยังไม่ควรตกแต่งห้องที่จะทำให้เด็กวอกแวกง่าย รวมทั้งควรกั้นม่านเพื่อลดสิ่งเร้าภายนอกห้อง

จัดโปรแกรมที่เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน

โดยประเมินจุดเด่นจุดด้อยของเด็กเพื่อนำจุดเด่นมาพัฒนาจุดด้อย

ฝึกตามลำดับพัฒนาการ

กิจกรรมที่สอนต้องเหมาะสมกับวัย ทั้งนี้ต้องประเมินพัฒนาการก่อนว่าเด็กทำอะไรได้บ้าง แล้วเริ่มฝึกในเรื่องที่เด็กทำไม่ได้ เช่น เด็กเขียนเส้นยังไม่ได้ก็ต้องเริ่มฝึกการจับดินสอให้ถูกท่า ฝึกระบายสีภาพ ฝึกเขียนเส้น และฝึกเขียนวงกลม สีเหลี่ยม สามเหลี่ยมตามลำดับนอกจากนี้ การฝึกพัฒนาการต้องฝึกทุกด้านไปพร้อม ๆ กัน เช่น ฝึกให้พูดคำใหม่ ร่วมกับฝึกทักษะสังคมด้วย

ฝึกจากง่ายไปยาก

การสอนต้องให้เด็กรู้สึกประสบความสำเร็จ ดังนั้นต้องฝึกจากง่ายไปยาก เช่น ให้ตัดกระดาษขาดเป็นสองชิ้น แล้วจึงตัดตามเส้นตรงหรือใช้คำสั่งขั้นตอนเดียว เช่น “หยิบหนังสือ”

จากนั้นเพิ่มคำสั่งสอนขั้นตอน เช่น “หยิบหนังสือเอามาให้ครู” เป็นต้น

แต่งงานเป็นขั้นตอนย่อยๆ

จะช่วยให้เด็กรู้สึกรู้ว่าทำได้ไม่ยาก และจะช่วยให้เด็กประสบผลสำเร็จทีละขั้น

ฝึกซ้ำๆ

การฝึกสิ่งใหม่ ๆ สำหรับเด็กออทิสติกต้องฝึกบ่อย ๆ ซ้ำๆ และจะช่วยให้เด็กประสบผลสำเร็จทีละขั้น

ฝึกอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ เข้มข้น จริงจัง

ต่อเนื่อง หมายถึง ทำไปสักยะหนึ่งจนเด็กสามารถทำสิ่งนั้นได้ดีมีใช้ฝึก 5-6 วันแล้วเด็กยังทำไม่ได้ก็เลิกฝึก

สม่ำเสมอ หมายถึง ทำทุกวัน เพราะเด็กลืมเร็ว การฝึกบ้าง ไม่ฝึกบ้างจะทำให้เด็กไม่สามารถคงทักษะที่ฝึกได้แล้วคงอยู่ได้

เข้มข้น หมายถึง การฝึกตัวต่อตัวเป็นหลัก และฝึกในกลุ่มใหญ่เสริม

จริงจัง หมายถึง ตั้งใจฝึกและมีชีวิตชีวา เพื่อให้เด็กอยากเรียนรู้ อย่าลืมนำต้องฝึกเด็กทุกวันให้ได้ 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

การฝึกเด็กออทิสติกจำเป็นต้องมีโปรแกรมที่ชัดเจนและจัดตารางเวลาให้แน่นอนโดยมีเป้าหมายหลัก 2 ประการ คือ

1. นำเด็กออกจากโลกของตนเองให้เข้ามาใช้ชีวิตกับผู้อื่น โดยเริ่มจากบ้านก่อนและจึงขยายไปสู่สังคมนอกบ้าน

2. พัฒนาความสามารถของเด็กให้สูงสุดเท่าที่จะทำได้

ตัวอย่างโปรแกรม เช่น

06.00 น. ตื่นนอน อาบน้ำ แปรงฟัน

07.00 น. รับประทานอาหาร

08.00 น. ร้องเพลง เล่นที่สนาม

10.00 น. ฝึกทักษะพื้นฐาน

11.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน

12.00 น. พัก ฟังนิทาน

13.00 น. กิจกรรมผ่อนคลาย ฟังเพลง นวด

14.00 น. ฝึกทักษะการสื่อสาร

15.00 น. รับประทานอาหารว่าง

16.00 น. ฝึกกล่อมเนื้อมัดใหญ่

- 17.00 น. เดินเล่นที่สนาม
- 18.00 น. อาบน้ำ รับประทานอาหาร
- 19.00 น. ฝึกทักษะกล้ามเนื้อเล็ก
- 20.00 น. สวดมนต์ ไหว้พระ
- 21.00 น. เข้านอน

การฝึกเด็กสามารถฝึกได้ทั้งการฝึกตัวต่อตัว ฝึกรายกลุ่ม ฝึกในสถานการณ์จริงผ่านกิจวัตรประจำวัน ซึ่งตลอดเวลาที่อยู่กับเด็ก สามารถหากิจกรรมให้เด็กทำได้ตลอดเวลาแม้กระทั่งการนั่งเล่นที่สนาม ก็สามารถหาอุปกรณ์ที่อยู่ใกล้ตัวมาสอนเด็กได้ ทั้งนี้เพื่อลดการหมกมุ่นอยู่ในโลกตัวเอง และให้เด็กเรียนรู้การดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ ตามศักยภาพของแต่ละคน

การช่วยเหลือเด็กที่ดีที่สุด คือ การร่วมมือกันทั้งครอบครัว บุคลากรทางการแพทย์ และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อที่จะสามารถช่วยเหลือเด็กได้อย่างรอบด้าน และเหมาะสมตามความต้องการของเด็กแต่ละคน (สถาบันราชานุกูล, 2555: 17)

สมพร หวานเสร็จ (2552: 15) กล่าวถึงแนวทางในการพัฒนาเด็กออทิสติกว่า ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กออทิสติก มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ การปรับตัว และเชื่อมต่อการดำเนินชีวิตอิสระในสังคมเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป แต่การจัดการศึกษาภายใต้ข้อจำกัดจำนวนมากไม่ใช่เรื่องง่าย มีหลายปัจจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งทุกภาคส่วนในสังคมต้องช่วยเหลือ ส่งเสริมและให้การสนับสนุนเด็กออทิสติกที่สำคัญ 10 วิธี ดังนี้

1. ทีช (TEACCH) TEACCH ย่อมาจาก Treatment and Education of Autistic and Related Communication Handicapped Children เป็นแนวการสอนเด็กออทิสติกและเด็กที่มีความบกพร่องประเภทอื่น โดยเน้นการจัดสภาวะแวดล้อมให้เหมาะสมกับเด็กและการสอนอย่างเป็นขั้นตอนง่ายๆ เพื่อสื่อสารกับเด็กโดยการจัดโครงสร้างใหม่ กำหนดตารางเวลา และการจัดหมวดหมู่ เป็นการสอนรายบุคคลให้สอดคล้องกับปัญญาและความต้องการของเด็ก

2. เพ็คส์ (PECS) PECS ย่อมาจาก Picture Exchange Communication System เป็นการสอนการสื่อสารกับเด็กออทิสติกโดยใช้ภาพ ในการสื่อสารจะเริ่มจากการแลกเปลี่ยนภาพระหว่างคู่สนทนา 2 คน โดยไม่มีการพูดคุย ถัดจากนั้นครูจะเริ่มพูดคุยกับเด็กทีละน้อย ในตอนแรกเด็กอาจยังไม่ได้ตอบแต่ต่อมาเด็กจะเริ่มโต้ตอบโดยใช้ภาพ โดยใช้ภาษาท่าทางและใช้ภาษาพูดในที่สุด

3. การอ่านจิตใจ (Mind Reading) เป็นกระบวนการที่นำมาใช้ในการสอนเด็กออทิสติกให้เข้าใจอารมณ์ของผู้อื่น รวมไปถึงการคาดเดาว่าผู้อื่นคิดอะไรอยู่ในใจ โดยวิธีการที่เป็นขั้นตอนสอดคล้องกับพัฒนาการทางอารมณ์ของเด็ก วิธีอ่านจิตใจ มี 3 ขั้นตอนใหญ่ๆ คือ การสอนให้เข้าใจอารมณ์ของผู้อื่น การสอนให้เข้าใจสภาวะข้อมูล และการสอนให้รู้จักการเล่นสมมุติ

4. เรื่องเกี่ยวกับสังคม (Social story) เรื่องเกี่ยวกับเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ใช้ในการสอนทักษะทางสังคมแก่เด็กออทิสติก และเด็กอื่นที่ขาดทักษะทางสังคม เรื่องเกี่ยวกับสังคมอาจเป็นเรื่องหรือสถานการณ์นั้นๆ ได้ดียิ่งขึ้น เรื่องเกี่ยวกับสังคมมีจุดเน้นที่สำคัญคือ ลักษณะทางสังคมที่สำคัญ ปฏิกริยาโต้ตอบที่เราคาดเดาว่าจะเกิดขึ้นกับคนทั่วไป ปฏิกริยาโต้ตอบที่เราคาดเดาว่าจะเกิดขึ้นจากเด็กออทิสติก และเหตุผลที่เด็กแสดงปฏิกริยาโต้ตอบเช่นนั้น

5. กิจกรรมบนพื้น (Floor Time) เป็นวิธีการที่ใช้ในการช่วยเหลือเด็กออทิสติก คิดค้นโดย Stanley Greenspan แพทย์แห่งศูนย์การแพทย์ มหาวิทยาลัยวอชิงตัน สหรัฐอเมริกา เป็นวิธีสร้างความสัมพันธ์กับเด็ก และให้เด็กสร้างความสัมพันธ์กับเราด้วยวิธีการต่างๆ อาจด้วยท่าทาง หรือด้วยการเปล่งเสียง หรือการพูด ทำให้เราเข้าใจว่าเด็กกำลังคิดอะไรอยู่

6. ฟาสต์ฟอร์เวิร์ด (Fast For Word) เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการฝึกทักษะการฟังให้จำแนกเสียงในภาษาได้ ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีพื้นฐานที่นำไปสู่การสื่อสาร และการเข้าใจภาษาได้

7. การวิเคราะห์พฤติกรรมประยุกต์ ใช้ภาษาอังกฤษว่า Applied Behavior analysis ใช้ชื่อย่อว่า ABA เป็นวิธีการปรับพฤติกรรมมาใช้ในการสอนเด็ก นำมาใช้สอนทักษะต่างๆ ให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก สร้างเสริมพฤติกรรมใหม่ให้เกิดขึ้น และลดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์

8. การใช้ประสาทรับรู้ร่วมกัน (Sensory Intergration) หมายถึง การใช้ประสาทรับรู้หลายๆด้านร่วมกัน เพื่อให้การรับรู้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นั่นคือมีการใช้การรับรู้ทางการสัมผัส การเคลื่อนไหว การใช้ส่วนต่างๆ ของลำตัว การใช้สายตา การฟัง การลิ้มรส และการดมกลิ่น

9. กิจกรรมบำบัด (Occupational therapy) เป็นวิธีการที่นักกิจกรรมบำบัดนำมาใช้เพื่อช่วยให้บุคคลดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างเป็นอิสระ โดยไม่ต้องพึ่งพาอาศัยความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น รวมไปถึงการเรียน การันทนาการ และการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

10. หนังสือการ์ตูน (Comic Book) เป็นการใช้ภาพวาดจากการ์ตูน เป็นภาพลายเส้นแสดงออกซึ่งอารมณ์จำขัน ของคู่สนทนาสองคน หรือมากกว่า ตัวละครจะสนทนากัน คำพูดของตัวละครจะได้รับการบรรจุไว้ในกรอบ ซึ่งอาจเป็นรูปวงกลม สีเหลี่ยม หรือรูปฟองอากาศก็ได้

ดาร์เร็น สัตตวัชราเวช (2546) และ ทวีศักดิ์ ลีรัตนเรขา (2548, อ้างถึงใน ปนัดดา วงศ์จันดา, 2554: 83) ได้เสนอแนะวิธีการพัฒนาศักยภาพเด็กออทิสติกที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

- 1) ฝึกพ่อแม่ให้มีความสามารถกระตุ้นพัฒนาการตามขั้นตอน
- 2) ใช้กิจกรรมบำบัดเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์และพัฒนาการเรียนรู้ ฝึกให้ช่วยตัวเองในชีวิตประจำวัน ฝึกเปล่งเสียง
- 3) ฝึกพูดโดยนักอรรถบำบัด
- 4) การจัดการศึกษาพิเศษเฉพาะบุคคล
- 5) จัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่

มีความสามารถสูงและสติปัญญา ดี 6) รักษาทางยาสำหรับเด็กที่มีอาการสมาธิสั้น ชัก หรืออาการ ซึมเศร้า 7) ฝึกอาชีพที่จำเป็นและขั้นตอนไม่ยุ่งยากเด็กออทิสติกสามารถเข้าใจได้ง่าย

สรุปได้ว่า การช่วยเหลือเด็กออทิสติก จะให้มีประสิทธิภาพนั้นต้องประกอบไปด้วย บุคลากรและหน่วยงานที่ทำงานเป็นทีม ต้องอาศัยทุกภาคส่วนในสังคมให้การช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุน และต้องใช้หลายวิธีร่วมกัน อาจจะเป็นการฝึกพฤติกรรมบำบัดกับการรักษาด้วยยา หรือการส่งเสริมศักยภาพครอบครัวในการฝึกทักษะในชีวิตประจำวัน เป็นต้น

2. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครองในการฝึกทักษะเด็กออทิสติก

2.1 ความหมายของผู้ปกครอง

ผู้ปกครอง ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 739) หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ปกครอง ดูแล หรือผู้ปกครอง อาจหมายถึง พ่อ แม่ พี่ ป้า น้า อา คนรู้จัก หรือคนที่ไม่รู้จักก็ได้ ถ้าคนที่กล่าวนี้ทำหน้าที่ ดูแลชีวิตพื้นฐานนำแนวทาง ช่วยเหลือ และแนะแนวแก่เด็ก ถือว่าบุคคลนั้นเป็นผู้ปกครอง

สุภาวณี ลายบัว (2554: 30) กล่าวว่า ผู้ปกครอง คือ พ่อ แม่ ญาติพี่น้อง หรือบุคคลใดก็ตามที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเด็ก มีความรักความเข้าใจเด็ก และทำหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่เด็ก

ภิญโญ อิศรพงศ์ (2551: 19) กล่าวถึงผู้ปกครองเด็กออทิสติก ว่าเป็นบุคคลที่ทำหน้าที่รับผิดชอบหลักในการดูแล บุคคลเหล่านี้ได้แก่ บิดา มารดา ตา ยาย ปู่ ย่า หรือญาติ ที่สามารถตอบสนองความต้องการของเด็กในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมของเด็ก ออทิสติกได้ รวมทั้งให้ความรักและความเข้าใจอุทิศตนเพื่อเด็กได้

สรุปได้ว่าผู้ปกครองเด็กออทิสติก คือ พ่อ แม่ ญาติพี่น้องหรือบุคคลอื่นที่อยู่ใกล้ชิดเด็ก ออทิสติก ให้การอุปการะเลี้ยงดู ดูแล เอาใจใส่ ทำหน้าที่ดูแลอบรมเลี้ยงดู ให้การศึกษารวมทั้งให้ความรักและควา มเข้าใจแก่เด็ก ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นิยามความหมายของผู้ปกครองว่า ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อ แม่ ญาติพี่น้องหรือบุคคลอื่นที่อยู่ใกล้ชิดเด็กออทิสติก ให้การอุปการะเลี้ยงดู ดูแล เอาใจใส่ ในระหว่างการฝึกอบรมในการวิจัยครั้งนี้

2.2 ความสำคัญและบทบาทของผู้ปกครองในการพัฒนาศักยภาพเด็กออทิสติก

ผู้ปกครองเป็นคนสำคัญในการพัฒนาศักยภาพเด็กเพราะเป็นผู้ที่ใกล้ชิดเด็กมากที่สุด สามารถที่จะตอบสนองความต้องการพื้นฐานของเด็ก ได้แก่ ความต้องการในการดำรงชีวิตอยู่

ความต้องการด้านความรัก และความอบอุ่น นอกจากนั้นเด็กยังได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมภายในครอบครัว การจัดการเรียนรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อให้สามารถส่งเสริมศักยภาพของเด็กอย่างเหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคลจึงเป็นการช่วยพัฒนาคุณภาพของเด็กและลดปัญหาต่างๆ ตลอดจนเป็นการส่งเสริมพัฒนาการเด็กอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน (ฉันทนา ภา คบงกช และคณะ, 2541; ยุทธชัย เกลิมชัย และ คณะ, 2543; สมพร หวานเสร็จ , 2545 อ้างถึงใน ปันดศ าวงศ์จินดา, 2554: 73)

โฟรเบล (Froebel, 1782 – 1852, อ้างถึงใน อรรถนิธย์ ศรีจันทร์ , 2549 : 12) นักปรัชญาการศึกษาชาวเยอรมัน มีความเห็นว่า “เด็กทุกคนเกิดมาดี แต่สิ่งที่ทำให้เด็กไปเด็กไม่ดี คือ การไม่ได้รับการศึกษาที่ดีอย่างเพียงพอ และขาดการดูแลเอาใจใส่จากพ่อแม่”

มอนเตสซอรี (Maria Montessori, 1870 – 1952 อ้างถึงใน อรรถนิธย์ ศรีจันทร์ , 2549: 12) มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกับโฟรเบล ว่า พ่อแม่ผู้ปกครอง เป็นบุคคลที่สำคัญต่อการเตรียมเด็กให้พร้อมที่จะอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สำหรับเด็กออทิสติกซึ่งเป็นเด็กที่มีความบกพร่องในพัฒนาการทางด้านสังคม และการสื่อความหมายอย่างรุนแรง ครอบครัวเป็นสังคมแรกและเป็นสังคมสำคัญที่สุดสำหรับเด็ก โดยเฉพาะครอบครัวที่มีส่วนช่วยเหลือในการกระตุ้นพัฒนาการอย่างเหมาะสมและทันท่วงทีจะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านสังคมดีขึ้น โดยบิดา มารดา ผู้ปกครอง ต้องปรับอารมณ์ ความรู้สึกและทักษะใหม่ๆ เกี่ยวกับการดูแลเด็ก และเป็นผู้ร่วมรักษาไปกับบุคลากรทางการแพทย์ด้วย หากครอบครัวมีรูปแบบการเลี้ยงดูที่มั่นคงและสม่ำเสมอจะสามารถส่งผลถึงพัฒนาการเด็กต่อไป (จอม ชุ่มช่วย, 2539, อ้างถึงใน กรวรรธ ภูทองก้าน, 2550: 19)

ภิญโญ อิศรพงศ์ (2551: 20) กล่าวว่า ผู้ปกครองเด็กออทิสติก ต้องมีบทบาททั้งในการเป็นผู้ให้การดูแลเด็กโดยตรง และการประสานงานกับบุคลากรด้านสุขภาพ นอกจากนี้ยังต้องดูแลด้านอื่นๆ เพื่อช่วยในการตอบสนองความต้องการการดูแลตนเอง เพื่อให้เด็กออทิสติกได้รับการดูแลทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม

อุมาพร ตรังคสมบัติ (2540, อ้างถึงใน ภิญโญ อิศรพงศ์, 2551: 20) กล่าวถึง บทบาทและหน้าที่ของผู้ปกครองในการดูแลเด็กออทิสติก สรุปโดยรวมได้ดังนี้

1. บทบาทในการเป็นผู้เลี้ยงดู เป็นบทบาทที่ผู้ปกครองเป็นผู้ทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือเด็กออทิสติกทั้งด้านสุขภาพอนามัย และตอบสนองความต้องการด้านอื่นๆ โดยยึดแนวทางการรักษา เช่น การส่งเสริมพัฒนาการ การรับประทานอาหาร การรับประทานยา เป็นต้น

2. บทบาทในด้านกระตุ้นพัฒนาการ ผู้ปกครองเป็นผู้ที่มีบทบาทที่สำคัญที่สุดในการกระตุ้นพัฒนาการของเด็ก เนื่องจากเวลาส่วนใหญ่เด็กออกทีสติกจะอยู่กับผู้ปกครองที่บ้าน การฝึกและกระตุ้นพัฒนาการทั้งที่บ้านและที่โรงพยาบาลจะทำให้เด็กได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง

3. บทบาทในการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม ผู้ปกครองจะต้องช่วยจัดสิ่งของต่างๆ ภายในบ้านอย่างมีระเบียบแบบแผนที่แน่นอน เช่น มีมุมห้องสำหรับทำกิจกรรมโดยเฉพาะ และในห้องจะต้องไม่มีสิ่งรบกวน หรือมีสิ่งรบกวนน้อย มีตารางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ชัดเจนมีการจัดลำดับขั้นตอนของการทำงานแต่ละอย่าง โดยที่เด็กออกทีสติกจะทำตามลำดับขั้นตอนทุกครั้ง ดังนั้นผู้ปกครองจะต้องพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันกับแพทย์ และบุคลากรสุขภาพ ให้เกิดการปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกันทั้งที่บ้านและที่โรงพยาบาล

สมพร หวานเสร็จ (2548, อ้างถึงใน ปนัดดา วงศ์จินดา , 2554: 83-84) กล่าวว่าครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาศักยภาพบุคคลออกทีสติกตั้งแต่แรกเริ่ม จึงควรมีการจัดทำแผนการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเฉพาะครอบครัว เพื่อให้มีกระบวนการร่วมมือที่เหมาะสมและเป็น การประเมินศักยภาพและความพร้อมของแต่ละครอบครัว มีกิจกรรมและเทคนิคในการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัวในการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ดังนี้ 1) การให้คำปรึกษาเทคนิคการให้บริการแนะนำเกี่ยวกับความรู้เรื่องคนพิการ แนะนำวิธีปฏิบัติต่อบุตรหลานที่มีความพิการในเบื้องต้น แนะนำเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ต่างๆ แนะนำเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตในการอยู่ร่วมกับคนอื่นในชุมชน การติดต่อกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การให้บริการ 2) การสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครองในการดูแลบุตรหลานที่มีความพิการ ในการให้ความรู้ผู้ปกครองควรมีเอกสารความรู้ที่เข้าใจหรือภาษาต่างๆ ประกอบการฝึกปฏิบัติช่วยเหลือคนพิการให้กับผู้ปกครอง การฟื้นฟูสมรรถภาพ พูดคุยซักถามปัญหาหลังจากฝึกปฏิบัติเพื่อให้ผู้ปกครองมีความเชื่อมั่นว่าทำได้เยี่ยมบ้านและให้กำลังใจ 3) การติดตามและประเมินผล บุคลากรที่ให้บริการควรจัดทำแบบประเมินการติดตามผลให้ครอบคลุมตามจุดประสงค์ของการให้บริการ โดยใช้แบบสอบถาม แบบสังเกตและแบบสัมภาษณ์ เป็นต้น ติดตามผลทางจดหมายหรือทางโทรศัพท์ เยี่ยมบ้าน สัมภาษณ์ สังเกตและนำไปแก้ไข ปรับปรุง วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลตามความคิดเห็น นำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการให้บริการต่อไป 4) การอบรมผู้ปกครองให้สามารถพัฒนาศักยภาพบุตรด้วยตนเอง

อย่างไรก็ตาม บทบาทของครอบครัวในการบำบัดและการเลี้ยงดูเด็กพิเศษควรปฏิบัติด้วยการยอมรับ ให้ความเข้าใจ หากความรู้เพื่อช่วยเหลือเด็ก รวมถึงการฝึกส่งเสริมพัฒนาการเพื่อให้เด็กสามารถทำกิจกรรมการดำเนินชีวิตได้เหมือนกับเด็กปกติทั่วไป ซึ่งในทางกิจกรรมบำบัดมีแนวคิดว่าการที่มีเด็กพิเศษในครอบครัวไม่ใช่อุปสรรคในการทำหน้าที่ต่างๆ ของครอบครัว โดยกิจกรรมต่างๆ เช่น การเตรียมสิ่งสนับสนุนทางจิตสังคมและวัฒนธรรมจะช่วยให้เด็กมี

ประสบการณ์ที่เหมาะสมสูงสุดทางสุขภาพและก ารเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนใหญ่ (Jaffe, et al., 2010, อ้างถึงใน กัทรารุช กิวแก้ว, 2555: 15)

สรุปได้ว่า เด็กออทิสติก ต้องการการดูแลช่วยเหลือเป็นพิเศษจากบุคคลรอบข้าง ผู้ปกครองเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในการดูแลช่วยเหลือ เพราะเป็น ผู้รับผิดชอบด้านการศึกษาและการรักษาเด็ก มีความจำเป็นต้องมีความรู้ และการดูแลช่วยเหลือในเบื้องต้น เพื่อให้รู้แนวทางการช่วยเหลือที่เหมาะสม ถูกต้อง และให้ความร่วมมือกับหน่วยงานหรือสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือเด็กออทิสติก เพื่อให้เด็กได้พัฒนาตนเองและเป็นภาวะกับครอบครัวน้อยที่สุด ผู้วิจัยเห็นถึงความจำเป็นและความสำคัญของผู้ปกครอง ในการดูแลช่วยเหลือเด็กออทิสติก จึงจัดการฝึกอบรมให้ผู้ปกครองได้ช่วยเหลือเด็กออทิสติกในทักษะที่ผู้ปกครองสามารถฝึกเด็กที่บ้านได้ และทักษะพื้นฐานที่เด็กออทิสติกควรปฏิบัติได้ด้วยตนเองคือ ทักษะการดูแลช่วยเหลือ ตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

2.3 ความสำคัญของการฝึกอบรมผู้ปกครองเด็กออทิสติก

ผู้ปกครองเป็นผู้ที่รู้รายละเอียดความผิดปกติของเด็กก่อนที่จะได้รับการวินิจฉัย ผู้ปกครองอาจพยายามที่จะกระตุ้นให้เด็กมีพฤติกรรมและปฏิสัมพันธ์ที่เหมาะสม มีงานวิจัยพบว่า ผู้ปกครองเป็นครูและผู้ประสานงานในการดูแลและพัฒนาเด็กอย่างมากที่สุด ผู้ปกครองสามารถเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับชีวิตประจำวันของเด็ก ดังนั้น ผู้ปกครองควรได้รับการสร้างพลัง (empowered) ในการรับผิดชอบด้านการศึกษาและการรักษาเด็ก ผู้ปกครองมักอยากทราบว่าตนเองมีส่วนสำคัญอย่างไรต่อกระบวนการในการรักษาที่เด็ก เพราะการให้การศึกษาผู้ปกครองก็สำคัญพอๆ กับการรักษาเด็กด้วยเช่นกัน ผู้รักษาต้องให้การช่วยเหลือแก่ผู้ปกครองในภาวะที่ย่างยาก ระหว่างกระบวนการรักษา การให้ความสำคัญกับผู้ปกครองทำให้ผู้รักษาและผู้ปกครองไว้น้อยเชื่อใจกัน เคารพกัน มีการสื่อสารกัน ซึ่งล้วนส่งผลให้การรักษามีประสิทธิภาพมากขึ้น (Carey and Rothstein, 2004, อ้างถึงใน ญาดา ชงธรรมรัตน์, 2549: 51)

จากลักษณะและอาการของเด็กออทิสติกจะส่งผลต่อความสามารถในการดูแลตนเองของเด็กดังนั้นผู้ปกครองจึงเป็นบุคคลสำคัญในการกระตุ้นและส่งเสริมให้เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองได้และฝึกทักษะพื้นฐานทางสังคม แต่จากความบกพร่องด้านต่างๆ ของเด็ก การดูแลเด็กจึงต้องใช้ระยะเวลาที่ยาวนาน ผู้ปกครองจึงควรมีความรู้และทักษะในการดูแล เพื่อให้ความช่วยเหลือเด็กให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ตามศักยภาพ ครอบคลุมทั้งในด้านสังคม การทำกิจวัตรประจำวัน การสื่อความหมาย การปรับพฤติกรรมที่เหมาะสม การจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อลดสิ่งกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ซึ่งหากเด็กออทิสติกได้รับการดูแลและการตอบสนองที่เหมาะสมดังกล่าว

ที่เพียงพอและมีประสิทธิภาพ จะช่วยให้เด็กสามารถช่วยเหลือตัวเองได้และดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นๆ ได้ตามศักยภาพ (สถาบันพัฒนาการเด็กราชชนครินทร์, 2548 อ้างถึงใน ภิญญา อิศรพงศ์, 2551: 33)

O'Toole (1995, อ้างถึงใน ปนัดดา วงศ์จินดา , 2554: 84) พบว่า ผู้ปกครองของเด็กออทิสติกจำเป็นต้องได้รับการอบรมเพื่อให้มีความรู้ มีทักษะและมีความตระหนักในเรื่องต่อไปนี้เป็น 1) พัฒนาการของเด็กทุกๆ ไป ซึ่งโดยส่วนใหญ่เด็กทุกคนจะ พัฒนาไปตามลำดับขั้นของพัฒนาการ 2) ผู้ปกครองต้องเชื่อว่าเด็กจะพัฒนาได้เร็วถ้าผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการฝึกและพัฒนาศักยภาพเด็ก แล้วประสิทธิภาพการอบรมจะเกิดขึ้นกับเด็ก 3) เด็กออทิสติกควรได้รับโอกาสในการพัฒนาศักยภาพโดยผู้ปกครองควรยอมรับว่าการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมหรือบริบทในชีวิตประจำวันเป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาศักยภาพให้เด็กเรียนรู้ได้ดีและมากขึ้น

ศุภรัตน์ เอกอัครวิณ (2539 : 20) กล่าวว่า ผลของการฝึกพ่อแม่ พ่อแม่จะได้รับทักษะในการฝึกลูก และความเชื่อมั่นในตนเองเรื่องการควบคุม การสอนลูก ซึ่งเป็นทักษะที่คงอยู่ตลอดไปจนลูกโต ยิ่งกว่านั้นพ่อแม่ที่มีทักษะดีแล้วจะสามารถขยายผลต่อไปยังสมาชิกคนอื่นในครอบครัวหรือพ่อแม่คนอื่นได้อีก

ญาดา ชงธรรมรัตน์ (2549 : 52) กล่าวว่า ความรู้พื้นฐานที่ผู้ปกครองควรรู้ และจำเป็นในการฝึกผู้ปกครอง โดยวิธี

1. พ่อแม่สังเกตผู้รักษาฝึกเด็ก
2. พ่อแม่ลองฝึกเด็กให้ผู้รักษาให้คำแนะนำ
3. พ่อแม่ฝึกเด็กที่บ้าน
4. พ่อแม่กลับมาแสดงการฝึกเด็กให้ผู้รักษาช่วยแก้ไข

ปนัดดา วงศ์จินดา (2554 : 86) กล่าวว่า การพัฒนาศักยภาพเด็กออทิสติกควรเริ่มตั้งแต่แรกพบความบกพร่อง โดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม มีความรู้ ความเข้าใจและมีความมั่นใจในการช่วยเหลือบุตร ดังนั้นการอบรมให้ความรู้ผู้ปกครอง ควรประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับลักษณะปัญหา เทคนิควิธีการแก้ไข และมีช่วงเวลาให้ผู้ ปกครองมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ทั้งความรู้และวิธีการพัฒนาศักยภาพตามความต้องการของเด็กออทิสติกแต่ละคนร่วมกับผู้เชี่ยวชาญและผู้ปกครองด้วยกัน

เห็นได้ว่า การฝึกอบรมผู้ปกครองเด็กออทิสติกมีความสำคัญ คือ เป็นการช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้ ทักษะ ความสามารถ เกิดประสบการณ์ มีวิธีการในการแก้ปัญหา และทำให้ผู้ปกครองสามารถที่จะนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ผู้วิจัยเห็นว่าการฝึกอบรมทำให้ผู้ปกครองมีความรู้และความสามารถในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือ

ตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เด็กออกทัศนคติและสามารถนำเอาความรู้และความสามารถไปประยุกต์ใช้ในการฝึกลูกที่บ้านได้

2.4 โครงการปรับบ้านเป็นห้องเรียนเปลี่ยนพ่อแม่เป็นครู

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตระหนักและเห็นความสำคัญในสิทธิโอกาสทางการศึกษาของทุกคน จึงมอบหมายให้ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช และศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดลำพูน ทำการศึกษาถึงแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการกลุ่มนี้ โดยขอสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานจากมูลนิธิสากลเพื่อคนพิการ ทำให้คำตอบพบว่า เราสามารถพัฒนาให้ครอบครัวที่มีลูกพิการจัดการศึกษาอยู่กับบ้านได้ โดยการประสานงานและสนับสนุนจากศูนย์การศึกษาพิเศษและเครือข่าย (สุพล บุญธรรม, 2554: 74-83)

2.4.1 กรอบแนวคิดในการดำเนินโครงการ

โครงการปรับบ้านเป็นห้องเรียนเปลี่ยนพ่อแม่เป็นครู เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาพ่อแม่ให้มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการที่อยู่ที่บ้าน ตลอดจนการปรับสภาพบ้านสนับสนุนสื่อการสอนให้ครอบครัว ตามความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละครอบครัว ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดจะเป็นหน่วยบริการโครงการในแต่ละพื้นที่ โดยสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษจะกำกับติดตามผลการดำเนินงาน ดังนั้นในการจัดการจึงมุ่งผลสำเร็จของโครงการเป็นหลัก โดยอาศัยการกำหนดวัตถุประสงค์การทำงาน และมาตรฐานที่ใช้ในการประเมินความก้าวหน้า หรือความสำเร็จของโครงการร่วมกันระหว่างผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

แผนการดำเนินงานและวิธีที่ใช้ในการประเมินผลจะถูกกำหนดขึ้นด้วยความร่วมมือกันของบุคลากรศูนย์การศึกษาพิเศษในทุกระดับของสายปฏิบัติงานภายใต้การทำงานร่วมกันเป็นทีมในแต่ละจังหวัด โดยกำหนดให้มีการพัฒนาครอบครัวจากกรอบแนวคิดการเพิ่มพูนปัญญาและความสามารถแห่งครอบครัวอย่างต่อเนื่อง ปรับรูปแบบการเรียนรู้ภายในครอบครัวให้สอดคล้องกับความพิการของลูก การสร้างและสานวิสัยทัศน์ร่วมกันกับศูนย์การศึกษาพิเศษในการพัฒนาลูกพิการ การเรียนรู้ร่วมกัน และการคิดอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะนำไปสู่การเนรครอบครัวแห่งการเรียนรู้ที่จะพัฒนาลูกพิการต่อไป

2.4.2 องค์ประกอบในการทำงานของครอบครัวกับศูนย์การศึกษาพิเศษ

1. กำหนดวัตถุประสงค์ และวางแผนร่วมกัน เพื่อให้ได้มาซึ่งวัตถุประสงค์และแผนการศึกษาของลูกพิการแต่ละครอบครัวซึ่งจะต้องดำเนินการควบคู่กันไป นอกจากนี้ วัตถุประสงค์ของทุกฝ่ายจะต้องมีความสอดคล้องกัน

2. ผู้บริหาร ครู ครอบครัว และผู้เกี่ยวข้องในระดับต่างๆ ต้องมีทัศนคติและความรู้ความสามารถในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการและสิทธิหน้าที่

3. การจัดงานให้ครอบครัว และผู้เกี่ยวข้อง ได้เข้ามามีส่วนร่วม โดยคำนึงถึงการทำงานเป็นทีม (Teamwork)

4. การจัดให้มีระบบข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน หรือความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับผลการดำเนินงานของแต่ละครอบครัว

2.4.3 วิธีการดำเนินโครงการ

การดำเนินโครงการจะประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ระดับสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และระดับศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด โดยมีรายละเอียดดังภาพที่ 1 – 2

ภาพที่ 1 แสดงการดำเนินโครงการระดับสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ภาพที่ 2 แสดงการดำเนิน โครงการระดับศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการปรับบ้านเป็นห้องเรียนเปลี่ยนพ่อแม่เป็นครูโดยสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มอบหมายให้ศูนย์การศึกษาพิเศษทั้ง 76 จังหวัด โดยศูนย์การศึกษาพิเศษได้ดำเนินโครงการ โดยยึดหลักการคือ การสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ตามที่ระบุไว้ในมาตรา 43 ของรัฐธรรมนูญฉบับ พ .ศ. 2550 และจากแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ .ศ. 2550 - 2554 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า คนพิการจะต้องได้รับการคุ้มครองสิทธิ มีคุณภาพชีวิตที่ดีเต็มศักยภาพ มีส่วนร่วมในสังคมอย่างเต็มที่และเสมอภาค ภายใต้อภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรค และจากเป้าประสงค์ ในข้อที่ 2 เพื่อให้คนพิการเข้าถึงสิทธิและโอกาสในการพัฒนาตนเองในทุกมิติของสังคม สามารถเลือกรูปแบบ การบริการที่เหมาะสมตาม ความพิการจำเป็นของแต่ละบุคคล และสามารถดำรงชีวิตอิสระ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว คนพิการ ครอบครัวคนพิการ ชุมชน ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการคนพิการทุกด้าน ทั้งภาครัฐและเอกชนต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จากการหลักการดำเนินโครงการปรับบ้านเป็นห้องเรียนเปลี่ยนพ่อแม่เป็นครู ในการดำเนินโครงการมีวัตถุประสงค์หลักคือ เพื่อให้ครูในศูนย์

การศึกษาพิเศษ ผู้ปกครอง กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข มีความรู้ ความเข้าใจในการดูแลพัฒนาช่วยเหลือเด็กพิการได้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล และเด็กพิการได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ และสามารถช่วยเหลือตนเองได้ และผลลัพธ์ที่สำคัญจากการดำเนินโครงการคือ ครอบครัวและชุมชนมีความรู้และร่วมมือกันจัดการศึกษาให้กับเด็กพิการที่ไม่สามารถเข้าเรียนในระบบโรงเรียนหรือการศึกษาภาคปกติ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพสูงขึ้น สามารถช่วยเหลือตนเองและพึ่งตนเองได้ตามศักยภาพของเด็กพิการแต่ละบุคคล

ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม ได้ดำเนินโครงการปรับบ้านเป็นห้องเรียนเปลี่ยนพ่อแม่เป็นครู ปีการศึกษา 2557 โดยที่ผู้วิจัยได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบโครงการ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อให้ผู้ปกครองมีความรู้และความสามารถในการฝึกทักษะให้กับเด็กออทิสติกที่บ้านได้ด้วยตนเอง

3. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของเด็กออทิสติก

3.1 ความหมายของทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

การดูแลช่วยเหลือตนเอง หมายถึง เป็นกระบวนการเรียนรู้ ในเรื่องกิจวัตรประจำวันให้เด็กสามารถทำได้ด้วยตนเองตามความสามารถที่เขามีอยู่ หรือ ต้องการความช่วยเหลือน้อยที่สุด (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญ, 2536: 2, อ้างถึงใน วีระเชษฐ์ ปัญจอรียะกุล, 2549: 41)

สถาบันราชานุกูล (2548: 40) กล่าวถึงการฝึกฝนทักษะในชีวิตประจำวัน (Activity Of Daily Living Training) ว่าควรมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ในเรื่องกิจวัตรประจำวันให้เด็กออทิสติกสามารถทำได้ด้วยตนเองเต็มความสามารถที่เขามีอยู่ โดยต้องการความช่วยเหลือน้อยที่สุด

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2551 : 3 - 4) กล่าวถึง ทักษะการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันว่า เป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิตของบุคคลออทิสติก ควรได้รับการฝึกให้สามารถช่วยเหลือตนเองและปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้โดยไม่เป็นภาระของครอบครัวและสังคม

สรุปได้ว่า ทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต และในเด็กออทิสติกควรฝึกให้เด็กสามารถดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง การฝึกการรับประทานอาหาร การฝึกการแต่งกาย การฝึกการทำความสะอาดร่างกาย การฝึกการขับถ่าย เป็นต้น

3.2 ความสำคัญของการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

เพ็ญแข ลิมสิลา (2542, อ้างถึงใน อัญนิษฐ์ ทองประเสริฐ, 2553: 38) กล่าวถึงการฝึกกิจวัตรประจำวัน ว่า กิจวัตรประจำวันเป็นสิ่งที่เด็กทุกคนต้องได้รับการฝึก แม้กระทั่งเด็กปกติเอง แต่ในเด็กออทิสติกต้องสอนอย่างละเอียด ตามลำดับขั้นตอนในการทำ เพื่อให้เด็กสามารถช่วยเหลือตัวเองต่อไปได้ ซึ่งในการฝึกกิจวัตรประจำวันให้เด็กออทิสติก มีกิจกรรม ดังนี้

1. สอนให้รู้จักของใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เด็กได้รู้จักสิ่งของ สามารถหยิบ จับ สิ่งของนั้นได้ถูกต้องตามการใช้งาน

2. การช่วยเหลือตนเอง เพื่อให้เด็กสามารถทำสิ่งต่างๆ ได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องพึ่งพามุคคลอื่น เช่น การทำความสะอาดร่างกาย การแต่งตัว การรับประทานอาหาร การขับถ่าย (กลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลราชานุกูล, 2554 อ้างถึงใน อัญนิษฐ์ ทองประเสริฐ, 2553: 39)

ผดุง อารยะวิญญู และคณะ (2546: 86) กล่าวถึง วิธีสอนหรือวิธีช่วยเหลือเด็กออทิสติก กิจกรรมในชีวิตประจำวันของเด็กออทิสติก ต้องหาวิธีฝึกเด็กให้เกิดทักษะเพียงพอกที่เด็กจะสามารถประกอบกิจวัตรประจำวันได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านต่อไปนี้ การดูแลตนเอง อาบน้ำ แต่งตัว การใช้ห้องน้ำ การกินอาหาร/ป้อนอาหาร

อุมาพร ตรังคสมบัติ (2545: 160-162) กล่าวว่า การฝึกเด็กออทิสติกให้ทำกิจวัตรต่างๆ ในชีวิตประจำวันซึ่งได้แก่ การช่วยเหลือตนเอง การช่วยงานบ้าน เนื่องจากกิจกรรมดังกล่าวมีความสลับซับซ้อน การฝึกจึงต้องทำเป็นขั้นตอน โดยแบ่งกิจกรรมที่ต้องการให้เด็กทำเป็นขั้นตอนย่อยๆ ที่เด็กสามารถทำได้ง่าย และฝึกกิจกรรมดังกล่าวทีละขั้น หากต้องการให้เด็กกินข้าวเอง ก็ต้องฝึกกิจกรรมย่อยๆ ดังนี้

1. เดินไปหยิบจานกับช้อน
2. มาขอให้แม่ตักข้าว
3. ถือกานข้าวไปที่โต๊ะ
4. ตักข้าวเข้าปาก
5. เอาจานไปเก็บ

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2536: 1-3, อ้างถึงใน อโรชา ธรรมศิริ, 2551: 23-24) ได้กล่าวว่าทักษะการช่วยเหลือตนเอง เป็นทักษะที่สำคัญที่สุดทักษะหนึ่งซึ่งเด็กจำเป็นต้องเรียนรู้จนสามารถปฏิบัติได้และเกิดเป็นความเคยชิน ติดตัวไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ แม้ว่าผู้ปกครองจะลำบากและใช้เวลาอย่างมากกับเด็กในการฝึกทักษะ แต่ผลที่ได้รับจะมีค่ามหาศาล ทั้งต่อตัวเด็กและตัวท่านเอง เด็กจะภาคภูมิใจในตัวเอง และท่านก็จะสบายขึ้นด้วย มีเวลาเหลือมากขึ้น มีเวลาเหลือทำอย่างอื่นได้อีก ทั้งยังช่วยเสริมสุขภาพจิตของครอบครัวได้ดีขึ้นด้วย ทุกคนไม่ต้อง

เหน็ดเหนื่อยคอยให้ความช่วยเหลือแก่เด็กตลอดทั้งวัน และยังสามารถพาเด็กออกไปนอกบ้านได้ หรือรับประทานอาหารนอกบ้าน โดยเด็กสามารถใช้ช้อนกลางตักอาหารรับประทานตามที่ต้องการได้ ไม่ต้องรอคอยคนป้อน เมื่อป้อนไม่ถูกใจก็จะทำให้เกิดปัญหาหงุดหงิดทางอารมณ์ ถ้าเราทุกคนยอมเหนื่อยและช่วยกันฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเอง ให้แก่เด็กทุกเรื่องเท่าที่เด็กจะมีความสามารถทำได้ในขั้นต้น ในที่สุดทั้งเราและเด็กก็จะพบความสุขมากขึ้น ซึ่งการฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเอง หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้ในเรื่องกิจวัตรประจำวัน ให้เด็กสามารถทำได้ด้วยตนเองเต็มความสามารถที่เขาได้อยู่หรือต้องการความช่วยเหลือน้อยที่สุด ประเภทของทักษะการช่วยเหลือตนเอง ได้แก่

1. การรับประทานอาหารและดื่มน้ำ

1.1 การรับประทานอาหารด้วยช้อน

1.2 การรับประทานอาหารด้วยมือ

1.3 การดื่มน้ำจากถ้วยน้ำ

2. การแต่งตัว

2.1 การถอดเสื้อยืดทางศรีษะ

2.2 การสวมเสื้อยืดทางศรีษะ

2.3 การปลดกระดุมเสื้อ

2.4 การติดกระดุมเสื้อ

2.5 การถอดกางเกงเอวยางยืด

2.6 การสวมกางเกงเอวยางยืด

2.7 การถอดเสื้อผ่าหน้า

2.8 การสวมเสื้อผ่าหน้า

2.9 การถอดรองเท้า

2.10 การใส่รองเท้า

2.11 การถอดถุงเท้า

3. สุขอนามัย

3.1 การล้างมือ

3.2 การแปรงฟัน

3.3 การล้างหน้า

3.4 การอาบน้ำ

3.5 การล้างก้น

3.6 การหิวผม

4. การจับถ่าย

4.1 การถ่ายปีศาจ

4.3 การถ่ายอูจาระ

สรุปได้ว่า การฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันเด็กออทิสติก มีความสำคัญทั้งต่อตัวเด็กเองและผู้ปกครอง ต่อเด็กคือ เป็นการฝึกให้เด็กได้ช่วยเหลือตนเองได้ตามศักยภาพ ช่วยเหลือให้เด็กปรับตัวเข้าหาสังคมได้ และให้เด็กเกิดความภูมิใจว่าเขาสามารถทำอะไรได้ด้วยตัวของเขาเอง ต่อผู้ปกครอง คือ เป็นลดการดูแลของผู้ปกครองลง

3.3 ปัญหาการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของเด็กออทิสติก

สำนักบริหารการงาน การศึกษาพิเศษ (2551: 1) เด็กออทิสติกเป็นเด็กที่มีความบกพร่อง 3 ด้าน คือ ความบกพร่องในด้านการสื่อสาร ด้านพฤติกรรม และด้านการมีปฏิสัมพันธ์ ความบกพร่องทั้ง 3 ด้านเหล่านี้เป็นข้อจำกัด และส่งผลกระทบต่อความสามารถทำให้เด็กออทิสติกไม่สามารถดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ ดังนี้

1. ด้านร่างกาย เด็กออทิสติกบางคนมีการเคลื่อนไหวทางร่างกายไม่ปกติ เดินหรือวิ่งไม่เหมือนเด็กทั่วไป การทรงตัวไม่ดี การใช้มือ และเท้าไม่คล่องแคล่วไม่สัมพันธ์กัน มีปัญหาการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ และมัดเล็กในการทำกิจกรรม กล้ามเนื้อพัฒนาไม่สมบูรณ์ตามวัยจึงส่งผลให้การหยิบจับหรือทำงานไม่ได้ผลดี บางคนถนัดมือซ้ายจึงทำให้การทำกิจกรรมยุ่งยาก

2. ด้านสติปัญญา เด็กออทิสติกบางคนมีลักษณะของความบกพร่องทางด้านสติปัญญา (ปัญญาอ่อน) ร่วมด้วยจึงมีพัฒนาการทุกด้านล่าช้ากว่าเด็กปกติ ไม่สามารถคิดหาเหตุผล หรือแก้ปัญหาได้ ส่งผลไม่ช่วยให้สามารถช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้

3. ด้านอารมณ์ เด็กออทิสติกจะมีอารมณ์ที่อ่อนไหวมาก มีอารมณ์ขึ้นลงไม่คงที่ หงุดหงิดง่าย ทนต่อคำตำหนิไม่ค่อยได้ มีความกลัว และวิตกกังวลกว่าเด็กปกติ ควบคุมอารมณ์ตนเองไม่ได้มีแนวโน้มของพฤติกรรมก้าวร้าวสูงเมื่อเกิดปัญหาทางอารมณ์ เด็กมักจะแสดงพฤติกรรมซ้ำๆ ในการเคลื่อนไหวร่างกาย หรือแสดงพฤติกรรมต่างๆ ที่ผิดปกติจากเด็กทั่วไป

4. ด้านสังคม เด็กออทิสติกจะมีลักษณะที่ขาดปฏิสัมพันธ์กับบุคคล โดยเฉพาะบุคคลแปลกหน้า หรือไม่คุ้นเคย มีพฤติกรรมเลี่ยงการสบตา จึงขาดโอกาสที่จะเรียนรู้ จากบุคคลรอบข้าง ขาดโอกาสการเรียนรู้จากสิ่งรอบตัวมีพฤติกรรมต่อต้านการสอนหรือการฝึก

5. ด้านการรับรู้สิ่งเร้าผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า เด็กออทิสติกมีความบกพร่องทางการรับรู้ต่อสิ่งเร้าผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้แก่ ตา หู จมูก ปาก และผิวหนัง เพราะไม่สามารถแปล

ความหมายสิ่งที่ตนเห็น ได้ยิน ได้กลิ่น ชิมรส หรือสัมผัสได้ จึงส่งผลต่อการรับรู้ทุกๆ ด้านที่ผิดไปจากปกติ

6. ด้านการสื่อความหมายและภาษา เด็กออทิสติกมีความบกพร่องในการสื่อความหมาย และเริ่มมีภาษาล่าช้ากว่าเด็กทั่วไป ไม่สามารถเข้าใจความหมายของคำพูดหรือคำสั่งได้ดี ทำเด็กปกติในวัยเดียวกัน ไม่สามารถฟังคำสั่งยาวๆ หรือประโยคที่ซับซ้อนได้

7. ด้านความสนใจ เด็กออทิสติกจะมีความสนใจที่สั้นมาก ไม่สนใจหรือสังเกตรายละเอียดซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กไม่ยอมรับสิ่งเร้าจากบุคคลหรือมีพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งเร้าได้เป็นระยะเวลาที่สั้นมาก ซึ่งจะพบว่าเด็กจะมีพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง มีการเคลื่อนไหวทุกส่วนของร่างกายผิดปกติ โดยเป็นการเคลื่อนไหวที่ปราศจากจุดมุ่งหมาย ทำให้ช่วงความสนใจสั้น และวอกแวกต่อสิ่งแวดล้อมรอบตัว

8. ด้านการปรับตัว เด็กออทิสติกส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง ลง และต่อต้านการเปลี่ยนแปลง ทำให้ขาดโอกาสในการเรียนรู้ จึงมักทำอะไรตามแผนซ้ำๆ จะสับสนเมื่อพบสถานการณ์ใหม่

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กออทิสติกจึงต้องเข้าใจลักษณะเฉพาะของพฤติกรรม ข้อจำกัดและเลือกวิธีการช่วยเหลือเด็กให้สอดคล้องกับ ความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล อีกทั้งจำเป็นต้องจัดในลักษณะคณะสหวิชาชีพ คือ การให้การช่วยเหลือด้านการแพทย์ และด้านการศึกษาไปพร้อมๆ กัน (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2555: 1-2)

จะเห็นได้ว่า จากความบกพร่องในด้านต่างๆ ของเด็กออทิสติกนั้น ส่งผลให้เด็กไม่สามารถที่จะดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ เนื่องจากมีข้อจำกัดหลายด้าน ทั้งในด้านการรับรู้สิ่งเร้าผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ด้านการสื่อความหมายและภาษา ด้านอารมณ์ ด้านสติปัญญา ซึ่งเด็กออทิสติกควรได้รับการฝึกเพื่อให้สามารถดูแลช่วยเหลือตนเอง ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเอง ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ใน 4 ด้าน คือ การรับประทานอาหาร การแต่งกาย การทำความสะอาดร่างกาย และการขับถ่าย ซึ่งเป็นสิ่งที่เด็กออทิสติกควรที่จะสามารถฝึกได้ตามแนวทางการจัดหลักสูตรสำหรับเด็กออทิสติก พุทธศักราช 2555

3.4 สารและผลการเรียนรู้ทักษะด้านการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ตามแนวทางการจัดหลักสูตรสำหรับเด็กออทิสติก พุทธศักราช 2555

เอกสารแนวทางการจัดหลักสูตรสำหรับเด็กออทิสติก พุทธศักราช 2555 ได้กำหนดผลการเรียนรู้เพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนาทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ไว้ดังนี้

สาระที่ 1 การจัดเก็บเครื่องนอน

ผลการเรียนรู้

1. จัดเก็บเครื่องนอน โดยมีผู้ช่วยเหลือ
2. จัดเก็บเครื่องนอนด้วยตนเอง

สาระที่ 2 การทำความสะอาดร่างกาย

ผลการเรียนรู้

1. ทำความสะอาดร่างกาย โดยมีผู้ช่วยเหลือ
2. ทำความสะอาดร่างกายด้วยตนเอง

สาระที่ 3 การจับถ้ำย

ผลการเรียนรู้

1. จับถ้ำยในห้องส้วม โดยมีผู้ช่วยเหลือ
2. จับถ้ำยในห้องส้วมด้วยตนเอง

สาระที่ 4 การแต่งกาย

ผลการเรียนรู้

1. แต่งกาย โดยมีผู้ช่วยเหลือ
2. แต่งกายด้วยตนเอง
3. แต่งกายถูกต้องเหมาะสม

สาระที่ 5 การรับประทานอาหาร

ผลการเรียนรู้

1. หยิบจับอาหารรับประทานอาหารด้วยตนเอง
2. ใช้ช้อนรับประทานอาหารด้วยตนเอง
3. รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี
4. ดื่มนมหรือน้ำด้วยตนเอง

สาระที่ 6 การทำความสะอาดของใช้ส่วนตัว

ผลการเรียนรู้

1. ทำความสะอาดของใช้ส่วนตัวโดยมีผู้ช่วยเหลือ
2. ทำความสะอาดของใช้ส่วนตัวด้วยตนเอง

สาระที่ 7 การทำความสะอาดห้องเรียน

ผลการเรียนรู้

1. ใช้อุปกรณ์ทำความสะอาดโดยมีผู้ช่วยเหลือ
2. ใช้อุปกรณ์ทำความสะอาดด้วยตนเอง

สาระที่ 8 การใช้เงิน

ผลการเรียนรู้

1. ใช้เงินซื้อสินค้าโดยมีผู้ช่วยเหลือ
2. ใช้เงินซื้อสินค้าด้วยตนเอง

สาระที่ 9 ความปลอดภัย

ผลการเรียนรู้

1. เดินข้ามถนนอย่างปลอดภัยโดยมีผู้ช่วยเหลือ
2. เดินข้ามถนนอย่างปลอดภัยด้วยตนเอง
3. หลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นอันตรายต่อตนเองจากของมีคมหรือของปลายแหลม

(สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2555: 12-13)

สรุปได้ว่า การจัดหลักสูตรสำหรับเด็กออทิสติก พุทธศักราช 2555 ได้กำหนดสาระและผลการเรียนรู้ในการ พัฒนาทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันไว้ 9 สาระ ประกอบด้วย การจัดเก็บเครื่องนอน การทำความสะอาดร่างกาย การจับถ่าย การแต่งกาย การรับประทานอาหาร การทำความสะอาดของใช้ส่วนตัว การทำความสะอาดห้องเรียน การใช้เงินและความปลอดภัย ที่ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะฝึกอบรมให้ผู้ปกครองฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ใน 4 ด้านคือการรับประทานอาหาร การแต่งกาย การทำความสะอาดร่างกาย และการจับถ่าย เนื่องจากเป็นทักษะลำดับต้นๆ ที่เด็กออทิสติกควรจะปฏิบัติได้ด้วยตนเองและผู้ปกครองสามารถฝึกลูกที่บ้านได้

3.5 หลักการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2555: 7 -8) กล่าวถึง หลักการฝึกทักษะด้านการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ดังนี้

1. สอนเป็นรายบุคคล โดยคำนึงถึงตัวเด็กเป็นสำคัญ เพราะเด็กออกทิสติกแต่ละคนจะมีระดับความบกพร่องหรือข้อจำกัดที่แตกต่างกัน จึงมีศักยภาพในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันด้วย
2. มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายตามความสนใจ และความสามารถของเด็กโดยผสมผสานหลายด้านเข้าด้วยกันในลักษณะบูรณาการกิจกรรม ควรมีทั้งกิจกรรมเฉพาะบุคคล กิจกรรมกลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่
3. มีการวิเคราะห์งานก่อนสอน หรือก่อนการฝึก กิจกรรมหรือทักษะบางอย่างอาจยาวเกินไปสำหรับเด็กที่จะสามารถเรียนรู้ได้ ครูควรแตกงานออกเป็นขั้นตอนย่อย ๆ ตามความสามารถของเด็กแต่ละคน และควรบันทึกขั้นตอนที่เด็กสามารถทำได้แล้วไว้เป็นข้อมูลพื้นฐาน โดยจะเริ่มสอนขั้นตอนของงานที่เด็กยังทำไม่ได้ก่อนในการสอนแต่ละขั้นตอนต้องกำหนดเกณฑ์การผ่านไว้ว่าเป็นจำนวนกี่ครั้งที่เด็กทำกิจกรรมขั้นตอนย่อยแต่ละขั้นตอนได้สำเร็จโดยไม่ต้องกระตุ้นเตือน หลังจากนั้นจึงจะสอนขั้นตอนต่อไป การสอนขั้นตอนนั้น ๆ ของพฤติกรรมที่พึงประสงค์ อาจจะสอบผ่านขั้นแรกก่อนเรียกว่า “การฝึกแบบเดินหน้า” หรืออาจสอนขั้นสุดท้ายของงานเป็นขั้นตอนแรกก่อนเรียกว่า “การฝึกแบบถอยหลัง” เมื่อเด็กสามารถทำพฤติกรรมที่พึงประสงค์สำเร็จในแต่ละขั้นตอน และได้รับแรงเสริม เด็กจะรู้สึกภูมิใจ และครูเองจะไม่รู้สึกท้อถอยที่จะสอนทักษะต่อไป
4. เปิดโอกาสให้เด็กได้ฝึกปฏิบัติกันสถานการณ์จริง จะทำให้เด็กเรียนรู้และนำไปใช้ได้ในชีวิตจริง อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น สอนมารยาทในการรับประทานอาหารขณะที่เด็กกำลังรับประทานอาหาร ฝึกการสวมรองเท้าขณะกำลังเตรียมตัวจะกลับบ้าน เป็นต้น
5. สอนให้เป็นกิจวัตรประจำวัน โดยมีการทบทวนความรู้เดิมซ้ำๆ ก่อนสอนทักษะใหม่ และใช้เวลาแต่ละกิจกรรมที่เหมาะสมประมาณ 5-15 นาที ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัยและศักยภาพของเด็ก
6. การเลียนแบบ การเรียนรู้ ของเด็กไม่ว่าจะเป็นเด็กทั่วไปหรือเด็กออทิสติก พฤติกรรมส่วนหนึ่งเกิดจากการเลียนแบบ ดังนั้น ครูจึงจำเป็นต้องนำการเลียนแบบไปใช้สอนให้เด็กกระทำพฤติกรรมที่ต้องการได้โดยสาธิตให้ดูแล้วให้เด็กเลียนแบบซึ่งในระยะแรกของการเรียนรู้พฤติกรรมใหม่จะเกิดจากการเลียนแบบ ครูอาจให้รางวัลเพื่อให้เด็กตอบสนองพฤติกรรมแบบนั้นจนไปสู่พฤติกรรมที่ต้องการจริงๆ
7. ใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายวิธี เช่น การสอนโดยวิเคราะห์งาน การสอนโดยให้ความช่วยเหลือการปรับแต่งพฤติกรรม การเสริมแรง การทบทวน การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมให้สำเร็จด้วยตนเอง เป็นต้น

กล่าวได้ว่า หลักการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน มีหลายปัจจัยด้วยกันที่ช่วยให้สามารถฝึกทักษะเด็กออทิสติกให้ประสิทธิภาพ ทั้งการสอนเป็น

รายบุคคล ก่อนสอนต้องมีการวิเคราะห์งาน เปิดโอกาสให้เด็กได้ฝึกปฏิบัติกันสถานการณ์ จริง รวมไปถึงการเขียนแบบ ซึ่งผู้ฝึกสามารถวางแผนก่อนการฝึกได้

3.6 การฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกด้วยกลวิธี การเรียนรู้ผ่านการมอง (visual strategies)

เด็กออทิสติกเป็นเด็กที่มีปัญหาในด้านการสื่อความหมาย เป็นเหตุให้เกิดปัญหาการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในสังคม การเรียนรู้และพฤติกรรม เมื่อเด็กอยู่ในสังคม จำเป็นต้องเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม แต่เด็กจะขาดทักษะความรู้ความเข้าใจอย่างมาก เด็กไม่สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบ คำสั่งได้ ทั้งนี้เพราะ เด็กจะสามารถเข้าใจในสิ่งที่เห็นมากกว่าที่ได้ยิน ข้อมูลใดๆ ที่เป็นคำพูดมักเป็นข้อมูลที่คงอยู่เพียงชั่วคราว (Transient Message) มักเกิดความยากลำบากในการจำ เพราะข้อมูลจะเข้ามาและหายไปอย่างรวดเร็ว แต่หากมีสิ่งใดก็ตามที่สามารถรับรู้ได้ด้วยการมองเห็น ไม่ว่าจะเป็นวัตถุ รูปภาพ ก็จะเป็นข้อมูลที่คงอยู่ได้นาน (Non-Transient Message) (Linda A. Hodgdon, 2000 และ 2001, คะเน็งนิคย์ ไชยสังการณ์ 2546, นุชนารถ แก้วมาตร 2547, อ้างถึงใน ดวงสมร สิริ, 2552 : 63)

สมพร หวานเสร็จ (2552 : 25) กล่าวว่า เด็กออทิสติกจำนวนมากเรียนรู้ได้ดีที่สุดจากภาพ ถ้าเขาสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้อื่นต้องการให้เขาทำ เขาสามารถปฏิบัติได้เช่นเดียวกับเด็กคนอื่นๆ และถ้าเด็กออทิสติกไม่เข้าใจเขาจะไม่ปฏิบัติตามกฎหรือคำสั่ง เด็กออทิสติกอาจกรีดร้องหรือเดินหนีหรือทำอย่างอื่นที่เขากำลังทำอยู่โดยไม่สนใจสิ่งใด การใช้ภาพจะช่วยให้บุคคล ออทิสติกเข้าใจเรื่องราวต่างๆ ในโลกได้ดีขึ้น การใช้ภาพจะช่วยให้ปฏิบัติตามกฎได้ถูกต้อง เข้าใจว่าถูกคาดหวังให้ทำอะไร รู้ว่าเหตุการณ์ อะไรจะเกิดขึ้นกับเขาในแต่ละวัน เข้าใจว่าจะต้องทำงานให้เสร็จสมบูรณ์ก่อนจึงจะไปเล่นได้ และบอกคนอื่นๆ ได้ว่าเขาทำงานเสร็จแล้วหรือรู้ว่าจะต้องเปลี่ยนกิจกรรมจากกิจกรรมหนึ่งไปทำอีกกิจกรรมหนึ่งซึ่งมีทางเลือก เกี่ยวกับสิ่งที่เขาอยากจะทำ การที่ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ใกล้ชิดรู้ว่าเด็กออทิสติกมีวิธีการเรียนรู้อย่างไรจะนำไปสู่การพัฒนาเด็กออทิสติกได้อย่างเหมาะสมตามความแตกต่างระหว่าง บุคคล ซึ่งมีเทคนิคที่สำคัญในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันด้วยกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง

หลักการของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองได้ถูกนำมาใช้เพื่อพัฒนาพฤติกรรมเด็ก ออทิสติกให้ดีขึ้น โดยแสดงสิ่งที่เกิดขึ้นต่อไปให้เด็กออทิสติกเห็นชัดเจน ทำให้เด็กออทิสติกทำกิจกรรมได้อย่างอิสระและมั่นใจ พัฒนาการความสามารถในการเข้าใจของเด็กออทิสติก เหตุผลที่ต้องใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง เพราะการกระตุ้นทางการมองอาจทำให้เด็กออทิสติกประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรม เป็นการยากที่จะวัดได้ว่าเด็กออทิสติกเข้าใจสิ่งที่บอกให้ทำได้ เพราะเด็กออทิสติก

อาจจะดูจากเพื่อนและทำตาม หรือผู้ปกครอง ครู อาจจะเข้าใจว่าเด็ก กอทิสติกไม่ยอมทำตามที่บอกจริงๆ และเด็กกอทิสติกกลุ่มนี้ไม่เข้าใจว่าต้องทำอะไรในขั้นต่อไปของกิจกรรมที่ดำเนินอยู่ ดังนั้นกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองจะเป็นเครื่องมือช่วยให้เด็กกอทิสติกดำเนินขั้นตอนของกิจกรรม คำสั่ง คำอธิบายได้เสร็จสมบูรณ์ (สมพร หวานเสร็จ, 2552: 27)

ภาพที่ 3 การรับรู้และการสื่อความหมายในเด็กกอทิสติก (Linda A. Hodgdon, 2001, อ้างถึงใน ดวงสมร ศิริ, 2552 : 63)

3.6.1 ความหมายของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies)

มีหลักการและแนวคิดมาจากการที่เด็กกอทิสติกไม่สามารถเข้าใจภาษาพูดทั้งหมดได้ จึงนำรูปภาพหรือสัญลักษณ์เข้ามาแทนภาษาพูด เพื่อให้เด็กกอทิสติกเข้าใจและสามารถสื่อสารได้ รวมไปถึงการช่วยจัดการกับปัญหาการแสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ด้วย จากการศึกษา งานวิจัยพบว่า เด็กกอทิสติกและกลุ่มที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการสามารถเรียนรู้ผ่านการมองได้ดี เนื่องจากสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว ลดพฤติกรรมก้าวร้าวและการทำร้ายตัวเอง ลดความเครียดและความวิตกกังวล สามารถเชื่อมโยงความรู้ความเข้าใจเมื่อมีการเปลี่ยนสถานที่ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน ช่วยให้ทำงานได้เสร็จสมบูรณ์ ช่วยให้ทำงานได้อย่างอิสระ (Hodgdon, 1995; Quill, 1997; Frost and Bondy, 2000, อ้างถึงใน สมพร หวานเสร็จ, 2552: 27)

สมพร หวานเสร็จ (2552 : 1) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเรียนรู้ผ่านการมอง หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม กระบวนการคิด โครงสร้างความคิดในสมองของบุคคลอื่น เนื่องมาจากการ รับรู้ทางสายตาหรือจากการมองเห็น การเรียนรู้ของบุคคลออทิสติกส่วนใหญ่เกิดจากการจดจำ สิ่งของที่เป็นของจริง สิ่งของจำลอง ภาพเคลื่อนไหว ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพลายเส้น ป้ายโฆษณา สัญลักษณ์และโลโก้ต่างๆ ซึ่งทำให้บุคคลออทิสติกเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ส่งเสริมกระบวนการคิดในสมอง คนส่วนใหญ่มีรูปแบบการเรียนรู้ได้ดีโดยใช้การมองและสร้าง

ภาพในสมอง เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมที่เคยเรียนรู้มา พัฒนาเป็นมโนคติใหม่ขยายองค์ความรู้ ต่อเนื่องไปสู่ขั้นสูง

3.6.2 ความหมายของสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง หมายถึง สิ่งของที่เป็นของจริง ภาพเคลื่อนไหว ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพลายเส้น แผ่นป้ายและสัญลักษณ์ ซึ่งนำมาจัด ทำอย่างเป็นระบบเพื่อนำเสนอให้บุคคลเกิดการเรียนรู้จากการมองเห็น สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง จึงเป็น สิ่งที่ช่วยให้ เด็กออทิสติก แอสเพอร์เกอร์ซินโดรมและเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา เข้าใจคำศัพท์ได้ดียิ่งขึ้น นักวิชาการเกี่ยวกับเด็กออทิสติก สติกรจำนวนมากได้ให้นิยามเกี่ยวกับสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองในเด็กออทิสติก แอสเพอร์เกอร์ซินโดรมและเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาว่า เป็นเครื่องมือที่สามารถช่วยให้บุคคลกลุ่มนี้สามารถ ดำเนินกิจกรรมหรือเหตุการณ์ระหว่างวัน ได้สำเร็จเข้าใจกรอบข องเวลาในแต่ละกิจกรรมอย่างเป็นรูปธรรมและประยุกต์องค์ความรู้ที่เรียนรู้มาแล้วจากสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองให้ สอดคล้องกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมปัจจุบันขณะนั้น (สมพร หวานเสร็จ, 2552: 1)

สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองช่วยพัฒนาความสามารถของเด็กได้ ดังนี้ (Hodgdon, 1995; Quill, 1997; Winter, 2003, อ้างถึงใน สมพร หวานเสร็จ, 2552: 49)

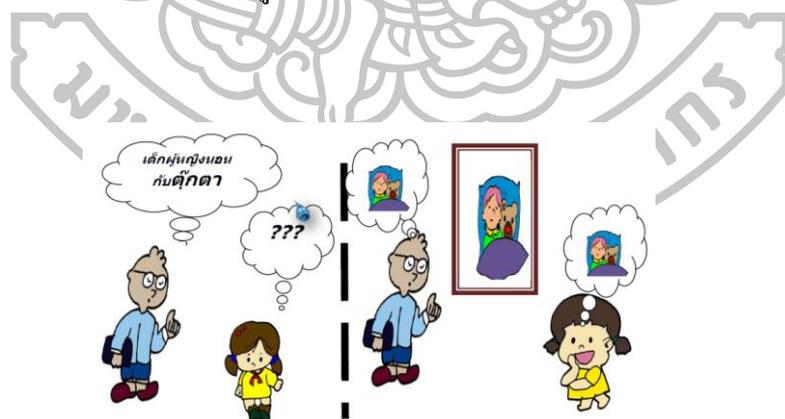
1. สามารถทำตามกฎระเบียบ มารยาททางสังคมได้อย่างเหมาะสม
2. เข้าใจสถานการณ์ที่มีการนำรูปภาพหรือสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองมา กำหนดพฤติกรรมตามลำดับ เด็กจะรับรู้ว่าจะมีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นในระหว่างวัน และสามารถบอกคนอื่นได้ว่าวันนี้ทำอะไรมาแล้วบ้าง เข้าใจวิธีการทำงานที่สมบูรณ์ เช่น กิจกรรมการเล่นหรือ สื่อสารกับคนอื่น ให้สำเร็จด้วยตนเอง
3. สามารถถ่ายโยงการเรียนรู้จากสิ่งที่เคยมีประสบการณ์มาแล้วผ่านกิจกรรม การใช้รูปภาพสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง ไปสู่กิจกรรมอื่นๆ ที่มีเป้าหมายคล้ายคลึงกัน
4. สามารถสร้างทางเลือกที่หลากหลายเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการผ่านการสื่อสาร โดยใช้รูปภาพสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

3.6.3 ความสำคัญของสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

การเรียนรู้ของมนุษย์เกิดจากการรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสต่างๆ แต่ละคนเรียนรู้ ได้ดี แตกต่างกันไป บางคนเรียนรู้ได้ดีจากการได้ยิน การมองเห็น หรือบางคนเรียนรู้ได้ดีจาก ประสบการณ์ที่ได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง คนเรามักจะแสดงวิธีการเรียนรู้วิธีใดวิธีหนึ่งเด่น ชัดกว่าวิธีอื่น ๆ และมีแนวโน้มว่าจะใช้วิธีการเรียนรู้ของตนเองเป็นเครื่องมือในการสร้างประสบการณ์ให้

ตนเองเพื่อเข้าใจสิ่งแวดล้อม และสร้างเป็นองค์ความรู้เก็บไว้ใช้ในยามที่จำเป็น การที่ครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ใกล้ชิดรู้ว่าบุคคลออทิสติกมี วิธีการเรียนรู้อย่างไรจะนำไปสู่การพัฒนาบุคคลออทิสติกได้อย่างเหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

แนวทางการเรียนรู้ที่ดีที่สุดสำหรับบุคคลออทิสติก คือ การเรียนรู้จากรูปภาพ แผ่นป้ายสัญลักษณ์ต่างๆ (Watson, 1989; Hodgdon, 1995; Quill, 1997; Winter, 2003; Bergeson et al, 2008, อ้างถึงใน สมพร หวานเสร็จ , 2552: 50) ดังนั้นโรงเรียนควรใช้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเห็นเป็นวิธีการเรียนรู้ของบุคคลออทิสติกกลุ่มนี้ผ่านการมองรูปภาพ โดยรูปภาพนั้น แสดงกิจกรรมที่บุคคลออทิสติกจะต้องทำในแต่ละวัน นำเสนอทางเลือกที่หลากหลายและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบในชีวิตประจำวัน ผู้ใหญ่หลายคนก็ใช้การสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเห็น เช่น ปฏิทิน ตารางงานในแต่ละวัน ตารางโทรทัศน์ รายการภาพยนตร์ หนังสือทำอาหาร การทำบ้านที่รายการ หรือการทำแผนผังหรือแผนที่ซึ่งช่วยให้เข้าใจบริบทรอบข้าง การดำเนินชีวิตที่เหมือนกับคนทั่วไปและความอดทนในการทำงานได้สำเร็จสมบูรณ์ตามเวลาที่กำหนด การใช้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเห็นเป็นสิ่งในการสอนวิชาต่างๆ จะทำให้ครูผู้สอนสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลออทิสติกได้ง่ายขึ้น ลดข้อจำกัดของบุคคลออทิสติกที่มีปัญหาการสื่อสาร โดยใช้รูปภาพมาเป็นสื่อสนับสนุนการสื่อสารโดยการพูด ช่วยให้การเรียนการสอนในรายวิชานั้นๆ บรรลุตามจุดประสงค์ เพราะครูกับนักเรียนออทิสติกสื่อสารได้ตรงกันและมีความเข้าใจในเนื้อหาที่จัดเรียนการสอนตรงกัน ดังแสดงในรูปภาพที่ 4-5

ภาพที่ 4 เปรียบเทียบการสอนโดยพูดอย่างเดียวกับการใช้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเห็น

ภาพที่ 5 รูปภาพลำดับกิจกรรมทำให้เด็กเข้าใจกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติในโรงเรียน

3.6.4 บทบาทของสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

นักเรียนหลายคนที่มีภาวะออทิสติกหรือแอสเพอร์เกอร์ซินโดรม เรียนรู้ผ่านการมองได้ดี ซึ่งในความเป็นจริงคนทั่วไปหลายคนก็เรียนรู้ได้ดีโดยวิธีนี้ สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองมีประโยชน์สำหรับบุคคลออทิสติกทุกคนโดยไม่คำนึงถึงระดับเชาวน์ปัญญาและทักษะการสื่อสาร การสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง ไม่ได้ใช้สำหรับนักเรียนที่ไม่มีภาษาพูดเท่านั้นแต่บุคคลออทิสติกที่มีทักษะการพูดอยู่แล้วก็ได้รับประโยชน์จากการใช้รูปภาพมาส่งเสริมการเรียนรู้ได้ บุคคลออทิสติกหรือแอสเพอร์เกอร์ซินโดรมบางคนที่สามารถพูดได้ดีแต่อาจจะไม่เข้าใจความหมายของสิ่งที่พูดหรือไม่เข้าใจคำสั่งของคนอื่น บ่อยครั้งที่บุคคลออทิสติกไม่สามารถที่จะจัดการกับข้อมูลที่ได้รับมาซึ่งสังเกตได้ บุคคลออทิสติกไม่สามารถตอบคำถามได้อย่างถูกต้องในทันทีหรือเหมาะสมกับสถานการณ์นั้นๆ บุคคลออทิสติกบางคนสามารถพูดคำศัพท์ได้แต่ไม่สอดคล้องกับความเข้าใจหรือไม่สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการกระทำ ส่วนในบุคคลออทิสติกที่มีปัญหาทักษะการคิดหรือมีความบกพร่องทางสติปัญญาร่วมด้วยก็จะเรียนรู้ได้ดีขึ้น เมื่อได้มองเห็นรูปภาพเกี่ยวกับสิ่งที่จะต้องทำหรือว่ามีเหตุการณ์ต่างๆ ที่เขาจะต้องเผชิญ การตัดสินใจใช้รูปภาพสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง ครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องควรตัดสินใจใช้รูปภาพพัฒนาการสื่อสารและการเรียนรู้ของบุคคลออทิสติก เมื่อบุคคลออทิสติกแสดงพฤติกรรมดังนี้

1. ไม่สามารถทำตามคำสั่งอย่างง่ายได้ด้วยตนเอง
2. มักจะยื่นมือหรือจ้องมือคนรู้จักเมื่อต้องการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
3. เดินไปมาไม่หยุด
4. หงุดหงิด โมโหง่าย
5. ทำกิจกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดต่อเนื่องกันนานเกินความเหมาะสม
6. แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เพื่อบอกความต้องการ

ผู้เกี่ยวข้องกับบุคคลออทิสติกจะรู้สึกหมดหวังอยู่ตลอดเวลากับความพยายามในการที่จะพัฒนาศักยภาพบุคคลออทิสติก กิจกรรมทั่วไปในชีวิตประจำวันดูเป็นสิ่งที่ยุ่งยากสำหรับบุคคลออทิสติกที่จะทำความเข้าใจ และไม่ใช่แค่เพียงความพยายามที่จะช่วยลูกเท่านั้น ครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องยังต้องอดทนกับการถูกคนรอบข้างในสังคมถามเกี่ยวกับพฤติกรรม มติไม่มีความหมายหรือไม่เหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆ การให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลออทิสติกในการแสดงพฤติกรรมที่มีความหมายต่อครอบครัว ต่อตัวเองและต่อเพื่อนๆ นั้นผู้เกี่ยวข้องพึงระลึกไว้ว่า ถ้าครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องไม่ตามใจ บุคคลออทิสติกจะเชื่อฟัง บุคคลออทิสติกสามารถทำลายข้าวของได้ตลอดเวลา และรู้ว่าตัวเองทำอะไรเพราะเขาเคยทำมาแล้วเป็นพันครั้ง และต้องการทำในสิ่งที่เขาต้องการเสมอ

ถ้าบุคคลออทิสติกทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งนานๆ อย่างไม่มีความหมายหรือแสดงพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งที่ไม่เหมาะสมบ่อยครั้งในแต่ละวัน การใช้รูปภาพสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองจะช่วยให้การดำเนินกิจกรรมในแต่ละวันของบุคคลออทิสติกและครอบครัวเป็นไปด้วยดี ซึ่งครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องจะต้องให้เวลากับการเรียนรู้ในช่วงแรกของการเริ่มใช้รูปภาพ โดยบุคคลออทิสติกจะแสดงความคับข้องใจหรือไม่เข้าใจความหมาย ครูผู้สอน ผู้ปกครอง หรือผู้เกี่ยวข้องควรกระตุ้นเตือนหรือจับมือบุคคลออทิสติกทำงานสำเร็จในแต่ละงานตามที่กำหนดไว้ ซึ่งบุคคลออทิสติกจะเริ่มเรียนรู้ขั้นตอน ลำดับก่อน หลัง และการทำงานให้สำเร็จทุกครั้งก่อนเริ่มทำกิจกรรมอื่นๆ ต่อไป หลังจากใช้รูปภาพสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลาอย่างน้อย 1 สัปดาห์ บุคคลออทิสติกจะเริ่มเข้าใจความหมายของรูปภาพและเริ่มทำกิจกรรมหรืองานที่กำหนดไว้ในแต่ละช่วงเวลาด้วยตนเอง เช่น การสวมรองเท้าในตอนแรกต้องจับมือทำ สาธิตและให้โอกาสฝึกด้วยตนเองบ้าง โดยการสาธิตควรนำเสนอรูปภาพประกอบตามขั้นตอนตามลำดับ เมื่อเด็กสามารถทำได้ด้วยตนเอง ครูหรือผู้ปกครองจะเป็นเพียงผู้คอยจัดรูปภาพที่จำเป็นตามขั้นตอนง่ายไปหายาก และพบว่าเด็กมีความสุขที่สามารถประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรมทุกครั้ง ดังแสดงในภาพที่ 6

ภาพที่ 6 ขั้นตอนการสวมรองเท้า

3.6.5 การวิเคราะห์งาน (Task Analysis)

ผดุง อารยะวิญญู (2542 : 65) ได้ให้ความหมายการวิเคราะห์งานไว้ว่า การวิเคราะห์งานเป็นการจำแนกเนื้อหาที่จะสอนเป็นขั้นตอนย่อยๆ หลายขั้นตอน และจัดเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก พร้อมทั้งกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของแต่ละขั้นตอนอย่างครบถ้วน

ศูนย์พัฒนาการศึกษาแห่งประเทศไทย (2539: 104 อ้างถึงใน เรวัตติ หงษ์สุดตา , 2553: 41) ให้ความหมายหลักการวิเคราะห์งานไว้ว่า เป็นการนำพฤติกรรมตามรายการตรวจพฤติกรรมมาวิเคราะห์แยกเป็นขั้นตอนย่อย เพื่อสะดวกในการสอนเด็กแต่ละชั้น จะเริ่มจากพฤติกรรมที่เด็กทำได้ง่ายและจะเพิ่มความยากขึ้นทีละน้อยจนบรรลุเป้าหมาย

สรุปได้ว่า การฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน โดยนำหลักการวิเคราะห์มาเป็นการแยกงานออกเป็นขั้นตอนย่อยๆ ตั้งแต่เริ่มต้น จนจบขั้นตอนการฝึกในแต่ละทักษะ

งาน ในที่นี้ คือ พฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง หรือกลุ่มพฤติกรรมที่แต่ละบุคคล ต้องปฏิบัติเพื่อแสดงให้เห็นว่ามีทักษะหรือความรู้ นั้น ๆ แบ่งได้เป็น 2 งาน ดังนี้

1. งานเป้าหมาย (Target task)
2. งานย่อย (Subtask)

วิธีวิเคราะห์งาน

การวิเคราะห์งาน เป็นวิธีการสอนที่เหมาะสมกับเด็กออทิสติกวิธีหนึ่ง ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้ (เบญจา ชลธารันนที และศิริวิมล ใจงาม , 2543: 96, อ้างถึงใน เรวัตติ หงษ์สุดตา , 2553: 41)

1. กำหนดงานเป้าหมาย และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
2. วิเคราะห์ออกเป็นขั้นตอนย่อย หรืองานย่อย
3. จัดลำดับของงานย่อย
4. วิเคราะห์โดยกำหนดทักษะบังคับเบื้องต้น
5. จัดลำดับทักษะบังคับเบื้องต้น
6. จัดทำแผนภูมิ (Flow Chart หรือ Sequence Chart)
7. ทำสอบ
8. จัดประเภทพฤติกรรมเป้าหมาย
9. สอนโดยอธิบายไปตามขั้นตอน แต่บางครั้งต้องสอนโดยบูรณาการขั้นตอนย่อย

เข้าด้วยกัน

ประภคติ พูลพัฒน์ (2546: 73) กล่าวถึงวิธีการวิเคราะห์งานไว้ ดังนี้

1. แบ่งงานแต่ละงานเป็นขั้นตอนการทำงานย่อยๆ ได้มากเท่าที่คิดว่าจำเป็น
2. ระบุทักษะย่อยที่เป็นขั้นตอนสำคัญไว้ว่าคืออะไร
3. สอนให้เด็กทำงานที่กำหนดได้สำเร็จ
4. แก้ไขตัดแปลงเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ สำหรับเด็กที่ไม่สามารถเรียนรู้

ในบางทักษะได้

ศรียา นิยมธรรม (2534: 95, อ้างถึงใน เรวดี หงษ์สุดตา , 2553: 42) กล่าวว่า วิธีวิเคราะห์งาน เป็นการนำงานที่จะเรียนรู้มาแบ่งย่อยเป็นขั้นตอนโดยละเอียดจากง่ายไปยากตามลำดับ ประกอบกับการใช้แรงเสริมอย่างต่อเนื่องจะทำให้เด็กประสบความสำเร็จตามศักยภาพได้ในที่สุด การวิเคราะห์ขั้นตอนของงานจึงจำเป็นต้องจัดให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน โดยเริ่มจากสิ่งที่เด็กทำได้ไปยังสิ่งที่ยากและซับซ้อนการจัดลำดับขั้นเป็นการให้โอกาสเด็กก้าวไปสู่ความสำเร็จ

สรุปวิธีการวิเคราะห์งาน เริ่มต้นจากการแบ่งงานเป็นขั้นตอนย่อยๆ และนำขั้นตอนจากการแบ่งงานไปฝึกเด็กจนบรรลุจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ตั้งไว้

3.6.6 ประเภทของการใช้รูปภาพที่สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

ประเภทของการใช้รูปภาพที่สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง มีหลายประเภทที่สามารถใช้ได้ทั้งในบ้านและในชุมชน เพราะมีแนวทางการใช้เหมือนกัน แต่จุดประสงค์ของการใช้อาจจะแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับสถานการณ์นั้นๆ ประเภทของการใช้รูปภาพที่สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองโดยทั่วไปที่นิยมมี 5 ประเภท ประกอบด้วย (Watson, et al.,1989; Buffington, Krantz, McClamahan, and Poulson, 1998; Hodgdon,2000; Winter, 2003; Vicker, 2004, อ้างถึงใน สมพร หวานเสร็จ, 2552: 54)

1. การใช้รูปภาพแสดงตารางเวลาและกิจกรรม

ตารางเวลารูปภาพเป็นการวางแผนกิจกรรมที่จะต้องดำเนินการในแต่ละวัน ตั้งแต่ตอนเช้า กลางวัน ตอนเย็นหรือกิจกรรมที่ต้องทำในระหว่างสัปดาห์ โดยการจัดทำจะเป็นการเรียงลำดับกิจกรรมตามช่วงเวลาที่กำหนดจำนวนกิจกรรมและระยะเวลาขึ้นอยู่กับความต้องการจำเป็นของแต่ละคน บุคคลออทิสติกบางคนจะรู้สึกกังวลเมื่อเห็นรูปภาพที่ครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องจัดให้ทำในตารางกิจกรรมแต่ละวันจำนวนมากเกินไป ฉะนั้นในการจัดตารางรูปภาพที่จะให้บุคคลออทิสติกทำครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องควรแบ่งเป็นขั้นตอนย่อยๆ เช่น กิจกรรมก่อนรับประทานอาหารกลางวัน กิจกรรม หลังรับประทานอาหารกลางวัน หรือกิจกรรมก่อนเข้านอน

ในการทำกิจกรรมบุคคลออทิสติกบางคนต้องเห็นภาพรวม (Big picture) ของกิจกรรมทั้งหมดที่ต้องทำในแต่ละวันก่อน ถ้าเป็นกรณีเช่นนี้ครูผู้สอน ผู้ปกครอง หรือผู้เกี่ยวข้อง ควรให้บุคคลออทิสติกมีส่วนร่วมในการสร้างตาราง รูปภาพกิจกรรมในแต่ละวันร่วมกับครูผู้สอน ผู้ปกครอง หรือผู้เกี่ยวข้องด้วย ซึ่งตารางที่สร้างขึ้นต้องครอบคลุมทั้งกิจกรรมภาพรวมและ กิจกรรมที่แบ่งเป็นระยะเวลาสั้นๆ ถ้าครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องไม่แน่ใจในการจัดตาราง กิจกรรมประจำวันให้แก่บุคคลออทิสติกครูผู้ สอนผู้ปกครอง หรือผู้เกี่ยวข้อง ไม่ควรลังเลที่จะ สอบถามครูที่สอนบุคคลออทิสติกใน โรงเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมที่ทำใน โรงเรียนและกิจกรรมใดที่ บุคคลออทิสติกทำได้ดี

ในการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการ ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกครั้งนี้ เลือกเฉพาะตารางกิจกรรมมาใช้ในการฝึกทักษะการ ดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

2. การใช้รูปภาพในการแลกเปลี่ยนข้อมูล

ในการจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพบุคคลออทิสติกนั้น มีคำถามหนึ่งที่ ครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องมักจะถามบุคคลออทิสติกบ่อย ๆ คือ “วันนี้ลูกทำอะไรบ้าง” และ บุคคลออทิสติกในกลุ่มออทิสติกสเปกตรัมมักจะไม่สามารถตอบคำถามนี้แก่ครูผู้สอน ผู้ปกครอง หรือผู้เกี่ยวข้องได้ เนื่องจากบุคคลออทิสติกกลุ่มออทิสติกสเปกตรัม มีปัญหาพื้นฐานดังนี้ คือ 1) การ ย้อนคิดเกี่ยวกับกิจกรรมที่ผ่านมา 2) ความเข้าใจคำถามที่ครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องหรือ คนอื่นถาม และ 3) การจัดการกับกระบวนการคิดในสมอง เป็นต้น จากเหตุการณ์ดังกล่าวนี้ ถ้า ถามในบุคคลออทิสติกที่มีอายุมากขึ้นจะตอบว่า “ไม่รู้” หรือ “ไม่ได้ทำอะไรเลย”

ดังนั้นการใช้สื่อรูปภาพสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองสำหรับบุคคลออทิ สติกนั้น ครูผู้สอน ผู้ปกครอง หรือผู้เกี่ยวข้อง ควรมีการใช้คำถามเพื่อฝึกให้บุคคลออทิสติกมีการ ย้อนคิดเหตุการณ์ที่ผ่านมา “วันนี้หนูทำอะไรมาบ้าง” คำถามนี้เป็นสิ่งที่ยุ่งยากสำหรับบุคคลออทิ สติกในการค้นหาคำตอบมากกว่าการตอบคำถามว่า “วันนี้หนูจะทำอะไร” ครูผู้สอน ผู้ปกครอง หรือผู้เกี่ยวข้องควรถามทุกครั้งหลังจากที่บุคคลออทิสติกทำกิจกรรมที่กำหนดให้ตามขั้นตอนสำเร็จ ลง เพราะบุคคลออทิสติกจะเรียนรู้ว่าหลังจากทำเสร็จแล้วครูผู้สอน ผู้ปกครอง หรือผู้เกี่ยวข้อง จะต้องถามว่าทำอะไรบ้าง บุคคลออทิสติกจะพยายามจดจำและย้อนคิดสถานการณ์ที่ได้กระทำแล้ว ในช่วงแรกของการใช้กิจกรรมบุคคลออทิสติกจะรู้สึกเครียดครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้อง ควรให้ความช่วยเหลือโดยการพูดนำแล้วให้บุคคลออทิสติกเลือกรูปภาพด้วยตนเอง

3. รูปภาพประกอบแบบตรวจสอบรายการ

รูปภาพสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองประเภทนี้จะเป็นการแบ่งกิจกรรมที่บุคคลออทิสติกจะต้องทำออกเป็นกิจกรรมย่อยๆ เพื่อให้บุคคลออทิสติกประสบผลสำเร็จ เด็กกลุ่มออทิสติกสเปกตรัมบางคนสามารถทำกิจกรรมที่แบ่งย่อยบางขั้นตอนให้สำเร็จ จากการศึกษาพบว่า สาเหตุหนึ่งที่ทำให้บุคคลออทิสติกทำกิจกรรมไม่สำเร็จ คือ บุคคลออทิสติกไม่รู้ว่าจะต้องทำอะไรบ้าง กรณีนี้ครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องสามารถช่วยให้บุคคลออทิสติกประสบความสำเร็จได้โดยครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องทำรายการที่บุคคลออทิสติกจะต้องทำว่ามีอะไรบ้างแล้วให้บุคคลออทิสติกทำเครื่องหมายหน้าข้อที่ทำเสร็จแล้วหรือแยกขั้นตอนการทำงานในแต่ละขั้นตอนให้ละเอียดเพื่อให้บุคคลออทิสติกสามารถทำกิจกรรมต่างได้ด้วยตนเองที่ละขั้นตอนง่ายๆ ประสบความสำเร็จด้วยตนเองแบบตรวจรายการหรือแบบรวบรวมรายการ เป็นการแบ่งขั้นตอนการทำกิจกรรม เป็นขั้นตอนย่อยๆ เพื่อให้บุคคลออทิสติกประสบความสำเร็จในทุกกิจกรรมและรู้ว่าต้องทำอะไรบ้าง

4. การใช้รูปภาพสนับสนุนพฤติกรรมที่พึงประสงค์

รูปภาพสนับสนุนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ใช้ในการเตรียมความพร้อมแก่บุคคลออทิสติกในการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมและการปฏิบัติตามกฎระเบียบ นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างความตระหนักความเข้าใจในเรื่องของบทบาททางสังคมของบุคคลและสามารถปฏิบัติตามตามบทบาทที่ควรจะเป็นอย่างเหมาะสมรูปภาพสนับสนุนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เช่น มารยาทบนโต๊ะรับประทานอาหาร พฤติกรรมก่อนเข้านอนหรือ มารยาทการวางตัวในขณะที่อยู่ในสังคม ข้อมูลเหล่านี้ครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องอาจทำขึ้น โดยเขียนกติกา หรือข้อควรกระทำในสถานการณ์ต่างๆ ในแผ่นกระดาษขนาด 3x5 นิ้วหรือมีขนาดเท่ากับนามบัตร ขึ้นอยู่ความต้องการจำเป็นของบุคคลออทิสติกแต่ละคน

5. การใช้รูปภาพสนับสนุนการสร้างทางเลือก

สื่อสนับสนุนการสื่อสารกับเด็กขั้นพื้นฐาน อย่างหนึ่งคือ กระดานทางเลือก เพื่อให้ข้อมูลเด็กในการเริ่มต้นสื่อสารผ่านการมอง เช่น การเลือกขนมแบบต่างๆ ในเพิ่มรูปภาพที่ครูให้เป็นสิ่งเสริมแรง การใช้กระดานทางเลือกมีประโยชน์ต่อเด็ก คือ ทำให้เด็กเรียนรู้ การชี้ การบอกความต้องการ เด็กจะเริ่มเข้าใจวิธีการสื่อสารเพื่อบอกความต้องการแก่บุคคลอื่นและรู้จักเลือกสิ่งที่ต้องการ กระดานทางเลือก นี้ สามารถนำมาใช้ได้กับเด็กพิการรุนแรงทุกประเภท เพื่อเป็นการฝึกเริ่มการสื่อสารและกระบวนการคิดเพื่อเลือกสิ่งที่ตนเองต้องการ การสร้างกระดานสื่อสาร เป็นการสร้างรายการต่างๆ ให้มีความหลากหลายของทางเลือก เช่น กิจกรรมนันทนาการที่ต้องการใครที่ต้องการทำงานด้วย ร้านอาหารที่ต้องการจะไปทานอาหาร ห้างสรรพสินค้าอะไรที่ต้องการ

ไปซื้อของ เพลงอะไรที่ต้องการร้อง เกมอะไรที่ต้องการเล่น รองเท้าแบบไหนที่ต้องการสวม ของเล่นอะไรที่ต้องการเล่น สถานที่ไหนที่ต้องการไปพักผ่อน อาหารเช้าที่ต้องการทาน ต้องการร่วมกิจกรรมหรือไม่ต้องการ กระดานทางเลือกเป็นรายการที่บอกทางเลือกและให้โอกาสคิดก่อนตัดสินใจกระทำ เช่น การมอบหมายงานของครู ถ้าการมอบหมายงานของครูในแต่ละครั้งนักเรียนมีโอกาสเลือกแล้วนักเรียนจะมีรู้สึกมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เรียนรู้การตัดสินใจและยอมรับการตัดสินใจของตนเอง

3.6.7 การผลิตและใช้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

ในการสร้างรูปภาพสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองควรดำเนินการดังนี้
 ขั้นตอนแรก ครูผู้สอน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องควรลำดับกิจกรรมระหว่างวันของบุคคลออทิสติกตั้งแต่ตื่นนอนจนถึงเข้านอนว่ามีอะไรบ้าง ครูผู้สอน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องควรยึดหลักการที่ว่าต้องเริ่มจากสิ่งที้ง่ายๆ ก่อน บุคคลออทิสติกสามารถทำได้ด้วยตนเอง และขั้นตอนไม่ยุ่งยากซับซ้อน ในการทำรูปภาพขึ้นมาหนึ่งรูปภาพนั้นครูผู้สอน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องควรคำนึงถึงประโยชน์ในการนำไปใช้ วิธีการนำไปใช้และรูปภาพนั้นสามารถแก้ปัญหาหรือพัฒนาศักยภาพอะไรให้แก่บุคคลออทิสติก เช่น บุคคลออทิสติกมีปัญหาอย่างมากเวลาเข้านอนรูปภาพที่ใช้ควรเป็นรูปภาพแสดงขั้นตอนการเข้านอนแต่ละขั้นหลังจากที่ครูผู้สอนผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง ได้ลองใช้รูปภาพแล้วให้สังเกตว่าบุคคลออทิสติกและสมาชิกในครอบครัวได้พักผ่อนตามที่ต้องการหรือไม่

ขั้นตอนที่สอง ควรหารูปภาพที่แสดงเวลาตามลำดับ สถานที่ในการทำกิจกรรม เช่น จัดทำแบบตรวจสอบรายการแปร่งฟันว่ามีขั้นตอนอะไรบ้าง หลังจากนั้นจึงเข้านอน หรือหลังตื่นนอนแล้ว จัดทำแบบตรวจสอบรายการหิวว่ามีขั้นตอนอะไรบ้าง

การเลือกรูปภาพและสื่อเพื่อนำไปใช้พัฒนาการเรียนรู้ผ่านการมอง

การเลือกรูปภาพและสื่อ รวมทั้งการกำหนดจำนวนข้อมูลเพื่อใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ผ่านการมองมีรูปภาพจำนวนมากที่สามารถนำมาใช้พัฒนาการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์การใช้ สิ่งที่ครูผู้สอน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องควรคำนึงถึง คือ

1. รูปภาพนั้นต้องสอดคล้องกับความสามารถที่บุคคลออทิสติกทำได้ง่ายต่อการทำความเข้าใจของบุคคลออทิสติกและคนรอบข้าง
2. รูปภาพนั้นต้องง่ายสำหรับครูผู้สอน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องในการเสาะหาและจัดทำให้แก่บุคคลออทิสติก

วัสดุอื่นๆ

วัสดุอื่นๆ ที่ใช้ในการผลิตเป็นรูปภาพสนับสนุนการเรียนรู้ควรเป็นสิ่งที่หาได้ง่ายในบ้านหรือในโรงเรียน รายการวัสดุในการจัดทำประกอบด้วย กระดาษ โครงสร้าง กระดาษ A4 กาววงแหวน อัลบั้มรูปขนาดเล็ก กล้องถ่ายรูป ดินสอ สีเทียน กระดาษการ์ด เทปกาว

เทพหนามเตย

ถูกนำมาใช้จำนวนมากในการทำรูปภาพสนับสนุนการเรียนรู้ ซึ่งครูผู้สอน ผู้ปกครองและผู้เก็บ ขวข้องควรซื้อเป็นม้วน เทปหนามเตยมี 2 ลักษณะ คือด้านที่เป็นตัวผู้คือด้านที่แข็ง มีลักษณะเป็นท่วงๆ อีกลักษณะหนึ่ง คือ ด้านที่เป็นตัวเมีย มีลักษณะเป็นฝอย นุ่มๆ ในการติด เทปหนามเตยนั้นครูผู้สอน ผู้ปกครองและผู้เก็บ ขวข้องควรติดด้านที่เป็นตัวผู้ไว้กับแผ่น โครงสร้างอยู่กับที่และติดแผ่นตัวเมียไว้ด้านหลังรูปภาพ

แผ่นเคลือบพลาสติก

การใช้แผ่นเคลือบพลาสติกกับกระดาษเป็นการยืดอายุการใช้งานของแผ่นรูปภาพที่ใช้สนับสนุนการเรียนรู้จากการดึง การเคี้ยว หรือบุคคลออกทิสติกบางคนที่มีน้ำลายไหล หรือสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป แผ่นเคลือบควรมีลักษณะที่ ทนทาน แข็งแรง ยึดหยุ่นได้ ขนาดความหนาของแผ่นเคลือบควรขึ้นอยู่กับความสามารถของบุคคลออกทิสติก และแผ่นเคลือบนี้ โรงเรียนควรสนับสนุนแก่ครูและครูผู้สอน ผู้ปกครองและผู้เก็บ ขวข้องในการนำมาทำเป็นแผ่นรูปภาพสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของบุคคลออกทิสติก

การกำหนดจำนวนข้อมูลสำหรับจัดทำสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

การจัดทำรูปภาพให้ชัดเจนครอบคลุมประกอบด้วยความต้องการแม่นยำของข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการทำงานให้สำเร็จของบุคคลออกทิสติกทั้งรูปภาพและคำศัพท์ ที่ใช้ รูปภาพที่เลือกมาควรมีความชัดเจนและเน้นให้เห็นกิจกรรมที่ต้องการให้ทำรูปภาพนั้นควรดึงดูดความสนใจของบุคคลออกทิสติก เช่น รูปภาพแปรงฟัน ควรประกอบด้วย แปรงสีฟันและยาสีฟัน หรือ เน้นที่ ใบหน้าบุคคลออกทิสติกที่มีแปรงสีฟันพร้อมยาสีฟันอยู่ข้างๆ ปาก คำศัพท์ที่ใช้ต้องเป็นคำที่ชัดเจน เช่น คำที่ใช้ประกอบการแปรงฟัน ควรประกอบด้วย 1) บีบยาสีฟันลงบนขนแปรงสีฟัน 2) แปรงฟัน 3) เทน้ำลงในแก้ว 4) บ้วนปากให้สะอาด เป็นต้น คำพูดที่ใช้ไม่ควรจะเป็นลักษณะของความรู้สึกหรือนามธรรมเช่น เหมาะสม สวยงาม เพราะจะทำให้บุคคลออกทิสติกไม่เข้าใจ และรู้สึกสับสน เช่น ควรใช้คำว่า แปรงฟันในห้องน้ำแทนการใช้คำว่า แปรงฟันในสถานที่ที่เหมาะสม เป็นต้น (สมพร หวานเสรี, 2552: 81-91)

3.7 การเสริมแรงทางบวกและการกระตุ้นเตือนที่ใช้ร่วมกับการใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

3.7.1 การเสริมแรง (Reinforcement)

พรรณิ ชูชัย เจนจิต (2528: 300) กล่าวว่า เครื่องล่อใจต่าง ๆ เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้เกิดการเรียน ซึ่งหมายถึงการให้การเสริมแรง (reinforcement)

สกินเนอร์กล่าวว่า ในชีวิตประจำวัน ของคนเรา รวมทั้งในห้องเรียนจะมีการใช้แรงเสริมอยู่เสมอ (สุรางค์ โค้วตระกูล, 2545: 194) และสกินเนอร์มีความเชื่อมั่นว่า แรงเสริมเป็นตัวแปรสำคัญในการเปลี่ยนพฤติกรรม (สุรางค์ โค้วตระกูล, 2545: 193)

ลิขิต กาญจนภรณ์ (2548: 56-57) กล่าวว่า จากผลงานการทดลองของ สกินเนอร์ ที่ทดลองกับหนู และนกพิราบ ทำให้หลักการเรียนรู้ของพฤติกรรมการเรียนรู้ ที่นำมาใช้กับพฤติกรรมของมนุษย์ และนำไปสู่การวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่วางเงื่อนไขให้ปฏิบัติมากมาย โดยที่หลักการสำคัญของทฤษฎีนี้ก็คือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นนั้น เกิดเพราะการได้รับผลจากการกระทำ (consequence) อย่างทันทีทันใด ผลที่ได้รับที่นำไปสู่ความพึงพอใจนี้ จะส่งผลให้อินทรีย์ตอบสนองในลักษณะนั้นทั้งในด้านความถี่และคุณภาพ ในขณะที่ผลที่ไม่น่าพึงพอใจลดความถี่และคุณภาพการตอบสนอง ดังนั้นถ้านักเรียนอ่านหนังสือแล้วมีความสนุกสนานเพลิดเพลิน เขาก็จะอ่านบ่อยขึ้นอ่านได้เป็นระยะเวลาาน ตรงกันข้าม ถ้าพบว่าหนังสือเล่มนั้นไม่สนุก เขาก็ไม่ตั้งใจอ่านและเลิกอ่านในที่สุด

ลิขิต กาญจนภรณ์ (2548: 57) ได้ให้ความหมายของตัวเสริมแรงบวก ไว้ว่า ตัวเสริมแรงบวก หมายถึง สิ่งเร้าที่นำมาซึ่งความพึงพอใจ คนส่วนใหญ่อยากได้ตัวเสริมแรงบวกนี้เป็นสิ่งที่ถูกนำมาใช้กับนักเรียน น้อยมาก พ่อแม่ก็เช่นเดียวกัน ตัวเสริมแรงนี้ได้แก่ คำชม รางวัล คะแนน ดาว นอกจากจะนำมาใช้เพื่อเพิ่มพลังการตอบสนองให้ดีขึ้นแล้ว ก็ยังนำมาใช้เพื่อเบี่ยงเบนความสนใจหรือให้หนีออกจากสิ่งที่ไม่ต้องการให้เกิดขึ้น สิ่งเร้านี้จึงถูกมองว่าเป็นสิ่งล่อใจเล็กๆ

หลักการจัดกิจกรรมและเทคนิคการสอนเด็กออทิสติกที่กล่าวมานั้นจะใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้สอนคือ ครูผู้สอนต้องศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนอย่างละเอียดก่อนว่านักเรียนแต่ละคนมีพัฒนาการในแต่ละด้านเป็นอย่างไร มีปัญหาด้านใด ค้นหาจุดเด่น จุดด้อยที่จะต้องพัฒนา แล้วจึงเลือกเทคนิควิธีการสอนให้เหมาะกับศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน

สิ่งที่สำคัญประการหนึ่งคือ เด็กออทิสติกมักไม่มีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับผลสำเร็จขั้นสุดท้ายของกิจกรรมที่ตนได้กระทำลงไป หรือไม่มีการรับรู้เรื่องของคุณภาพของงานที่

สำเร็จไป เช่น เมื่อแต่งตัวเสร็จก็ไม่ได้ตรวจดูว่าตนเองแต่งตัวเรียบร้อยหรือไม่ หรือเมื่อหิวผมก็ไม่สนใจว่าทรงผมเป็นทรงหรือไม่ เป็นต้น ดังนั้นจึงควรช่วยชี้แนะหรือช่วยเหลือเด็กให้สนใจที่จะตรวจคุณภาพของผลสำเร็จของงานด้วย (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2555: 11)

เห็นได้ว่า ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันสำหรับเด็กออทิสติกนั้น มีเทคนิคการสอนเข้ามาเพื่อช่วยให้การฝึกมีประสิทธิภาพ และขึ้นอยู่กับผู้ฝึกว่าจะเลือกใช้เทคนิคใดโดยดูจากความแตกต่างของเด็กแต่ละคน ผู้วิจัยเห็นว่ากลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง สามารถนำมาใช้ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กออทิสติกได้ เนื่องจากการเรียนรู้ที่ใช้รูปภาพเป็นหลัก และเด็กออทิสติกสามารถเรียนรู้จากรูปภาพได้เป็นอย่างดี และมีงานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้กลวิธีการเรียนรู้สำหรับเด็กออทิสติกที่ทำให้เด็กออทิสติกสามารถพัฒนาได้ โดยพรมณี หาญหัก (2550: 67) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดการเรียนรู้ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์โดยกลวิธีการรับรู้ผ่านการมองสำหรับนักเรียนออทิสติก จากคะแนนการประเมินผลหลังการใช้ชุดการเรียนรู้พื้นฐานทางคณิตศาสตร์ โดยกลวิธีการรับรู้ผ่านการมอง ของนักเรียนออทิสติก 4 คน สูงกว่าคะแนนการประเมินผลก่อนการใช้ชุดการเรียนรู้พื้นฐานทางคณิตศาสตร์ โดยกลวิธีการรับรู้ผ่านการมอง ผู้วิจัยเชื่อว่ากลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองสามารถฝึกให้เด็กออทิสติกพัฒนาศักยภาพได้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะให้ผู้ปกครองมีความรู้ความสามารถที่จะนำเอาเทคนิคที่สำคัญในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันไปใช้ในการฝึกเด็กออทิสติก และในการฝึกอบรมผู้ปกครองผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหา /สาระในการฝึกอบรมผู้ปกครอง โดยการฝึกให้ผู้ปกครองมีความรู้และสามารถใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (visual strategies) ร่วมกับการใช้เทคนิคที่สำคัญอื่นๆ เช่น การเสริมแรง การกระตุ้นเตือน เพื่อใช้ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก 4 ด้าน คือ การรับประทานอาหาร การแต่งกาย การทำความสะอาดร่างกาย และการขับถ่าย

3.7.2 การกระตุ้นเตือน (Prompting)

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2555 : 9) กล่าวว่า การกระตุ้นเตือน (Prompting) คือ เทคนิคการสอนที่ช่วยให้นักเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ หรืองานที่ยากให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยครูเป็นผู้เริ่มต้นให้ แล้วลดการช่วยเหลือลง เช่น จากการช่วยจับมือทำ ครูช่วยเตือนความจำ เมื่อนักเรียนเรียนรู้ทักษะแล้ว ครูก็ลด การกระตุ้นเตือนลงจนในที่สุดนักเรียนสามารถทำพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้เอง โดยไม่ต้องกระตุ้นเตือนวิธีใดเลย การใช้การกระตุ้นเตือนต้องวางแผนการใช้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ ต่อเนื่อง และชี้นำ ก่อนที่นักเรียนจะทำผิด ซึ่งแบ่งเป็นหลายรูปแบบ ดังนี้

1. การกระตุ้นเตือนทางกาย เช่น ตะมือนักเรียนเพื่อเตือนให้นักเรียนดักอาหารใส่ปากขณะกำลังฝึกการ รับประทานอาหาร ตะมือนักเรียนเพื่อเตือนให้หยิบหลอดยาสีฟันขณะฝึกการแปรงฟัน เป็นต้น
2. การกระตุ้นเตือนทางวาจา เช่น บอกให้นักเรียนหยิบช้อนวางลงในจาน ครูบอกให้ดึงเชือกผูกครองเท้าให้ตึง เป็นต้น
3. การกระตุ้นเตือนทางการเห็น เช่น การใช้ภาพสื่อความหมาย การใ้ห้อ่านคำสั่ง เป็นต้น
4. การกระตุ้นเตือนโดยใช้ท่าทาง เช่น จิน๊วให้นักเรียนหยิบแก้วน้ำแทนการบอกด้วยวาจา เป็นต้น

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) มาฝึกให้ผู้ปกครองใช้ในการฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันเด็กออทิสติก เนื่องจากเด็กออทิสติกเรียนรู้ได้ดีจากการมองรูปภาพและเป็นเทคนิควิธีการฝึกทักษะเด็กออทิสติกที่ผู้ปกครองสามารถฝึกและเรียนรู้ได้เพื่อนำเอากลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) ไปใช้ในการฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันเด็ก ออทิสติก ใน 4 ด้าน คือ 1) การรับประทานอาหาร 2) การแต่งกาย 3) การทำความสะอาดร่างกาย 4) การจับถ่าย

4. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมผู้ปกครอง

4.1 ความหมายของการฝึกอบรม

การฝึกอบรม เป็นคำที่เรียกวิธีการวิธีหนึ่งซึ่งตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Training ผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านได้ให้ความหมายของการฝึกอบรมไว้ต่างๆ ดังนี้

การฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบเพื่อสร้างหรือเพิ่มพูนความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ความสามารถ (Ability) และเจตคติ (Attitude) อันไปสู่การยกมาตรฐานการเรียนรู้หรือการทำงาน านให้สูงขึ้น (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ , 2545; ชุชัย สมितिไกร , 2548; เสน่ห์ ขุ้ยโต, 2548; Goldstein,1993, อ้างถึงใน ปนัดดา วงศ์จันตา, 2554: 73-74)

สุนันทา แซมเพชร (2547 : 31) กล่าวถึง การฝึกอบรมว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบเพื่อมุ่งสร้า งเพิ่มพูน ความรู้ ทักษะ เจตคติ ในการปฏิบัติงานเพื่อ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและเจตคติของบุคคลในการปฏิบัติงานใดให้บรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้

กู๊ด (Good, 1973, อ้างถึงใน วิฑูรย์ ทองเนื้อดี , 2549: 15) ให้ความหมายของการฝึกอบรมว่า หมายถึง กระบวนการให้ความรู้และฝึกทักษะแก่บุคคลภายใต้เงื่อนไขบางประการ แต่ยังไม่เป็นระบบเหมือนกับการศึกษาในสถาบันการศึกษาทั่วไป

สรุปได้ว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งซึ่งจัดขึ้นเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะ ให้แก่ผู้เข้ารับการอบรม โดยจัดทำเป็นช่วง ๆ หรือระยะเวลาตามความเหมาะสม การจัดฝึกอบรมอาจจะจัดเป็นกลุ่ม อาจจะเป็นหน่วยราชการหรือเอกชนก็ได้ ผู้วิจัยจึงเลือกการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อให้ผู้ปกครองมีความรู้และความสามารถในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก เพื่อให้ผู้ปกครองมีความรู้ความสามารถในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ใน 4 ด้าน คือ การรับประทานอาหาร การแต่งกาย การขับถ่าย และการทำความสะอาดร่างกาย

4.2 กระบวนการของการฝึกอบรม

กระบวนการฝึกอบรมมีขั้นตอนการฝึกอบรม ดังนี้คือ (นิสา ชูโต, 2531, อ้างถึงใน วาโร เฟ็งสวัสต์, 2542: 211)

1. การหาความต้องการจำเป็นในการอบรม
2. การสร้างหลักสูตร
3. การดำเนินการฝึกอบรม
4. การประเมินและติดตามผลการฝึกอบรม

ในกระบวนการทั้ง 4 ด้านนั้น ในแต่ละด้านจะต้องตรวจสอบผลย้อนกลับในแต่ละด้านไปด้วยเสมอ

สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน (2532: 1) กล่าวถึงกระบวนการฝึกอบรมมีขั้นตอนที่สำคัญ 5 ขั้นตอน ซึ่งผู้รับผิดชอบจัด โครงการ ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรแต่ละโครงการควรจะต้องดำเนินการในแต่ละขั้นตอนอย่างครบถ้วน เพื่อให้เป็นการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ มีความสมบูรณ์ และเกิดผลสำเร็จตรงตามเป้าหมาย ซึ่งอาจให้ความหมายและคำอธิบายย่อ ๆ สำหรับแต่ละขั้นตอน ของกระบวนการ ฝึกอบรมได้ ดังนี้

1. การหาความจำเป็นในการฝึกอบรม
2. การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม
3. การกำหนดโครงการฝึกอบรม
4. การบริหารโครงการฝึกอบรม
5. การประเมินและติดตามผลการฝึกอบรม

สรุปได้ว่า ในการจัดการฝึกอบรมนั้น กระบวนการจัดการฝึกอบรมเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้จัดการฝึกอบรมควรคำนึงถึง เพราะเปรียบเสมือนการวางแผนก่อนการจัดการฝึกอบรมในแต่ละครั้ง ซึ่งกระบวนการที่สำคัญอาจประกอบด้วย การหาความต้องการจำเป็นในการอบรม การสร้างหลักสูตร การดำเนินการฝึกอบรม การประเมินและติดตามผลการฝึกอบรม ผู้วิจัยได้สร้างกระบวนการในการฝึกอบรมผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก โดยมีกระบวนการขั้นตอน คือ

1. ความสำคัญในการฝึกอบรมผู้ปกครอง
2. การกำหนดเนื้อหา/สาระ ในการฝึกอบรมผู้ปกครอง
3. การดำเนินการฝึกอบรมผู้ปกครอง
4. การประเมินและติดตามผลการฝึกอบรมผู้ปกครอง

4.3 วิธีการฝึกอบรม

นิรันดร จุลทรัพย์ (2542: 23-33) กล่าวว่า การฝึกอบรมนั้นจะมีผลสำคัญต่อประสิทธิภาพในการฝึกอบรมมากที่สุด วนิใหญ่วิทยากรมักจะเป็นผู้กำหนดวิชาการฝึกอบรม โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรม และทรัพยากรสนับสนุน เช่น สถานที่ อุปกรณ์ งบประมาณ เป็นต้น อย่างไรก็ตามผู้จัดการฝึกอบรม ก็มีผลสำคัญไม่น้อยในการกำหนดวิธีการฝึกอบรม ดังนั้น จึงควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการฝึกอบรมต่างๆ วิธีการฝึกอบรมที่นิยมมีหลายวิธี แต่ละวิธีมีจุดเด่นจุดด้อย ดังนั้นในการจัดโครงการฝึกอบรมควรมีการผสมผสานวิธีการต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ดังที่ได้เสนอแนะวิธีการฝึกอบรมโดยทั่วไปไว้ดังนี้

1. การบรรยาย (Lecture) นับว่าเป็นวิธีที่นิยมใช้ทั่วไปเพราะง่ายต่อการจัดการ การบรรยายอาจจะเป็นการบรรยายประกอบสื่อหรือโทรทัศน์ต่าง ๆ การบรรยายเหมาะสมที่สุดกับการฝึกอบรมในเรื่องที่เป็นการเสนอแนวความคิดใหม่ ๆ ที่ไม่มีรายละเอียดซับซ้อนสามารถจัดสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวนมากได้

2. การสาธิต (Demonstration) วิธีนี้เหมาะสำหรับเข้าฝึกอบรมที่ต้องการแสดงให้เห็นกระบวนการขั้นตอนรายละเอียดเป็นลำดับ การแสดงให้เห็นจะช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าใจได้ชัดเจนกว่าการบรรยายอย่างเดียว

3. การอภิปราย (Group Discussion) วิธีการอภิปรายเหมาะสำหรับหัวข้อการฝึกอบรมที่ก้าลังให้ความสนใจของบุคคลทั่วไป วิทยากรที่จะเป็นคณะอภิปรายควรเป็นวิทยากรที่มีความรู้เกี่ยวกับหัวข้อนั้นอย่างแท้จริง และควรมีวิทยากรที่เกี่ยวข้องหลายลักษณะ เช่น นักวิชาการ นัก

ธุรกิจ ผู้กำหนดนโยบาย ผู้ปฏิบัติ เพราะ วิทยากรแต่ละคนจะแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหัวข้อนั้น ๆ โดยมีการวิพากษ์วิจารณ์กัน

4. การระดมสมอง (Brain Storming) เป็นวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการฝึกอบรมในกลุ่มที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีความรู้ในระดับเดียวกัน มีความสนใจในเรื่องที่คล้ายคลึงกัน ปฏิบัติงานที่คล้ายคลึงกัน มาร่วมกันแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องเดียวกัน วิทยากรที่จะนำการระดมสมองนี้ จะต้องเข้าใจหลักการระดมสมองและอธิบายให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าใจก่อน การใช้วิธีการระดมสมองไม่เหมาะที่จะเป็นวิธีการฝึกอบรมในช่วงเริ่มต้นเพราะผู้เข้ารับการอบรมยังไม่คุ้นเคยกันจะไม่กล้าแสดงออกทำให้ได้ผลไม่เต็มที่

5. กรณีศึกษา (Case Study) เป็นการศึกษากรณีหรือเรื่องราว ซึ่งได้รวบรวมขึ้นจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงหรือเหมือนจริง เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ภายใต้สถานการณ์ที่ใกล้เคียงความจริงมากที่สุด เป็นวิธีการที่เหมาะสมกับกลุ่มเล็ก เรื่องที่มอบหมายต้องมีรายละเอียดมากพอให้ผู้เข้ารับการอบรมมองเห็นจุดสำคัญของปัญหาและข้อมูลเพื่อพิจารณา

6. กลุ่มซินดิเคต (Syndicate Method) เป็นวิธีการทำงานในรูปแบบวิธีการสมาชิกกลุ่ม เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในสาขาอาชีพต่างๆ หรือมาจากหน่วยงานต่างๆ มาประชุมเพื่อพิจารณาปัญหาตามที่ได้รับมอบหมาย เป็นการแบ่งกลุ่มย่อย

7. ทักษะศึกษา (Field Trip) เป็นการนำผู้เข้ารับการฝึกอบรมไปยังสถานที่อื่นนอกสถานที่ที่จัดอบรม โดยไปเป็นกลุ่มทั้งหมดที่เข้าอบรมหรือแยกเป็นแต่ละกลุ่มย่อยตามความสนใจของสมาชิกที่จะเลือกชมสถานที่ต่าง ๆ

เห็นได้ว่า วิธีการฝึกอบรมมีหลากหลายวิธีด้วยกัน ในการจัดการฝึกอบรมในครั้งหนึ่ง ๆ นั้น สามารถใช้หลายวิธีการด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็น การบรรยาย การอภิปราย การสอน การระดมสมอง กรณีศึกษา ขึ้นอยู่กับลักษณะของการจัดการฝึกอบรมและผู้จัดการฝึกอบรมเห็นว่าเหมาะสม ผู้วิจัยได้เลือก ใช้วิธีการฝึกอบรมผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจกรรมประจำวันเด็กออทิสติก หลากหลายวิธีด้วยกันโดยผู้วิจัยเลือกใช้วิธี การบรรยาย การอภิปรายกลุ่ม การสาธิตและฝึกปฏิบัติ เพื่อให้ผู้ปกครองมีความรู้ความสามารถในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจกรรมประจำวันเด็กออทิสติก

4.4 ชุดฝึกอบรม

วิฑูรย์ ทองเนื้อดี (2549: 16) กล่าวว่า ชุดฝึกอบรม หมายถึง ชุดฝึกสำเร็จรูปที่ช่วยทั้งผู้ให้ การฝึกและผู้ เข้ารับการฝึกให้มีความรู้และทักษะเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ชุดฝึกอบรมอาจจะ

ประกอบด้วยสื่อเดี่ยวหรือสื่อผสมก็ได้ อีกทั้งผู้เข้ารับการฝึกสามารถนำชุดฝึกไปศึกษาด้วยตนเองได้ ซึ่งชุดฝึกยังมีลักษณะเช่นเดียวกันกับชุดการสอนอีกด้วย

บุษกร ดอนพานเหล็ก (2551 : 16) กล่าวว่า ชุดฝึกอบรม หมายถึง ชุดของสื่อประสมที่จัดขึ้นมาอย่างมีระบบ โดยนำสื่อและกิจกรรมที่หลากหลาย มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระที่จะทำการฝึกอบรม โดยมีจุดมุ่งห หมายเพื่อช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้เพิ่มพูนการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัทมาภรณ์ เสือทองปาน (2556 : 48) กล่าวว่า ในการฝึกอบรมแต่ละเรื่องมีความจำเป็นต้องมีชุดฝึกอบรม ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นของวิทยากรเสมือนเข้มทิศในการนำทาง ในชุดฝึกอบรมจะมีข้อแนะ นำขั้นตอนการฝึกอบรมไว้โดยละเอียด มีองค์ประกอบ คือ คำนำ หลักการคำชี้แจงสำหรับผู้ใ้ สถานที่ฝึกอบรม แผนการสอนในการฝึกอบรม เป็นการอธิบายแนวทางที่จะให้วิทยากรได้เตรียมการล่วงหน้า เช่น เนื้อหา วิธีสอน การใช้สื่อประกอบกิจกรรมและการประเมินผล สื่อ เอกสารประกอบและวัสดุฝึกอบรม และการนิเทศ ติดตาม วัดและประเมินผล

สรุปได้ว่า ในการฝึกอบรมแต่ละเรื่อง ชุดฝึกจะเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้วิทยากรหรือผู้ให้การฝึกมีขั้นตอนที่ชัดเจนและประกอบ ไปด้วยสื่อประสมต่างๆ ที่เหมาะสมกับเรื่องที่จะอบรม ผู้วิจัยได้สร้างชุดฝึก อบรมผู้ปกครองเพื่ อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ที่ประกอบด้วย

1. ชื่อเรื่อง
2. วัตถุประสงค์
3. เนื้อหา/สาระของชุดฝึกอบรมผู้ปกครอง
4. กิจกรรมการฝึกอบรมผู้ปกครอง
5. สื่อประกอบการฝึกอบรมผู้ปกครอง
6. แผนการจัดกิจกรรม
7. การวัดและการประเมินผล

4.5 การประเมินผลการฝึกอบรม

1. การประเมิน (Evaluation) หมายถึง กระบวนการพิจารณา วิจัยจ้ย เพื่อให้ทราบว่าการกระทำ กิจกรรม หรืองานต่างๆ ที่เราได้ทำไปนั้นเกิดผลอย่างไร โดยการสังเกตเก็บข้อมูลตัวเลขของผลที่ออกมา นั้น แล้วเอามาเปรียบเทียบ หรือวัดกันกับเกณฑ์ วัตถุประสงค์หรือมาตรฐานที่เรามีอยู่ตั้งขึ้น จากนั้นเราก็สรุป หรือตัดสินใจว่าดี หรือไม่ดี สูงหรือต่ำกว่ามาตรฐานมากน้อยเพียงใด ควรปรับปรุงแก้ไขตรงไหนบ้าง

ในการฝึกอบรมนั้นการวัดการประเมินผลต้องทำอยู่ตลอดเวลา จะด้วยการสังเกต (Observe) การจดบันทึก การทดสอบย่อย สั้นๆ การให้ทดลองทำการปฏิบัติการในขณะที่กำลังทำการฝึกอบรม ข้อบกพร่องของผู้สอน ความก้าวหน้าของการอบรม ข้อบกพร่องของการอบรม การจัดการเรียนการสอน ซึ่งเมื่อพบจะต้องจัดการแก้ไขทันที มิใช่ปล่อยให้เกิดขึ้นบ่อยๆ เป็นอยู่อย่างนั้น ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการฝึกอบรมสูงการประเมินผลในขณะที่การอบรมกำลังดำเนินอยู่เช่นนี้ เราเรียกว่า การประเมินผลเพื่อการแก้ไขปรับปรุง (Formative evaluation)

การประเมินผลขั้นสุดท้าย หรือการประเมินผลเพื่อสรุปผลเมื่อการอบรมได้สิ้นสุดลงไปแล้ว (Summative evaluation) เป็นการนำผลการวัดการประเมินผลย่อ ยทั้งด้านวิชาการ ด้านการบริการ ว่าได้ค่าสูงต่ำกว่าเกณฑ์วัตถุประสงค์ ความมุ่งหมายเพียงไร มีความพอใจหรือไม่พอใจ เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไข โดยการประเมินผลเช่นนี้การฝึกอบรมจะได้รับการพัฒนาที่ดีขึ้นกว่าการไม่ประเมินผล

การประเมินผลการฝึกอบรม การประเมินผลการฝึกอบรมอาจดำเนินการประเมินเป็น 3 ระยะ คือ

1. ก่อนการฝึกอบรม
2. ระหว่างการฝึกอบรม
3. ภายหลังการฝึกอบรม

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยประเมินผู้ปกครองจากการ ฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก โดยประเมินความรู้และความสามารถก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรมเพื่อเปรียบเทียบความรู้และความสามารถก่อนการฝึกอบรม

2. วิธีการประเมิน สามารถทำได้ 4 รูปแบบ คือ

1. การวัดผลจากการทดสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ หรือให้ทดลองปฏิบัติงาน แล้วเปรียบเทียบคะแนนหรือดูจากผลที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม

2. ประเมินจากการสังเกตประสิทธิภาพการทำงาน หลังการผ่านการฝึกอบรม และกลับเข้าไปปฏิบัติงาน

3. ส่งแบบสอบถามหรือแบบสัมภาษณ์ ไปยังหัวหน้างานต้นสังกัด ภายหลังจากพนักงานผู้ผ่านการฝึกอบรม กลับไปปฏิบัติงานได้ระยะหนึ่ง โดยใช้วิธีหาข้อมูลจากหัวหน้างานว่าพนักงานดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร หรืออาจหาข้อมูลจากเพื่อนร่วมงานหรือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ก็จะช่วยให้การประเมินได้ผลดียิ่งขึ้น

4. วัดผลการปฏิบัติงานก่อนและหลังการฝึกอบรม ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่
สรุปได้ว่า ในการจัดการฝึกอบรมแต่ละครั้ง หลังการฝึกอบรมต้องมีการประเมินผล
การฝึกอบรม เพื่อให้ทราบว่าผลการฝึกอบรมนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ ทำให้ทราบถึง
ความบกพร่องของการจัดการฝึกอบรมเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขในครั้งต่อไป และทำให้ผู้จั ดการ
ฝึกอบรมทราบถึงข้อมูลย้อนกลับในทุกด้านที่เกี่ยวกับการจัดการฝึกอบรมขึ้นอยู่กับข้อประเมิน
กระบวนการต่างๆ ที่ผู้จัดการฝึกอบรมต้องการทราบ และในการวิจัย ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีการ
ประเมินผลการฝึกอบรมผู้ปกครอง โดยการประเมินความรู้และความสามารถของผู้ปกครองก่อน
และหลังการฝึกอบรม เพื่อเปรียบเทียบความรู้และความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการ
ดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกก่อนและหลังการฝึกอบรม

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเอง ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

5.1 งานวิจัยต่างประเทศ

เวปสเตอร์ และ สเตรสตัน (Webster & Stratton, 1999) ได้ทำการศึกษาโปรแกรมการ
อบรมผู้ปกครองโดยใช้วิดีโอเทปเป็นสื่อในการสอน เพื่อเพิ่มทักษะการเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มีเด็ก
ที่มีปัญหาด้านความประพฤติ โดยทำการศึกษา แบบเปรียบเทียบ โดยการจัดอบรมเป็นเวลา 12 - 13
ครั้ง โดยจัดสัปดาห์ละ 1 ครั้ง จากการศึกษาพบว่าผู้ปกครองที่ผ่านการอบรมโดยใช้วิธีนี้สามารถ
แก้ไขปัญหาพฤติกรรมของเด็กได้ รวมถึงพ่อแม่ที่ผ่านการอบรมมีความพึงพอใจกับการใช้วิธีนี้

เนฟท์ (Nefdt, 2007 อ้างถึงใน สุธากร วสุ โภคิน, 2554: 90) ได้ทำการศึกษารูปแบบการ
ให้การศึกษาผู้ปกครองเด็กปฐมวัยออทิสติกในงานวิจัยที่เน้นทักษะการเรียนรู้ แบบนำตนเอง เนฟท์
มีจุดมุ่งหมายเพื่อแสวงหาแนวทางการส่งเสริมพัฒนาประสิทธิภาพสำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติก
โดยเนฟท์ทำโปรแกรมให้การศึกษาผู้ปกครอง ในเรื่องทักษะการสื่อสารที่เน้นกระบวนการเรียนรู้
แบบนำตนเอง ผลของการใช้โปรแกรมร่วมกับคู่มือที่จัดทำเป็นวิดีโอทัศน์ (DVD) ทำให้ผู้ปกครองมี
การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ คือ มีกระบวนการตอบสนองและสามารถใช้ภาษากับลูกได้อย่าง
เหมาะสม มีระดับของความมั่นใจในการมีปฏิสัมพันธ์กับลูกสูงขึ้น และผลจากการประเมินความ
สามารถในการสื่อสารของเด็กหลังการทดลอง พบว่า เด็กมีการออกเสียงหรือวิธีการพูดที่ดีขึ้น ผล
การเปรียบเทียบระหว่างทดลองและกลุ่มควบคุมพบความแตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติ ทั้ง
ด้านความเหมาะสมในการใช้ภาษาของผู้ปกครองกับเด็ก ระดับความมั่นใจ และ โครงสร้างทางภาษา

5.2 งานวิจัยในประเทศ

ญาดา ชงธรรมรัตน์ (2549: 87-89) ได้ศึกษาผลของโปรแกรมการศึกษาสำหรับผู้ปกครองในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมพื้นฐานเด็กปฐมวัยออทิสติก กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ปกครองและเด็กปฐมวัยออทิสติกที่มารับบริการกลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล จำนวน 14 คู่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย โปรแกรมการศึกษาสำหรับผู้ปกครองในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมพื้นฐานเด็กปฐมวัยออทิสติก แบบประเมินความพึงพอใจ และแบบทดสอบความรู้สำหรับผู้ปกครองเด็กปฐมวัยออทิสติก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่างไม่อิสระจากกัน ผลการศึกษาพบว่า ความรู้และทักษะของผู้ปกครองเด็กปฐมวัยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อโปรแกรมการศึกษา สำหรับผู้ปกครองในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมพื้นฐานเด็กปฐมวัยออทิสติกในระดับมาก

ภิญญา อิศรพงศ์ (2551: 62) ได้ทำการศึกษาผลของโปรแกรมเตรียมความพร้อมในการดูแลต่อภาวะการดูแลของผู้ปกครองเด็กออทิสติกในสถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ จังหวัดเชียงใหม่ การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาแบบกึ่งทดลองชนิดกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการเตรียมความพร้อมในการดูแลของผู้ปกครองเด็กออทิสติกต่อภาวะการดูแล ระหว่างเดือนมิถุนายน 2550 ถึง กุมภาพันธ์ 2551 กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองที่ดูแลเด็กออทิสติก จำนวน 15 คน ที่แผนกผู้ป่วยใน สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ 1) เครื่องมือดำเนินการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมเตรียมความพร้อมในการดูแล และ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบประเมินภาวะการดูแลเด็กออทิสติก ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสถิติทดสอบค่าทีชนิด 1 กลุ่ม ไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for dependent sample) ผลการศึกษาพบว่า คะแนนภาวะการดูแลของผู้ปกครองเด็กออทิสติก หลังเข้าร่วมโปรแกรมเตรียมความพร้อมในการดูแล ต่ำกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมเตรียมความพร้อมในการดูแลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)

ชะไมพร พงษ์พานิช (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาผลของโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการแบบกลุ่มของเด็กออทิสติกก่อนวัยเรียนโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม ของโรงพยาบาลยุวประสาททิวาท โยปถัมภ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองและเด็กออทิสติกที่ได้รับการวินิจฉัยจากจิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น DSM-IV Criteria และมีอายุต่ำกว่า 6 ปี จำนวน 30 ครอบครัว เข้าโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กออทิสติกก่อนวัยเรียนแบบกลุ่มโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม ที่ผู้วิจัยและคณะได้จัดทำขึ้น ใช้ระยะเวลาในการฝึกกิจกรรมที่โรงพยาบาลโดยพยาบาลเป็นผู้นำกลุ่มกิจกรรม 2 วันต่อ

สัปดาห์นาน 12 สัปดาห์ ระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือน สิงหาคม 2550 และทุกสัปดาห์ผู้ปกครอง จะต้องฝึกกิจกรรมให้กับผู้ป่วยตามโปรแกรมอย่างต่อเนื่องที่บ้าน เก็บข้อมูลทั่วไปจากพ่อแม่ เวชระเบียนและสอบถามเพิ่มเติมจากผู้ปกครอง เก็บข้อมูลก่อนและหลังเข้าโปรแกรมโดยใช้แบบสอบถาม ผู้ปกครองเกี่ยวกับความรู้เรื่องโรคออทิซึม ประเมินระดับความเครียด โดยแบบประเมินความเครียด โดยแบบประเมินความเครียดของโรงพยาบาลสวนปรุง ประเมินทักษะของผู้ปกครองโดยพยาบาลผู้นำ กลุ่ม และแบบประเมินระดับความรุนแรงของอาการออทิซึม ตามมาตรฐาน Childhood Autism Rating Scale โดยจิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น ผลการศึกษา กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง 30 ครอบครัว ประกอบด้วยเพศชาย 9 ราย และเพศหญิง 21 ราย ความสัมพันธ์กับผู้ป่วยคือเป็นมารดา 18 ราย บิดา 9 ราย และอีก 3 ราย เป็นผู้ดูแลอื่นๆ ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา / ปวช และปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 40 และ 33.3 ตามลำดับ สัดส่วนผู้ป่วยออทิซึมเพศชาย : เพศหญิง = 3.3: 1 อายุเฉลี่ย 3.54 ปี เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความรู้ ทักษะในการฝึกเด็กออทิซึม ความเครียดของผู้ปกครอง และอาการของเด็กก่อนและหลังเข้าร่วม โปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการ พบว่า ทักษะผู้ปกครองและอาการของเด็กดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) ส่วนความรู้เพิ่มขึ้นและความเครียดลดลงแต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าภายหลังเข้าโปรแกรม ทำให้ผู้ปกครองมีทักษะในการฝึกเด็กออทิซึมเพิ่มขึ้น

ดวงสมร ศิริ (2552: 104-109) ได้ศึกษาการพัฒนาศักยภาพของผู้ปกครองในการดูแล อนามัยส่วนบุคคลของเด็กออทิซึม โรงเรียนกาวีละอนุกุล อำเภอเมืองเชียงใหม่ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการพัฒนาศักยภาพของผู้ปกครองในการดูแลอนามัยส่วนบุคคลของเด็กออทิซึม โรงเรียนกาวีละอนุกุล อำเภอเมืองเชียงใหม่ การวิจัยครั้งนี้กลุ่มเป้าหมายคือ ผู้ปกครองหรือผู้ดูแล เด็กออทิซึมระดับ High Function จำนวน 11 คน โดยใช้กระบวนการพัฒนาศักยภาพของผู้ปกครองในการดูแลอนามัยส่วนบุคคลของเด็กออทิซึม ผลการวิจัย พบว่า ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในพฤติกรรมของเด็กออทิซึมและ แนวการสอนแบบ TEACCH (Treatment and Education of Autistic and Related Communication Handicapped Children) และกลวิธีการรับรู้ผ่านการมองเห็น (Visual Strategies) ซึ่งเป็นเทคนิคที่ใช้สอนเด็กออทิซึม และจากการฝึกปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง พบว่า เด็กออทิซึมสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการแปร่งฟัน และการล้างมือจนสามารถทำได้ด้วยตนเองมากขึ้น โดยพบว่าพฤติกรรมการแปร่งฟัน เด็กสามารถบิขยาสีฟันลงบนแปรงสีฟันได้เองเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 36.36 เป็นร้อยละ 72.72 คิดเป็นร้อยละที่เพิ่มขึ้น 36.36 เด็กสามารถแปรงฟันให้ทั่วปากได้เองเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 36.36 เป็นร้อยละ 72.72 คิดเป็นร้อยละที่เพิ่มขึ้น 36.36 หลังจากนั้นเด็กสามารถอมน้ำล้างปาก และล้างแปรงสีฟันเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 27.27 เป็นร้อยละ 72.72 คิดเป็นร้อยละที่เพิ่มขึ้น

45.45 เด็กสามารถหยิบผ้าเช็ดหน้ามาเช็ดปากให้สะอาดได้เองเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 54.54 เป็นร้อยละ 72.72 คิดเป็นร้อยละที่เพิ่มขึ้น 18.18 และพฤติกรรมกรล้างมือเด็กสามารถเปิดก๊อกน้ำได้เองเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 36.36 เป็น ร้อยละ 63.63 คิดเป็นร้อยละที่เพิ่มขึ้น 27.27 เด็กสามารถหยิบสบู่จากที่วางสบู่ได้เองเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 36.36 เป็นร้อยละ 90.90 คิดเป็นร้อยละที่เพิ่มขึ้น 54.54 เด็กสามารถถูสบู่บนมือได้เอง เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 36.36 ร้อยละ 72.72 คิดเป็นร้อยละที่เพิ่มขึ้น 36.36

ภัทรารุช กิ่งแก้ว (2555: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การศึกษาเชิงปรากฏการณ์วิทยา ด้านกิจกรรมการดำเนินชีวิตของครอบครัวเด็กออทิสติกช่วงก่อนวัยเรียน งานวิจัยเชิงปรากฏการณ์วิทยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสบการณ์การประกอบกิจกรรมการดำเนินชีวิตของครอบครัวเด็กออทิสติกช่วงก่อนวัยเรียน โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ผู้ให้ข้อมูลหลักคือ พ่อ แม่หรือญาติเด็กออทิสติก 5 ครอบครัวจำนวน 10 คน ระยะเวลาของการเก็บข้อมูลคือ 4 เดือนและทำการวิเคราะห์ผลข้อมูลโดยวิธี Thematic Analysis รวมทั้งใช้แนวคิดทางกิจกรรมบำบัดและศาสตร์แห่งกิจกรรมการดำเนินชีวิตเป็นแนวทางในตีความ ผลการศึกษายังแสดงให้เห็นถึงความหมายของกิจกรรมการดำเนินชีวิตของครอบครัว โดยนำเสนอสองประเด็นหลัก คือ “การทำกิจกรรมร่วมกันทั้งครอบครัว” ที่บ่งบอกถึงการที่สมาชิกในครอบครัวพยายามหาโอกาสในการทำกิจกรรมร่วมกัน โดยมีเด็กออทิสติกมีส่วนร่วมอยู่เสมอและการจัดสรรเวลาของครอบครัว เพื่อให้สามารถดูแลเด็กออทิสติกได้และ “ความเครียดและวิธีการจัดการความเครียด” ที่สะท้อนให้เห็นถึงการยอมรับว่ามีความเครียดเกิดขึ้นในครอบครัวตั้งแต่ว่างลูกเป็นออทิสติกและความเครียดที่เกิดขึ้นตลอดระยะเวลาของการดูแลเด็กออทิสติกที่ส่งผลต่อสมาชิกในครอบครัว รวมถึงวิธีการจัดการความเครียดของครอบครัวเพื่อให้สมาชิกในครอบครัวมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการดำเนินชีวิตที่มีคุณค่าและความหมาย

จากรายงานการวิจัยที่ทำการศึกษเกี่ยวกับทำให้ความรู้ผู้ปกครองหรืออบรมผู้ปกครองเด็กออทิสติก ทำให้ผู้ปกครองเกิดการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาทักษะต่างๆ ให้กับบุตรหลานของตนได้ และจะเป็นประโยชน์ทั้งกับตัวเด็กเอง คือได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพราะผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถพัฒนาบุตรหลานของตนเองได้แม้กระทั่งอยู่ที่บ้าน โดยไม่พึ่งสถานศึกษาแต่เพียงฝ่ายเดียว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่า ถ้าผู้ปกครองมีเทคนิควิธีการความรู้ความเข้าใจในการฝึกบุตรหลานของตนเองจะสามารถฝึกบุตรหลานของตนเองที่บ้านได้ เพื่อให้เด็กออทิสติกมีทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรชีวิตประจำวันได้ ดังแสดงในกรอบแนวคิดในการวิจัย แผนภูมิที่ 1

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

การฝึกอบรมผู้ปกครอง
เพื่อฝึกทักษะการดูแล
ช่วยเหลือตนเองในการ
ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน
เด็กออทิสติก

1. ความรู้ ในการ ฝึกทักษะการ ดูแลช่วยเหลือ
ตนเองใ นการปฏิบัติ กิจวัตร ประจำว ้นเด็ก
ออทิสติก ใน 4 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร

ด้านที่ 2 การแต่งกาย

ด้านที่ 3 การทำความสะอาดร่างกาย

ด้านที่ 4 การขับถ่าย

2. ความสามารถในการฝึกทักษะการดูแล
ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน
เด็กออทิสติก ใน 4 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร

ด้านที่ 2 การแต่งกาย

ด้านที่ 3 การทำความสะอาดร่างกาย

ด้านที่ 4 การขับถ่าย

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การฝึกรูปแบบผู้ปกครอง เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก โดยมีรายละเอียดของการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. ตัวแปรที่ศึกษา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ
5. วิธีการดำเนินการทดลอง
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ในครั้งนี้ เป็นผู้ปกครองเด็กออทิสติก ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม ที่ยังไม่เคยได้รับการคัดเลือกเข้าโครงการ ปรับบ้านเป็น ห้องเรียน เปลี่ยนพ่อแม่เป็น ครูมาก่อน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 30 คน พิจารณาจากเกณฑ์ ดังนี้

1. เป็นผู้ปกครองเด็กออทิสติกที่มีอายุ 5 – 10 ปี
2. สนใจเข้าร่วมการฝึกรูปแบบผู้ปกครอง

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น (Independent Variable) คือ การฝึกรูปแบบผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ

2.2.1 ความรู้ในก ารฝึกทักษะ การ ดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ใน 4 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร

ด้านที่ 2 การแต่งกาย

ด้านที่ 3 การทำความสะอาดร่างกาย

ด้านที่ 4 การจับถ้ำ

2.2.2 ความสามารถในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ใน 4 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร

ด้านที่ 2 การแต่งกาย

ด้านที่ 3 การทำความสะอาดร่างกาย

ด้านที่ 4 การจับถ้ำ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

3.1 ชุดฝึกอบรม ผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร

ด้านที่ 2 การแต่งกาย

ด้านที่ 3 การทำความสะอาดร่างกาย

ด้านที่ 4 การจับถ้ำ

3.2 คู่มือสำหรับผู้ปกครอง การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

3.3 แบบทดสอบความรู้สำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติก

3.4 แบบประเมินความสามารถสำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติก

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

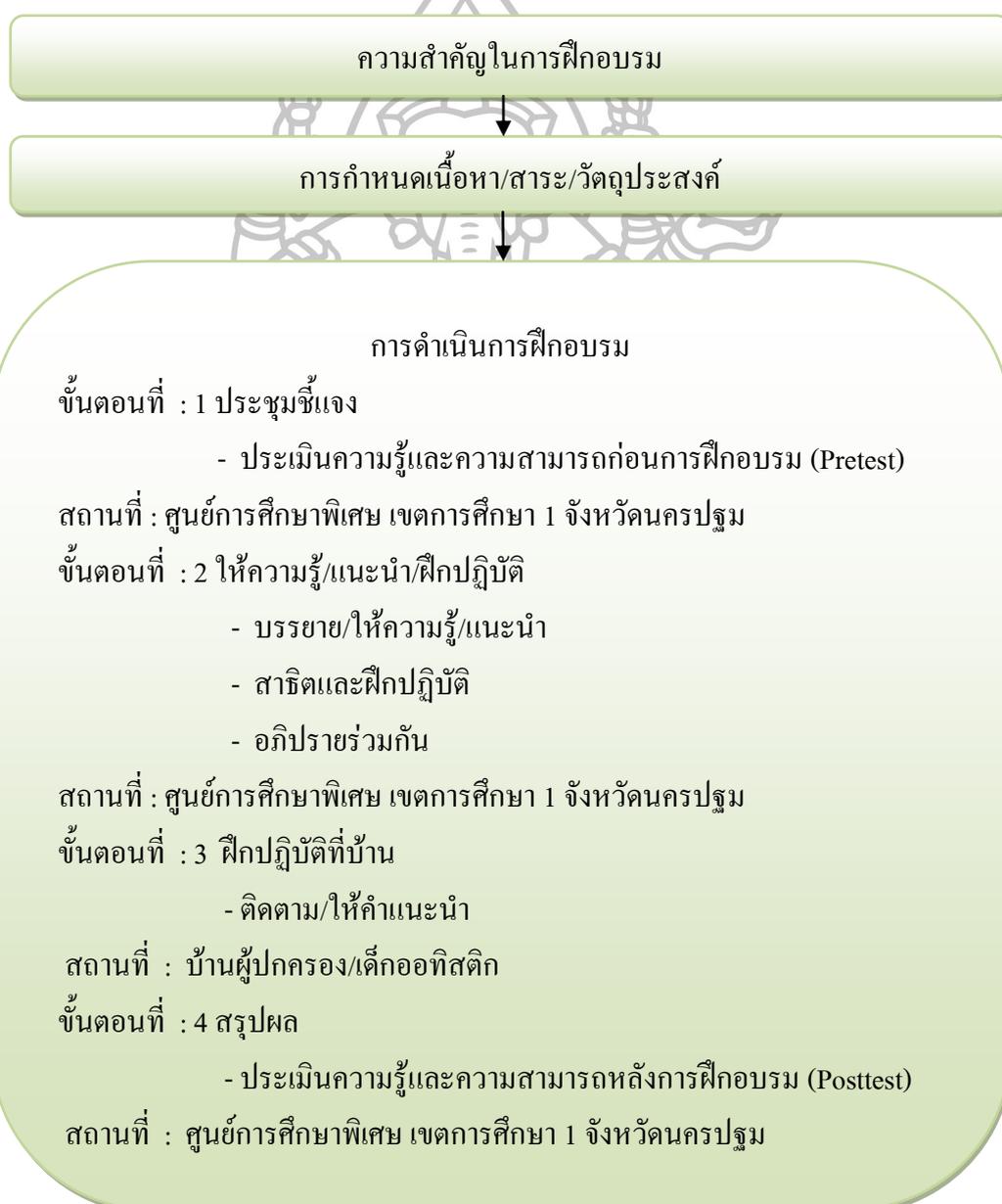
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้าง ชุดฝึกอบรม ผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก , คู่มือสำหรับผู้ปกครอง การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก, แบบทดสอบความรู้สำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติก และแบบประเมินความสามารถสำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติก โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ชุดฝึกอบรม ผู้ปกครองเพื่อฝึก ทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมผู้ปกครองเด็กออทิสติก และชุดฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

1.2 กำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดทำและการฝึกอบรมผู้ปกครอง

1.3 กำหนดกระบวนการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันสำหรับเด็กออทิสติก ดังแสดงในแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2 กระบวนการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันสำหรับเด็กออทิสติก

1.4 นำเนื้อหา/สาระ/วัตถุประสงค์ มาสร้างชุดฝึกอบรมผู้ปกครอง เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันสำหรับเด็กออทิสติก ดังนี้

1.4.1 สร้างชุดฝึกอบรมผู้ปกครอง ประกอบด้วย

1. ชื่อเรื่อง

กำหนดชื่อ เรื่อง การฝึก อบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

2. วัตถุประสงค์

กำหนดวัตถุประสงค์ของชุดฝึกอบรมผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองมีความรู้และความสามารถในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ใน 4 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร

ด้านที่ 2 การแต่งกาย

ด้านที่ 3 การทำความสะอาดร่างกาย

ด้านที่ 4 การขับถ่าย

3. เนื้อหา / สาระของชุดฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ประกอบด้วย

3.1 กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies)

3.2 การเสริมแรงทางบวกและการกระตุ้นเตือนที่ใช้ร่วมกับการใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

3.3 การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

3.3.1 กำหนด วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ในการฝึก อบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) ดังนี้

ด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร

ให้ผู้ปกครอง สามารถปฏิบัติกรฝึกทักษะ เด็กออทิสติก โดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกการรับประทานอาหารตามขั้นตอนการตัดอาหารเข้าปาก

ด้านที่ 2 การแต่งกาย

ให้ผู้ปกครอง สามารถปฏิบัติภารกิจฝึกทักษะเด็กออกทิสติก โดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกการแต่งกายตามขั้นตอนการถอดเสื้อคอกลม

ด้านที่ 3 การทำความสะอาดร่างกาย

ให้ผู้ปกครอง สามารถปฏิบัติภารกิจฝึกทักษะเด็กออกทิสติก โดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกการทำความสะอาดร่างกายตามขั้นตอนการฟีกอาบน้ำโดยใช้

ด้านที่ 4 การจับถ้ำย

ให้ผู้ปกครอง สามารถปฏิบัติภารกิจฝึกทักษะเด็กออกทิสติก โดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกการจับถ้ำยตามขั้นตอนการจับถ้ำยอุจระโดยใช้ชักโครก

3.3.2 นำเนื้อหาจากการกำหนดทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเอง ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออกทิสติก ทั้ง 4 ด้าน มาวิเคราะห์งาน (Task Analysis) เพื่อแบ่งงานออกเป็นขั้นตอนย่อยอย่างต่อเนื่องกัน ดังนี้

ด้านที่ 1 การฝึกการรับประทานอาหาร วิเคราะห์งานตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 จับช้อน-ช้อม

ขั้นตอนที่ 2 ตักอาหาร

ขั้นตอนที่ 3 นำอาหารเข้าปาก

ขั้นตอนที่ 4 เคี้ยว

ขั้นตอนที่ 5 กลืน

ขั้นตอนที่ 6 รวบช้อน

ด้านที่ 2 การฝึกการแต่งกาย วิเคราะห์งานตามขั้นตอน

ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 จับชายเสื้อ

ขั้นตอนที่ 2 สอดแขนซ้ายออกจากเสื้อ

ขั้นตอนที่ 3 สอดแขนขวาออกจากเสื้อ

ขั้นตอนที่ 4 จับคอเสื้อ

ขั้นตอนที่ 5 ถอดเสื้อออกจากคอ

งานตามขั้นตอนดังนี้

ด้านที่ 3 การฝึกการทำควมสะอาดร่างกาย วิเคราะห์

ขั้นตอนที่ 1 ถูขัน

ขั้นตอนที่ 2 ตักน้ำ

ขั้นตอนที่ 3 เทน้ำรดตัว

ขั้นตอนที่ 4 หยิบสบู่

ขั้นตอนที่ 5 ถูสบู่

ขั้นตอนที่ 6 ถูตัว

ขั้นตอนที่ 7 ตักน้ำ

ขั้นตอนที่ 8 เทน้ำรดตัว

ด้านที่ 4 การฝึกการขับถ่าย วิเคราะห์งานตามขั้นตอน

ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ยืนหันหลังให้ชักโครก

ขั้นตอนที่ 2 ถอดกางเกง

ขั้นตอนที่ 3 นั่งบนชักโครก

ขั้นตอนที่ 4 ถ่ายอุจจาระ

ขั้นตอนที่ 5 จับสายที่ชำระก้น

ขั้นตอนที่ 6 ชำระก้น

ขั้นตอนที่ 7 เก็บสายที่ชำระก้น

ขั้นตอนที่ 8 สวมกางเกง

ขั้นตอนที่ 9 กดชักโครก

4. กิจกรรมการฝึกอบรมผู้ปกครอง

กำหนดกิจกรรมในการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ประกอบด้วย 10 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ประชุมชี้แจง/ประเมินความรู้และความสามารถของผู้ปกครองก่อนเข้ารับการฝึกอบรม

กิจกรรมที่ 2 อบรมให้ความรู้ เรื่อง กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง

(Visual Strategies)

กิจกรรมที่ 3 อบรมให้ความรู้ การเสริมแรงทางบวกและการกระตุ้นเตือนที่ใช้ร่วมกับ การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

กิจกรรมที่ 4 การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกการรับประทานอาหาร

กิจกรรมที่ 5 การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกการแต่งกาย

กิจกรรมที่ 6 การใช้กลวิธีการเรียนรู้ ผ่านการมองฝึกการทำควมสะอาดร่างกาย

กิจกรรมที่ 7 การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกการจับถ้ำย

กิจกรรมที่ 8 จัดทำสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

กิจกรรมที่ 9 ผู้ปกครองฝึกปฏิบัติที่บ้าน

กิจกรรมที่ 10 สรุปผล / ประเมินความรู้และความสามารถของผู้ปกครองหลังเข้ารับการฝึกอบรม

5. สื่อประกอบการฝึกอบรมผู้ปกครอง

5.1 กำหนดประเภทของสื่อ สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม ได้แก่ การนำเสนอความรู้ เอกสารความรู้ และชุดฝึกอบรมผู้ปกครอง

5.2 สร้างเนื้อหาการนำเสนอ โดยนำเนื้อหาที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้มาสร้างเนื้อหาการนำเสนอความรู้ และเอกสารความรู้

5.2 สร้างสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ประกอบด้วย ตารางกิจกรรม , กล่อง/ซองพลาสติกสำหรับเก็บรูปภาพ และรูปภาพขั้นตอนการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

6. แผนการจัดกิจกรรม

สร้างแผนการจัดกิจกรรม ประกอบด้วยแผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม ผู้ปกครอง เพื่อฝึก ทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก จำนวน 10 แผน/กิจกรรม

7. การวัดและการประเมินผล

กำหนดการวัดการประเมินผลก่อนและหลังการฝึกอบรม

ผู้ปกครอง เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ประกอบด้วย

7.1 แบบทดสอบความรู้สำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติกก่อนและหลังการฝึกอบรม

7.2 แบบประเมินความสามารถสำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติกก่อนและหลังการฝึกอบรม

1.5 นำชุดฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกไปให้ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจ สอบและให้ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข ชุดฝึกอบรมผู้ปกครอง ให้มีความเหมาะสม และ สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ และทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

1.6 นำชุดฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกอบรมผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ตรวจสอบความเหมาะสมของ ชุดฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่า ชุดฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก มีความสอดคล้อง กับวัตถุประสงค์

คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าชุดฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าชุดฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

นำผลการประเมินมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง ชุดฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันเด็กออทิสติก กับวัตถุประสงค์ที่กำหนด คำนวณโดยใช้สูตร $IOC = \frac{\sum R}{N}$ พบว่าค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง ชุดฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันเด็กออทิสติก กับวัตถุประสงค์ที่กำหนด (Index of Item Objective Congruency : IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกรายการ

1.7 นำชุดฝึกอบรม ผู้ปกครอง เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก มาทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วมาจัดทำเป็น ชุดฝึกอบรม ผู้ปกครอง เพื่อฝึก ทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกฉบับสมบูรณ์

1.8 นำชุดฝึกอบรม ผู้ปกครอง เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2. คู่มือสำหรับผู้ปกครอง การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคู่มือสำหรับผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

2.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและชุดฝึกอบรม ผู้ปกครอง เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก มาจัดทำเป็น คู่มือสำหรับผู้ปกครอง การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ประกอบด้วย

1. บทนำ
2. สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง กำหนดสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ประกอบด้วย

2.1 ตารางกิจกรรม
2.2 กล่อง/ซองพลาสติกสำหรับเก็บรูปภาพ
2.3 รูปภาพขั้นตอนการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

3. การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) ฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

ด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร

ด้านที่ 2 การแต่งกาย

ด้านที่ 3 การทำความสะอาดร่างกาย

ด้านที่ 4 การจับถาด

2.3 นำคู่มือสำหรับผู้ปกครอง การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ไปให้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข คู่มือสำหรับผู้ปกครอง ให้สอดคล้องกับชุดฝึกอบรมผู้ปกครอง และทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.4 นำคู่มือสำหรับผู้ ปกครอง การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อ พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญด้าน การจัดการเรียน การสอน เด็กที่มีความ ต้องการพิเศษ และผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกอบรมผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ตรวจสอบความ เหมาะสมของ คู่มือสำหรับผู้ ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตร ประจำวันเด็กออทิสติก พบว่าค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง คู่มือสำหรับผู้ปกครอง กับ วัตถุประสงค์ที่กำหนด (Index of Item Objective Congruency : IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกรายการ

2.5 นำ คู่มือสำหรับผู้ปกครอง การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก มาทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วมาจัดทำเป็น คู่มือสำหรับผู้ปกครอง การใช้ กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการ ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกฉบับสมบูรณ์

2.6 นำคู่มือสำหรับผู้ ปกครอง เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติ กิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3. แบบทดสอบความรู้สำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติก

3.1 ศึกษาเอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเอง ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies)

3.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้าง ข้อคำถามเพื่อ ประเมินความรู้ ผู้ปกครองเด็กออทิสติกในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็ก ออทิสติก ลักษณะแบบทดสอบเป็นแบบถูกผิด รวมทั้งหมด 25 ข้อ

การให้คะแนน จากแบบทดสอบความรู้ของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแล ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก มีรายละเอียดดังนี้

ผู้ปกครองทำแบบทดสอบความรู้ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองใน การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เด็กออทิสติก จำนวน 25 ข้อ ซึ่งมีคำตอบเป็นถูก และ ผิด โดยใช้เกณฑ์ การให้คะแนน

ตอบถูก ได้ 1 คะแนน

ตอบผิด ได้ 0 คะแนน

3.3 นำแบบทดสอบความรู้สำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติก ที่สร้างขึ้น ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจ สอบเพื่อพิจารณาข้อคำถาม ของแบบทดสอบ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.4 นำแบบทดสอบความรู้สำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติก เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกอบรมผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ตรวจสอบความเหมาะสมของแบบทดสอบความรู้สำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติก พบว่าค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบความรู้สำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติกกับวัตถุประสงค์ที่กำหนด (Index of Item Objective Congruency : IOC) เท่ากับ 1.00 จำนวน 23 ข้อ และ 0.67 จำนวน 2 ข้อ คือ ข้อ 4 และ ข้อ 9

3.5 นำแบบทดสอบความรู้สำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติก มาทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วมาจัดทำเป็น แบบทดสอบความรู้ สำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติก ฉบับสมบูรณ์

3.6 นำแบบทดสอบความรู้สำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติกไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้ปกครองเด็กออทิสติกที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ที่มารับบริการที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม จำนวน 30 คน

3.7 นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หา ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ

3.7.1 การหาค่าความยากง่าย (p)

สูตรในการคำนวณ

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P คือ ดัชนีความยากของข้อสอบ

R คือ จำนวนผู้ปกครองที่ตอบข้อสอบนั้น ได้ถูกต้อง

N คือ จำนวนผู้ปกครองที่ตอบข้อสอบทั้งหมด

เกณฑ์ความยากง่ายที่ยอมรับได้มีค่าอยู่ระหว่าง 0.20 - 0.80 ถ้าค่า p มีค่านอกเกณฑ์ที่กำหนดจะต้องปรับปรุงข้อสอบนั้น หรือตัดทิ้งไป (กรมวิชาการ, 2545: 66)

3.7.2 การหาค่าอำนาจจำแนก (r)

สูตรในการคำนวณ

$$r = \frac{R_U - R_L}{N}$$

เมื่อ r	คือ	ค่าอำนาจจำแนก
R_U	คือ	จำนวนผู้ปกครองในกลุ่มสูงที่ตอบถูก
R_L	คือ	จำนวนผู้ปกครองในกลุ่มต่ำที่ตอบถูก
N	คือ	จำนวนผู้ปกครองในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

เกณฑ์อำนาจจำแนกที่ยอมรับได้จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0.20 - 1.00 ถ้าค่าอำนาจจำแนกต่ำกว่า 0.20 จะต้องปรับปรุงแบบทดสอบข้อนั้น หรือตัดทิ้งไป (กรมวิชาการ, 2545: 68)

3.8 จากการหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) จำนวน 25 ข้อ พบว่า ข้อคำถามที่มีค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ จำนวน 20 ข้อ โดยมีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.43 - 0.60 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.33 - 0.60

3.9 นำแบบทดสอบไป หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ทั้งฉบับ โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) (วาโร เพ็งสวัสดิ์, 2545: 80-81)

สูตรในการคำนวณ

$$r_{11} = \left(\frac{K}{K-1} \right) \left(1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right)$$

เมื่อ

r_{11}	คือ	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
K	คือ	จำนวนข้อสอบ
p	คือ	สัดส่วนของผู้ทำถูกหารด้วยจำนวนคนสอบทั้งหมด
q	คือ	สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่งๆ หรือ 1 - p
S^2	คือ	คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบ

$$\text{โดย } S^2 = \frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N^2}$$

ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80

3.10 นำแบบทดสอบความรู้ สำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติก ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยเกณฑ์การให้คะแนนความรู้ของผู้ ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการ ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก มีรายละเอียด ดังนี้

เมื่อผู้ปกครองตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน รวมคะแนนเต็ม 20 คะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลผลข้อมูล โดยแบ่งระดับคะแนนเป็น 2 ระดับ คือ ระดับมากและระดับน้อย โดยใช้เกณฑ์การแบ่งระดับคะแนน 2 ส่วนเท่าๆ กัน คือ กลุ่มผู้ปกครองที่ได้คะแนนตั้งแต่ครั้งหนึ่งขึ้นไปของคะแนนเต็ม และกลุ่มผู้ปกครองที่ได้คะแนนน้อยกว่าครั้งหนึ่งของคะแนนเต็มลงมา

การแปลผลคะแนน

11 – 20	คะแนน	ระดับคะแนนมาก
0 – 10	คะแนน	ระดับคะแนนน้อย

4. แบบประเมินความสามารถผู้ปกครองเด็กออทิสติก

4.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเอง ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันสำหรับเด็กออทิสติก โดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies)

4.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้าง แบบประเมินความสามารถของผู้ปกครองในการ ฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันสำหรับเด็ก ออทิสติก โดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้านได้แก่

ด้านที่ 1 การฝึกการรับประทานอาหาร

ด้านที่ 2 การฝึกการแต่งกาย

ด้านที่ 3 การฝึกการทำความสะอาดร่างกาย

ด้านที่ 4 การฝึกการขับถ่าย

ในแต่ละด้านมีรายการประเมิน ความสามารถจำนวนด้านละ 5 ข้อ ที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

4.3 นำแบบประเมินความสามารถ สำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติก ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข แบบประเมินความสามารถ สำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติก และทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

4.4 นำแบบ ประเมินความสามารถ สำหรับ ผู้ปกครองเด็ก ออทิสติก เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญด้าน การจัดการเรียน การสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกอบรมผู้ปกครองเด็กที่มีความ ต้องการพิเศษ ตรวจสอบความเหมาะสมของ แบบประเมินความสามารถสำหรับ ผู้ปกครองเด็กออทิสติก พบว่าค่าดัชนีความ

สอดคล้องระหว่าง แบบประเมินความสามารถ สำหรับ ผู้ปกครองเด็กออทิสติก กับนิยามศัพท์ที่กำหนด (Index of Item Objective Congruency : IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกรายการ

4.5 นำแบบประเมินความสามารถสำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติก มาทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วมาจัดทำเป็น แบบประเมินความสามารถสำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติกฉบับสมบูรณ์

4.6 นำแบบประเมินความสามารถ สำหรับ ผู้ปกครองเด็กออทิสติก ไปใช้กับ กลุ่มตัวอย่าง โดยแบบประเมิน ความสามารถ สำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติก ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร (ประเมินรายด้านจำนวน 5 ข้อ)

ด้านที่ 2 การแต่งกาย (ประเมินรายด้านจำนวน 5 ข้อ)

ด้านที่ 3 การทำความสะอาดร่างกาย (ประเมินรายด้านจำนวน 5 ข้อ)

ด้านที่ 4 การขับถ่าย (ประเมินรายด้านจำนวน 5 ข้อ)

เกณฑ์การให้คะแนน ความสามารถของผู้ปกครอง ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก มีรายละเอียด ดังนี้

1. ความสามารถในการจัดเตรียมอุปกรณ์ตามขั้นตอนของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

4 หมายถึง สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึกตามขั้นตอนของ กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองได้ด้วยตนเอง

3 หมายถึง สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึกตามขั้นตอนของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน ด้วยวาจา

2 หมายถึง สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึกตามขั้นตอนของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยท่าทาง

1 หมายถึง สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึก ตาม ขั้นตอนของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยกาย

0 หมายถึง ไม่สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึกตาม ขั้นตอนของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองได้

2. สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึก ทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกตามขั้นตอนของการวิเคราะห์งาน

4 หมายถึง สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกตามขั้นตอนของการวิเคราะห์งานได้ด้วยตนเอง

- 3 หมายถึง สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกตามขั้นตอนของการวิเคราะห์งานได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยวาจา
- 2 หมายถึง สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกตามขั้นตอนของการวิเคราะห์งานได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยท่าทาง
- 1 หมายถึง สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกตามขั้นตอนของการวิเคราะห์งานได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยกาย
- 0 หมายถึง ไม่สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกตามขั้นตอนของการวิเคราะห์งานได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยกาย
3. สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก
- 4 หมายถึง สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกได้ด้วยตนเอง
- 3 หมายถึง สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยวาจา
- 2 หมายถึง สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยท่าทาง
- 1 หมายถึง สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยกาย
- 0 หมายถึง ไม่สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกได้
4. สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก
- 4 หมายถึง สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึกได้ด้วยตนเอง
- 3 หมายถึง สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึกได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยวาจา
- 2 หมายถึง สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึกได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยท่าทาง
- 1 หมายถึง สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึกได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยกาย

0 หมายถึง ไม่สามารถให้การกระตุ้นเตือนในการฝึกได้
 5. สามารถให้การเสริมแรงในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติ
 กิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

4 หมายถึง สามารถให้การเสริมแรงในการฝึกได้ด้วยตนเอง
 3 หมายถึง สามารถให้การเสริมแรงในการฝึกได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน
 ด้วยวาจา

2 หมายถึง สามารถให้การเสริมแรงในการฝึกได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน
 ด้วยท่าทาง

1 หมายถึง สามารถให้การเสริมแรงในการฝึกได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน
 ด้วยกาย

0 หมายถึง ไม่สามารถให้การเสริมแรงในการฝึกได้
 การแปลผลจาก แบบ ประเมินความสามารถสำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติก ทั้ง

4 ด้านๆ ละ 5 ข้อ คะแนนเต็มข้อละ 4 คะแนน คะแนนเต็มด้านละ 20 คะแนน มีคะแนนเต็มรวม

4 ด้าน เท่ากับ 80 คะแนน แบ่งคะแนนออกเป็น 4 ระดับ โดยใช้สูตรภาคชั้น

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนเต็ม}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{20}{4} = 5$$

โดยแบ่งคะแนนความสามารถของผู้ปกครอง ได้ดังต่อไปนี้

16 – 20 คะแนน ความสามารถอยู่ในระดับดีมาก

11 – 15 คะแนน ความสามารถอยู่ในระดับดี

6 – 10 คะแนน ความสามารถอยู่ในระดับพอใช้

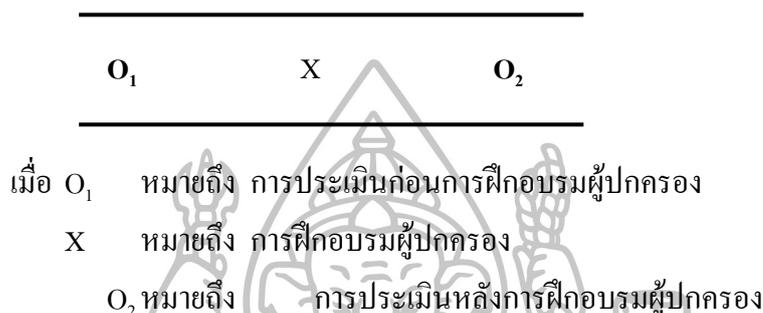
0 – 5 คะแนน ความสามารถอยู่ในระดับปรับปรุง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นแบบการทดลองแบบภายในกลุ่ม (Within – subjects designs)
 ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลอง แบบการทดลอง กลุ่มเดียววัดผลสองครั้ง One-Group Pretest-Posttest

Design (นวลฉวี ประเสริฐสุข , 2556 : 193) โดยมีการวัดผลก่อนการทดลอง (Pretest) จากนั้นจึงดำเนินการให้ที่รทเมนต์ (Treatment) เสร็จแล้วจึงวัดผลหลังการทดลอง (Posttest) ดังแสดงในแผนภูมิที่ 3

แผนภูมิที่ 3 แบบแผนการวิจัย

5.2 วิธีดำเนินการทดลอง

5.2.1 ขั้นก่อนการทดลอง

1. ทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขออนุญาตผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง และแจ้งให้คณะครูทราบ

2. ผู้วิจัยทำหนังสือแจ้งผู้ปกครองเด็กออทิสติก

3. ผู้วิจัยจัดเตรียมสถานที่และเครื่องมือ ชุดฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก, คู่มือสำหรับผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก , แบบทดสอบความรู้สำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติก และแบบประเมินความสามารถสำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติก

5.2.2 ขั้นดำเนินการทดลอง ใช้ระยะเวลา 5 สัปดาห์ (ขั้นก่อนการทดลอง ขั้นดำเนินการทดลอง และขั้นหลังการทดลอง) 10 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ประชุมชี้แจง/ประเมินความรู้และความสามารถของผู้ปกครองก่อนเข้ารับการฝึกอบรม

กิจกรรมที่ 2 อบรมให้ความรู้ เรื่อง กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง

(Visual Strategies)

กิจกรรมที่ 3 อบรมให้ความรู้ เรื่อง การเสริมแรงทางบวกและการกระตุ้น
เดือนที่ใช้ร่วมกับการใช้กลวิธี การเรียนรู้ผ่านการมองฝึกทักษะการดูแล ช่วยเหลือ ตนเองในการ
ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

กิจกรรมที่ 4 การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกการรับประทานอาหาร

กิจกรรมที่ 5 การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกการแต่งกาย

กิจกรรมที่ 6 การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกการทำความสะดวก
ร่างกาย

กิจกรรมที่ 7 การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกการจับถ้ำย

กิจกรรมที่ 8 จัดทำสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อฝึกทักษะการ
ดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

กิจกรรมที่ 9 ผู้ปกครองฝึกปฏิบัติที่บ้าน

กิจกรรมที่ 10 สรุปผล/ประเมินความรู้และความสามารถของผู้ปกครอง
หลังเข้ารับการฝึกอบรม

ดำเนินการ ใช้ชุดฝึกอบรมผู้ปกครอง เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเอง
ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันสำหรับ บเด็กออทิสติก ใช้เวลาทั้งหมด 5 สัปดาห์ 10 กิจกรรม โดย
ดำเนินการดังนี้

1. ขึ้นก่อนการทดลอง ใช้ระยะเวลา 1 วัน ดำเนินกิจกรรมที่ 1 โดยผู้วิจัย
และผู้ช่วยวิจัย ประชุมชี้แจง และประเมินความรู้และความสามารถของผู้ปกครองก่อนเข้ารับการ
ฝึกอบรม (Pretest) ในสัปดาห์ที่ 1 วันจันทร์ที่ 1 กันยายน 2557 เวลา 08.30 – 16.30 น.

2. ขึ้นดำเนินการ ทดลอง ใช้ระยะเวลาเวลา 3 วัน ดำเนิน กิจกรรมที่ 2 – 8
โดยอบรมให้ความรู้เรื่อง กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) อบรมให้ความรู้การ
เสริมแรงทางบวกและการกระตุ้นเดี อนที่ใช้ร่วมกับการใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกทักษะ
การดูแล ช่วยเหลือ ตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่าน
การมองฝึก ทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน 4 ด้าน และ จัดทำสื่อสนับสนุนการ
เรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิ
สติก ในสัปดาห์ที่ 1 วันอังคาร – วันพฤหัสบดี เวลา 08.30 – 16.30 น. ตั้งแต่วันที่ 2 กันยายน 2557
ถึง วันที่ 4 กันยายน 2557 และในกิจกรรมที่ 9 ใช้ระยะเวลา 3 สัปดาห์ ผู้ปกครองฝึกปฏิบัติที่บ้าน ใน
สัปดาห์ที่ 2 – 4 ตั้งแต่วันที่ 8 กันยายน 2557 ถึง วันที่ 26 กันยายน 2557

3. ชั้นหลังการทดลอง ใช้ระยะเวลา 1 วัน ดำเนินกิจกรรมที่ 10 โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสรุปผลและประเมินความรู้และความสามารถของผู้ปกครองหลัง เข้ารับการฝึกอบรม (Posttest) ในสัปดาห์ที่ 5 วันจันทร์ที่ 29 กันยายน 2557 เวลา 08.30 – 16.30 น. ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบความรู้และแบบประเมินความสามารถ สำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติกหลัง การทดลองที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยประเมิน นำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน แสดงตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 ตารางการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

สัปดาห์	กิจกรรม / วันที่ / เวลา		หมายเหตุ (สถานที่/ผู้เกี่ยวข้อง)
สัปดาห์ที่ 1	กิจกรรมที่ 1 วันที่ 1 กันยายน 2557		สถานที่ : ศูนย์ การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 ผู้เกี่ยวข้อง : ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัย, ผู้ปกครองและเด็ก ออทิสติก
	08.30-09.00 น.	09.00-16.30 น.	
	ประชุมชี้แจง	ประเมินวัดความรู้และ ความสามารถของผู้ปกครองก่อน เข้ารับการฝึกอบรม (Pretest)	
สัปดาห์ที่ 1	กิจกรรมที่ 2 วันที่ 2 กันยายน 2557	กิจกรรมที่ 3 วันที่ 2 กันยายน 2557	สถานที่ : ศูนย์ การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 ผู้เกี่ยวข้อง : ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัย, ผู้ปกครอง
	08.30-12.00 น.	13.00-16.30 น.	
	อบรมให้ความรู้ เรื่อง กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies)	อบรมให้ความรู้ การเสริมแรง ทางบวกและการกระตุ้นเตือนที่ใช้ ร่วมกับการใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่าน การมองฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือ ตนเองใน การปฏิบัติกิจวัตร ประจำวันเด็กออทิสติก	

ตารางที่ 1 ตารางการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติ
กิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก (ต่อ)

สัปดาห์	กิจกรรม / วันที่ / เวลา				หมายเหตุ (สถานที่/ผู้เกี่ยวข้อง)
สัปดาห์ที่ 1	กิจกรรมที่ 4 วันที่ 3 กันยายน 2557 08.30-10.00 น.	กิจกรรมที่ 5 วันที่ 3 กันยายน 2557 10.30-12.00 น.	กิจกรรมที่ 6 วันที่ 3 กันยายน 2557 13.00-14.00 น.	กิจกรรมที่ 7 วันที่ 3 กันยายน 2557 14.30-16.30 น.	สถานที่ : ศูนย์ การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 ผู้เกี่ยวข้อง : ผู้วิจัยและ ผู้ช่วยวิจัย, ผู้ปกครอง
	การใช้กลวิธี การเรียนรู้ผ่าน การมองฝึก การรับประทาน อาหาร	การใช้กลวิธี การเรียนรู้ผ่าน การมองฝึกการ แต่งกาย	การใช้กลวิธี การเรียนรู้ผ่าน การมองฝึกการทำ ความสะอาด ร่างกาย	การใช้กลวิธี การเรียนรู้ผ่าน การมองฝึกการ จับถ้ำย	
สัปดาห์ที่ 1	กิจกรรมที่ 8 วันที่ 4 กันยายน 2557 08.30-16.30 น.				สถานที่ : ศูนย์ การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 ผู้เกี่ยวข้อง : ผู้วิจัยและ ผู้ช่วยวิจัย, ผู้ปกครอง
	จัดทำสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อฝึกทักษะการดูแล ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก				
สัปดาห์ที่ 2-4	กิจกรรมที่ 9 วันที่ 8 - 26 กันยายน 2557				สถานที่ : ศูนย์ การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 ผู้เกี่ยวข้อง : ผู้วิจัยและ ผู้ช่วยวิจัย, ผู้ปกครอง และเด็กออทิสติก
	ผู้ปกครองฝึกปฏิบัติกับเด็กออทิสติกที่บ้าน โดยมีผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยคอยติดตามและให้คำแนะนำที่บ้าน				
สัปดาห์ที่ 5	กิจกรรมที่ 10 วันที่ 29 กันยายน 2557				สถานที่ : ศูนย์ การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 ผู้เกี่ยวข้อง : ผู้วิจัยและ ผู้ช่วยวิจัย, ผู้ปกครอง และเด็กออทิสติกผู้วิจัย
	08.30-09.00 น. สรุปผล	09.00-16.30 น. ประเมินความรู้และ ความสามารถของผู้ปกครอง หลังเข้ารับการฝึกอบรม (Posttest)			

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)

6.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบ ความรู้และความสามารถของผู้ปกครอง ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกก่อนและหลังการฝึกอบรม

ผลการวิเคราะห์ความรู้และความสามารถของผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกก่อนและหลังการฝึกอบรม จากการ วิจัยเชิงทดลองแบบการทดลองกลุ่มเดียว วัดผลสองครั้ง (One-Group Pretest-Posttest Design) นี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยมีการดำเนินการทดลอง ตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนการวัดผลก่อนการทดลอง เป็นขั้นตอนที่ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยประเมินความรู้และความสามารถของผู้ปกครอง จำนวน 30 คน ก่อนการทดลอง (Pretest) ขณะยังไม่ได้ดำเนินการฝึกอบรมผู้ปกครอง เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก โดยการ ประเมินความรู้เป็นระยะเวลา 30 นาที และประเมินความสามารถ เป็นเวลา 8 ชั่วโมง ในวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2557

ขั้นตอนการดำเนินการทดลอง เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยดำเนินการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ใช้เวลาในการทดลอง 3 สัปดาห์ โดยสัปดาห์ที่ 1 ใช้เวลา 3 วัน วันละ 8 ชั่วโมง วันอังคาร วันพุธ และวันพฤหัสบดี ตั้งแต่ วันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2557 ถึงวันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2557 สัปดาห์ที่ 2 วันจันทร์ ถึงวันศุกร์ ตั้งแต่ วันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2557 ถึงวันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2557 สัปดาห์ที่ 3 วันจันทร์ ถึงวันศุกร์ ตั้งแต่ วันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2557 ถึงวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2557 สัปดาห์ที่ 4 วันจันทร์ ถึงวันศุกร์ ตั้งแต่ วันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2557 ถึงวันที่ 26 กันยายน พ.ศ. 2557

ขั้นตอนการวัดผลหลังการทดลอง เป็นขั้นตอน ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยประเมินความรู้และความสามารถของผู้ปกครอง จำนวน 30 คน หลังการทดลอง (Posttest) เมื่อได้ดำเนินการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อ ฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกแล้ว โดยการประเมินความรู้เป็นระยะเวลา 30 นาที และ ประเมินความสามารถ เป็นเวลา 8 ชั่วโมง ในวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2557 ซึ่งเป็นแบบประเมินฉบับเดียวกับที่ประเมินก่อนการทดลอง และทำการตรวจให้คะแนน คะแนนที่ได้จากการประเมินนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิเคราะห์

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลคะแนนความรู้และความสามารถของผู้ปกครอง ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ได้นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

1. ผลการประเมินความรู้ ผู้ปกครอง ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกก่อนและหลังการทดลอง จากผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 30 คน ผลการประเมิน ก่อนการทดลอง (Pretest) และผลการประเมิน หลังการทดลอง (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบฉบับเดียวกัน เปรียบเทียบการประเมินความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรม ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ตารางเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบวัดความรู้ของผู้ปกครองรายบุคคลในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกก่อนและหลังการฝึกอบรม

คนที่	ก่อนการฝึกอบรม		หลังการฝึกอบรม	
	คะแนน	แปลผล	คะแนน	แปลผล
1	8	น้อย	18	มาก
2	10	น้อย	17	มาก
3	6	น้อย	12	มาก
4	9	น้อย	16	มาก
5	9	น้อย	19	มาก
6	9	น้อย	19	มาก
7	8	น้อย	18	มาก
8	10	น้อย	19	มาก
9	9	น้อย	19	มาก
10	10	น้อย	19	มาก
11	8	น้อย	15	มาก
12	10	น้อย	19	มาก
13	10	น้อย	18	มาก
14	7	น้อย	17	มาก

ตารางที่ 2 ตารางเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบวัดความรู้ของผู้ปกครองรายบุคคลในการ
ฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกก่อนและ
หลังการฝึกอบรม(ต่อ)

คนที่	ก่อนการฝึกอบรม		หลังการฝึกอบรม	
	คะแนน	แปลผล	คะแนน	แปลผล
15	8	น้อย	19	มาก
16	6	น้อย	19	มาก
17	7	น้อย	19	มาก
18	9	น้อย	18	มาก
19	8	น้อย	19	มาก
20	8	น้อย	19	มาก
21	8	น้อย	17	มาก
22	9	น้อย	18	มาก
23	9	น้อย	17	มาก
24	7	น้อย	19	มาก
25	9	น้อย	19	มาก
26	9	น้อย	19	มาก
27	8	น้อย	19	มาก
28	7	น้อย	18	มาก
29	6	น้อย	17	มาก
30	9	น้อย	19	มาก

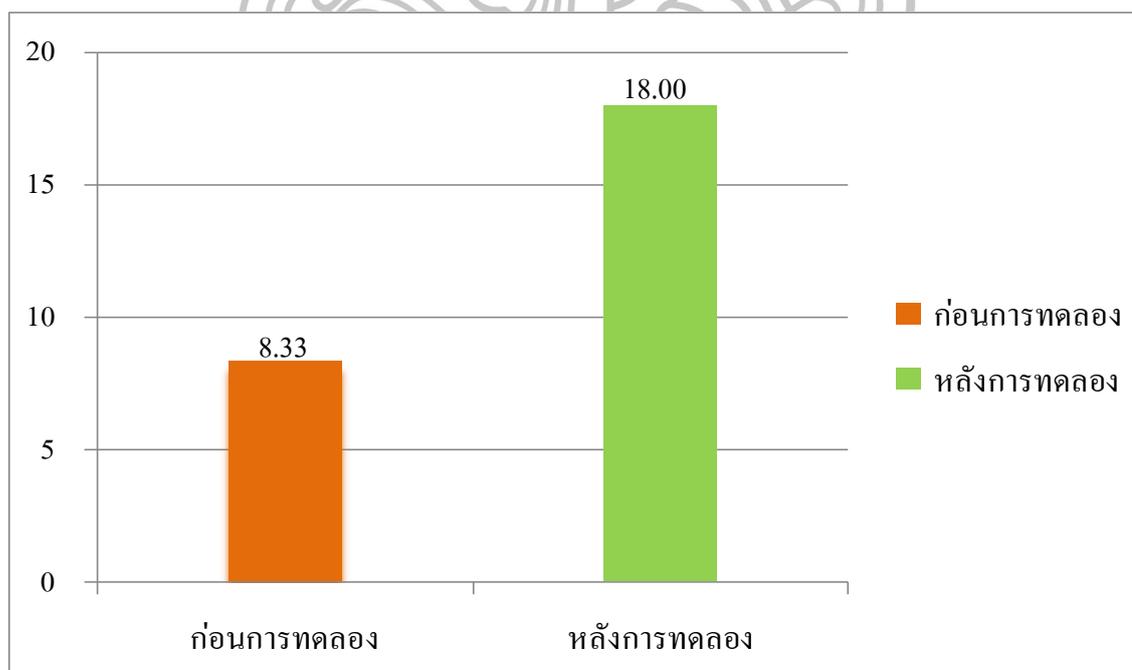
จากตารางที่ 2 ผลการ ประเมินความรู้ผู้ปกครองในการ ฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือ
ตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก รายบุคคล ผลการประเมิน ก่อนการทดลอง
(Pretest) ทำคะแนนได้สูงสุด 10 คะแนน ต่ำสุด 6 คะแนน และผลการประเมินหลังการทดลอง
(Posttest) ทำคะแนนได้สูงสุด 19 คะแนน ต่ำสุด 12 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน โดยใช้
แบบทดสอบฉบับเดียวกัน เปรียบเทียบการประเมินความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรม

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความรู้ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ก่อนและหลังการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อ การฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

การทดสอบ	n	\bar{X}	S.D	ระดับความรู้
ก่อนทดลองการฝึกอบรม	30	8.33	1.21	น้อย
หลังทดลองการฝึกอบรม	30	18.00	1.55	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า คะแนนการ ประเมิน ความรู้ของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ก่อนการฝึกอบรม ($\bar{X} = 8.33$, S.D = 1.21) และคะแนนการทดสอบหลังการ ฝึกอบรม ($\bar{X} = 18.00$, S.D = 1.55) ความรู้ของผู้ปกครองในการฝึกทักษะ การดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็ก ออทิสติก คะแนนหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม ซึ่งมีรายละเอียดเป็นภาพรวมดังภาพที่ 7

คะแนน

ภาพที่ 7 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนค่าเฉลี่ยความรู้ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกก่อนและหลังการทดลอง

2. เปรียบเทียบความสามารถในการ ฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติ
กิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกก่อนและหลังการทดลอง

ตารางที่ 4 ผลการประเมินความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเอง
ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร

คนที่	ก่อนการฝึกอบรม			หลังการฝึกอบรม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสามารถ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสามารถ
1	2.00	0.00	ปรับปรุง	15.33	1.53	ดี
2	3.33	1.53	ปรับปรุง	14.33	1.53	ดี
3	2.33	0.58	ปรับปรุง	13.67	0.58	ดี
4	4.33	1.15	ปรับปรุง	14.33	1.15	ดี
5	5.67	3.79	ปรับปรุง	14.67	2.08	ดี
6	7.00	2.65	พอใช้	14.67	2.52	ดี
7	4.33	1.53	ปรับปรุง	13.67	1.15	ดี
8	5.67	1.15	ปรับปรุง	17.00	1.73	ดีมาก
9	4.33	1.53	ปรับปรุง	15.33	1.53	ดี
10	6.33	1.53	พอใช้	15.00	2.00	ดี
11	6.00	2.00	พอใช้	16.33	1.53	ดีมาก
12	7.00	2.65	พอใช้	17.33	1.53	ดีมาก
13	4.67	1.53	ปรับปรุง	12.67	0.58	ดี
14	6.33	1.15	พอใช้	16.67	1.15	ดีมาก
15	6.33	3.21	พอใช้	14.33	2.31	ดี
16	4.00	2.65	ปรับปรุง	14.33	1.15	ดี
17	4.00	1.00	ปรับปรุง	13.67	1.53	ดี
18	6.00	3.61	พอใช้	16.00	4.00	ดีมาก
19	3.33	1.53	ปรับปรุง	13.33	1.53	ดี
20	5.00	2.00	ปรับปรุง	13.33	0.58	ดี

ตารางที่ 4 ผลการประเมินความสามารถของผู้ปกครอง ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเอง
ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร (ต่อ)

คนที่	ก่อนการฝึกอบรม			หลังการฝึกอบรม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสามารถ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสามารถ
21	5.33	4.04	ปรับปรุง	15.00	4.36	ดี
22	7.00	3.61	พอใช้	13.67	3.06	ดี
23	2.67	0.58	ปรับปรุง	11.67	1.15	ดี
24	4.33	0.58	พอใช้	13.33	1.53	ดี
25	5.00	1.00	ปรับปรุง	13.33	3.21	ดี
26	4.00	1.00	ปรับปรุง	13.00	2.00	ดี
27	6.33	3.06	พอใช้	15.33	4.04	ดี
28	5.00	3.00	ปรับปรุง	13.33	1.53	ดี
29	6.00	1.00	พอใช้	13.67	1.15	ดี
30	3.00	0.00	ปรับปรุง	14.67	1.53	ดี

จากตารางที่ 4 ผลการประเมินความสามารถผู้ปกครองในการ ฝึกทักษะการดูแล
ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร จำแนก
รายบุคคล ผลการประเมินก่อนการทดลอง (Pretest) คะแนนเฉลี่ยสูงสุด 7 คะแนน ต่ำสุด 2 คะแนน
และผลการประเมินหลังการทดลอง (Posttest) คะแนนเฉลี่ยสูงสุด 17.33 คะแนน ต่ำสุด 11.67
คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน

ตารางที่ 5 ผลการประเมินความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเอง
ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านที่ 2 การแต่งกาย

คนที่	ก่อนการฝึกอบรม			หลังการฝึกอบรม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสามารถ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสามารถ
1	3.67	2.89	ปรับปรุง	17.00	1.73	ดีมาก
2	5.00	2.00	ปรับปรุง	17.00	1.73	ดีมาก
3	4.67	2.08	ปรับปรุง	17.67	2.31	ดีมาก
4	6.00	1.73	พอใช้	16.00	1.73	ดีมาก
5	6.00	3.61	พอใช้	15.33	4.04	ดี
6	7.00	3.61	พอใช้	17.33	2.08	ดีมาก
7	5.67	2.08	ปรับปรุง	17.00	2.00	ดีมาก
8	6.67	2.08	พอใช้	18.33	1.53	ดีมาก
9	7.33	0.58	พอใช้	16.67	2.31	ดีมาก
10	7.33	3.21	พอใช้	18.33	2.08	ดีมาก
11	8.00	1.00	พอใช้	17.00	1.73	ดีมาก
12	5.33	2.08	ปรับปรุง	18.00	2.65	ดีมาก
13	4.00	2.65	ปรับปรุง	15.67	2.08	ดี
14	9.33	1.15	พอใช้	18.33	1.53	ดีมาก
15	5.00	2.00	ปรับปรุง	17.67	1.53	ดีมาก
16	6.67	1.53	พอใช้	17.67	1.15	ดีมาก
17	6.67	0.58	พอใช้	16.00	0.00	ดีมาก
18	4.67	2.08	ปรับปรุง	16.33	3.21	ดีมาก
19	4.33	0.58	พอใช้	14.00	2.00	ดี
20	6.33	1.53	พอใช้	16.00	1.73	ดีมาก
21	5.67	1.53	ปรับปรุง	17.00	3.61	ดีมาก
22	8.00	3.61	พอใช้	17.00	3.61	ดีมาก
23	4.00	1.00	ปรับปรุง	15.00	2.65	ดี

ตารางที่ 5 ผลการประเมินความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเอง
ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านที่ 2 การแต่งกาย (ต่อ)

คนที่	ก่อนการฝึกอบรม			หลังการฝึกอบรม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสามารถ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสามารถ
24	5.33	1.53	ปรับปรุง	15.67	2.31	ดี
25	7.00	2.00	พอใช้	15.33	4.16	ดี
26	5.00	1.73	พอใช้	15.67	3.21	ดี
27	5.00	2.00	พอใช้	15.00	1.00	ดี
28	5.67	3.21	พอใช้	16.00	2.65	ดีมาก
29	6.33	1.15	พอใช้	18.00	0.00	ดีมาก
30	4.00	2.00	ปรับปรุง	14.33	3.06	ดี

จากตารางที่ 5 ผลการประเมินความสามารถผู้ปกครองในการ ฝึกทักษะการดูแล
ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านที่ 2 การแต่งกาย จำแนกรายบุคคล
ผลการประเมินก่อนการทดลอง (Pretest) คะแนนเฉลี่ยสูงสุด 9.33 คะแนน ต่ำสุด 3.36 คะแนน และ
ผลการประเมินหลังการทดลอง (Posttest) คะแนนเฉลี่ยสูงสุด 18.33 คะแนน ต่ำสุด 11.67 คะแนน
จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน

ตารางที่ 6 ผลการประเมินความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเอง
ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านที่ 3 การทำความสะอาดร่างกาย

คนที่	ก่อนการฝึกอบรม			หลังการฝึกอบรม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสามารถ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสามารถ
1	3.33	1.53	ปรับปรุง	15.33	1.53	ดี
2	4.67	2.52	ปรับปรุง	16.00	1.73	ดีมาก
3	3.33	1.15	ปรับปรุง	16.00	1.00	ดีมาก
4	4.33	1.15	ปรับปรุง	14.67	2.52	ดี
5	5.00	3.61	ปรับปรุง	15.00	2.65	ดี
6	6.67	2.08	พอใช้	14.33	2.08	ดี
7	5.67	2.08	ปรับปรุง	13.67	1.15	ดี
8	5.67	2.08	ปรับปรุง	17.67	1.15	ดีมาก
9	6.00	1.00	พอใช้	15.67	0.58	ดี
10	6.67	2.08	พอใช้	14.67	1.53	ดี
11	6.67	0.58	พอใช้	15.33	2.52	ดี
12	6.33	4.51	พอใช้	17.00	2.65	ดีมาก
13	3.67	2.08	ปรับปรุง	15.00	2.00	ดี
14	7.00	1.00	พอใช้	15.33	1.53	ดี
15	4.00	1.00	ปรับปรุง	14.00	1.00	ดี
16	4.67	2.52	ปรับปรุง	14.33	1.53	ดี
17	6.00	1.00	พอใช้	12.67	0.58	ดี
18	6.00	3.61	พอใช้	14.00	1.00	ดี
19	4.67	2.52	ปรับปรุง	13.33	1.53	ดี
20	6.67	0.58	พอใช้	13.33	0.58	ดี
21	4.33	2.08	ปรับปรุง	14.00	2.65	ดี
22	6.33	2.52	พอใช้	14.67	1.53	ดี
23	4.00	1.00	ปรับปรุง	12.67	0.58	ดี

ตารางที่ 6 ผลการประเมินความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเอง
ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านที่ 3 การทำความสะอาดร่างกาย (ต่อ)

คนที่	ก่อนการฝึกอบรม			หลังการฝึกอบรม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสามารถ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสามารถ
24	4.33	0.58	ปรับปรุง	13.67	2.31	ดี
25	5.33	2.08	ปรับปรุง	14.00	3.61	ดี
26	4.00	1.00	ปรับปรุง	13.00	2.00	ดี
27	4.33	2.52	ปรับปรุง	13.67	3.06	ดี
28	4.67	2.31	ปรับปรุง	14.00	2.00	ดี
29	5.00	1.00	ปรับปรุง	14.33	1.53	ดี
30	3.67	2.08	ปรับปรุง	14.33	3.06	ดี

จากตารางที่ 6 ผลการประเมินความสามารถผู้ปกครองในการ ฝึกทักษะการดูแล
ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านที่ 2 การทำความสะอาดร่างกาย
จำแนกรายบุคคล ผลการประเมิน ก่อนการทดลอง (Pretest) คะแนนเฉลี่ยสูงสุด 7 คะแนน ต่ำสุด
3.33 คะแนน และผลการประเมินหลังการทดลอง (Posttest) คะแนนเฉลี่ยสูงสุด 17.67 คะแนน
ต่ำสุด 12.67 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน

ตารางที่ 7 ผลการประเมินความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเอง
ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านที่ 4 การขับถ่าย

คนที่	ก่อนการฝึกอบรม			หลังการฝึกอบรม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสามารถ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสามารถ
1	2.00	0.00	ปรับปรุง	14.00	1.73	ดี
2	4.33	1.53	ปรับปรุง	14.33	1.15	ดี
3	2.00	0.00	ปรับปรุง	14.33	1.15	ดี
4	4.00	1.73	ปรับปรุง	14.33	1.15	ดี
5	4.67	2.08	ปรับปรุง	14.33	2.08	ดี
6	5.67	2.52	ปรับปรุง	13.67	1.53	ดี
7	4.00	1.73	ปรับปรุง	14.67	1.53	ดี
8	5.67	2.08	ปรับปรุง	16.67	2.08	ดีมาก
9	5.00	1.73	ปรับปรุง	16.00	1.00	ดีมาก
10	5.33	2.52	ปรับปรุง	13.00	0.00	ดี
11	7.00	1.00	พอใช้	15.67	3.51	ดี
12	7.33	3.21	พอใช้	16.67	1.15	ดีมาก
13	4.67	1.53	ปรับปรุง	12.67	0.58	ดี
14	7.00	1.00	พอใช้	16.67	1.53	ดีมาก
15	3.67	2.08	ปรับปรุง	13.00	1.00	ดี
16	4.67	2.52	ปรับปรุง	13.00	1.00	ดี
17	3.33	1.53	ปรับปรุง	13.00	1.00	ดี
18	4.67	2.52	ปรับปรุง	14.33	2.08	ดี
19	2.67	0.58	ปรับปรุง	13.00	1.00	ดี
20	5.00	0.00	ปรับปรุง	12.67	0.58	ดี
21	6.00	4.58	พอใช้	14.00	2.65	ดี
22	5.67	1.53	ปรับปรุง	15.00	2.00	ดี
23	3.67	2.08	ปรับปรุง	12.33	0.58	ดี

ตารางที่ 7 ผลการประเมินความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเอง
ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านที่ 3 การขับถ่าย (ต่อ)

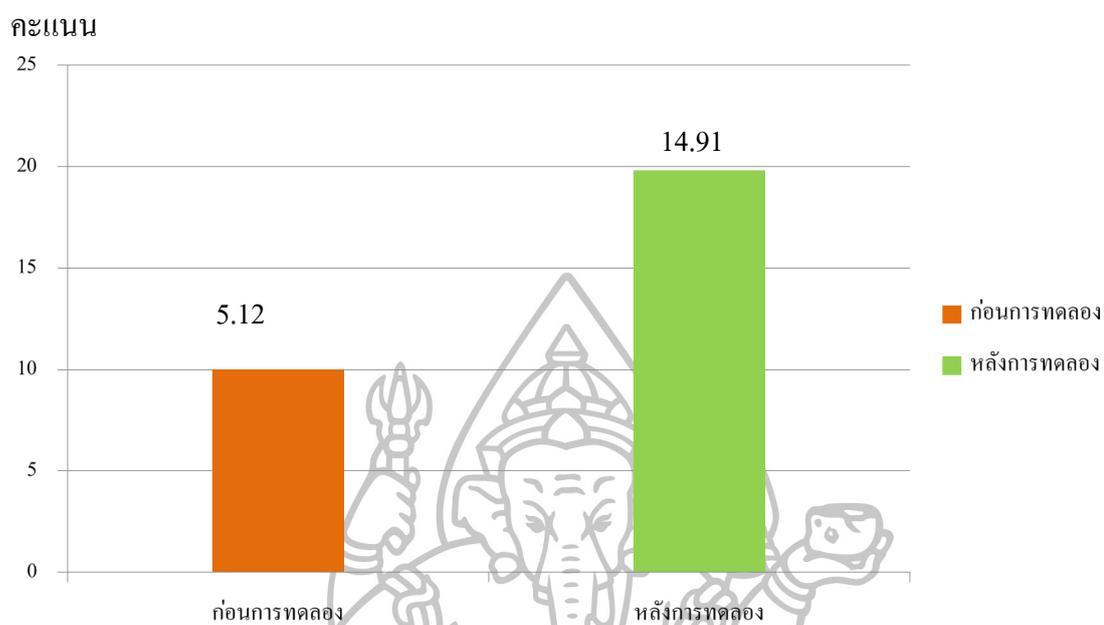
คนที่	ก่อนการฝึกอบรม			หลังการฝึกอบรม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสามารถ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสามารถ
24	4.67	2.08	ปรับปรุง	15.00	2.00	ดี
25	4.33	1.15	ปรับปรุง	13.00	2.00	ดี
26	4.33	1.15	ปรับปรุง	13.67	2.52	ดี
27	5.00	1.00	ปรับปรุง	13.33	2.52	ดี
28	5.00	2.65	ปรับปรุง	13.00	1.00	ดี
29	4.67	1.15	ปรับปรุง	14.67	1.53	ดี
30	3.00	1.00	ปรับปรุง	14.33	1.15	ดี

จากตารางที่ 7 ผลการประเมินความสามารถผู้ปกครองในการ ฝึกทักษะการดูแล
ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านที่ 2 การทำความสะอาดร่างกาย
จำแนกรายบุคคล ผลการประเมินก่อนการทดลอง (Pretest) คะแนนเฉลี่ยสูงสุด 7.33 คะแนน ต่ำสุด
2 คะแนน และผลการประเมินหลังการทดลอง (Posttest) คะแนนเฉลี่ยสูงสุด 16.67 คะแนน ต่ำสุด
12.67 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเอง ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกก่อนและหลังการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อ ฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

ความสามารถของ ผู้ปกครอง	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง		
	\bar{X}	SD	ระดับ ความสามารถ	\bar{X}	SD	ระดับ ความสามารถ
ด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร	4.89	1.42	ปรับปรุง	14.43	1.33	ดี
ด้านที่ 2 การแต่งกาย	5.86	1.37	พอใช้	16.54	1.20	ดีมาก
ด้านที่ 3 การทำความสะอาด ร่างกาย	5.10	1.12	พอใช้	14.52	1.17	ดี
ด้านที่ 4 การขับถ่าย	4.63	1.31	ปรับปรุง	14.14	1.25	ดี
รวม	5.12	0.53	ปรับปรุง	14.91	1.10	ดี

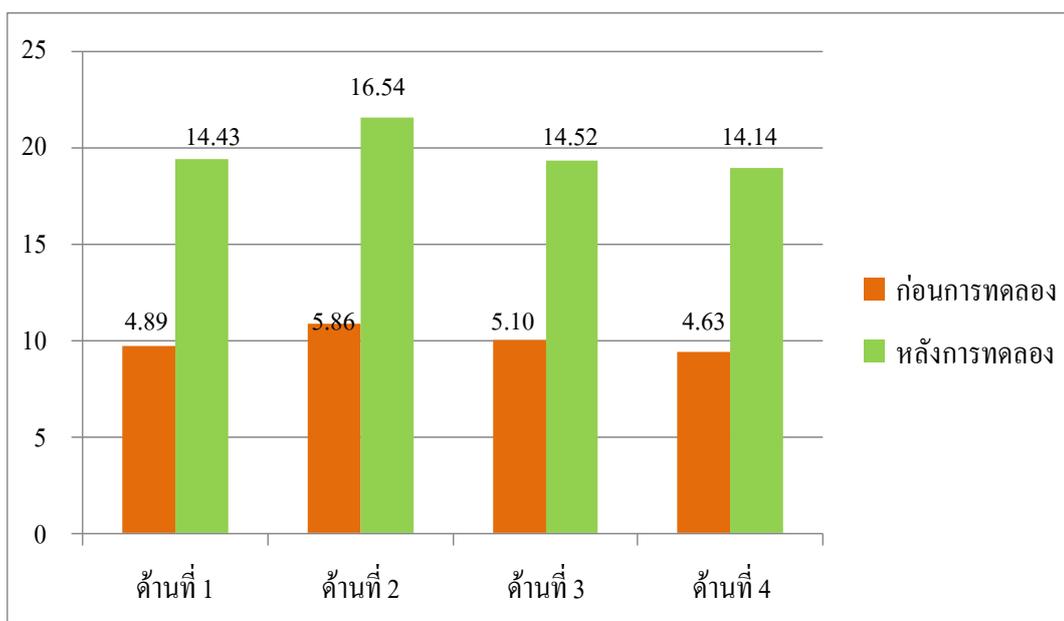
จากตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบความสามารถของผู้ปกครองในการ ฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ก่อนและหลังการฝึกอบรม ผู้ปกครองเพื่อ ฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก จำนวน 30 คน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยความสามารถของผู้ปกครองในการ ฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ก่อนและหลังการทดลอง พบว่าคะแนนเฉลี่ยใน ด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร ก่อนการทดลอง มีความสามารถอยู่ในระดับ ปรับปรุง ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 1.42) หลังการทดลอง มีความสามารถอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 14.43$, S.D. = 1.33) ด้านที่ 2 การ แต่งกาย ก่อนการทดลอง มีความสามารถอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X} = 5.86$, S.D. = 1.37) หลังการ ทดลอง มีความสามารถอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 16.54$, S.D. = 1.20) ด้านที่ 3 การทำความสะอาด ร่างกาย ก่อนการทดลอง มีความสามารถอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X} = 5.10$, S.D. = 1.12) หลังการ ทดลอง มีความสามารถอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 14.52$, S.D. = 1.17) ด้านที่ 4 การขับถ่าย ก่อนการ ทดลอง มีความสามารถอยู่ในระดับ ปรับปรุง ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 1.31) หลังการทดลอง มี ความสามารถอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 14.14$, S.D. = 1.25)

ภาพที่ 8 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนค่าเฉลี่ยความสามารถในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกก่อนและหลังการทดลอง

คะแนน

ภาพที่ 9 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนค่าเฉลี่ยความสามารถในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ก่อนและหลังการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก โดยในการวิจัยครั้งนี้กำหนดสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า ความรู้และความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเอง ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นผู้ปกครองเด็กออทิสติก ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม ที่ยังไม่เคยได้รับการคัดเลือกเข้าโครงการปรับบ้านเป็นห้องเรียน เปลี่ยนพ่อแม่เป็นครู มาก่อน จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) ชุดฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก 2) คู่มือสำหรับผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก 3) แบบทดสอบความรู้สำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติก 4) แบบประเมินความสามารถสำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติก

ขั้นตอนการดำเนินการทดลอง – ดำเนินการทดลองกับ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นผู้ปกครองเด็กออทิสติก ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม ที่ยังไม่เคยได้รับการคัดเลือกเข้าโครงการปรับบ้านเป็นห้องเรียนเปลี่ยนพ่อแม่เป็นครูมาก่อน จำนวน 30 คน โดยที่ผู้ปกครองและนักเรียนออทิสติกให้ความร่วมมือและยินยอมในการเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้อย่างต่อเนื่อง การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบทดลอง แบบภายในกลุ่ม (Within – subjects designs) ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองแบบการทดลองกลุ่มเดียววัดผลสองครั้ง One-Group Pretest-Posttest Design ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 5 สัปดาห์ ช่วงขึ้นก่อนการทดลอง ใช้ระยะเวลา 1 วัน ช่วงขึ้นดำเนินการทดลอง ใช้ระยะเวลาเวลา 18 วัน และช่วงขึ้นหลังการทดลอง ใช้ระยะเวลา 1 วัน รวมทั้งสิ้น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขึ้นก่อนการทดลอง ใช้ระยะเวลา 1 วัน ดำเนินกิจกรรมที่ 1 โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ประชุมชี้แจงและประเมินความรู้และความสามารถของผู้ปกครองก่อนเข้ารับการฝึกอบรม (Pretest) ในสัปดาห์ที่ 1 วันจันทร์ ที่ 1 กันยายน 2557 เวลา 08.30 – 16.30 น.

ขึ้นดำเนินการทดลอง ใช้ระยะเวลา เวลา 3 วัน ดำเนินกิจกรรมที่ 2 - 8 โดยอบรมให้ความรู้เรื่อง กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) อบรมให้ความรู้การเสริมแรงทางบวก และการกระตุ้นเตือนที่ใช้ร่วมกับการใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือ

ตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกทักษะ การดูแลช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน 4 ด้าน และจัดทำสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ในสัปดาห์ที่ 1 วันอังคาร – วันพฤหัสบดี เวลา 08.30 – 16.30 น. ตั้งแต่วันที่ 2 กันยายน 2557 ถึง วันที่ 4 กันยายน 2557 และในกิจกรรมที่ 9 ใช้ระยะเวลา 3 สัปดาห์ ผู้ปกครองฝึกปฏิบัติที่บ้าน ในสัปดาห์ที่ 2 – 4 ตั้งแต่วันที่ 8 กันยายน 2557 ถึง วันที่ 26 กันยายน 2557

ขั้นหลังการทดลอง ใช้ระยะเวลา 1 วัน ดำเนินกิจกรรมที่ 10 โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย สรุปผลและประเมินความรู้และความสามารถของผู้ปกครองหลังเข้ารับการฝึกอบรม (Posttest) ใน สัปดาห์ที่ 5 วันจันทร์ เวลา 08.30 – 16.30 น. วันที่ 29 กันยายน 2557 ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จาก แบบทดสอบความรู้และแบบประเมินความสามารถสำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติกหลังการทดลอง ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยประเมิน นำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความ เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และจัดทำกราฟแท่ง เพื่อเปรียบเทียบความรู้และ ความสามารถของผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เด็กออทิสติกก่อนและหลังการฝึกอบรม

สรุปผลการวิจัย

ผลการเปรียบเทียบ ความรู้และความสามารถของผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแล ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกก่อนและหลังการฝึกอบรม สรุปได้ว่า ความรู้และความสามารถของผู้ปกครองเพื่อฝึ กทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการ ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก หลังการฝึกอบรมผู้ปกครองมีความรู้และความสามารถเพื่อฝึ กทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกสูง ขึ้นกว่าก่อนการ ฝึกอบรม เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นความรู้และความสามารถของผู้ปกครอง

ความรู้ของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติ กิจวัตร ประจำวันเด็กออทิสติก หลังการฝึกอบรม ($\bar{X} = 18.00$, S.D = 1.55) สูงขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม ($\bar{X} = 8.33$, S.D = 1.21)

ความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติ กิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกในภาพรวม หลังการฝึกอบรม ($\bar{X} = 14.91$, S.D = 1.10) สูงขึ้นกว่า ก่อนการฝึกอบรม ($\bar{X} = 5.12$, S.D = 0.53)

ความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก จำแนกรายด้าน

ด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร ความสามารถของผู้ปกครองเพื่อฝึกการรับประทานอาหารเด็กออทิสติก หลังการฝึกอบรม ($\bar{X} = 14.13, S.D = 4.33$) สูงขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม ($\bar{X} = 4.89, S.D = 1.42$)

ด้านที่ 2 การแต่งกาย ความสามารถของผู้ปกครองเพื่อฝึกการแต่งกายเด็กออทิสติก หลังการฝึกอบรม ($\bar{X} = 16.54, S.D = 1.20$) สูงขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม ($\bar{X} = 5.86, S.D = 1.37$)

ด้านที่ 3 การทำความสะอาดร่างกาย ความสามารถของผู้ปกครองเพื่อฝึกการทำสะอาดร่างกายเด็ก ออทิสติก หลังการฝึกอบรม ($\bar{X} = 14.52, S.D = 1.17$) สูงขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม ($\bar{X} = 5.10, S.D = 1.12$)

ด้านที่ 4 การขับถ่าย ความสามารถของผู้ปกครองเพื่อฝึกการขับถ่ายเด็ก ออทิสติก หลังการฝึกอบรม ($\bar{X} = 14.14, S.D = 1.25$) สูงขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม ($\bar{X} = 4.63, S.D = 1.31$)

อภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ผลการวิจัยพบว่า

ความรู้ของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกก่อนการฝึกอบรม พบว่าคะแนนภาพรวมมีค่าเท่ากับ 8.33 คะแนน และเมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคลพบว่าผู้ปกครองทำคะแนนได้สูงสุด 10 คะแนน และได้คะแนนต่ำสุด 6 คะแนน ส่วนในระยะหลังทดลอง พบว่า คะแนนภาพรวมมีค่าเท่ากับ 18.00 คะแนน และเมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคลพบว่าผู้ปกครองทำคะแนนได้สูงสุด 19 คะแนน และได้คะแนนต่ำสุด 12 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน

ความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกก่อนการฝึกอบรม พบว่าในภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.12 อยู่ในระดับปรับปรุง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกอยู่ในระดับปรับปรุง คือ ด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.89 และด้านที่ 4 การขับถ่าย มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 ระดับพอใช้ คือ ด้านที่ 2 การแต่งกาย มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.86 และด้านที่ 3 การทำความสะอาดร่างกาย มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.10 ส่วนในระยะหลังทดลองพบว่ามีความสามารถสูงขึ้น ในภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.91 อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความสามารถของผู้ปกครอง

ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกอยู่ในระดับดี มาก คือ ด้านที่ 2 การแต่งกาย มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.54 ระดับดี คือ ด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.43 ด้านที่ 3 การทำความสะอาดร่างกาย มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.52 และด้านที่ 4 การขับถ่าย มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.14

ดังนั้นจึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ความรู้และความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม ที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจาก ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองที่เข้าร่วมในกระบวนการวิจัยเป็นอย่างดี และจาก ชุดฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก และคู่มือสำหรับผู้ปกครอง การใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ที่ผู้วิจัยได้สร้าง และพัฒนาเครื่องมือ ขึ้นอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองเด็กออทิสติกที่ อยากจะให้บุตรหลานเด็กออทิสติกสามารถช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ จึงเกิดแรงจูงใจให้ผู้ปกครองมีความตั้งใจในการทำกิจกรรมในระหว่างการฝึกอบรม ผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก และกิจกรรมในการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ได้มีการนำเอาวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) มาเป็นเทคนิคเพื่อให้ผู้ปกครอง ใช้ฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ซึ่งเป็นเทคนิคที่ผู้ปกครองให้ความสนใจและทำให้ผู้ปกครองทุกคนมีความกระตือรือร้น และให้ร่วมมือในการทำกิจกรรมทุกขั้นตอนเป็นอย่างดี เห็นได้จากกิจกรรมการให้ความรู้ผู้ปกครอง เรื่อง การใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) ฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ผู้ปกครองเด็กออทิสติกทุกคนจะ ได้รับการฝึกเพื่อให้สามารถใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) ฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกได้ ในระหว่างการฝึกอบรมผู้ปกครองมีการซักถามเพิ่มเติมในขณะ ที่มีการบรรยาย และในกิจกรรมการฝึกปฏิบัติการ ใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมองฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ผู้ปกครองมีความตั้งใจที่จะฝึกปฏิบัติเพื่อนำไปฝึกทักษะเด็กออทิสติกที่บ้าน และเมื่อมีการสรุปผลเพื่อให้ผู้ปกครองได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการนำกลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) ไปใช้ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกที่บ้าน พบว่า ผู้ปกครองทุกคนมีความสามารถเพิ่มมากขึ้นในการฝึกทักษะเด็กออทิสติก และเด็กเด็กออทิสติกสามารถดูแลช่วยเหลือตนเองได้มากขึ้น เช่น ผู้ปกครองท่านหนึ่งให้ข้อมูลว่า “ตอนนี้กล้าที่จะฝึกโบหม่อน และโบหม่อนก็ถอดเสื้อได้เองด้วย ไม่

คิดว่าลูกจะทำได้” ผู้ปกครองอีกท่านหนึ่งเห็นด้วยและพูดเสริมว่า “เหมือนกันเลย น้องออโต้ก็ตัดข้าวกินเองได้ ญาติที่มาเยี่ยมที่บ้านชมใหญ่เลยว่าไม่ต้องป้อนข้าวน้องออโต้แล้ว ก็ไม่คิดว่าลูกจะทำได้เหมือนกัน” นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ปกครองสามารถจัดบรรยากาศที่เหมาะสมในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกและทำให้เด็กออทิสติกสามารถช่วยเหลือตนเองได้ดีขึ้น เช่น ทำที่แขวนตารางกิจกรรมไว้ด้านหน้าของผู้เสื่อผ้า เป็นต้น ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ สมจิตร พิพัฒน์ (2544, อ้างถึงใน ดวงสมร สิริ, 2552 : 106) เรื่องความพร้อมของผู้ปกครองในการดูแลเด็กออทิสติกที่พบว่าผู้ปกครองมีความพร้อมในการดูแล ช่วยเหลือต่อการดูแลที่มีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยเลือกการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก โดยมีการนำเอาวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) มาเป็นเทคนิคเพื่อให้ผู้ปกครองใช้ฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก เนื่องจากผู้ปกครองยังขาดความรู้และความสามารถในการฝึกทักษะเด็กออทิสติก และเด็กออทิสติกไม่สามารถช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ อีกทั้งเด็กออทิสติกส่วนใหญ่อยู่กับผู้ปกครองที่บ้าน โดยที่ไม่ได้มารับบริการที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม ซึ่งสอดคล้องกับ ภัทธาภรณ์ กาบกลาง (2545, อ้างถึงใน กรวรรณ กุทองก้าน, 2550: 3) ได้สัมภาษณ์สอบถามข้อมูลเบื้องต้นจากบุคลากรทางการแพทย์ ยี่ได้แก่ นักจิตวิทยา พยาบาล นักอรรถบำบัด ที่เกี่ยวข้องในการดูแลบำบัดรักษาเด็กออทิสติก ณ โรงพยาบาลศรีนครินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า บิดา มารดา ผู้ปกครองยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ดังนั้นครอบครัวจึงต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษา หน้าที่หลักของครอบครัวคือ ผู้ปกครองจะต้องได้รับการฝึกอบรมถึงวิธีการกระตุ้นพัฒนาการและปรับพฤติกรรมลูก รวมทั้งการฝึกกล้ามเนื้อ และประสาทสัมผัสต่างๆ สอดคล้องกับสถาบันราชานุกูล (2550: 11) กล่าวว่า การช่วยเหลือเด็กออทิสติกที่ดีที่สุด คือ การร่วมมือกันทั้งครอบครัว บุคลากร ทางการแพทย์ และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อที่จะสามารถช่วยเหลือเด็กได้อย่างรอบด้าน และเหมาะสมตามความต้องการของเด็กแต่ละคน เช่นเดียวกับอรดี หรดาล (2534: 59, อ้างถึงใน อรัญนิตย์ ศรีจันทร์, 2548: 4) ได้ให้ความเห็นว่า รูปแบบการให้การศึกษาสำหรับผู้ปกครองที่เหมาะสมสำหรับสังคมไทยนั้นควรมีลักษณะผสมผสานทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการขึ้นอยู่กับเนื้อหาความรู้และขนาดของกลุ่มเป้าหมาย

จากการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกทำให้ผู้ปกครองได้รับความรู้เกี่ยวกับฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก โดยใช้วิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) และสิ่งสำคัญที่ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีความรู้และความสามารถเพิ่มขึ้น เพราะเนื่องจาก ผู้ปกครองได้รับ

ความรู้พร้อมกับการฝึกปฏิบัติก่อนการปฏิบัติจริงจากการก ารฝึกอบรม ได้แก่ การให้ความรู้เรื่อง กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) การเสริมแรงทางบวกและการกระตุ้นเตือนที่ใช้ ร่วมกับการใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตร ประจำวันเด็กออทิสติก การให้ความรู้และฝึกปฏิบัติการใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกการ รับประทานอาหาร การให้ความรู้และฝึกปฏิบัติ การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกการแต่งกาย การให้ความรู้และฝึกปฏิบัติการใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกการทำความสะอาดร่างกาย การ ให้ความรู้และฝึกปฏิบัติการใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกการจับถ่าย การจัดทำสื่อสนับสนุน การเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็ก ออทิสติก การฝึกปฏิบัติจริงที่บ้าน โดยมีผู้วิจัยให้คำแนะนำ และการสรุปผลแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ ในขณะการฝึกอบรมที่ ผู้ฝึกได้นำเสนอความรู้ พร้อมแจกคู่มือสำหรับผู้ปกครอง การ ใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) ฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติ กิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก เพื่อให้ผู้ปกครองความรู้และความสามารถที่จะนำไปปรับ ประยุกต์ใช้ในการฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ส่งผล ให้เด็กออทิสติกสามารถช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ ดังที่ บุญยง เกี่ยวการคำ และกมลมาลย์ วิรัตน์เศรษฐิน (2530, อ้างถึงใน กรวรรณ ภูทองก้าน, 2550: 77) ได้ศึกษา พบว่า การเรียนรู้จากประสาทสัมผัส สหลายทาง การดู การฟัง และการพูด เช่น โดยการดูวิดีโอ การฟัง บรรยาย และการร่วมอภิปรายกลุ่ม เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ตลอดจนแจกคู่มือ ให้ศึกษาเพิ่มเติมทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับกรวรรณ ภูทองก้าน (2550: 77) ได้ศึกษาผลของการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการดูแลบุตรออทิสติกของผู้ปกครองที่มีต่อ พฤติกรรมทางสังคมของบุตรออทิสติก พบว่า รูปแบบการจัดกิจกรรมฝึกอบรมที่หลากหลายยังส่งผล ให้ผู้ปกครองบุตรออทิสติก มีความรู้เกี่ยวกับโรคออทิสซึม และการดูแลบุตรออทิสติกสูงขึ้นอีกทั้งยัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญาดา ธงธรรมรัตน์ (2549: 87-89) ได้ศึกษาผลของโปรแกรมการศึกษา สำหรับผู้ปกครองในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมพื้นฐานเด็กปฐมวัยออทิสติก กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองและเด็กปฐมวัยออทิสติกที่มารับบริการกลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล จำนวน 14 คู่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย โปรแกรมการศึกษาสำหรับผู้ปกครองในการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมพื้นฐานเด็กปฐมวัยออทิสติก แบบประเมินความพึงพอใจ และแบบทดสอบความรู้ สำหรับผู้ปกครองเด็กปฐมวัยออทิสติก วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าสถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่างไม่อิสระจากกัน ผลการศึกษา พบว่า ความรู้และทักษะของผู้ปกครองเด็กปฐมวัยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองและแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อโปรแกรมการศึกษา สำหรับ

ผู้ปกครองในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมพื้นฐานเด็กปฐมวัยออทิสติกในระดับมาก และยังคงคล้อยกับการศึกษาของศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2543, อ้างถึงใน ดวงสมรศิริ, 2552: 106) ก็พบว่าเด็กออทิสติกจะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้โดยครู ผู้ปกครอง และแพทย์จะต้องร่วมกันเพื่อให้เกิดการดูแลเด็กอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

ดังนั้น จากผลการ ทดลองนี้แสดงให้เห็นว่า การฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ช่วยทำให้ผู้ปกครองมีความรู้และความสามารถในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก เพิ่มขึ้น

ข้อสังเกตที่พบในงานวิจัย

จากการดำเนินการทดลอง ทั้ง 3 ขั้นตอน พบว่า ผู้ปกครองเด็กออทิสติกมีความรู้และความสามารถในการทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกเพิ่มขึ้น โดยผู้ปกครองมีความเชื่อมั่นในการฝึกทักษะเด็กออทิสติก และเกิดความภาคภูมิใจที่สามารถทำให้เด็กออทิสติกช่วยเหลือตนเองได้มากขึ้น โดยเด็กออทิสติกสามารถช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ ผลการระของบุคคลในครอบครัวได้ โดยได้รับคำชมเชยจากบุคคลรอบข้าง เช่น เด็กออทิสติกสามารถตัดข้าวกินเองได้แล้ว สามารถถอดเสื้อเองได้แล้ว สามารถนั่งชักโครกขับถ่ายเองได้แล้ว อาบน้ำเองได้แล้ว เป็นต้น ซึ่งเมื่อได้พิจารณาในประเด็นรายละเอียดของการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก พบข้อดีและข้อจำกัดของการวิจัยดังนี้

1. ข้อดีของการวิจัย

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ มีข้อดีหลายประการ ดังนี้

1.1 การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ซึ่งเป็นการนำเอาทฤษฎีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) มาฝึกให้ผู้ปกครองนำไปใช้ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ซึ่งทำให้ผู้ปกครองได้รับเทคนิคและวิธีการในการฝึกเด็กออทิสติกและนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.2 การวิจัยครั้งนี้ได้มีการอบรมให้ความรู้ก่อนการฝึกปฏิบัติจริง ทำให้ผู้ปกครองมีพื้นฐานความรู้ก่อนการนำไปปฏิบัติโดยการฝึกปฏิบัติกับเด็กออทิสติกที่บ้าน และมีผู้วิจัยไปให้คำแนะนำเพิ่มเติมขณะฝึกปฏิบัติที่บ้าน ทำให้ผู้ปกครองมีความมั่นใจเพิ่มขึ้นในการฝึกทักษะการ

ดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก โดยใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies)

1.3 เด็กออทิสติกสามารถเรียนรู้ได้ดีจากการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) ในการฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน จึงทำให้ขณะที่ผู้ปกครองฝึกปฏิบัติโดยใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) ฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก จึงทำให้เด็กออทิสติกสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนในการฝึกและมีพัฒนาการที่ดีขึ้น โดยสามารถช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ เช่น สามารถดื่อกาแฟเข้าปากได้ด้วยตนเอง สามารถถอดเสื้อได้ด้วยตนเอง เป็นต้น

1.4 การวิจัยครั้งนี้ผู้ปกครองเด็กออทิสติกได้มีโอกาสสร้างสัมพันธภาพ พบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการดูแลบุตรหลานออทิสติก ผู้ปกครองเด็กออทิสติกสามารถลดความวิตกกังวล เกิดแรงจูงใจในการช่วยเหลือเด็กออทิสติก และมีความมั่นใจในการฝึกทักษะเด็กออทิสติกต่อไป

2. ข้อจำกัดของการวิจัย

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ นอกจากมีข้อดีแล้วยังมีข้อจำกัดที่สำคัญ ดังนี้

2.1 การฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก โดยส่วนใหญ่ผู้ปกครองจะอยู่ต่างอำเภอ มีความยากลำบากในการที่ผู้วิจัยต้องไปให้คำแนะนำที่บ้าน

2.2 การฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกในเวลาที่ไม่ตรง กับความต้องการใน กิจวัตรประจำวัน ของเด็กออทิสติก เช่น การฝึกถ่ายภาพในขณะที่เด็กออทิสติกยังไม่ต้องการถ่ายภาพ เด็กออทิสติกจะไม่ให้ความร่วมมือในขณะที่ฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน จึงควรฝึกในขณะที่เด็กกำลังทำกิจกรรมนั้นๆ ในแต่ละวัน เช่น การฝึกการถ่ายภาพ ควรฝึกตอนที่เด็กต้องการถ่ายภาพ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. จากการวิจัยพบว่า การฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก สามารถส่งเสริมความรู้และความสามารถในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันให้เด็กออทิสติกซึ่งเป็นบุตรหลานของตนเองได้ จึงควรจัดให้มีการฝึกอบรมสำหรับผู้ปกครองที่พบว่าบุตรหลานได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นออทิสติก เพื่อเป็นการสร้างเจตคติและส่งเสริมความรู้และความสามารถหรือทักษะในการดูแลเด็กออทิสติก ทำให้ผู้ปกครองเกิดความมั่นใจในการดูแลบุตรหลานออทิสติก โดย ให้ผู้ปกครองได้

พบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการดูแลบุตรหลานออทิสติก จะสามารถนำไปส่งเสริมพัฒนาพัฒนาการและช่วยเหลือเด็กออทิสติกต่อไปได้

2. ควรจัดการฝึกอบรมผู้ปกครองสำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติกในวัยอื่นๆ เช่น วัยรุ่น ออทิสติก เป็นต้น เพื่อให้ผู้ปกครองได้ คัดพบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ได้มากขึ้น เนื่องจากพัฒนาการ พฤติกรรม ของเด็กออทิสติกแต่ละกลุ่มอายุที่แตกต่างกัน อาจจะมีการดูแลช่วยเหลือที่แตกต่างกัน

3. ควรมีการสร้างเครือข่ายระหว่างผู้ปกครองหลังจากการฝึกอบรม มีการติดต่อพบปะ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดูแลเด็กออทิสติกอย่างต่อเนื่อง และอาจพัฒนาผู้ปกครองที่ผ่านการฝึกอบรมให้เป็นผู้ปกครองต้นแบบ เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับผู้ปกครองเด็กออทิสติกคนอื่นได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการทำวิจัยครั้งต่อไปกิจกรรมการฝึกเด็กออทิสติกในเรื่องทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกในด้านอื่นๆ เช่น การแปรงฟัน การล้างมือ เป็นต้น เพื่อให้ผู้ปกครอง นำไปใช้ในการฝึก ทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กประเภทอื่นๆ เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เป็นต้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมวิชาการ . (2545). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2554 การวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน . กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของ คนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552” 6 พฤษภาคม 2552.

กระทรวงศึกษาธิการ . สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน . (2555). แผนพัฒนาการจัด การศึกษาสำหรับคนพิการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2555-2559) ของกระทรวงศึกษาธิการ . กรุงเทพฯ.

กรวรรณ ภูทองก้าน. (2550). “ผลของการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมของการดูแลบุตรออทิสติก ของผู้ปกครองที่มีต่อพฤติกรรมทางสังคมของบุตรออทิสติก ” วิทยานิพนธ์ ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ชะไมพร พงษ์พานิช . (2551) “การศึกษาผลของโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการแบบกลุ่มของเด็ก ออทิสติกก่อนวัยเรียนโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม ของโรงพยาบาลจุฬาราชโรทไทย ปลัดมภ์” สมุทรปราการ: โรงพยาบาลจุฬาราชโรทไทยปลัดมภ์.

ญาดา ธงธรรมรัตน์ . (2549). “ผลของโปรแกรมการศึกษาสำหรับผู้ปกครองในการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมพื้นฐานเด็กออทิสติก .” วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการศึกษา ปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ดวงสมร ศิริ. (2552). “การพัฒนาศักยภาพของผู้ปกครองในการดูแลอนามัยส่วนบุคคลของเด็ก ออทิสติก โรงเรียนกาวีละอนุกุล อำเภอเมืองเชียงใหม่ ” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

นวลฉวี ประเสริฐสุข . (2556). จิตวิทยาการทดลอง :หลักการและการปฏิบัติ . นครปฐม: โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นิรันดร จุลทรัพย์. (2542). กลุ่มสัมพันธ์สำหรับการฝึกอบรม. สงขลา: เหมการพิมพ์.

บุษกร ดอนพานเหล็ก.ก (2551). “การพัฒนาชุดฝึกอบรมด้วยตนเองเรื่อง “การอนุรักษ์พลังงานแบบ มีส่วนร่วม” ของพนักงาน บริษัท ศรีไทยซูเปอร์แวร์ จำกัด (มหาชน) สาขาโคราช ” วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษา บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

- ปนัดดา วงศ์จันตา . (2554). “การพัฒนา รูปแบบการอบรมผู้ปกครองของบุคคลออทิสติกโดยใช้
เครือข่ายอินเทอร์เน็ต.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและ
การเรียนการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประภคติ พูลพัฒน์. (2546). การเรียนร่วมชั้นของเด็กพิเศษ . กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวน
ดุสิต.
- ประภัสสร คาเมือง. (2556) “การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาทักษะของผู้ดูแลเด็กออทิสติกด้วยระบบ
การสื่อสารด้วยภาพ” การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การจัดการความรู้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปัทมาภรณ์ เสือทองปาน . (2556). “การศึกษาความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการ
ดำรงชีวิตในโรงเรียนขอ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนรู้ได้ ศูนย์
การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จากการใช้โปรแกรมส่งเสริมความรู้
ความสามารถผู้ปกครองโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม ” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2542). เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม. กรุงเทพฯ: แฉ่นแก้ว.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2542). การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพฯ: ไร่ไฟเพชร.
- _____. (2546). วิธีการสอนเด็กออทิสติก . กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษาพิเศษคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรมณี หาญหัก . (2550). “ผลการใช้ชุดการเรียนรู้ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ โดยกลวิธีรับรู้
ผ่านการมองสำหรับนักเรียนออทิสติก ” การศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอนการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พรรณี ชูชัย เจนจิต. (2528). จิตวิทยาการเรียนการสอน (จิตวิทยาการศึกษาสำหรับครูในชั้นเรียน).
พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เพ็ญแข ลิ้มศิลา. (2545). “ออทิสซึมในประเทศไทยจากตำราสู่ประสบการณ์ .” เอกสารประกอบ
บรรยายพิเศษการประชุมระดับชาติเรื่องครูหมอฟอแม่มติการพัฒนาศักยภาพของบุคคล
ออทิสติก. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ภิญโญ อิศรพงศ์. (2551). “ผลของโปรแกรมเตรียมความพร้อมในการดูแลต่อภาวะการดูแลของ
ผู้ปกครองเด็กออทิสติกในสถาบันพัฒนาการเด็กราชนรินทร์ จังหวัดเชียงใหม่” การ
ค้นคว้าแบบอิสระปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิต
และจิตเวช บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เชียงใหม่.

- ภัทรารุช กิ่งแก้ว. (2555). “การศึกษาเชิงปรากฏการณ์วิทยาด้านกิจกรรมการดำเนินชีวิตของครอบครัวเด็กออทิสติกช่วงก่อนวัยเรียน” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากิจกรรมบำบัด บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ราชบัณฑิตยสถาน . (2546). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พทศักราช 2542**. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คพับลิเคชั่น.
- รุ่งนภา ทรัพย์สุพรรณ . (2546). “การศึกษาผลของกิจกรรมกระตุ้นการรับรู้ ลึกและการเคลื่อนไหวโดยครอบครัวที่มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมของเด็กออทิสติก .” ปริญญา นิพนธ์ ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รัชนีกร ทองสุคติ . (2550). **เอกสารประกอบการสอนกระบวนวิชาการศึกษาพิเศษ (100303)**. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เวดี หงษ์สุดตา. (2553). “การพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียน คำประกอบภาพที่เน้นเทคนิคการวิเคราะห์งาน ” ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ลิขิต กาญจนารณ. (2548). **จิตวิทยาการศึกษา : จิตวิทยาประยุกต์เพื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 3. ม.ป.ท.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2542). **รายงานการวิจัยการวิเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย**. สกจนคร: สถาบันราชภัฏสกจนคร.
- _____. (2545). **การวิจัยในชั้นเรียน**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิฑูรย์ ทองเนื้อดี. (2549). “การพัฒนาชุดฝึกอบรมผู้ปกครอง เรื่อง การฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายเด็กสมองพิการโดยวิธีโดสะโฮ ” วิทยานิพนธ์ ปริญญา ศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชา เทคโนโลยีทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วีระเชษฐ ปัญญาจริยะกุล. (2549). “การพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายสำหรับเด็ก ดาวน์ซินโดรม ” การค้นคว้าแบบอิสระ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิจิต สุทธิโส. (2545). “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของครอบครัวกับความพร้อมของ เด็กออทิสติก ” วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคม สงเคราะห์ศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- วิฑูรย์ ทองเนื้อดี. (2549) “การพัฒนาชุดฝึกอบรมผู้ปกครอง เรื่อง การฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายเด็ก
สมองพิการโดยวิธีโคสะโฮ ” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
เทคโนโลยีทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2545). **จิตวิทยาเด็กที่มีลักษณะพิเศษ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
หมอชาวบ้าน.
- ศิริพร หอมคาวะ. (2554) “ประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมแลกเปลี่ยนภาพเพื่อการสื่อสารในเด็ก
ออทิสติก สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ จังหวัดเชียงใหม่ ” การค้นคว้าแบบอิสระ
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศุภรัตน์ เอกอัศวิน.(2539). **การบำบัดรักษาบุคคลออทิสติก คู่มือสำหรับผู้ ปกครองเด็กออทิสติก
ศูนย์สุขวิทยาจิต กรมสุขภาพจิต**. กรุงเทพฯ: สุวิชาญ.
- สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน . (2532). **กระบวนการฝึกอบรม**. เอกสารประกอบการบรรยาย
การฝึกอบรมความรู้พื้นฐานด้านการฝึกอบรม.
- สมพร หวานเสร็จ. (2552). **การพัฒนาศักยภาพบุคคลออทิสติกโดยใช้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่าน
การมอง**. ขอนแก่น : โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.
- สถาบันราชานุกูล . (2548). **คู่มือออทิสติก สำหรับ ผู้ปกครอง** . พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: คุรุสภา
ลาดพร้าว.
- สถาบันราชานุกูล . (2555). **ออทิสติก คู่มือสำหรับพ่อแม่ /ผู้ปกครอง**. กรุงเทพฯ: บริษัท บีคอนด์
พับลิชชิง จำกัด.
- สถาบันราชานุกูล. (2555). **ออทิสติก คู่มือครู**. กรุงเทพฯ: บริษัท บีคอนด์ พับลิชชิง จำกัด.
- สุนันทา เขมเพชร . (2547). “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิ
ปัญญาท้องถิ่นด้านอาชีพสำหรับครูประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม .” วิทยานิพนธ์
ปริญามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุพล บุญธรรม . (2554) “ก้าวอย่าง ทางเดิน ... โครงการปรับบ้านเป็นห้องเรียนเปลี่ยนพ่อแม่เป็นครู ”
วารสารวิชาการ ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – มีนาคม 2554 สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุภาวิณี ลายบัว . (2554) . “ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของ
ผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการ
บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- สุชากร วสุโกศล . (2554). “การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบนำตนเองของผู้ปกครองในการเสริมสร้างความสามารถ ทางสังคมของเด็กปฐมวัยออทิสติก ” ปรินญาณิพนธ์ ปรินญาณาการศึกษาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ . (2551). แนวทางการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและการพัฒนาศักยภาพ สำหรับบุคคลออทิสติกของศูนย์การศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ . (2555). แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันสำหรับบุคคลออทิสติก . กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค.ลาดพร้าว.
- เสาวภา สุขเฉลิมชัย. (2550). “การศึกษาทักษะการรอยของเด็กออทิสติกโดยการสอนด้วยเรื่องราวทาง สังคม.” ปรินญาณิพนธ์ ปรินญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัญนิษฐ์ ทองประเสริฐ . (2553). “ผลของโปรแกรมกลุ่มในการส่งเสริมพฤติกรรมดูแลเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางสังคมเด็กออทิสติก : กรณีศึกษาผู้ดูแลเด็กของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช ” วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อรัญนิตย์ ศรีจันทร์. (2549). “การพัฒนารูปแบบการให้การศึกษสำหรับผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย .” วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- อโรชา ธรรมศิริ . (2551) “การฝึกกิจกรรมประจำวันเด็กออทิสติกโดยใช้ภาพและการเสริมแรง ” การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา การศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อุมพร ตรังคสมบัติ. (2545). ช่วยลูกออทิสติก คู่มือสำหรับพ่อแม่ ผู้ไม่ยอมแพ้. กรุงเทพฯ: ชันด้าการพิมพ์.
- _____ . (2550). ช่วยลูกออทิสติก คู่มือสำหรับพ่อแม่ผู้ไม่ยอมแพ้ . พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ชันด้าการพิมพ์.

อาพร ตรีสุน . (2550). “ผลของการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีการรับรู้ผ่านการมองในการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนออทิสติก ” การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

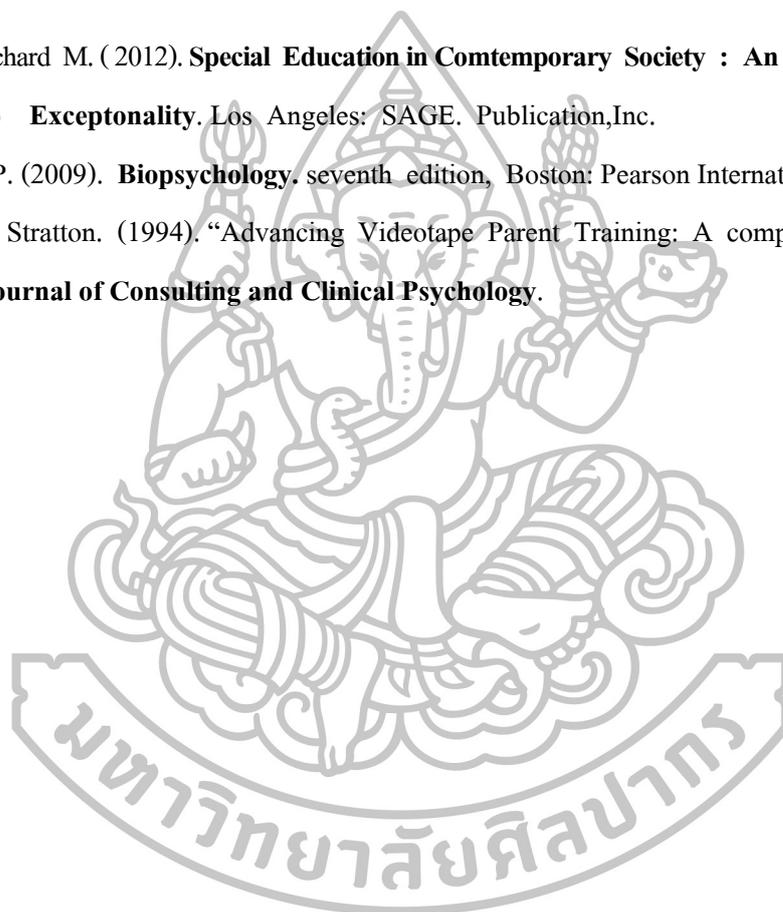
ภาษาอังกฤษ

Gargiulo, Richard M. (2012). **Special Education in Comtemporary Society : An Introduction to Exceptionality**. Los Angeles: SAGE. Publication,Inc.

Pinel, John P. (2009). **Biopsychology**. seventh edition, Boston: Pearson International Edition.

Webster and Stratton. (1994). “Advancing Videotape Parent Training: A comparison Study.”

Journal of Consulting and Clinical Psychology.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ
ตารางความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ

.....

1. รศ.ลิจิต กาญจนารักษ์
 วุฒิการศึกษา Master of Arts (Social Psychology) Monash University
 ตำแหน่ง อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
 สถานที่ทำงาน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
2. ดร.นพดล ฐลีจันทร์
 วุฒิการศึกษา ปริญญาคุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) วิชาเอก การบริหารการศึกษา
 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ชำนาญการพิเศษ
 สถานที่ทำงาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น
3. นายรุ่งโรจน์ นิ่มนวลเกตุ
 วุฒิการศึกษา ปริญญาโท (ศศ.ม.) วิชาเอก การบริหารรัฐกิจและกฎหมาย
 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ชำนาญการพิเศษ
 สถานที่ทำงาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม

ที่ ศธ 0520.107 (นฐ) / 4545

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

26 มิถุนายน 2557

เรื่อง ขออนุญาตบุคลากรในสังกัดเป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ลิขิต กาญจนารณ์

ด้วย นางเนตรชนก รินจันทร์ นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา พิเศษ ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตบุคลากรดังกล่าวเป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.0-3421-8788

ที่ ศธ 0520.107 (นฐ) / 4546

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

26 มิถุนายน 2557

เรื่อง ขออนุญาตบุคลากรในสังกัดเป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.นพดล ฤทธิจันทร์

ด้วย นางเนตรชนก รินจันทร์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา พิเศษ ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตบุคลากรดังกล่าวเป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

นครปฐม โทร.0-3421-8788

ที่ ศธ 0520.107 (นฐ) / 4547

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

26 มิถุนายน 2557

เรื่อง ขออนุญาตบุคลากรในสังกัดเป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน นายรุ่งโรจน์ นิมมवलเกตุ

ด้วย นางเนตรชนก รินจันทร์ นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก" มีความประสงค์จะขอเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตบุคลากรดังกล่าวเป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

นครปฐม โทร.0-3421-8788

แบบประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของ
“ชุดฝึกอบรมผู้ปกครอง
เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก”

คำอธิบาย

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็น ตามความคิดเห็นของท่าน ที่มีต่อชุดฝึกอบรมผู้ปกครอง เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองใน การปฏิบัติกิจวัตร ประจำวันเด็กออทิสติก และหากมีข้อเสนอแนะการปรับปรุง กรุณาเขียนในช่องข้อเสนอแนะการปรับปรุงด้วย

รายการประเมิน	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะการปรับปรุง
	(+1) สอดคล้อง	(0) ไม่แน่ใจ	(-1) ไม่ สอดคล้อง	
1. ชุดฝึกอบรมผู้ปกครองมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์				
2. การจัดลำดับขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมมีความต่อเนื่องกัน				
3. สารสำคัญและเนื้อหา มีความเหมาะสม				
4. กิจกรรมและสื่อในชุดฝึกอบรมผู้ปกครองมีความเหมาะสมกับเนื้อหา				
5. กิจกรรมและสื่อในชุดฝึกอบรมผู้ปกครองมีความสอดคล้องกัน				
6. แผนการจัดกิจกรรมมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับผู้ปกครองเด็กออทิสติก				
6.1 แผนการจัดกิจกรรมที่ 1				
6.2 แผนการจัดกิจกรรมที่ 2				
6.3 แผนการจัดกิจกรรมที่ 3				
6.4 แผนการจัดกิจกรรมที่ 4				
6.5 แผนการจัดกิจกรรมที่ 5				
6.6 แผนการจัดกิจกรรมที่ 6				

รายการประเมิน	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ การปรับปรุง
	(+1) สอดคล้อง	(0) ไม่แน่ใจ	(-1) ไม่ สอดคล้อง	
6.7 แผนการจัดกิจกรรมที่ 7				
6.8 แผนการจัดกิจกรรมที่ 8				
6.9 แผนการจัดกิจกรรมที่ 9				
6.10 แผนการจัดกิจกรรมที่ 10				
7. การวัดและประเมินผลในกิจกรรมมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับผู้ปกครองเด็กออทิสติก				
8. การวัดและประเมินพฤติกรรมมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์				
9. ชุดฝึกอบรมผู้ปกครอง มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ฝึกอบรม				
10. เป็นชุดฝึกอบรมที่สามารถทำให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้				

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แบบประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของ

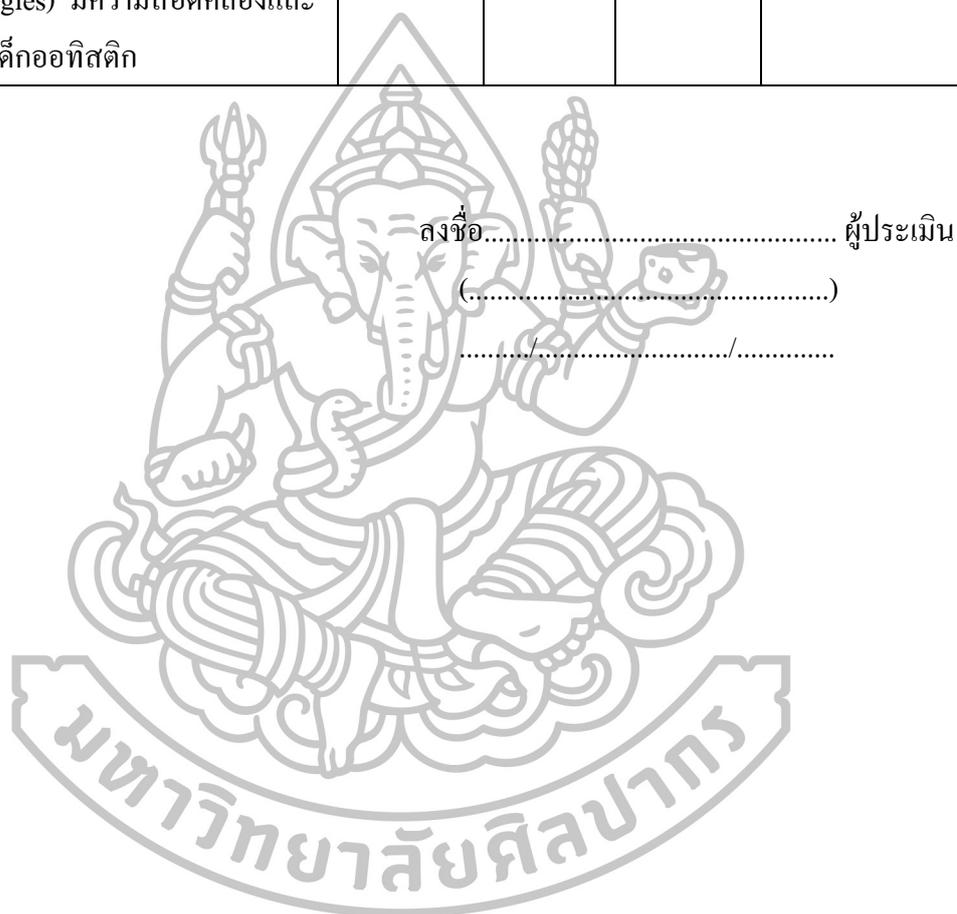
“คู่มือสำหรับผู้ปกครอง การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก”

คำอธิบาย

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็น ตามความคิดเห็นของท่าน ที่มีต่อคู่มือสำหรับผู้ปกครอง การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก และหากมีข้อเสนอแนะการปรับปรุง กรุณาเขียนในช่องข้อเสนอแนะการปรับปรุงด้วย

รายการประเมิน	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะการปรับปรุง
	(+1) สอดคล้อง	(0) ไม่แน่ใจ	(-1) ไม่ สอดคล้อง	
1. คู่มือสำหรับผู้ปกครอง มีรูปแบบที่น่าสนใจ				
2. คู่มือสำหรับผู้ปกครอง จัดลำดับเนื้อหา มีความเข้าใจง่าย				
3. การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) มีความเหมาะสมกับการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก				
4. ขั้นตอนในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับเด็กออทิสติก				
4.1 ด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร				
4.2 ด้านที่ 2 การแต่งกาย				
4.3 ด้านที่ 3 การทำความสะอาดร่างกาย				
4.4 ด้านที่ 4 การขับถ่าย				

รายการประเมิน	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ การปรับปรุง
	(+1) สอดคล้อง	(0) ไม่แน่ใจ	(-1) ไม่ สอดคล้อง	
5. สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) มีความสอดคล้องและ เหมาะสมกับเด็กออทิสติก				

แบบประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของ

“แบบทดสอบความรู้ผู้ปกครอง

เพื่อฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก”

คำอธิบาย

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องความคิดเห็น ตามความคิดเห็นของท่าน ที่มีต่อแบบทดสอบความรู้ผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เด็กออทิสติก และหากมีข้อเสนอแนะการปรับปรุง กรุณาเขียนในช่องข้อเสนอแนะการปรับปรุงด้วย

วัตถุประสงค์	แบบทดสอบความรู้ผู้ปกครอง เพื่อฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะการปรับปรุง
		(+1) สอดคล้อง	(0) ไม่ แน่ใจ	(-1) ไม่ สอดคล้อง	
ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจ เรื่อง กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เรียนรู้ผ่านการมองเห็น (Visual Strategies)	1. กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) มีหลักการและแนวคิดมาจากการศึกษาที่เด็กออทิสติกไม่สามารถเข้าใจภาษาพูดทั้งหมดได้ จึงนำรูปภาพหรือสัญลักษณ์เข้ามาแทนภาษาพูด				
	2. กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) ไม่สามารถนำมาใช้ในการฝึกทักษะเด็กออทิสติกได้				
	3. การใช้รูปภาพในการสื่อสารกับเด็กออทิสติกเป็นส่วนหนึ่งในการฝึกทักษะเด็กออทิสติกโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการ				

วัตถุประสงค์	แบบทดสอบความรู้ ผู้ปกครอง เพื่อฝึกทักษะการช่วยเหลือ ตนเองในการปฏิบัติกิจวัตร ประจำวันเด็กออทิสติก	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ การปรับปรุง
		(+1) สอดคล้อง	(0) ไม่ แน่ใจ	(-1) ไม่ สอดคล้อง	
ผู้ปกครองมี ความรู้ความ เข้าใจ เรื่อง กลวิธีการ เรียนรู้ผ่าน การมอง (Visual Strategies)	มอง (Visual Strategies)				
	4. ในการฝึกทักษะเด็ก ออทิสติกโดยใช้กลวิธีการ เรียนรู้ผ่านการมอง ไม่จำเป็นต้องมีการแบ่งงาน ออกเป็นขั้นตอน				
	5. ทักษะการช่วยเหลือ ตนเองในการปฏิบัติกิจวัตร ประจำวันเด็กออทิสติกนั้น เด็กจะสามารถทำได้เองเมื่อ โตขึ้นไม่จำเป็นต้องได้รับ การฝึก				
	6. การแบ่งงานออกเป็น ขั้นตอนย่อยๆ (Task Organizers) เป็น องค์ประกอบของกลวิธีการ เรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies)				
	7. การสื่อสารกับเด็ก ออทิสติกโดยใช้รูปภาพใน กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการ มองจำเป็นต้องใช้การ สื่อสารด้วยท่าทางหรือภาษา พูดประกอบด้วย				

วัตถุประสงค์	แบบทดสอบความรู้ ผู้ปกครอง เพื่อฝึกทักษะการช่วยเหลือ ตนเองในการปฏิบัติกิจวัตร ประจำวันเด็กออทิสติก	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ การปรับปรุง
		(+1) สอดคล้อง	(0) ไม่ แน่ใจ	(-1) ไม่ สอดคล้อง	
ผู้ปกครองมี ความรู้ความ เข้าใจ เรื่อง กลวิธีการ เรียนรู้ผ่าน การมอง (Visual Strategies)	8. กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการ มองไม่ต้องใช้สื่อสนับสนุน การเรียนรู้ผ่านการมอง ใช้ เพียงผู้ฝึกให้เด็กออทิสติกม องเท่านั้น				
	9. เมื่อแบ่งงานออกเป็น ขั้นตอนของการฝึกแต่ละ ทักษะแล้ว ในการปฏิบัติจริง ไม่จำเป็นต้องเรียงตาม ขั้นตอนก็ได้				
	10. การสื่อสารกับเด็ก ออทิสติกไม่จำเป็นต้อง สื่อสารด้วยท่าทางหรือภาษา พูดใช้รูปภาพเพียงอย่างเดียว				
	11. เด็กออทิสติกไม่สามารถ เรียนรู้ผ่านการมองได้เพราะ เด็กออทิสติกไม่สบตา				
	12. สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ ผ่านการมอง คือสิ่งของที่ เป็นของจริงภาพเคลื่อนไหว ภาพถ่าย ภาพวาด เป็นต้น				
ผู้ปกครองมี ความรู้ความ เข้าใจ เรื่อง กลวิธีการ	13. ในการฝึกทักษะการดูแล ช่วยเหลือตนเองในการ ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็ก ออทิสติกในทักษะต่างๆ ต้อง				

วัตถุประสงค์	แบบทดสอบความรู้ ผู้ปกครอง เพื่อฝึกทักษะการช่วยเหลือ ตนเองในการปฏิบัติกิจวัตร ประจำวันเด็กออทิสติก	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ การปรับปรุง
		(+1) สอดคล้อง	(0) ไม่ แน่ใจ	(-1) ไม่ สอดคล้อง	
เรียนรู้ผ่าน การมอง (Visual Strategies)	มีการแบ่งงานเป็นขั้นตอน ก่อน-หลัง จึงจะสามารถ นำไปฝึกเด็กออทิสติกได้				
เพื่อฝึกทักษะ การดูแล ช่วยเหลือ ตนเองในการ ปฏิบัติกิจวัตร ประจำวันเด็ก ออทิสติก	14. ในตารางกิจกรรม เมื่อ เรียงลำดับขั้นตอนการฝึก ทักษะการช่วยเหลือตนเองใน การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน แล้ว เมื่อเด็กทำได้ให้ตั้ง รูปภาพลงที่ละขั้นตอนจน เสร็จหมดทุกขั้นตอน				
	15. การฝึกทักษะการ ช่วยเหลือตนเองในการ ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็ก ออทิสติกสามารถเริ่มจาก ขั้นตอนใดก่อนก็ได้ขึ้นอยู่กับ ความถนัดของเด็ก				
	16. ผู้ปกครองเป็นผู้เรียง ลำดับรูปภาพขั้นตอนทักษะ การดูแลช่วยเหลือตนเองใน การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ก่อนฝึกเด็กออทิสติก				
	17. การวิเคราะห์งาน (Task Analysis) การกระตุ้นเตือน (Prompting) การเสริมแรง (Reinforcement) และกลวิธี				

วัตถุประสงค์	แบบทดสอบความรู้ ผู้ปกครอง เพื่อฝึกทักษะการช่วยเหลือ ตนเองในการปฏิบัติกิจวัตร ประจำวันเด็กออทิสติก	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ การปรับปรุง
		(+1) สอดคล้อง	(0) ไม่ แน่ใจ	(-1) ไม่ สอดคล้อง	
ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจ เรื่อง การเสริมแรง	การเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) ไม่ควรนำมาใช้ ร่วมกันในการฝึกเด็กออทิสติก				
ทางบวกและการกระตุ้น เดือนที่ใช่ ร่วมกับการ ใช้กลวิธีการ เรียนรู้ผ่าน การมองเพื่อ ฝึกทักษะ การดูแล ช่วยเหลือ ตนเองในการ ปฏิบัติกิจวัตร ประจำวันเด็ก ออทิสติก	18. การฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรเด็กออทิสติก ไม่ควรฝึกในสถานที่จริง ควรใช้รูปภาพในการฝึกเท่านั้น				
	19. การวิเคราะห์งาน (Task Analysis) ของขั้นตอนการฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ควรให้เด็กออทิสติกวิเคราะห์งานด้วยตนเอง เด็กจะได้จำขั้นตอนได้				
	20. ในระหว่างที่ฝึกทักษะเด็กออทิสติก เมื่อเด็กออทิสติกสามารถปฏิบัติตามได้ไม่จำเป็นต้องมีการเสริมแรง				
	21. การเสริมแรงจะทำให้เด็กได้ใจ ไม่ควรนำมาใช้ในการฝึกเด็กออทิสติก				

วัตถุประสงค์	แบบทดสอบความรู้ ผู้ปกครอง เพื่อฝึกทักษะการช่วยเหลือ ตนเองในการปฏิบัติกิจวัตร ประจำวันเด็กออทิสติก	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ การปรับปรุง
		(+1) สอดคล้อง	(0) ไม่ แน่ใจ	(-1) ไม่ สอดคล้อง	
ผู้ปกครองมี ความรู้ความ เข้าใจ เรื่อง การเสริมแรง ทางบวกและ การกระตุ้น เตือนที่ใช่ ร่วมกับการ ใช้กลวิธีการ เรียนรู้ผ่าน การมองเพื่อ ฝึกทักษะ การดูแล ช่วยเหลือ ตนเองในการ ปฏิบัติกิจวัตร ประจำวันเด็ก ออทิสติก	22. การกระตุ้นเตือน (Prompting) แบ่งเป็นหลาย รูปแบบ เช่น การกระตุ้น เตือนทางกาย วาจา เป็นต้น				
	23. เมื่อมีการกระตุ้นเตือน แล้ว ไม่ควรมีการเสริมแรง เมื่อเด็กทำได้				
	24. เมื่อเด็กออทิสติกไม่ สามารถปฏิบัติตามขั้นตอน การฝึกทักษะการช่วยเหลือ ตนเองในการปฏิบัติกิจวัตร ประจำวันได้ ให้กระตุ้น เตือนด้วยกาย ทำทาง วาจา ตามลำดับ				
	25. การกระตุ้นเตือนโดยใช่ ทำทาง เช่น ชี้นิ้วให้เด็กหยิบ แก้วน้ำแทนการบอกด้วย วาจา				

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แบบประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของ

“แบบประเมินความสามารถผู้ปกครอง

เพื่อฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก”

คำชี้แจง

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องความคิดเห็น ตามความคิดเห็นของท่าน ที่มีต่อแบบประเมินความสามารถผู้ปกครอง เพื่อฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก และหากมีข้อเสนอแนะการปรับปรุง กรุณาเขียนในช่องข้อเสนอแนะการปรับปรุงด้วย

รายการประเมิน	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะการปรับปรุง
	(+1) สอดคล้อง	(0) ไม่แน่ใจ	(-1) ไม่ สอดคล้อง	
การฝึกการรับประทานอาหาร				
1. สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึกการรับประทานอาหาร ตามขั้นตอนของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง				
2. สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกการรับประทานอาหาร ตามขั้นตอนของการวิเคราะห์งาน				
3. สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกการรับประทานอาหาร				
4. สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึกการรับประทานอาหาร				
5. สามารถใช้การเสริมแรงในการฝึกการรับประทานอาหาร				
การฝึกการแต่งกาย				
1. สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึก				

รายการประเมิน	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ การปรับปรุง
	(+1) สอดคล้อง	(0) ไม่แน่ใจ	(-1) ไม่ สอดคล้อง	
การแต่งกาย ตามขั้นตอนของกลวิธีการ เรียนรู้ผ่านการมอง				
2. สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกการ แต่งกาย ตามขั้นตอนของการวิเคราะห์งาน				
3. สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อ สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อ สื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึก การแต่งกาย				
4. สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึก การแต่งกาย				
5. สามารถใช้การเสริมแรงในการฝึก การแต่งกาย				
การฝึกการทำความสะอาดร่างกาย				
1. สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึกการ ทำความสะอาดร่างกาย ตามขั้นตอนของ กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง				
2. สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกการ ทำความสะอาดร่างกาย ตามขั้นตอนของการ วิเคราะห์งาน				
3. สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อ สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอน การทำความสะอาดร่างกาย				
4. สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึก การทำความสะอาดร่างกาย				

รายการประเมิน	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ การปรับปรุง
	(+1) สอดคล้อง	(0) ไม่แน่ใจ	(-1) ไม่ สอดคล้อง	
5. สามารถใช้การเสริมแรงในการฝึก การทำควมสะอาดร่างกาย				
การฝึกการจับถ้ำย				
1. สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึกการ จับถ้ำย ตามขั้นตอนของกลวิธีการเรียนรู้ ผ่านการมอง				
2. สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกการ จับถ้ำย ตามขั้นตอนของการวิเคราะห์ห้งาน				
3. สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อ สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอน การจับถ้ำย				
4. สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึก การจับถ้ำย				
5. สามารถใช้การเสริมแรงในการฝึก การจับถ้ำย				

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

ภาคผนวก ข

ชุดฝึกอบรมผู้ปกครอง เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

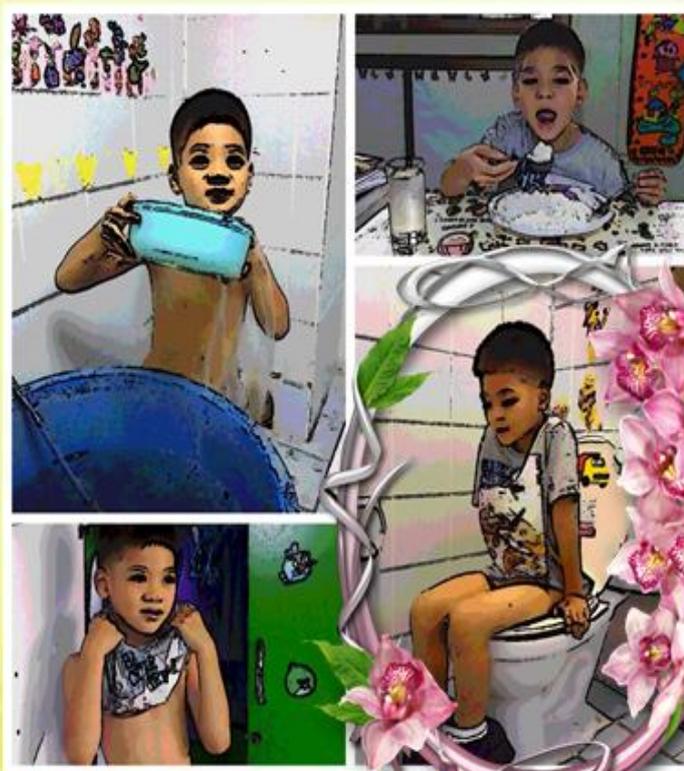
คู่มือสำหรับผู้ครอง การใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

ชุดฝึกอบรมผู้ปกครอง

เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเอง

ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

เนตรชนก รินจันทร์

สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชุดฝึกอบรมผู้ปกครอง

เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

ชุดฝึกอบรมนี้ เป็นชุดฝึกอบรมสำหรับวิทยากรใช้ประกอบ การฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ประกอบด้วย

1. ชื่อเรื่อง

การฝึกอบรมผู้ปกครอง เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองใน การปฏิบัติกิจ วัตรประจำวันเด็กออทิสติก

2. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้ปกครองมีความรู้และความสามารถในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ใน 4 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร

ด้านที่ 2 การแต่งกาย

ด้านที่ 3 การทำความสะอาดร่างกาย

ด้านที่ 4 การขับถ่าย

3. เนื้อหา/ สาระความรู้ของชุดฝึกอบรมผู้ปกครอง ประกอบด้วย

3.1 กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies)

เด็กออทิสติกเป็นเด็กที่มีปัญหาในด้านการสื่อความหมาย เป็นเหตุให้เกิดปัญหาการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในสังคม การเรียนรู้และพฤติกรรม เมื่อเด็กอยู่ในสังคม จำเป็นต้องเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม แต่เด็กจะขาดทักษะความรู้ความเข้าใจอย่างมาก เด็กไม่สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบ คำสั่งได้ ทั้งนี้เพราะ เด็กจะสามารถเข้าใจในสิ่งที่เห็นมากกว่าที่ได้ยิน ข้อมูลใดๆ ที่เป็นคำพูดมักเป็นข้อมูลที่คงอยู่เพียงชั่วคราว (Transient Message) มักเกิดความยากลำบากในการจำ เพราะข้อมูลจะเข้ามาและหายไปอย่างรวดเร็ว แต่หากมีสิ่งใดก็ตามที่สามารถรับรู้ได้ด้วยการมองเห็น ไม่ว่าจะเป็นวัตถุ รูปภาพ ก็จะเป็นข้อมูลที่คงอยู่ได้นาน (Non-Transient Message) (Linda A. Hodgdon. 2000 และ 2001 คะนิงนิตย์ ไชยสังการณ์ 2546, นุชนารถ แก้วมาตร 2547 อ้างถึงใน ดวงสมร ศิริ, 2552: 63)

สมพร หวานเสร็จ (2552 : 25) กล่าวว่า เด็กออทิสติกจำนวนมากเรียนรู้ได้ดีที่สุดจากภาพ ถ้าเขาสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้อื่นต้องการให้เขาทำ เขาสามารถปฏิบัติได้เช่นเดียวกับเด็กคนอื่น ๆ และถ้าเด็กออทิสติกไม่เข้าใจเขาจะไม่ปฏิบัติตามกฎหรือคำสั่ง เด็กออทิสติกอาจกรีดร้องหรือเดินหนีหรือทำอย่างอื่นที่เขากำลังทำอยู่โดยไม่สนใจสิ่งใด การใช้ภาพจะช่วยให้บุคคลออทิสติกเข้าใจเรื่องราวต่างๆ ในโลกได้ดีขึ้น การใช้ภาพจะช่วยให้ปฏิบัติตามกฎได้ถูกต้อง เข้าใจว่าถูกคาดหวังให้ทำอะไร รู้ว่าเหตุการณ์อะไรจะเกิดขึ้นกับเขาในแต่ละวัน เข้าใจว่าจะต้องทำงานให้เสร็จสมบูรณ์ก่อนจึงจะไปเล่นได้ และบอกคนอื่น ๆ ได้ว่าเขาทำงานเสร็จแล้วหรือรู้ว่าจะต้องเปลี่ยนกิจกรรมจากกิจกรรมหนึ่งไปทำอีกกิจกรรมหนึ่งซึ่งมีทางเลือกเกี่ยวกับสิ่งที่เขาอยากจะทำได้

การที่ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ใกล้ชิดรู้ว่าเด็กออทิสติกมีวิธีการเรียนรู้อย่างไรจะนำไปสู่การพัฒนาเด็กออทิสติกได้อย่างเหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งมีเทคนิคที่สำคัญในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันด้วยกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง

หลักการของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง ได้ถูกนำมาใช้เพื่อพัฒนาพฤติกรรมเด็กออทิสติกให้ดีขึ้น โดยแสดงสิ่งที่เกิดขึ้น ต่อไปให้เด็กออทิสติกเห็นชัดเจน ทำให้เด็กออทิสติกทำกิจกรรมได้อย่างอิสระและมั่นใจ พัฒนาการความสามารถในการเข้าใจของเด็กออทิสติก เหตุผลที่ต้องใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง เพราะการกระตุ้นทางการมองอาจทำให้เด็กออทิสติกประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรม เป็นการยากที่จะวัดได้ว่าเด็กออทิสติกเข้าใจสิ่งที่บอกให้ทำได้ เพราะเด็กออทิสติกอาจจะดูจากเพื่อนและทำตาม หรือผู้ปกครอง ครู อาจจะเข้าใจว่าเด็กออทิสติกไม่ยอมทำตามที่บอกจริงๆ และเด็กออทิสติกกลุ่มนี้ไม่เข้าใจว่าต้องทำอะไรในขั้นต่อไปของกิจกรรมที่ดำเนินอยู่ ดังนั้นกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองจะเป็นเครื่องมือช่วยให้เด็กออทิสติกดำเนินขั้นตอนของกิจกรรม คำสั่ง คำอธิบายได้เสร็จสมบูรณ์ (สมพร หวานเสร็จ, 2552 : 27)

ภาพแสดงการรับรู้และการสื่อความหมายในเด็กออทิสติก (Linda A. Hodgdon, 2001 อ้างถึงใน ดวงสมร ศิริ, 2552: 63)

3.1.1) ความหมายของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies)

มีหลักการและแนวคิดมาจากการที่เด็กออทิสติกไม่สามารถเข้าใจภาษาพูดทั้งหมดได้ จึงนำรูปภาพหรือสัญลักษณ์เข้ามาแทนภาษาพูด เพื่อให้เด็กออทิสติกเข้าใจและสามารถสื่อสารได้ รวมไปถึงการช่วยจัดการกับปัญหา การแสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ด้วย จากการศึกษาวิจัยพบว่า เด็กออทิสติกและกลุ่มที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการสามารถเรียนรู้ผ่านการมองได้ดี เนื่องจากสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว ลดพฤติกรรมก้าวร้าวและการทำร้ายตัวเอง ลดความเครียดและความวิตกกังวล สามารถเชื่อมโยงความรู้ความเข้าใจเมื่อมีการเปลี่ยนสถานที่ ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน ช่วยให้งานได้เสร็จสมบูรณ์ ช่วยให้งานได้อย่างอิสระ (Hodgdon, 1995; Quill, 1997; Frost and Bondy, 2000, อ้างถึงใน สมพร หวานเสร็จ, 2552: 27)

สมพร หวานเสร็จ (2552 : 1) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเรียนรู้ผ่านการมอง หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม กระบวนการคิด โครงสร้างความคิดในสมองของบุคคลอันเนื่องมาจากการรับรู้ทางสายตาหรือจากการมองเห็น การเรียนรู้ของบุคคลออทิสติกส่วนใหญ่เกิดจากการจดจำ สิ่งของที่เป็นของจริง สิ่งของจำลอง ภาพเคลื่อนไหว ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพลายเส้น ป้ายโฆษณา สัญลักษณ์และโลโก้ต่างๆ ซึ่งทำให้บุคคลออทิสติกเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ส่งเสริมกระบวนการคิดในสมอง คนส่วนใหญ่มีรูปแบบการเรียนรู้ได้ดีโดยใช้การมองและสร้างภาพในสมอง เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมที่เคยเรียนรู้มา พัฒนาเป็นมโนคติใหม่ขยายองค์ความรู้ต่อเนื่องไปสู่ขั้นสูง

3.1.2) ความหมายของสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง หมายถึง สิ่งของที่เป็นของจริง ภาพเคลื่อนไหว ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพลายเส้น แผ่นป้ายและสัญลักษณ์ ซึ่งนำมาจัดทำอย่างเป็นระบบเพื่อนำเสนอให้บุคคลเกิดการเรียนรู้จากการมองเห็น สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง จึงเป็นสิ่งที่จะช่วยให้เด็กออทิสติก แอสเพอร์เกอร์ซินโดรมและเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา เข้าใจคำศัพท์ได้ดีขึ้น นักวิชาการเกี่ยวกับเด็กออทิสติกจำนวนมากได้ให้นิยามเกี่ยวกับสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองในเด็กออทิสติก แอสเพอร์เกอร์ซินโดรมและเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาว่า เป็นเครื่องมือที่สามารถช่วยให้บุคคลกลุ่มนี้สามารถดำเนินกิจกรรมหรือเหตุการณ์ระหว่างวันได้สำเร็จเข้าใจกรอบของเวลาในแต่ละกิจกรรมอย่างเป็นรูปธรรมและประยุกต์องค์ความรู้ที่เรียนรู้มาแล้วจากสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองให้สอดคล้องกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมปัจจุบันขณะนั้น (สมพร หวานเสร็จ, 2552 : 1)

สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองช่วยพัฒนาความสามารถของเด็กได้ ดังนี้ (Hodgdon, 1995; Quill, 1997; Winter, 2003 อ้างถึงใน สมพร หวานเสร็จ, 2552 : 49)

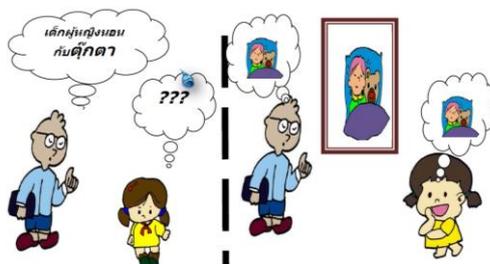
- 1) สามารถทำตามกฎระเบียบ มารยาททางสังคมได้อย่างเหมาะสม
- 2) เข้าใจสถานการณ์ที่มีการนำรูปภาพหรือสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่าน การมองมากำหนดพฤติกรรมตามลำดับ เด็กจะรับรู้ว่าจะมีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น ในระหว่างวัน และสามารถบอกคนอื่นได้ว่าวันนี้ทำอะไรมาแล้วบ้าง เข้าใจวิธีการทำงานที่สมบูรณ์ เช่น กิจกรรม การเล่นหรือสื่อสารกับคนอื่น ให้สำเร็จด้วยตนเอง
- 3) สามารถถ่ายโยงการเรียนรู้จากสิ่ง ที่เคยมีประสบการณ์มาแล้วผ่าน กิจกรรมการใช้รูปภาพสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองไปสู่กิจกรรมอื่นๆ ที่มีเป้าหมายคล้ายคลึง กัน
- 4) สามารถสร้างทางเลือก ที่หลากหลายเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการผ่านการ สื่อสารโดยใช้รูปภาพสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

3.1.3) ความสำคัญของสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

การเรียนรู้ของมนุษย์เกิดจากการรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสต่างๆ แต่ละคน เรียนรู้ได้ดี แตกต่างกันไป บางคนเรียนรู้ได้ดีจากการได้ยิน การมองเห็น หรือบางคนเรียนรู้ได้ดีจาก ประสบการณ์ที่ได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง คนเรามักจะแสดงวิธีการเรียนรู้วิธีใดวิธีหนึ่ง เด่นชัดกว่า วิธีอื่น ๆ และมีแนวโน้มว่าจะใช้วิธีการเรียนรู้ของตนเองเป็นเครื่องมือในการสร้างประสบการณ์ให้ ตนเองเพื่อเข้าใจสิ่งแวดล้อม และสร้างเป็นองค์ความรู้เก็บไว้ในยามที่ จำเป็น การที่ครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือผู้เก็บ ขวข้องหรือผู้ใกล้ชิดคิดว่าบุคคลออทิสติกมีวิธีการเรียนรู้อย่างไรจะนำไปสู่การ พัฒนาบุคคลออทิสติกได้อย่างเหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

แนวทางการเรียนรู้ที่ดีที่สุดสำหรับบุคคลออทิสติก คือ การเรียนรู้จากรู ปภาพ แผ่นป้ายสัญลักษณ์ต่างๆ (Watson, 1989; Hodgdon, 1995; Quill, 1997; Winter, 2003; Bergeson et al, 2008 อ้างถึงใน สมพร หวานเสรี, 2552 : 50) ดังนั้นโรงเรียนควรใช้สื่อสนับสนุน การเรียนรู้ผ่านการมองซึ่ง เป็นวิธีการเรียนรู้ของบุคคลออทิสติกกลุ่มนี้ ผ่านการมองรูปภาพ โดย รูปภavnั้นแสดงกิจกรรมที่ บุคคลออทิสติกจะต้องทำในแต่ละวัน นำเสนอทางเลือกที่หลากหลาย และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบในชีวิตประจำวัน ผู้ใหญ่หลายคนก็ใช้การสนับสนุนการ เรียนรู้ผ่านการมอง เช่น ปฏิทิน ตารางงานในแต่ละวัน ตารางโทรทัศน์ รายการภาพยนตร์ หนังสือทำอาหาร การทำบันทึกรายการ หรือการทำแผนผังหรือแผนที่ ซึ่งช่วยให้เข้าใจบริบทรอบข้าง การดำเนินชีวิตที่เหมือนกับคนทั่วไปและความอดทนในการทำงานได้สำเร็จสมบูรณ์ตามเวลา ที่กำหนด การใช้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองมาเป็นสื่อ ในการสอนวิชาต่างๆ จะทำให้ ครูผู้สอนสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลออทิสติกได้ง่ายขึ้น ลดข้อจำกัดของบุคคลออทิสติกที่มี ปัญหาการสื่อสาร โดยใช้รูปภาพมาเป็นสื่อสนับสนุนการสื่อสารโดยการพูด ช่วยให้การเรียนการ

สอนในรายวิชานั้นๆ บรรลุตามจุดประสงค์ เพราะครูกับนักเรียนออกทัศนคติสื่อสารได้ตรงกันและมีความเข้าใจในเนื้อหาที่จัดเรียนการสอนตรงกัน ดังแสดงในรูปภาพ

ภาพเปรียบเทียบการสอน โดยพูดอย่างเดียวกันกับการใช้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

ภาพลำดับกิจกรรมทำให้เด็กเข้าใจกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติในโรงเรียน

3.1.4) บทบาทของสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

นักเรียนหลายคนที่มีภาวะออทิสติกหรือแอสเพอร์เกอร์ซินโดรม เรียนรู้ผ่านการมองได้ดี ซึ่งในความเป็นจริงคนที่ วไปหลายคนก็เรียนรู้ได้ดีโดยวิธีนี้ สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองมีประโยชน์สำหรับบุคคลออทิสติกทุกคนโดยไม่คำนึงถึงระดับเชาวน์ปัญญา และทักษะการสื่อสาร การสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองไม่ได้ใช้สำหรับนักเรียนที่ไม่มีภาษาพูดเท่านั้นแต่บุคคลออทิสติกที่มีทักษะการพูดคืออยู่แล้วก็ได้รับประโยชน์จากการใช้รูปภาพมาส่งเสริมการเรียนรู้ได้ บุคคลออทิสติกหรือแอสเพอร์เกอร์ซินโดรมบางคนที่สามารถพูดได้ดีแต่อาจจะไม่เข้าใจความหมายของสิ่งที่พูดหรือไม่เข้าใจคำสั่งของคนอื่น บ่อยครั้งที่บุคคลออทิสติกไม่สามารถที่จะจัดการกับข้อมูลที่ได้รับมาซึ่งสังเกตได้ บุคคลออทิสติกไม่สามารถตอบคำถามได้อย่างถูกต้องในทันทีหรือเหมาะสมกับสถานการณ์นั้นๆ บุคคลออทิสติกบางคนสามารถพูดคำศัพท์ได้แต่ไม่สอดคล้องกับความเข้าใจหรือไม่สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการกระทำ ส่วนในบุคคลออทิสติกที่มีปัญหาทักษะการคิดหรือมีความบกพร่องทางสติปัญญาร่วมด้วยก็จะเรียนรู้ได้ดีขึ้น เมื่อได้มองเห็นรูปภาพเกี่ยวกับสิ่งที่จะต้องทำหรือว่ามีเหตุการณ์ต่างๆ ที่เขาจะต้องเผชิญ การตัดสินใจใช้รูปภาพสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง ครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องควรตัดสินใจใช้รูปภาพมาพัฒนาการสื่อสารและการเรียนรู้ของบุคคลออทิสติกเมื่อบุคคลออทิสติกแสดงพฤติกรรมดังนี้

- 1) ไม่สามารถทำตามคำสั่งอย่างง่ายได้ด้วยตนเอง
- 2) มักจะยื่นมือหรือจุ่มมือคนรู้จักเมื่อต้องการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
- 3) เดินไปมาไม่หยุด
- 4) หงุดหงิด โมโหง่าย
- 5) ทำกิจกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดต่อเนื่องกันนานเกินความเหมาะสม
- 6) แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เพื่อบอกความต้องการ

ผู้เกี่ยวข้องกับบุคคลออทิสติกจะรู้สึกหมดหวังอยู่ตลอดเวลากับความ

พยายามในการที่จะพัฒนาศักยภาพบุคคลออทิสติก กิจกรรมทั่วไปในชีวิตประจำวันเป็นสิ่งที่ยุ่งยากสำหรับบุคคลออทิสติกที่จะทำความเข้าใจ และไม่ใช่แค่เพียงความพยายามที่จะช่วยลูกเท่านั้น ครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องยังต้องอดทนกับการถูกคนรอบข้างในสังคมถามเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่มีความหมายหรือไม่เหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆ การให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลออทิสติกในการแสดงพฤติกรรมที่มีความหมายต่อครอบครัว ต่อตัวเองและต่อเพื่อน ๆ นั้น ผู้เกี่ยวข้องพึงระลึกไว้ว่า ถ้าครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องไม่ตามใจ บุคคลออทิสติกจะเชื่อฟัง บุคคลออทิสติกสามารถทำลายข้าวของได้ตลอดเวลา และรู้ตัวว่าต้องทำอะไรเพราะเขาเคยทำมาแล้วเป็นพันครั้ง และต้องการทำในสิ่งที่เขาต้องการเสมอ

ถ้าบุคคลออทิสติกทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง อยู่นานๆ อย่างไม่มีความหมายหรือแสดงพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง ที่ไม่เหมาะสมบ่อยครั้งในแต่ละวัน การใช้รูปภาพสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเห็นจะช่วยให้การดำเนินกิจกรรมในแต่ละวันของบุคคลออทิสติกและครอบครัวเป็นไปด้วยดี ซึ่งครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องจะต้องให้เวลากับการเรียนรู้ในช่วงแรกของการเริ่มใช้รูปภาพ โดยบุคคลออทิสติกจะแสดงความคับข้องใจหรือไม่เข้าใจ ความหมาย ครูผู้สอน ผู้ปกครอง หรือผู้เกี่ยวข้องควรกระตุ้นเตือนหรือจับมือบุคคลออทิสติกทำจนสำเร็จในแต่ละงานตามที่กำหนดไว้ ซึ่งบุคคลออทิสติกจะเริ่มเรียนรู้ขั้นตอน ลำดับก่อน หลัง และการทำงานให้สำเร็จทุกครั้งก่อนเริ่มทำกิจกรรมอื่นๆ ต่อไป หลังจากใช้รูปภาพสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเห็นอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลาอย่างน้อย 1 สัปดาห์ บุคคลออทิสติกจะเริ่มเข้าใจความหมายของรูปภาพและเริ่มทำกิจกรรมหรืองานที่กำหนดให้ในแต่ละช่วงเวลาด้วยตนเอง เช่น การสวมรองเท้า ในตอนแรกต้องจับมือทำ สาธิตและให้โอกาสฝึกด้วยตนเองซ้ำๆ โดยการสาธิตควรนำเสนอรูปภาพประกอบตามขั้นตอนตามลำดับ เมื่อเด็กสามารถทำได้ด้วยตนเอง ครูหรือผู้ปกครองจะเป็นเพียงผู้คอยจัดรูปภาพที่จำเป็นตามขั้นตอนง่ายไปหายาก และพบว่าเด็กมีความสุขที่สามารถประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรมทุกครั้ง ดังแสดงในภาพ

ภาพขั้นตอนการสวมรองเท้า

3.1.5) การวิเคราะห์งาน (Task Analysis)

ผดุง อารยะวิญญู (2542 : 65) ได้ให้ความหมายการวิเคราะห์งานไว้ว่า การวิเคราะห์งานเป็นการจำแนกเนื้อหาที่จะสอนเป็นขั้นตอนย่อยๆ หลายขั้นตอน และจัดเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก พร้อมทั้งกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของแต่ละขั้นตอนนี้อย่างครบถ้วน

ศูนย์พัฒนาการศึกษาแห่งประเทศไทย (2539 : 104 อ้างถึงใน เรวัตี หงษ์สุดตา, 2553 : 41) ให้ความหมายหลักการวิเคราะห์งานไว้ว่า เป็นการนำพฤติกรรมตามรายการตรวจพฤติกรรมมาวิเคราะห์แยกเป็นขั้นตอนย่อย เพื่อสะดวกในการสอนเด็กแต่ละชั้น จะเริ่มจากพฤติกรรมที่เด็กทำได้ง่ายและจะเพิ่มความยากขึ้นทีละน้อยจนบรรลุเป้าหมาย

สรุปได้ว่า การฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน โดยนำหลักการวิเคราะห์มาเป็นการแยกงานออกเป็นขั้นตอนย่อยๆ ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบขั้นตอนการฝึกในแต่ละทักษะ

งาน ในที่นี้ คือ พฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง หรือกลุ่มพฤติกรรมที่แต่ละบุคคลต้องปฏิบัติเพื่อแสดงให้เห็นว่ามีทักษะหรือความรู้นั้นๆ แบ่งได้เป็น 2 งาน ดังนี้

1. งานเป้าหมาย (Target task)
2. งานย่อย (Subtask)

วิธีวิเคราะห์งาน

การวิเคราะห์งาน เป็นวิธีการสอนที่เหมาะสมกับเด็กออทิสติกวิธีหนึ่ง ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้ (เบญญา ชลธารันนท์ และศิริวิมล ใจงาม. 2543 : 96, อ้างถึงใน เรวัตี หงษ์สุดตา, 2553 : 41)

1. กำหนดงานเป้าหมาย และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
2. วิเคราะห์ออกเป็นขั้นตอนย่อย หรืองานย่อย
3. จัดลำดับของงานย่อย
4. วิเคราะห์โดยกำหนดทักษะบังคับเบื้องต้น

5. จัดลำดับทักษะบังคับเบื้องต้น
6. จัดทำแผนภูมิ (Flow Chart หรือ Sequence Chart)
7. ทำสอบ
8. จัดประเภทพฤติกรรมเป้าหมาย
9. สอนโดยอธิบายไปตามขั้นตอน แต่บางครั้งต้องสอนโดยบูรณาการขั้นตอนย่อยเข้าด้วยกัน

ประภคิต พูลพัฒน์ (2546 : 73) กล่าวถึงวิธีการวิเคราะห์งานไว้ ดังนี้

1. แบ่งงานแต่ละงานเป็นขั้นตอนการทำงานย่อยๆ ได้มากเท่าที่คิดว่าจำเป็น
2. ระบุทักษะย่อยที่เป็นขั้นตอนสำคัญไว้ว่าคืออะไร
3. สอนให้เด็กทำงานที่กำหนดได้สำเร็จ
4. แก้ไขตัดแปลงเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ สำหรับเด็กที่ไม่สามารถเรียนรู้

ในบางทักษะได้

ศรียา นิยมธรรม (2534 : 95 อ้างถึงใน เรวัตี หงษ์สุดตา, 2553 : 42) กล่าวว่า วิธีการวิเคราะห์งาน เป็นการนำเอางานที่จะเรียนรู้มาแบ่งย่อยเป็นขั้นตอน โดยละเอียด จากง่ายไปยาก ตามลำดับ ประกอบกับการใช้แรงเสริมอย่างต่อเนื่องจะทำให้เด็กประสบความสำเร็จตามศักยภาพได้ในที่สุด การวิเคราะห์ขั้นตอนของงานจึงจำเป็นต้องจัดให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน โดยเริ่มจากสิ่งที่เด็กทำได้ไปยังสิ่งที่ยากและซับซ้อนการจัดลำดับขั้นเป็นการให้โอกาสเด็กก้าวไปสู่ความสำเร็จ กล่าวได้ว่า วิธีการวิเคราะห์งาน เริ่มต้นจากการแบ่งงานเป็นขั้นตอนย่อยๆ และนำขั้นตอนจากการแบ่งงานไปฝึกเด็กจนบรรลุจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ตั้งไว้

3.1.6) ประเภทของการใช้รูปภาพที่สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

ประเภทของการใช้รูปภาพที่สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง มีหลายประเภทที่สามารถใช้ได้ทั้งในบ้านและในชุมชน เพราะมีแนวทางการใช้เหมือนกัน แต่จุดประสงค์ของการใช้อาจจะแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับสถานการณ์นั้น ๆ ประเภทของการใช้รูปภาพที่สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองโดยทั่วไปที่นิยมใช้มี 5 ประเภท ประกอบด้วย (Watson, et al.,1989 ; Buffington, Krantz, McClannahan, and Poulson, 1998 ; Hodgdon,2000; Winter, 2003; Vicker, 2004 อ้างถึงใน สมพร หวานเสร็จ, 2552 : 54)

1. การใช้รูปภาพแสดงตารางเวลาและกิจกรรม

ตารางเวลารูปภาพเป็นการวางแผนกิจกรรมที่จะต้องดำเนินการในแต่ละวัน ตั้งแต่ตอนเช้า กลางวัน ตอนเย็นหรือกิจกรรมที่ต้องทำในระหว่างสัปดาห์ โดยการจัดทำจะเป็นการเรียงลำดับกิจกรรมตามช่วงเวลาที่กำหนดจำนวนกิจกรรมและระยะเวลาขึ้นอยู่กับความต้องการ

จำเป็นของแต่ละคน บุคคลออทิสติกบางคนจะรู้สึกกังวลเมื่อเห็นรูปภาพที่ครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องจัดให้ทำในตารางกิจกรรมแต่ละวันจำนวนมากเกินไป ฉะนั้นในการจัดตารางรูปภาพที่จะให้บุคคลออทิสติกทำครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องควรแบ่งเป็นขั้นตอนย่อยๆ เช่น กิจกรรมก่อนรับประทานอาหารเช้า กลางวัน กิจกรรมหลังรับประทานอาหารเช้ากลางวัน หรือกิจกรรมก่อนเข้านอน

ในการทำกิจกรรมบุคคลออทิสติกบางคนต้องเห็นภาพรวม (Big picture) ของกิจกรรมทั้งหมดที่ต้องทำในแต่ละวันก่อน ถ้าเป็นกรณีเช่นนี้ครูผู้สอน ผู้ปกครอง หรือผู้เกี่ยวข้องควรให้บุคคลออทิสติกมีส่วนร่วม ร่วมในการสร้างตารางรูปภาพกิจกรรมในแต่ละวันร่วมกับครูผู้สอน ผู้ปกครอง หรือผู้เกี่ยวข้องด้วย ซึ่งตารางที่สร้างขึ้นต้องครอบคลุมทั้งกิจกรรมภาพรวมและกิจกรรมที่แบ่งเป็นระยะเวลาสั้นๆ ถ้าครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องไม่สนใจในการจัดตารางกิจกรรมประจำวันให้แก่บุคคลออทิสติกครูผู้สอนผู้ปกครอง หรือผู้เกี่ยวข้อง ไม่ควรลงเลที่ที่จะสอบถามครูผู้สอนบุคคลออทิสติกในโรงเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมที่ทำในโรงเรียนและกิจกรรมใดที่บุคคลออทิสติกทำได้ดี

ในการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกครั้งนี้ เลือเฉพาะตารางกิจกรรมมาใช้ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

2. การใช้รูปภาพในการแลกเปลี่ยนข้อมูล

ในการจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพบุคคลออทิสติกนั้น มีคำถามหนึ่งที่ครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องมักจะถามบุคคลออทิสติกบ่อย ๆ คือ “วันนี้ถูกทำอะไรบ้าง” และบุคคลออทิสติกในกลุ่มออทิสติกสเปกตรัมมักจะไม่สามารถตอบคำถามนี้แก่ครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องได้ เนื่องจากบุคคลออทิสติกกลุ่มออทิสติกสเปกตรัม มีปัญหาพื้นฐานดังนี้ คือ 1) การย้อนคิดเกี่ยวกับกิจกรรมที่ผ่านมา 2) ความเข้าใจคำถามที่ครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องหรือคนอื่นถาม และ 3) การจัดการกับกระบวนการคิดในสมอง เป็นต้น จากเหตุการณ์ดังกล่าวนี้ ถ้าถามในบุคคลออทิสติกที่มีอายุมากขึ้นจะตอบว่า “ไม่รู้” หรือ “ไม่ได้ทำอะไรเลย”

ดังนั้นการใช้สื่อ รูปภาพสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองสำหรับบุคคลออทิสติกนั้น ครูผู้สอน ผู้ปกครอง หรือผู้เกี่ยวข้อง ควรมีการใช้คำถามเพื่อฝึกให้บุคคลออทิสติกมีการย้อนคิดเหตุการณ์ที่ผ่านมา “วันนี้หนูทำอะไรมาบ้าง” คำถามนี้เป็นสิ่งที่ยุ่งยากสำหรับบุคคลออทิสติกในการค้นหาคำตอบมากกว่าการตอบคำถามว่า “วันนี้หนูจะทำอะไร” ครูผู้สอน ผู้ปกครอง หรือผู้เกี่ยวข้องควรถามทุกครั้ง หลังจากที่บุคคลออทิสติกทำกิจกรรมที่ กำหนดให้ตามขั้นตอนสำเร็จลง เพราะบุคคลออทิสติกจะเรียนรู้ว่าหลังจากทำเสร็จแล้วครูผู้สอน ผู้ปกครอง หรือ

ผู้เกี่ยวข้อง จะต้องถามว่าทำอะไรบ้าง บุคคลออทิสติกจะพยายามจดจำและย้อนคิดสถานการณ์ที่ได้กระทำแล้วในช่วงแรกของการใช้กิจกรรมบุคคลออทิสติกจะรู้สึกเครียดครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องควรให้ความช่วยเหลือโดยการพุดนำแล้วให้บุคคลออทิสติกเลือกรูปภาพด้วยตนเอง

3. รูปภาพประกอบแบบตรวจสอบรายการ

รูปภาพสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองประเภทนี้จะเป็นการแบ่งกิจกรรมที่บุคคลออทิสติกจะต้องทำออกเป็นกิจกรรมย่อยๆ เพื่อให้บุคคลออทิสติกประสบความสำเร็จ เด็กกลุ่มออทิสติกสเปกตรัมบางคนสามารถทำกิจกรรมที่แบ่งย่อยบางขั้นตอนให้สำเร็จจากการศึกษา พบว่า สาเหตุหนึ่งที่ทำให้บุคคลออทิสติกทำกิจกรรมไม่สำเร็จ คือ บุคคลออทิสติกไม่รู้ว่าจะต้องทำอะไรบ้าง กรณีนี้ครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องสามารถช่วยให้บุคคลออทิสติกประสบความสำเร็จได้โดยครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องทำรายการที่บุคคลออทิสติกจะต้องทำว่ามีอะไรบ้างแล้วให้บุคคลออทิสติกทำเครื่องหมายหน้าข้อที่ทำเสร็จแล้วหรือแยกขั้นตอนการทำงานในแต่ละขั้นตอนให้ละเอียดเพื่อให้บุคคลออทิสติกสามารถทำกิจกรรมต่างได้ด้วยตนเองทีละขั้นตอนง่ายๆ ประสบความสำเร็จด้วยตนเองแบบตรวจสอบรายการหรือแบบรวบรวมรายการ เป็นการแบ่งขั้นตอนการทำกิจกรรม เป็นขั้นตอนย่อยๆ เพื่อให้บุคคลออทิสติกประสบความสำเร็จในทุกกิจกรรมและรู้ว่าต้องทำอะไรบ้าง

4. การใช้รูปภาพสนับสนุนพฤติกรรมที่พึงประสงค์

รูปภาพสนับสนุนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ใช้ในการเตรียมความพร้อมแก่บุคคลออทิสติกในการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมและการปฏิบัติตามกฎระเบียบ นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างความตระหนักความเข้าใจในเรื่องของบทบาททางสังคมของบุคคลและสามารถปฏิบัติตามบทบาทที่ควรจะเป็นอย่างเหมาะสมรูปภาพสนับสนุนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เช่น มารยาทบนโต๊ะรับประทานอาหาร พฤติกรรมก่อนเข้านอนหรือ มารยาทการวางตัวในขณะที่อยู่ในสังคม ข้อมูลเหล่านี้ครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องอาจจะทำขึ้นโดยเขียนกติกา หรือข้อควรกระทำในสถานการณ์ต่างๆ ในแผ่นกระดาษขนาด 3x5 นิ้วหรือมีขนาดเท่ากับนามบัตร ขึ้นอยู่กับความต้องการจำเป็นของบุคคลออทิสติกแต่ละคน

5. การใช้รูปภาพสนับสนุนการสร้างทางเลือก

สื่อสนับสนุนการสื่อสารกับเด็กขั้นพื้นฐาน อย่างหนึ่งคือ กระดานทางเลือก เพื่อให้ข้อมูลเด็กในการเริ่มต้นสื่อสารผ่านการมอง เช่น การเลือกขนมแบบต่างๆ ในแฟ้มรูปภาพที่ครูให้เป็นสิ่งเสริมแรง การใช้กระดานทางเลือกมีประโยชน์ต่อเด็ก คือ ทำให้เด็กเรียนรู้การชี้ การบอกความต้องการ เด็กจะเริ่มเข้าใจวิธีการสื่อสารเพื่อบอกความต้องการแก่บุคคลอื่น และรู้จักเลือกสิ่งที่ต้องการ กระดานทางเลือก นี้ สามารถนำมาใช้ได้กับเด็กพิการรุนแรงทุก ประเภท

เพื่อเป็นการฝึกิริเริ่มการสื่อสารและกระบวนการคิดเพื่อเลือกสิ่งทีตนเองต้องการ การสร้างกระดานสื่อสาร เป็นการสร้างรายการต่างๆ ให้ความหลากหลายของทางเลือก เช่น กิจกรรมนันทนาการที่ ต้องการ ใครที่ต้องการทำงานด้วย ร้านอาหารที่ต้องการจะไปทานอาหาร ห้างสรรพสินค้าอะไรที่ ต้องการไปซื้อของ เพลงอะไรที่ต้องการร้อง เกมอะไรที่ต้องการเล่น รองเท้าแบบไหนที่ต้องการ สวม ของเล่นอะไรที่ต้องการเล่น สถานที่ไหนที่ต้องการไปพักผ่อน อาหารเข้าที่ที่ต้องการทาน ต้องการร่วมกิจกรรมหรือไม่ต้องการ กระดานทางเลือกเป็นรายการที่บอก ทางเลือกและให้โอกาส คิดก่อนตัดสินใจกระทำ เช่น การมอบหมายงานของครู ถ้าการมอบหมายงานของครูในแต่ละครั้ง นักเรียนมีโอกาสเลือกแล้วนักเรียนจะมีรู้สึกมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เรียนรู้การตัดสินใจและ ขอมรับการตัดสินใจของตนเอง

3.1.7) การผลิตและใช้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

ในการสร้างรูปภาพสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองควรดำเนินการดังนี้
ขั้นตอนแรก ครูผู้สอน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องควรลำดับกิจกรรม ระหว่างวันของบุคคลออทิสติกตั้งแต่ตื่นนอนจนถึงเข้านอนว่ามีอะไรบ้าง ครูผู้สอน ผู้ปกครองและ ผู้เกี่ยวข้องควรยึดหลักการที่ว่าต้องเริ่มจากสิ่งทีง่ายๆ ก่อน บุคคลออทิสติกสามารถทำได้ด้วยตนเอง และขั้นตอนไม่ยุ่งยากซับซ้อน ในการทำรูปภาพขึ้นมาหนึ่งรูปภาพนั้นครูผู้สอน ผู้ปกครองและ ผู้เกี่ยวข้องควรคำนึงถึงประโยชน์ในการนำไปใช้ วิธีการนำไปใช้และรูปภาพนั้นสามารถแก้ปัญหา หรือพัฒนาศักยภาพอะไรให้แก่บุคคลออทิสติก เช่น บุคคลออทิสติกมีปัญหาอย่างมากเวลาเข้านอน รูปภาพที่ใช้ควรเป็นรูปภาพแสดงขั้นตอนการเข้านอนแต่ละขั้น หลังจากทีครูผู้สอนผู้ปกครองและ ผู้เกี่ยวข้องได้ลองใช้รูปภาพแล้วให้สังเกตว่าบุคคลออทิสติกและสมาชิกในครอบครัว ได้พักผ่อน ตามที่ต้องการหรือไม่

ขั้นตอนที่สอง ควรหารูปภาพทีแสดงเวลาตามลำดับ สถานที่ในการทำ กิจกรรม เช่น จัดทำแบบตรวจสอบรายการแปรงฟันว่ามีขั้นตอนอะไรบ้าง หลังจากนั้นจึงเข้านอน หรือหลังตื่นนอนแล้ว จัดทำแบบตรวจสอบรายการหิวว่ามีขั้นตอนอะไรบ้าง

การเลือกรูปภาพและสื่อเพื่อนำไปใช้พัฒนาการเรียนรู้ผ่านการมอง

การเลือกรูปภาพและสื่อ รวมทั้งการกำหนดจำนวนข้อมูลเพื่อใช้ในการ พัฒนาการเรียนรู้ผ่านการมองมีรูปภาพจำนวนมากทีสามารถนำมาใช้พัฒนาการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับ วัตถุประสงค์การใช้ สิ่งทีครูผู้สอน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องควรคำนึงถึง คือ

1) รูปภาพนั้นต้องสอดคล้องกับความสามารถทีบุคคลออทิสติกทำได้ง่าย ต่อการทำความเข้าใจของบุคคลออทิสติกและครอบครัว

2) รูปภพนั้นต้องง่ายสำหรับครูผู้สอน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องในการเสาะหาและจัดทำให้แก่บุคคลออกทิสติก

วัสดุอื่นๆ

วัสดุอื่นๆ ที่ใช้ในการผลิตเป็นรูปภพสนับสนุนการเรียนรู้ควรเป็นสิ่งหาได้ง่ายในบ้านหรือในโรงเรียน รายการวัสดุในการจัดทำประกอบด้วย กระดาษ โครงสร้างกระดาษ A4 กาววงแหวน อัลบั้มรูปขนาดเล็ก กล้องถ่ายรูป ดินสอ สีเทียน กระดาษการ์ด เทปขาว

เทปหนามเตย

ถูกนำมาใช้จำนวนมากในการทำรูปภพสนับสนุนการเรียนรู้ ซึ่งครูผู้สอน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องควรซื้อเป็นม้วน เทปหนามเตยมี 2 ลักษณะ คือด้านที่เป็นตัวผู้ คือด้านที่แข็ง มีลักษณะเป็นห่วงๆ อีกลักษณะหนึ่ง คือ ด้านที่เป็นตัวเมีย มีลักษณะเป็นฝอย นิ่มๆ ในการติดเทปหนามเตยนั้นครูผู้สอน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องควรติดด้านที่เป็นตัวผู้ไว้กับแผ่น โครงสร้างอยู่กับที่และติดแผ่นตัวเมียไว้ด้านหลังรูปภพ

แผ่นเคลือบพลาสติก

การใช้แผ่นเคลือบพลาสติกกับกระดาษเป็นการยืดอายุการใช้งานของแผ่นรูปภพที่ใช้สนับสนุนการเรียนรู้จากการดึง การเคี้ยว หรือบุคคลออกทิสติกบางคนที่มีน้ำลายไหล หรือสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป แผ่นเคลือบควรมีลักษณะที่ทนทาน แข็งแรง ยึดหยุ่นได้ ขนาดความหนาของแผ่นเคลือบควรขึ้นอยู่กับความสามารถของบุคคลออกทิสติก และแผ่นเคลือบนี้โรงเรียนควรสนับสนุนแก่ครูและครูผู้สอน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องในการนำมาทำเป็นแผ่นรูปภพสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของบุคคลออกทิสติก

การกำหนดจำนวนข้อมูลสำหรับจัดทำสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

การจัดทำรูปภพให้ชัดเจนครอบคลุมประกอบด้วยความต้องการแม่นยำของข้อมูลที่เป็นสำหรัการทำงานให้สำเร็จของบุคคลออกทิสติกทั้งรูปภพและคำศัพท์ที่ใช้รูปภพที่เลือกมาควรมีความชัดเจนและเน้นให้เห็นกิจกรรมที่ต้องการให้ทำรูปภพนั้นควรดึงดูดความสนใจของบุคคลออกทิสติก เช่น รูปภพแปรงฟัน ควรประกอบด้วย แปรงสีฟันและยาสีฟัน หรือ เน้นที่ ใบหน้าบุคคลออกทิสติกที่มีแปรงสีฟันพร้อมยาสี ฟันอยู่ข้างๆ ปาก คำศัพท์ที่ใช้ต้องเป็นคำที่ชัดเจน เช่น คำที่ใช้ประกอบการแปรงฟัน ควรประกอบด้วย 1) บีบยาสีฟันลงบนขนแปรงสีฟัน 2) แปรงฟัน 3) เทน้ำลงในแก้ว 4) บ้วนปากให้สะอาด เป็นต้น คำพูดที่ใช้ไม่ควรจะเป็นลักษณะของความรู้สึกหรือนามธรรมเช่น เหมาะสม สวยงาม เพราะจะทำให้บุคคลออกทิสติกไม่เข้าใจและรู้สึก

สับสน เช่น ควรใช้คำว่า แปร่งฟันในท้องถิ่นแทนการใช้คำว่า แปร่งฟันในสถานที่ที่เหมาะสม เป็นต้น (สมพร หวานเสร็จ, 2552 : 81-91)

3.2 การเสริมแรงทางบวกและการกระตุ้นเตือน ที่ใช้ร่วมกับการใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

3.2.1 การเสริมแรง (Reinforcement)

พรรณี ชูทัย เจนจิต (2528 : 300) กล่าวว่า เครื่องล่อใจต่างๆ เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้เกิดการเรียน ซึ่งหมายถึงการให้การเสริมแรง (reinforcement)

สกินเนอร์กล่าวว่า ในชีวิตประจำวันของคนเรา รวมทั้งในห้องเรียนจะมีการใช้แรงเสริมอยู่เสมอ (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2545 : 194) และสกินเนอร์มีความเชื่อมั่นว่า แรงเสริมเป็นตัวแปรสำคัญในการเปลี่ยนพฤติกรรม (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2545 : 193)

ลิขิต กาญจนารักษ์ (2548:56-57) กล่าวว่า จากผลงานการทดลองของ สกินเนอร์ที่ทดลองกับหนู และนกพิราบ ทำให้หลักการเรียนรู้ของพฤติกรรมการเรียนรู้ ที่นำมาใช้กับพฤติกรรมของมนุษย์ และนำไปสู่การวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่วางเงื่อนไขให้ปฏิบัติมากมาย โดยที่หลักการสำคัญของทฤษฎีนี้ก็คือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นนั้น เกิดเพราะการได้รับผลจากการกระทำ (consequence) อย่างทันทีทันใด ผลที่ได้รับที่นำไปสู่ความพึงพอใจนี้ จะส่งผลให้อันตรัยตอบสนองในลักษณะนั้นทั้งในด้านความถี่และคุณภาพ ในขณะที่ผลที่ไม่น่าพึงพอใจลดความถี่และคุณภาพการตอบสนอง ดังนั้นถ้านักเรียนอ่านหนังสือแล้วมีความสุขสนุกสนาน เพลิดเพลิน เขาก็จะอ่านบ่อยขึ้นอ่านได้เป็นระยะเวลาาน ตรงกันข้าม ถ้าพบว่าหนังสือเล่มนั้นไม่สนุก เขาก็ไม่ตั้งใจอ่านและเลิกอ่านในที่สุด

ลิขิต กาญจนารักษ์ (2548 : 57) ได้ให้ความหมายของตัวเสริมแรงบวกไว้ว่า

ตัวเสริมแรงบวก หมายถึง สิ่งเร้าที่นำมาซึ่งความพึงพอใจ คนส่วนใหญ่อยากได้ตัวเสริมแรงบวกนี้เป็นสิ่งที่ถูกนำมาใช้กับนักเรียนบ่อยมาก พ่อแม่ก็เช่นเดียวกัน ตัวเสริมแรงนี้ ได้แก่ คำชม รางวัล คะแนน ดาว นอกจากจะนำมาใช้เพื่อเพิ่มพลังการตอบสนองให้ดีขึ้นแล้ว ก็ยังนำมาใช้เพื่อเบี่ยงเบนความสนใจหรือให้หนีออกจากสิ่งที่ไม่ต้องการให้เกิดขึ้น สิ่งเร้านี้จึงถูกมองว่าเป็นสิ่งล่อใจดีๆ

หลักการจัดกิจกรรมและเทคนิคการสอนเด็กออทิสติกที่กล่าวมานั้นจะใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ ขึ้นอยู่กับผู้สอนคือ ครูผู้สอนต้องศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนอย่างละเอียดก่อนว่านักเรียนแต่ละคนมีพัฒนาการในแต่ละด้านเป็นอย่างไร มีปัญหาด้าน

ใด ค้นหาจุดเด่น จุดด้อยที่จะต้องพัฒนา แล้วจึงเลือกเทคนิควิธีการสอนให้เหมาะกับศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน

สิ่งที่สำคัญประการหนึ่งคือ เด็กออทิสติกมักไม่มีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับผลสำเร็จขั้นสุดท้ายของกิจกรรมที่ตนได้กระทำลงไป หรือไม่มีการรับรู้เรื่องของคุณภาพของงานที่สำเร็จไป เช่น เมื่อแต่งตัวเสร็จก็ไม่ได้ตรวจสอบว่าตนเองแต่งตัวเรียบร้อยหรือไม่ หรือเมื่อหิวก็ไม่สนใจว่าทรงผมเป็นทรงหรือไม่ เป็นต้น ดังนั้นจึงควรช่วยชี้แนะหรือช่วยเหลือเด็กให้สนใจที่จะตรวจสอบคุณภาพของผลสำเร็จของงานด้วย (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2555 : 11)

3.2.2) การกระตุ้นเตือน (Prompting)

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2555 : 9) กล่าวว่า การกระตุ้นเตือน (Prompting) คือ เทคนิคการสอนที่ช่วยให้นักเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ หรืองานที่ยากให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยครูเป็นผู้เริ่มต้นให้ แล้วลดการช่วยเหลือลง เช่น จากการช่วยจับมือทำ ครูช่วยเตือนความจำ เมื่อนักเรียนเรียนรู้ทักษะแล้ว ครูก็ลด การกระตุ้นเตือนลงจนในที่สุดนักเรียนสามารถทำพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้เอง โดยไม่ต้องกระตุ้นเตือนวิธีใดเลย การใช้การกระตุ้นเตือนต้องวางแผนการใช้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ ต่อเนื่อง และชี้แนะ ก่อนที่นักเรียนจะทำผิด ซึ่งแบ่งเป็นหลายรูปแบบ ดังนี้

1. การกระตุ้นเตือนทางกาย เช่น แตะมือให้นักเรียนเพื่อเตือนให้นักเรียนดักอาหารใส่ปากขณะกำลังฝึกการรับประทานอาหาร แตะสอนนักเรียนเพื่อเตือนให้หยิบหลอดยาสีฟันขณะฝึกการแปรงฟัน เป็นต้น
2. การกระตุ้นเตือนทางวาจา เช่น บอกให้นักเรียนหยิบช้อนวางลงในจาน ครูบอกให้ดึงเชือกผูกกรองเท้าให้ดึง เป็นต้น
3. การกระตุ้นเตือนทางการเห็น เช่น การใช้ภาพสื่อความหมาย การให้อ่านคำสั่ง เป็นต้น
4. การกระตุ้นเตือนโดยใช้ท่าทาง เช่น ชี้นิ้วให้นักเรียนหยิบแก้วน้ำแทนการบอกด้วยวาจา เป็นต้น

3.3 การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

3.3.1) วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกโดยใช้ กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) ดังนี้

ด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร

- ให้ผู้ปกครองสามารถปฏิบัติการฝึกทักษะเด็กออทิสติกโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกการรับประทานอาหารตามขั้นตอนการตักอาหารเข้าปาก

ด้านที่ 2 การแต่งกาย

- ให้ผู้ปกครองสามารถปฏิบัติการฝึกทักษะเด็กออทิสติกโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกการแต่งกายตามขั้นตอนการถอดเสื้อคอกลม

ด้านที่ 3 การทำความสะอาดร่างกาย

- ให้ผู้ปกครองสามารถปฏิบัติการฝึกทักษะเด็กออทิสติกโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกการทำความสะอาดร่างกายตามขั้นตอนการฝีกอาบน้ำโดยใช้ขัน

ด้านที่ 4 การจับถ้วย

- ให้ผู้ปกครองสามารถปฏิบัติการฝึกทักษะเด็กออทิสติกโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกการจับถ้วยตามขั้นตอนการจับถ้วยอุจจาระโดยใช้ชักโครก

3.3.2) ขั้นตอนการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

ด้านที่ 1 การฝึกการรับประทานอาหาร วิเคราะห์งานตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 จับช้อน-ช้อม

ขั้นตอนที่ 2 ตักอาหาร

ขั้นตอนที่ 3 นำอาหารเข้าปาก

ขั้นตอนที่ 4 เคี้ยว

ขั้นตอนที่ 5 กลืน

ขั้นตอนที่ 6 รวบช้อน

ด้านที่ 2 การฝึกการแต่งกาย วิเคราะห์งานตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 จับชายเสื้อ

ขั้นตอนที่ 2 สอดแขนซ้ายออกจากเสื้อ

ขั้นตอนที่ 3 สอดแขนขวาออกจากเสื้อ

ขั้นตอนที่ 4 จับคอเสื้อ

ขั้นตอนที่ 5 ถอดเสื้อออกจากคอ

ด้านที่ 3 การฝึกการทำความสะอาดร่างกาย วิเคราะห์งานตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ถูขัน

ขั้นตอนที่ 2 ตักน้ำ

ขั้นตอนที่ 3 เหน้าราดตัว

ขั้นตอนที่ 4 หยิบสนู่

ขั้นตอนที่ 5 ญสนู่

ขั้นตอนที่ 6 ญตัว

ขั้นตอนที่ 7 ตักน้ำ

ขั้นตอนที่ 8 เหน้าราดตัว

ด้านที่ 4 การฝึกการจับถ้าย วิเคราะห์งานตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ยืนหันหลังให้ชักโครก

ขั้นตอนที่ 2 ถอดกางเกง

ขั้นตอนที่ 3 นั่งบนชักโครก

ขั้นตอนที่ 4 ถ่ายอุจาระ

ขั้นตอนที่ 5 จับสายที่ชำระก้น

ขั้นตอนที่ 6 ชำระก้น

ขั้นตอนที่ 7 เก็บสายที่ชำระก้น

ขั้นตอนที่ 8 สวมกางเกง

ขั้นตอนที่ 9 กดชักโครก

4. กิจกรรมการฝึกอบรมผู้ปกครอง

การดำเนิน กิจกรรมในระหว่าง การฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ประกอบด้วย 10 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ประชุมชี้แจง / ประเมินความรู้และความสามารถของ ผู้ปกครอง ก่อนเข้ารับการฝึกอบรม

กิจกรรมที่ 2 อบรมให้ความรู้ เรื่อง กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies)

กิจกรรมที่ 3 อบรมให้ความรู้ เรื่อง การเสริมแรงทางบวกและการกระตุ้นเตือน ที่ใช้ร่วมกับการ ใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือ ตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

กิจกรรมที่ 4 การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกการรับประทานอาหาร

กิจกรรมที่ 5 การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกการแต่งกาย

- กิจกรรมที่ 6 การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกการทำความสะอาดร่างกาย
- กิจกรรมที่ 7 การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกการจับถ่าง
- กิจกรรมที่ 8 จัดทำสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก
- กิจกรรมที่ 9 ผู้ปกครองฝึกปฏิบัติที่บ้าน
- กิจกรรมที่ 10 สรุปผล/ประเมินความรู้และความสามารถของผู้ปกครองหลังเข้ารับการฝึกอบรม

ดำเนินการ ใช้ชุดฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันสำหรับเด็กออทิสติก ใช้เวลาทั้งหมด 5 สัปดาห์ 10 กิจกรรม โดยดำเนินการดังนี้

1. ขึ้นก่อนการทดลอง ใช้ระยะเวลา 1 วัน ดำเนินกิจกรรมที่ 1 โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ประชุมชี้แจงและประเมินความรู้และความสามารถของผู้ปกครองก่อนเข้ารับการฝึกอบรม (Pretest) ในสัปดาห์ที่ 1 วันจันทร์ที่ 1 กันยายน 2557 เวลา 08.30 – 16.30 น.
2. ขึ้นดำเนินการทดลอง ใช้ระยะเวลาเวลา 3 วัน ดำเนินกิจกรรมที่ 2 – 8 โดยอบรมให้ความรู้เรื่อง กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) อบรมให้ความรู้การเสริมแรงทางบวกและการกระตุ้น เตือนที่ใช้ร่วมกับการใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน 4 ด้าน และจัดทำสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ในสัปดาห์ที่ 1 วันอังคาร – วันพฤหัสบดี เวลา 08.30 – 16.30 น. ตั้งแต่วันที่ 2 กันยายน 2557 ถึง วันที่ 4 กันยายน 2557 และในกิจกรรมที่ 9 ใช้ระยะเวลา 3 สัปดาห์ ผู้ปกครองฝึกปฏิบัติที่บ้าน ในสัปดาห์ที่ 2 – 4 ตั้งแต่วันที่ 8 กันยายน 2557 ถึง วันที่ 26 กันยายน 2557
3. ขึ้นหลังการทดลอง ใช้ระยะเวลา 1 วัน ดำเนินกิจกรรมที่ 10 โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย สรุปผลและประเมินความรู้และความสามารถของผู้ปกครองหลังเข้ารับการฝึกอบรม (Posttest) ในสัปดาห์ที่ 5 วันจันทร์ที่ 29 กันยายน 2557 เวลา 08.30 – 16.30 น. ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบความรู้และแบบประเมินความสามารถสำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติกหลังการทดลองที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยประเมินนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน แสดงตามตาราง ดังนี้

ตารางการฝึกอบรมผู้ปกครอง
เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

สัปดาห์	กิจกรรม / วันที่ / เวลา				หมายเหตุ (สถานที่/ผู้เกี่ยวข้อง)
สัปดาห์ที่ 1	กิจกรรมที่ 1 วันที่ 1 กันยายน 2557				สถานที่ : ศูนย์ การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 ผู้เกี่ยวข้อง : ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัย, ผู้ปกครองและเด็ก ออทิสติก
	08.30-09.00 น.		09.00-16.30 น.		
	ประชุมชี้แจง		ประเมินวัดความรู้และ ความสามารถของผู้ปกครองก่อน เข้ารับการฝึกอบรม (Pretest)		
สัปดาห์ที่ 1	กิจกรรมที่ 2 วันที่ 2 กันยายน 2557		กิจกรรมที่ 3 วันที่ 2 กันยายน 2557		สถานที่ : ศูนย์ การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 ผู้เกี่ยวข้อง : ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัย, ผู้ปกครอง
	08.30-12.00 น.		13.00-16.30 น.		
	อบรมให้ความรู้ เรื่อง กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies)		อบรมให้ความรู้ การเสริมแรง ทางบวกและการกระตุ้นเตือนที่ใช้ ร่วมกับการใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่าน การมองฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือ ตนเองใน การปฏิบัติกิจวัตร ประจำวันเด็กออทิสติก		
สัปดาห์ที่ 1	กิจกรรมที่ 4 วันที่ 3 กันยายน 2557	กิจกรรมที่ 5 วันที่ 3 กันยายน 2557	กิจกรรมที่ 6 วันที่ 3 กันยายน 2557	กิจกรรมที่ 7 วันที่ 3 กันยายน 2557	สถานที่ : ศูนย์ การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 ผู้เกี่ยวข้อง : ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัย, ผู้ปกครอง
	08.30-10.00 น.	10.30-12.00 น.	13.00-14.00 น.	14.30-16.30 น.	
	การใช้กลวิธี การเรียนรู้ผ่าน การมองฝึก การรับประทาน อาหาร	การใช้กลวิธี การเรียนรู้ผ่าน การมองฝึกการ แต่งกาย	การใช้กลวิธีการ เรียนรู้ผ่านการ มองฝึกการทำ ความสะอาด ร่างกาย	การใช้กลวิธีการ เรียนรู้ผ่านการ มองฝึกการ จับถ้าย	
	กิจกรรมที่ 8 วันที่ 4 กันยายน 2557				
สัปดาห์ที่ 1	08.30-16.30 น.				สถานที่ : ศูนย์ การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 ผู้เกี่ยวข้อง : ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัย, ผู้ปกครอง
	จัดทำสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อฝึกทักษะการดูแล ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก				

สัปดาห์ที่ 2-4	กิจกรรมที่ 9 วันที่ 8 - 26 กันยายน 2557		สถานที่ : ศูนย์ การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 ผู้เกี่ยวข้อง : ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัย, ผู้ปกครองและเด็ก ออทิสติก
	ผู้ปกครองฝึกปฏิบัติกับเด็กออทิสติกที่บ้าน โดยมีผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยคอยติดตามและให้คำแนะนำที่บ้าน		
สัปดาห์ที่ 5	กิจกรรมที่ 10 วันที่ 29 กันยายน 2557		สถานที่ : ศูนย์ การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 ผู้เกี่ยวข้อง : ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัย, ผู้ปกครองและเด็ก ออทิสติกผู้วิจัย
	08.30-09.00 น.	09.00-16.30 น.	
	สรุปผล	ประเมินความรู้และ ความสามารถของผู้ปกครอง หลังเข้ารับการฝึกอบรม (Posttest)	

5. สื่อประกอบการฝึกอบรมผู้ปกครอง

- 5.1 การนำเสนอความรู้โดยใช้โปรแกรม PowerPoint
- 5.2 เอกสารความรู้
- 5.3 ชุดฝึกอบรมผู้ปกครองเด็กออทิสติก
- 5.4 คู่มือสำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติก

6. แผนการจัดกิจกรรม

แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ประกอบด้วยแผนการจัดกิจกรรม 10 กิจกรรม ดังนี้

แผนการจัดกิจกรรมที่ 1	ประชุมชี้แจง/ประเมินความรู้และความสามารถของผู้ปกครอง ก่อนเข้ารับการฝึกอบรม
แผนการจัดกิจกรรมที่ 2	อบรมให้ความรู้ เรื่อง กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies)
แผนการจัด กิจกรรมที่ 3	อบรมให้ความรู้ เรื่อง การเสริมแรงทางบวกและการกระตุ้นเตือน ที่ใช้ร่วมกับการใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกทักษะการดูแล ช่วยเหลือ ตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก
แผนการจัดกิจกรรมที่ 4	การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกการรับประทานอาหาร
แผนการจัด กิจกรรมที่ 5	การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกการแต่งกาย
แผนการจัด กิจกรรมที่ 6	การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกการทำความสะอาดร่างกาย
แผนการจัดกิจกรรมที่ 7	การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกการจับถ่าย
แผนการจัดกิจกรรมที่ 8	จัดทำสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก
แผนการจัดกิจกรรมที่ 9	ผู้ปกครองฝึกปฏิบัติที่บ้าน
แผนการจัด กิจกรรมที่ 10	สรุปผล/ประเมินความรู้และความสามารถของผู้ปกครองหลังเข้ารับการฝึกอบรม

7. การวัดและการประเมินผล

การวัดการประเมินผลก่อนและหลังการฝึกอบรม ผู้ปกครอง เพื่อฝึก ทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ประกอบด้วย

7.1) แบบทดสอบความรู้สำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติกก่อนและหลังการฝึกอบรม

7.2) แบบประเมินความสามารถสำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติกก่อนและหลังการฝึกอบรม

ภาคผนวก

แผนการจัดกิจกรรม

แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมผู้ปกครอง
เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

แผนการจัดกิจกรรมที่ 1 ประชุมชี้แจง/ประเมินความรู้และความสามารถของผู้ปกครอง
ก่อนเข้ารับการฝึกอบรม

เวลา 08.30 – 09.00 น. สถานที่ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อประชุมชี้แจงผู้ปกครอง
- 1.2 เพื่อประเมินความรู้และความสามารถของผู้ปกครองก่อนเข้ารับการฝึกอบรม

2. เนื้อหาสาระ

- 2.1 ประชุมชี้แจงผู้ปกครองเกี่ยวกับการ ฝึกอบรมผู้ปกครอง เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก
- 2.2 ประเมินความรู้และความสามารถของผู้ปกครอง ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกก่อนเข้ารับการฝึกอบรม

3. วิธีการ

- 3.1 การประชุมชี้แจง
- 3.2 การประเมินความรู้
- 3.3 การประเมินความสามารถ

4. สื่อ/อุปกรณ์

- 4.1 การนำเสนอโดยใช้โปรแกรม PowerPoint
- 4.2 เอกสารประกอบการประชุมชี้แจง
- 4.3 สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกใน 4 ด้าน ดังนี้
 - ด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร
 - ด้านที่ 2 การแต่งกาย
 - ด้านที่ 3 การทำความสะอาดร่างกาย
 - ด้านที่ 4 การขับถ่าย
- 4.4 อุปกรณ์ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

5. ขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรม

5.1 ประเมินความรู้ผู้ปกครองก่อนทำการฝึกอบรม ผู้ฝึกนำแบบทดสอบแจกให้ผู้ปกครองคนละ 1 ฉบับ และอธิบายลักษณะแบบทดสอบและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทดสอบ เพื่อเป็นการวัดความรู้ความเข้าใจก่อนการฝึกอบรม โดยให้เวลาในการทำแบบทดสอบ 30 นาที เมื่อครบกำหนดเวลา ผู้ฝึกก็รวบรวมแบบทดสอบ

5.2 ประเมินความสามารถผู้ปกครอง ก่อนทำการฝึกอบรม ผู้ฝึกอธิบายเกี่ยวกับการประเมินความสามารถของผู้ปกครองก่อนรับการฝึกอบรม โดยให้ผู้ปกครอง ปฏิบัติการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันกับเด็กออทิสติก ใน 4 ด้าน คือ ด้านการรับประทานอาหาร ด้านการแต่งกาย ด้านการทำความสะอาดร่างกาย และด้านการจับถ่าย ผู้ฝึกเตรียมอุปกรณ์ในการฝึก ดังนี้

5.2.1 สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองในการ ฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันกับเด็กออทิสติก ใน 4 ด้าน คือ การรับประทานอาหาร การแต่งกาย การทำความสะอาดร่างกาย และการจับถ่าย

5.2.2 อุปกรณ์ในการ ฝึกทักษะการ ดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันกับเด็กออทิสติก

5.3 ในการประเมินความสามารถของผู้ปกครองในการ ฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันกับเด็กออทิสติก ใช้อุปกรณ์จริงในการประเมินการฝึก ทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันกับเด็กออทิสติก 2 ด้าน คือ การรับประทานอาหารและการแต่งกาย ส่วนการจับถ่ายและการทำความสะอาดร่างกายให้ผู้ปกครองฝึกตามขั้นตอนโดยไม่ต้องใช้อุปกรณ์จริง เนื่องจากจะรบกวนภาวะส่วนตัว (private) ของเด็กออทิสติก

5.4 ผู้ฝึกและผู้ช่วยฝึกประเมิน ความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันกับเด็กออทิสติก

5.5 ผู้ฝึกอธิบายถึงความสำคัญของการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

5.6 ผู้ฝึกบอกวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก คือ เพื่อฝึกอบรมผู้ปกครองให้สามารถฝึกเด็กออทิสติกในการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ โดยเน้นฝึกให้ผู้ปกครองให้ใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร

ด้านที่ 2 การแต่งกาย

ด้านที่ 3 การทำความสะอาดร่างกาย

ด้านที่ 4 การจับถ้ำย

5.7 ผู้ฝึกบอกรับขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม ในการฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ใช้เวลาดำเนินกิจกรรม 5 สัปดาห์ สัปดาห์ 10 กิจกรรม

- กิจกรรมที่ 1 ประชุมชี้แจง/ประเมินความรู้และความสามารถของผู้ปกครอง ก่อนเข้ารับการฝึกอบรม
- กิจกรรมที่ 2 อบรมให้ความรู้ เรื่อง กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies)
- กิจกรรมที่ 3 อบรมให้ความรู้ เรื่อง การเสริมแรงทางบวกและการกระตุ้นเตือน ที่ใช้ร่วมกับการใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก
- กิจกรรมที่ 4 การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกการรับประทานอาหาร
- กิจกรรมที่ 5 การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกการแต่งกาย
- กิจกรรมที่ 6 การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกการทำความสะอาดร่างกาย
- กิจกรรมที่ 7 การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกการจับถ้ำย
- กิจกรรมที่ 8 จัดทำสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก
- กิจกรรมที่ 9 ผู้ปกครองฝึกปฏิบัติที่บ้าน
- กิจกรรมที่ 10 สรุปผล/ประเมินความรู้และความสามารถของผู้ปกครองหลังเข้ารับการฝึกอบรม

โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังต่อไปนี้

สัปดาห์	กิจกรรม / วันที่ / เวลา				หมายเหตุ (สถานที่/ผู้เกี่ยวข้อง)
สัปดาห์ที่ 1	กิจกรรมที่ 1 วันที่ 1 กันยายน 2557				สถานที่ : ศูนย์
	08.30-09.00 น.		09.00-16.30 น.		การศึกษาพิเศษ
	ประชุมชี้แจง		ประเมินวัดความรู้และ ความสามารถของผู้ปกครองก่อน เข้ารับการฝึกอบรม (Pretest)		เขตการศึกษา 1 ผู้เกี่ยวข้อง : ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัย, ผู้ปกครองและเด็ก ออทิสติก
สัปดาห์ที่ 1	กิจกรรมที่ 2 วันที่ 2 กันยายน 2557		กิจกรรมที่ 3 วันที่ 2 กันยายน 2557		สถานที่ : ศูนย์
	08.30-12.00 น.		13.00-16.30 น.		การศึกษาพิเศษ
	อบรมให้ความรู้ เรื่อง กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies)		อบรมให้ความรู้ การเสริมแรง ทางบวกและการกระตุ้นเตือนที่ใช้ ร่วมกับการใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่าน การมองฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือ ตนเองใน การปฏิบัติกิจวัตร ประจำวันเด็กออทิสติก		ผู้เกี่ยวข้อง : ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัย, ผู้ปกครอง
สัปดาห์ที่ 1	กิจกรรมที่ 4 วันที่ 3 กันยายน 2557	กิจกรรมที่ 5 วันที่ 3 กันยายน 2557	กิจกรรมที่ 6 วันที่ 3 กันยายน 2557	กิจกรรมที่ 7 วันที่ 3 กันยายน 2557	สถานที่ : ศูนย์
	08.30-10.00 น.	10.30-12.00 น.	13.00-14.00 น.	14.30-16.30 น.	การศึกษาพิเศษ
	การใช้กลวิธี การเรียนรู้ผ่าน การมองฝึก การรับประทาน อาหาร	การใช้กลวิธี การเรียนรู้ผ่าน การมองฝึกการ แต่งกาย	การใช้กลวิธีการ เรียนรู้ผ่านการ มองฝึกการทำ ความสะอาด ร่างกาย	การใช้กลวิธีการ เรียนรู้ผ่านการ มองฝึกการ จับถ้ำย	ผู้เกี่ยวข้อง : ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัย, ผู้ปกครอง
สัปดาห์ที่ 1	กิจกรรมที่ 8 วันที่ 4 กันยายน 2557				สถานที่ : ศูนย์
	08.30-16.30 น.				การศึกษาพิเศษ
	จัดทำสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อฝึกทักษะการดูแล ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก				ผู้เกี่ยวข้อง : ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัย, ผู้ปกครอง
สัปดาห์ที่ 2-4	กิจกรรมที่ 9 วันที่ 8 - 26 กันยายน 2557				สถานที่ : ศูนย์ การศึกษาพิเศษ

	<p>ผู้ปกครองฝึกปฏิบัติกับเด็กออทิสติกที่บ้าน โดยมีผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยคอยติดตามและให้คำแนะนำที่บ้าน</p>		<p>เขตการศึกษา 1 ผู้เกี่ยวข้อง : ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัย, ผู้ปกครองและเด็ก ออทิสติก</p>
สัปดาห์ที่ 5	<p>กิจกรรมที่ 10 วันที่ 29 กันยายน 2557</p>		<p>สถานที่ : ศูนย์ การศึกษาพิเศษ</p>
	08.30-09.00 น.	09.00-16.30 น.	<p>เขตการศึกษา 1</p>
	สรุปผล	<p>ประเมินความรู้และ ความสามารถของผู้ปกครอง หลังเข้ารับการฝึกอบรม (Posttest)</p>	<p>ผู้เกี่ยวข้อง : ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัย, ผู้ปกครองและเด็ก ออทิสติกผู้วิจัย</p>

5.8 ผู้ฝึกให้ผู้ปกครองซักถามหากมีข้อสงสัย เกี่ยวกับ การฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

6. การวัดและประเมินผล

6.1 การประเมินความรู้ โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ประเมินก่อน ได้รับการฝึกอบรม (Pretest)

6.2 การประเมินความสามารถ โดยใช้แบบประเมินความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ประเมินก่อน การฝึกอบรม (Pretest)

แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมผู้ปกครอง
เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

แผนการจัดกิจกรรมที่ 2 อบรมให้ความรู้ เรื่อง กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies)

เวลา 08.30 - 12.00 น. สถานที่ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง
(Visual Strategies)

2. เนื้อหาสาระ

2.1 กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies)

3. วิธีการ

3.1 การอธิบายสร้างความรู้ความเข้าใจ

4. สื่อ/อุปกรณ์

4.1 การนำเสนอความรู้โดยใช้โปรแกรม PowerPoint

4.2 เอกสารความรู้

5. ขั้นตอนการดำเนินงาน

5.1 ผู้ฝึกอบรมถึงเหตุผลเกี่ยวกับ การใช้ กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ว่าเกี่ยวข้องกับการฝึกเด็กออทิสติกอย่างไร

5.2 ผู้ฝึกอบรมเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) โดยมีเนื้อหา/สาระ ดังนี้

5.2.1 หลักการและแนวคิดของ กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies)

5.2.2 ความหมายของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง

5.2.3 ความหมายของสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

5.2.4 ความสำคัญของสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

5.2.5 บทบาทของสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

5.2.6 การวิเคราะห์งาน (Task Analysis)

5.2.7 ประเภทของการใช้รูปภาพที่สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

5.2.8 การผลิตและใช้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

5.3 ผู้ฝึกอธิบายสรุปเนื้อหาสาระของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) ให้ผู้ปกครองฟังอีกครั้งเพื่อเป็นการทบทวน

6. การวัดและประเมินผล

6.1 การประเมินความรู้ โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำ วันเด็กออกทัศนิก ประเมินก่อน ได้รับการฝึกอบรม (Pretest) ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 1 และประเมิน หลังได้รับการฝึกอบรม (Posttest) ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 10

6.2 การประเมินความสามารถ โดยใช้แบบประเมินความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออกทัศนิก ประเมินก่อน ได้รับการฝึกอบรม (Pretest) ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 1 และประเมิน หลังได้รับการฝึกอบรม (Posttest) ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 10

แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมผู้ปกครอง

เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

แผนการจัดกิจกรรมที่ 3 อบรมให้ความรู้ เรื่อง การเสริมแรงทางบวกและการกระตุ้นเตือน ที่ใช้ร่วมกับการใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

เวลา 13.00-16.30 น. สถานที่ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่อง การเสริมแรงทางบวกและการกระตุ้นเตือน ที่ใช้ร่วมกับการใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

2. เนื้อหาสาระ

2.1 การเสริมแรงทางบวก ที่ใช้ร่วมกับการใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

2.2 การกระตุ้นเตือนที่ใช้ร่วมกับการใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

3. วิธีการ

3.1 การอธิบายสร้างความรู้ความเข้าใจ

4. สื่อ/อุปกรณ์

4.1 การนำเสนอความรู้โดยใช้โปรแกรม PowerPoint

4.2 เอกสารความรู้

5. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

5.1 ผู้ฝึกอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง การเสริมแรงทางบวกและการกระตุ้นเตือน ที่ใช้ร่วมกับการใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

5.2 ผู้ฝึกให้ผู้ปกครองจับคู่กันผลัดกันฝึกปฏิบัติ ในเรื่องของ การเสริม แรงทางบวก (Positive Reinforcement) และการกระตุ้นเตือน (Prompting) โดยมีผู้ฝึกและผู้ช่วยฝึกคอยให้คำแนะนำ

6. การวัดและประเมินผล

6.1 การประเมินความรู้โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำ วันเด็กออกทิสติก ประเมินก่อน ได้รับการฝึกอบรม (Pretest) ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 1 และประเมิน หลังได้รับการฝึกอบรม (Posttest) ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 10

6.2 การประเมินความสามารถ โดยใช้แบบประเมินความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติ กิจวัตรประจำวันเด็กออกทิสติก ประเมินก่อน ได้รับการฝึกอบรม (Pretest) ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 1 และประเมิน หลังได้รับการฝึกอบรม (Posttest) ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 10

แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมผู้ปกครอง

เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

แผนการจัดกิจกรรมที่ 4 การใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านการรับประทานอาหาร เวลา 08.30-10.00 น. สถานที่ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ในการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านการรับประทานอาหาร

1.2 เพื่อให้มีความสามารถในการ ใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านการรับประทานอาหาร

2. เนื้อหาสาระ

2.1 การใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านการรับประทานอาหาร

3. วิธีการ

3.1 การอธิบายสร้างความรู้ความเข้าใจ

3.2 การสาธิตและฝึกปฏิบัติ

4. สื่อ/อุปกรณ์

4.1 คู่มือสำหรับผู้ปกครอง การใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

5. ขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรม

5.1 ผู้ฝึกให้ผู้ปกครองศึกษา “คู่มือสำหรับผู้ปกครอง การใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก” โดยผู้ฝึกรับรองประกอบโดยรวมของคู่มือว่าประกอบด้วยอะไรบ้าง

5.2 ผู้ฝึกรับรองถึงการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ในด้านการรับประทานอาหาร โดยอธิบายขั้นตอนการฝึกเด็กออทิสติกตามคู่มือสำหรับผู้ปกครอง การใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

5.3 ผู้ฝึกสาธิตการใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ในด้านการรับประทานอาหาร โดยสาธิตขั้นตอนการฝึกเด็กออทิสติกตามคู่มือสำหรับผู้ปกครอง การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ดังนี้

5.3.1 ผู้ฝึกนำตารางกิจกรรมติดไว้กับผนังหรืออุปกรณ์ในสถานที่ที่จะใช้ฝึกเด็กออทิสติก

5.3.2 ผู้ฝึกเตรียมรูปภาพสนับสนุน กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองตามขั้นตอนการฝึกการรับประทานอาหาร

5.3.3 ผู้ฝึกนำรูปภาพสนับสนุนกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองตามขั้นตอนการฝึกการรับประทานอาหาร ติดในตารางกิจกรรมตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 จับช้อน-ซ้อม

ขั้นตอนที่ 2 ตักอาหาร

ขั้นตอนที่ 3 นำอาหารเข้าปาก

ขั้นตอนที่ 4 เคี้ยว

ขั้นตอนที่ 5 กลืน

ขั้นตอนที่ 6 รวบช้อน

5.3.4 ผู้ฝึกบอกเด็กออทิสติกว่าจะฝึกการรับประทานอาหาร ตามรูปภาพขั้นตอนที่ติดไว้ในตารางกิจกรรม โดยลำดับขั้นตอนอีกครั้ง

5.3.5 ผู้ฝึกเริ่มฝึกตามขั้นตอนที่ 1 โดยชี้รูปภาพขั้นตอนใน ตารางกิจกรรม พร้อมกับบอกเด็กออทิสติกตามข้อความที่กำกับรูปภาพ “ขั้นตอนที่ 1 จับช้อน – ซ้อม” โดยผู้ฝึกใช้การกระตุ้นเตือน เพื่อกระตุ้นให้เด็กออทิสติกปฏิบัติตามขั้นตอน และให้การเสริมแรงเมื่อเด็กออทิสติกสามารถปฏิบัติตาม ให้นำรูปที่หยิบขึ้นมาเก็บลงใน กล่องกิจกรรมด้านล่างสุดของตารางกิจกรรมที่มีข้อความว่า “เสร็จแล้ว”

5.3.6 ผู้ฝึกเริ่มฝึกตามขั้นตอนที่ 2 โดยชี้รูปภาพขั้นตอนใน ตารางกิจกรรม พร้อมกับบอกเด็กออทิสติกตามข้อความที่กำกับรูปภาพ “ขั้นตอนที่ 2 ตักอาหาร” โดยผู้ฝึกใช้การกระตุ้นเตือน เพื่อกระตุ้นให้เด็กออทิสติกปฏิบัติตามขั้นตอน และให้การเสริมแรงเมื่อเด็กออทิสติกสามารถปฏิบัติตาม ให้นำรูปที่หยิบขึ้นมาเก็บลงใน กล่อง กิจกรรมด้านล่างสุดของตารางกิจกรรมที่มีข้อความว่า “เสร็จแล้ว”

5.3.7 ผู้ฝึกเริ่มฝึกตามขั้นตอนที่ 3 โดยใช้รูปภาพขั้นตอนใน ตารางกิจกรรม พร้อมกับบอกเด็กออทิสติกตามข้อความที่กำกับรูปภาพ “ขั้นตอนที่ 3 นำอาหารเข้าปาก” โดยผู้ฝึกใช้การกระตุ้นเตือนเพื่อกระตุ้นให้เด็กออทิสติกปฏิบัติตามขั้นตอน และให้การเสริมแรงเมื่อเด็กออทิสติกสามารถปฏิบัติตาม ให้นำรูปที่หยิบขึ้นมาเก็บลงใน กล่องกิจกรรมด้านล่างสุดของตารางกิจกรรมที่มีข้อความว่า “เสร็จแล้ว”

5.3.8 ผู้ฝึกเริ่มฝึกตามขั้นตอนที่ 4 โดยใช้รูปภาพขั้นตอนใน ตารางกิจกรรม พร้อมกับบอกเด็กออทิสติกตามข้อความที่กำกับรูปภาพ “ขั้นตอนที่ 4 เคี้ยว” โดยผู้ฝึกใช้การกระตุ้นเตือนเพื่อกระตุ้นให้เด็กออทิสติกปฏิบัติตามขั้นตอน และให้การเสริมแรงเมื่อเด็กออทิสติกสามารถปฏิบัติตาม ให้นำรูปที่หยิบขึ้นมาเก็บลงใน กล่องกิจกรรมด้านล่างสุดของตารางกิจกรรมที่มีข้อความว่า “เสร็จแล้ว”

5.3.9 ผู้ฝึกเริ่มฝึกตามขั้นตอนที่ 5 โดยใช้รูปภาพขั้นตอนใน ตารางกิจกรรม พร้อมกับบอกเด็กออทิสติกตามข้อความที่กำกับรูปภาพ “ขั้นตอนที่ 5 กลืน” โดยผู้ฝึกใช้การกระตุ้นเตือนเพื่อกระตุ้นให้เด็กออทิสติกปฏิบัติตามขั้นตอน และให้การเสริมแรงเมื่อเด็กออทิสติกสามารถปฏิบัติตาม ให้นำรูปที่หยิบขึ้นมาเก็บลงใน กล่องกิจกรรมด้านล่างสุดของตารางกิจกรรมที่มีข้อความว่า “เสร็จแล้ว”

5.3.10 ผู้ฝึกเริ่มฝึกตามขั้นตอนที่ 6 โดยใช้รูปภาพขั้นตอนใน ตารางกิจกรรม พร้อมกับบอกเด็กออทิสติกตามข้อความที่กำกับรูปภาพ “ขั้นตอนที่ 6 รวบซ้อน” โดยผู้ฝึกใช้การกระตุ้นเตือนเพื่อกระตุ้นให้เด็กออทิสติกปฏิบัติตามขั้นตอน และให้การเสริมแรงเมื่อเด็กออทิสติกสามารถปฏิบัติตาม ให้นำรูปที่หยิบขึ้นมาเก็บลงใน กล่องกิจกรรมด้านล่างสุดของตารางกิจกรรมที่มีข้อความว่า “เสร็จแล้ว”

5.3.11 ผู้ฝึกให้ผู้ปกครองจับคู่กันผลัดกันฝึกปฏิบัติ โดยมีผู้ฝึกและผู้ช่วยฝึกคอยให้คำแนะนำ

6. การวัดและประเมินผล

6.1 การประเมิน ความรู้ โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ของผู้ปกครองในการฝึกทักษะ การดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำ วันเด็กออทิสติก ประเมินก่อน ได้รับการ ฝึกอบรม (Pretest) ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 1 และประเมิน หลังได้รับการฝึกอบรม (Posttest) ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 10

6.2 การประเมินความสามารถ โดยใช้แบบประเมินความสามารถของผู้ปกครองในการ ฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ประเมินก่อน

ได้รับการฝึกอบรม (Pretest) ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 1 และประเมิน หลังได้รับการฝึกอบรม (Posttest) ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 10

แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมผู้ปกครอง

เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

แผนการจัดกิจกรรมที่ 5 การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อฝึก ทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านการแต่งกาย
เวลา 10.30 -12.00 น. สถานที่ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ในการใช้กล วิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านการแต่งกาย

1.2 เพื่อให้มีความสามารถในการใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านการแต่งกาย

2. เนื้อหาสาระ

2.1 การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านการแต่งกาย

3. วิธีการ

3.1 การอธิบายสร้างความรู้ความเข้าใจ

3.2 การสาธิตและฝึกปฏิบัติ

4. สื่อ/อุปกรณ์

4.1 คู่มือสำหรับผู้ปกครอง การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

5. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

5.1 ผู้ฝึกให้ผู้ปกครองทบทวน “คู่มือสำหรับผู้ปกครอง การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก”

5.2 ผู้ฝึกอธิบายถึง การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านการแต่งกาย โดยอธิบายขั้นตอนการฝึกเด็กออทิสติกตามคู่มือ สำหรับผู้ปกครอง การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

5.3 ผู้ฝึกสอนใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านการแต่งกาย โดยสาธิตขั้นตอนการฝึกเด็กออทิสติกตามคู่มือสำหรับผู้ปกครอง การใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ดังนี้

5.3.1 ผู้ฝึกนำตารางกิจกรรมติดไว้กับผนังหรืออุปกรณ์ในสถานที่ที่จะใช้ฝึกเด็กออทิสติก

5.3.2 ผู้ฝึกเตรียมรูปภาพสนับสนุนกลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมองตามขั้นตอนการฝึกการแต่งกาย

5.3.3 ผู้ฝึกนำรูปภาพสนับสนุนกลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมองตามขั้นตอนการฝึกการแต่งกาย ติดในตารางกิจกรรมตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 จับชายเสื้อ

ขั้นตอนที่ 2 สอดแขนซ้ายออกจากเสื้อ

ขั้นตอนที่ 3 สอดแขนขวาออกจากเสื้อ

ขั้นตอนที่ 4 จับคอเสื้อ

ขั้นตอนที่ 5 ถอดเสื้อออกจากคอ

5.3.4 ผู้ฝึกบอกเด็กออทิสติกว่าจะฝึกการแต่งกาย ตามรูปภาพขั้นตอนที่ติดไว้ในตารางกิจกรรม โดยลำดับขั้นตอนอีกครั้ง

5.3.5 ผู้ฝึกเริ่มฝึกตามขั้นตอนที่ 1 โดยใช้รูปภาพขั้นตอนในตารางกิจกรรม พร้อมกับบอกเด็กออทิสติกตามข้อความที่กำกับรูปภาพ “ขั้นตอนที่ 1 จับชายเสื้อ” โดยผู้ฝึกใช้การกระตุ้นเตือนเพื่อกระตุ้นให้เด็กออทิสติกปฏิบัติตามขั้นตอน และให้การเสริมแรงเมื่อเด็กออทิสติกสามารถปฏิบัติตาม ให้นำรูปที่หยิบขึ้นมาเก็บลงในกล่องกิจกรรมด้านล่างสุดของตารางกิจกรรมที่มีข้อความว่า “เสร็จแล้ว”

5.3.6 ผู้ฝึกเริ่มฝึกตามขั้นตอนที่ 2 โดยใช้รูปภาพขั้นตอนในตารางกิจกรรม พร้อมกับบอกเด็กออทิสติกตามข้อความที่กำกับรูปภาพ “ขั้นตอนที่ 2 สอดแขนซ้ายออกจากเสื้อ” โดยผู้ฝึกใช้การกระตุ้นเตือน เพื่อกระตุ้นให้เด็กออทิสติกปฏิบัติตามขั้นตอน และให้การเสริมแรงเมื่อเด็กออทิสติกสามารถปฏิบัติตาม ให้นำรูปที่หยิบขึ้นมาเก็บลงในกล่องกิจกรรมด้านล่างสุดของตารางกิจกรรมที่มีข้อความว่า “เสร็จแล้ว”

5.3.7 ผู้ฝึกเริ่มฝึกตามขั้นตอนที่ 3 โดยใช้รูปภาพขั้นตอนในตารางกิจกรรม พร้อมกับบอกเด็กออทิสติกตามข้อความที่กำกับรูปภาพ “ขั้นตอนที่ 3 สอดแขนขวาออกจากเสื้อ”

โดยผู้ฝึกใช้การกระตุ้นเตือน เพื่อกระตุ้นให้เด็กออทิสติกปฏิบัติตามขั้นตอน และให้การเสริมแรงเมื่อเด็กออทิสติกสามารถปฏิบัติตาม ให้นำรูปที่หยิบขึ้นมากีบลงในกล่องกิจกรรมด้านล่างสุดของตารางกิจกรรมที่มีข้อความว่า “เสร็จแล้ว”

5.3.8 ผู้ฝึกเริ่มฝึกตามขั้นตอนที่ 4 โดยซึ่งรูปภาพขั้นตอนในตารางกิจกรรม พร้อมกับบอกเด็กออทิสติกตามข้อ ความที่กำกับรูปภาพ “ขั้นตอนที่ 4 จับคอเสื้อ” โดยผู้ฝึกใช้การกระตุ้นเตือน เพื่อกระตุ้นให้เด็กออทิสติกปฏิบัติตามขั้นตอน และให้การเสริมแรงเมื่อเด็กออทิสติกสามารถปฏิบัติตาม ให้นำรูปที่หยิบขึ้นมากีบลงในกล่องกิจกรรมด้านล่างสุดของตารางกิจกรรมที่มีข้อความว่า “เสร็จแล้ว”

5.3.9 ผู้ฝึกเริ่มฝึกตามขั้นตอนที่ 5 โดยซึ่งรูปภาพขั้นตอนในตารางกิจกรรม พร้อมกับบอกเด็กออทิสติกตามข้อความที่กำกับรูปภาพ “ขั้นตอนที่ 5 ถอดเสื้อออกจากคอ” โดยผู้ฝึกใช้การกระตุ้นเตือน เพื่อกระตุ้นให้เด็กออทิสติกปฏิบัติตามขั้นตอน และให้การเสริมแรงเมื่อเด็กออทิสติกสามารถปฏิบัติตาม ให้นำรูปที่หยิบขึ้นมากีบลงในกล่องกิจกรรมด้านล่างสุดของตารางกิจกรรมที่มีข้อความว่า “เสร็จแล้ว”

5.3.10 ผู้ฝึกให้ผู้ปกครองจับคู่กันผลัดกันฝึกปฏิบัติ โดยมีผู้ฝึกและผู้ช่วยฝึกคอยให้คำแนะนำ

6. การวัดและประเมินผล

6.1 การประเมินความรู้ โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ประเมินก่อน ได้รับการฝึกอบรม (Pretest) ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 1 และประเมิน หลังได้รับการฝึกอบรม (Posttest) ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 10

6.2 การประเมินความสามารถ โดยใช้แบบประเมินความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ประเมินก่อน ได้รับการฝึกอบรม (Pretest) ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 1 และประเมิน หลังได้รับการฝึกอบรม (Posttest) ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 10

แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมผู้ปกครอง
เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

แผนการจัดกิจกรรมที่ 6 การใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านการทำความสะอาดร่างกาย

เวลา 13.00 -14.00 น. สถานที่ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ในการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านการทำความสะอาดร่างกาย

1.2 เพื่อให้มีความสามารถในการ ใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านการทำความสะอาดร่างกาย

2. เนื้อหาสาระ

2.1 การใช้กลยุทธ์ การเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านการทำความสะอาดร่างกาย

3. วิธีการ

3.1 การอธิบายสร้างความรู้ความเข้าใจ

3.2 การสาธิตและฝึกปฏิบัติ

4. สื่อ/อุปกรณ์

4.1 คู่มือสำหรับผู้ปกครอง การใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

5. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

5.1 ผู้ฝึกให้ผู้ปกครองทบทวน “คู่มือสำหรับผู้ปกครอง การใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก”

5.2 ผู้ฝึกอธิบายถึง การใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านการทำความสะอาดร่างกาย โดยอธิบายขั้นตอนการฝึกเด็กออทิสติกตามคู่มือ สำหรับผู้ปกครอง การใช้กลยุทธ์การ

เรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

5.3 ผู้ฝึกสอนใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็ก ออทิสติก ด้านการทำความสะอาดร่างกาย โดยสาธิตขั้นตอนการฝึกเด็กออทิสติกตามคู่มือสำหรับผู้ปกครอง การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ดังนี้

5.3.1 ผู้ฝึกนำตารางกิจกรรมติดไว้กับผนังหรืออุปกรณ์ในสถานที่ที่จะใช้ฝึกเด็กออทิสติก

5.3.2 ผู้ฝึกเตรียมรูปภาพสนับสนุน กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองตามขั้นตอนการฝึกการทำความสะอาดร่างกาย

5.3.3 ผู้ฝึกนำรูปภาพสนับสนุนกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองตามขั้นตอนการฝึกการทำความสะอาดร่างกาย ติดในตารางกิจกรรมตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ถูขัน

ขั้นตอนที่ 2 ตักน้ำ

ขั้นตอนที่ 3 เทน้ำรดตัว

ขั้นตอนที่ 4 หยิบสบู่

ขั้นตอนที่ 5 ถูสบู่

ขั้นตอนที่ 6 ถูตัว

ขั้นตอนที่ 7 ตักน้ำ

ขั้นตอนที่ 8 เทน้ำรดตัว

5.3.4 ผู้ฝึกบอกเด็กออทิสติกว่าจะฝึกการแต่งกาย ตามรูปภาพขั้นตอนที่ติดไว้ในตารางกิจกรรม โดยลำดับขั้นตอนอีกครั้ง

5.3.5 ผู้ฝึกเริ่มฝึกตาม ขั้นตอนที่ 1 โดยชี้รูปภาพขั้นตอนใน ตารางกิจกรรม พร้อมกับบอกเด็กออทิสติกตามข้อความที่กำกับรูปภาพ “ขั้นตอนที่ 1 ถูขัน” โดยผู้ฝึกใช้การกระตุ้นเตือนเพื่อกระตุ้นให้เด็กออทิสติกปฏิบัติตามขั้นตอน และให้การเสริมแรงเมื่อเด็กออทิสติกสามารถปฏิบัติตาม ให้นำรูปที่หยิบขึ้นมาเก็บลงใน กล่องกิจกรรมด้านล่างสุดของตารางกิจกรรมที่มีข้อความว่า “เสร็จแล้ว”

5.3.6 ผู้ฝึกเริ่มฝึกตามขั้นตอนที่ 2 โดยชี้รูปภาพขั้นตอนใน ตารางกิจกรรม พร้อมกับบอกเด็กออทิสติกตามข้อความที่กำกับรูปภาพ “ขั้นตอนที่ 2 ตักน้ำ” โดยผู้ฝึกใช้การ

การกระตุ้นเตือน เพื่อกระตุ้นให้เด็กออทิสติกปฏิบัติตามขั้นตอน และให้การเสริมแรงเมื่อเด็กออทิสติกสามารถปฏิบัติตาม ให้นำรูปที่หยิบขึ้นมาเก็บลงใน กล่องกิจกรรมด้านล่างสุดของตารางกิจกรรมที่มีข้อความว่า “เสร็จแล้ว”

5.3.13 ผู้ฝึกให้ผู้ปกครองจับคู่กันผลัดกันฝึกปฏิบัติ โดยมีผู้ฝึกและผู้ช่วยฝึกคอยให้คำแนะนำ

6. การวัดและประเมินผล

6.1 การประเมินความรู้โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ประเมินก่อน ได้รับการฝึกอบรม (Pretest) ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 1 และประเมิน หลังได้รับการฝึกอบรม (Posttest) ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 10

6.2 การประเมินความสามารถ โดยใช้แบบประเมินความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ประเมินก่อนได้รับการฝึกอบรม (Pretest) ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 1 และประเมิน หลังได้รับการฝึกอบรม (Posttest) ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 10

แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมผู้ปกครอง

เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

แผนการจัดกิจกรรมที่ 7 การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านการขับถ่าย
เวลา 14.30-16.30 น. สถานที่ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ในการใช้กล วิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านการขับถ่าย

1.2 เพื่อให้มีความสามารถในการ ใช้กล วิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านการขับถ่าย

2. เนื้อหาสาระ

2.1 การใช้กลวิธี การเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านการขับถ่าย

3. วิธีการ

3.1 การอธิบาย/สร้างความรู้ความเข้าใจ

3.2 การสาธิตและฝึกปฏิบัติ

4. สื่อ/อุปกรณ์

4.1 คู่มือสำหรับผู้ปกครอง การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

5. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

5.1 ผู้ฝึกให้ผู้ปกครองทบทวน “คู่มือสำหรับผู้ปกครอง การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก”

5.2 ผู้ฝึกอธิบายถึง การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้านการขับถ่าย โดยอธิบายขั้นตอนการฝึกเด็กออทิสติกตามคู่มือ สำหรับผู้ปกครอง การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

5.3 ผู้ฝึกสาธิตการใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ด้าน การจับถ่าย โดยสาธิตขั้นตอนการฝึกเด็กออทิสติกตามคู่มือสำหรับผู้ปกครอง การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ดังนี้

5.3.1 ผู้ฝึกนำตารางกิจกรรมติดไว้กับผนังหรืออุปกรณ์ในสถานที่ที่จะใช้ฝึกเด็กออทิสติก

5.3.2 ผู้ฝึกเตรียมรูปภาพสนับสนุน กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองตามขั้นตอนการฝึกการจับถ่าย

5.3.3 ผู้ฝึกนำรูปภาพสนับสนุนกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองตามขั้นตอนการฝึกการจับถ่าย ติดในตารางกิจกรรมตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ยืนหันหลังให้ชักโครก

ขั้นตอนที่ 2 ถอดกางเกง

ขั้นตอนที่ 3 นั่งบนชักโครก

ขั้นตอนที่ 4 ถ่ายอุจจาระ

ขั้นตอนที่ 5 จับสายที่ชำระก้น

ขั้นตอนที่ 6 ชำระก้น

ขั้นตอนที่ 7 เก็บสายที่ชำระก้น

ขั้นตอนที่ 8 สวมกางเกง

ขั้นตอนที่ 9 กดชักโครก

5.3.4 ผู้ฝึกบอกเด็กออทิสติกว่าจะฝึกการจับถ่าย ตามรูปภาพขั้นตอนที่ติดไว้ในตารางกิจกรรม โดยลำดับขั้นตอนอีกครั้ง

5.3.5 ผู้ฝึกเริ่มฝึกตาม ขั้นตอนที่ 1 โดยชี้รูปภาพขั้นตอนใน ตารางกิจกรรม พร้อมกับบอกเด็กออทิสติกตามข้อความที่กำกับรูปภาพ “ขั้นตอนที่ 1 ยืนหันหลังให้ชักโครก ” โดยผู้ฝึกใช้การกระตุ้นเตือนเพื่อกระตุ้นให้เด็กออทิสติกปฏิบัติตามขั้นตอน และให้การเสริมแรงเมื่อเด็กออทิสติกสามารถปฏิบัติตาม ให้นำรูปที่หยิบขึ้นมาเก็บลงใน กล่องกิจกรรมด้านล่างสุดของ ตารางกิจกรรมที่มีข้อความว่า “เสร็จแล้ว”

5.3.6 ผู้ฝึกเริ่มฝึกตามขั้นตอนที่ 2 โดยชี้รูปภาพขั้นตอนใน ตารางกิจกรรม พร้อมกับบอกเด็กออทิสติกตามข้อความที่กำกับรูปภาพ “ขั้นตอนที่ 2 ถอดกางเกง” โดยผู้ฝึกใช้การกระตุ้นเตือนเพื่อกระตุ้นให้เด็กออทิสติกปฏิบัติตามขั้นตอน และให้การเสริมแรงเมื่อเด็กออทิสติก

ออกทัศนคติสามารถปฏิบัติตาม ให้นำรูปที่หยิบขึ้นมาเก็บลงใน กล่องกิจกรรมด้านล่างสุดของตาราง กิจกรรมที่มีข้อความว่า “เสร็จแล้ว”

5.3.13 ผู้ฝึกเริ่มฝึกตามขั้นตอนที่ 6 โดยซึ่งรูปภาพขั้นตอนใน ตารางกิจกรรม พร้อมกับบอกเด็กออกทัศนคติตามข้อความที่กำกับรูปภาพ “ขั้นตอนที่ 9 กดชัก โครก” โดยผู้ฝึกใช้ การกระตุ้นเตือนเพื่อกระตุ้นให้เด็กออกทัศนคติปฏิบัติตามขั้นตอน และให้การเสริมแรงเมื่อเด็กออกทัศนคติสามารถปฏิบัติตาม ให้นำรูปที่หยิบขึ้นมาเก็บลงใน กล่อง กิจกรรมด้านล่างสุดของตาราง กิจกรรมที่มีข้อความว่า “เสร็จแล้ว”

5.3.14 ผู้ฝึกให้ผู้ปกครองจับคู่กันผลัดกันฝึกปฏิบัติ โดยมีผู้ฝึกและผู้ช่วยฝึกคอย ให้คำแนะนำ

6. การวัดและประเมินผล

6.1 การประเมินความรู้ โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ของผู้ปกครองในการฝึกทักษะ การดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน วันเด็กออกทัศนคติ ประเมินก่อน ได้รับการ ฝึกอบรม (Pretest) ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 1 และประเมิน หลังได้รับการฝึกอบรม (Posttest) ตาม แผนการจัดกิจกรรมที่ 10

6.2 การประเมินความสามารถ โดยใช้แบบประเมินความสามารถของผู้ปกครองใน การฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออกทัศนคติ ประเมินก่อน ได้รับการ ฝึกอบรม (Pretest) ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 1 และประเมิน หลังได้รับการฝึกอบรม (Posttest) ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 10

แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมผู้ปกครอง

เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

แผนการจัดกิจกรรมที่ 8 จัดทำสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อฝึกทักษะการดูแล

ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

เวลา 08.30-16.30 น. สถานที่ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม

1. วัตถุประสงค์

1.1 จัดทำสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ ผ่านการมองเพื่อฝึกทักษะการดูแล ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

2. เนื้อหาสาระ

2.1 จัดทำสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อฝึกทักษะการดูแล ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

3. วิธีการ

3.1 ปฏิบัติ

4. สื่อ/อุปกรณ์

4.1 อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดทำสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

4.1.1 ตารางกิจกรรม

4.1.2 รูปภาพขั้นตอนการฝึกการทำความสะอาดร่างกาย

เช่น พรม, เทปกาว 2 หน้า, หนามเตย, กรรไกร, มีดคัตเตอร์, เครื่องเคลือบรูปภาพ, เครื่องปริ้นรูปภาพ เป็นต้น

5. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

5.1 ผู้ฝึกทบทวนขั้นตอนการ ฝึกและสื่อ /อุปกรณ์ ที่ใช้ในการฝึก ทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ตาม “คู่มือสำหรับผู้ปกครอง การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก”

5.2 ผู้ฝึกอธิบายขั้นตอนในการจัดทำสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ดังนี้

5.2.1 จัดทำรูปภาพขั้นตอนการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ใน 4 ด้าน คือ การรับประทานอาหาร, การแต่งกาย, การทำความสะอาดร่างกาย และการขับถ่าย

- 5.2.2 ปรีนและตัดรูปภาพ
- 5.2.3 นำไปเคลือบ
- 5.2.4 ตัดหนามเตยตัวผู้เพื่อจะได้ติดพรมได้
- 5.2.5 นำใส่ซองพลาสติกแยกโดยแยกเป็นด้านๆ เช่น 1 ซอง / 1 ด้านการ
รับประทานอาหาร เป็นต้น
- 5.2.6 จัดทำตารางกิจกรรม โดยนำพรมมาตัดเป็นสี่เหลี่ยม ผืนผ้าแนวตั้งให้มีความยาวเพียงพอกับรูปภาพขั้นตอนการฝึกทักษะ การดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก
- 5.2.7 นำเทปกาวติดขอบของพรมที่ตัดแล้ว
- 5.2.8 ทำกล่องเพื่อติดไว้ด้านล่างสุดของตารางกิจกรรม และติดรูปภาพ
“ปรบมือ” พร้อมข้อความกำกับ “เสร็จแล้ว”
- 5.2.9 นำเชือกมาทำเป็นที่สำหรับแขวนด้านบนสุดของตารางกิจกรรม
- 5.3 ผู้ฝึกให้ผู้ปกครองลงมือปฏิบัติโดยมีผู้ฝึกและผู้ช่วยฝึกคอยให้คำแนะนำ
- 5.4 ผู้ฝึกให้ผู้ปกครองนำสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อฝึกทักษะการดูแล
ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ที่จัดทำขึ้นกลับบ้านเพื่อนำไปฝึกกับ
เด็กออทิสติกที่เป็นบุตรหลาน โดยจะมีผู้ฝึกและผู้ช่วยฝึกคอยติดตามและให้คำแนะนำที่บ้าน
ผู้ปกครอง

6. การวัดและประเมินผล

6.1 การประเมินความรู้ โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ของผู้ปกครองในการฝึกทักษะ
การดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เด็ก ออทิสติก ประเมินก่อน ได้รับการ
ฝึกอบรม (Pretest) ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 1 และประเมิน หลังได้รับการฝึกอบรม (Posttest) ตาม
แผนการจัดกิจกรรมที่ 10

6.2 การประเมินความสามารถ โดยใช้แบบประเมินความสามารถของผู้ปกครองใน
การฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ประเมินก่อน
ได้รับการฝึกอบรม (Pretest) ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 1 และประเมิน หลังได้รับการฝึกอบรม
(Posttest) ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 10

แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมผู้ปกครอง
เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

แผนการจัดกิจกรรมที่ 9 ผู้ปกครองฝึกปฏิบัติที่บ้าน

เวลา 3 สัปดาห์ สถานที่ บ้านผู้ปกครอง

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) ฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

2. เนื้อหาสาระ

2.1 ผู้ปกครอง ทดลอง ฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกที่บ้านด้วยตนเอง

3. วิธีการ

3.1 ปฏิบัติ

3.2 ติดตามที่บ้าน/ให้คำแนะนำ

4. สื่อ/อุปกรณ์

4.1 คู่มือสำหรับผู้ปกครอง การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

5. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

5.1 ผู้ปกครองฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกที่บ้านตาม “คู่มือสำหรับผู้ปกครอง การใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก”

5.2 ผู้ฝึกและผู้ช่วยฝึกคอยติดตามให้คำแนะนำที่บ้านผู้ปกครอง

6. การวัดและประเมินผล

6.1 การ ประเมิน ความรู้โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ของผู้ปกครอง ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ประเมินก่อน ได้รับการฝึกอบรม (Pretest) ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 1 และประเมิน หลังได้รับการฝึกอบรม (Posttest) ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 10

6.2 การประเมินความสามารถ โดยใช้แบบ ประเมินความสามารถของผู้ปกครอง ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ประเมินก่อน

ได้รับการฝึกอบรม (Pretest) ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 1 และประเมิน หลังได้รับการฝึกอบรม (Posttest) ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 10

แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมผู้ปกครอง

เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

แผนการจัดกิจกรรมที่ 10 แผนการจัดกิจกรรมที่ 10 สรุปผล/ประเมินความรู้และ ความสามารถ
ของผู้ปกครองหลังเข้ารับการฝึกอบรม

เวลา 08.30 – 16.30 น. สถานที่ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 จังหวัด
นครปฐม

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อสรุปผลการดำเนินกิจกรรม
- 1.2 เพื่อประเมินความรู้และความสามารถของผู้ปกครองหลังเข้ารับการฝึกอบรม

2. เนื้อหาสาระ

2.1 สรุปและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผล การฝึกอบรมผู้ปกครอง เพื่อฝึกทักษะการดูแล
ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

2.2 ประเมินความรู้และความสามารถของผู้ปกครอง ในการฝึกทักษะการดูแล
ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกหลังเข้ารับการฝึกอบรม

3. วิธีการ

- 3.1 สรุปผล/แลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 3.2 การประเมินความรู้
- 3.3 การประเมินความสามารถ

4. สื่อ/อุปกรณ์

4.1 สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองใน
การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกใน 4 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 การฝึกการรับประทานอาหาร

ด้านที่ 2 การฝึกการแต่งกาย

ด้านที่ 3 การฝึกการทำความสะอาดร่างกาย

ด้านที่ 4 การฝึกการขับถ่าย

4.2 อุปกรณ์ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน
เด็กออทิสติก

5. ขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรม

5.1 ผู้ฝึกให้ผู้ปกครองแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับ การฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะ การดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

5.2 ประเมินความรู้ผู้ปกครอง หลัง ทำการฝึกอบรม ผู้ฝึกนำแบบทดสอบแจกให้ ผู้ปกครองคนละ 1 ฉบับ และอธิบายลักษณะ แบบทดสอบ และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทดสอบ เพื่อเป็นการวัดความรู้ความเข้าใจหลังการฝึกอบรม โดยใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 30 นาที เมื่อครบกำหนดเวลา ผู้ฝึกก็รวบรวมแบบทดสอบ

5.3 ผู้ฝึกอธิบาย ทบทวน เกี่ยวกับการประเมินความสามารถของผู้ปกครอง หลังการ ฝึกอบรม โดยให้ผู้ปกครอง ปฏิบัติการ ฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตร ประจำวันกับเด็กออทิสติก ใน 4 ด้าน คือ ด้านการรับประทานอาหาร ด้านการแต่งกาย ด้านการทำ ความสะอาดร่างกาย และด้านการจับถ่าย ผู้ฝึกเตรียมอุปกรณ์ในการฝึก ดังนี้

5.3.1 สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองในการ ฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือ ตนเองในการปฏิบัติ จวัตรประจำวันกับเด็กออทิสติก ใน 4 ด้าน คือ การรับประทานอาหาร ด้าน การแต่งกาย การทำความสะอาดร่างกาย และด้านการจับถ่าย

5.3.2 อุปกรณ์ฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน กับเด็กออทิสติก

5.4 ในการประเมินความสามารถของผู้ปกครองในการ ฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือ ตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันกับเด็กออทิสติก ใช้อุปกรณ์จริงในการประเมินการฝึ กทักษะ การดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันกับเด็กออทิสติก 2 ด้าน คือการรับประทาน อาหารและการแต่งกาย ส่วนการจับถ่ายและการทำความสะอาดร่างกายให้ผู้ปกครองฝึกตาม ขั้นตอนโดยไม่ต้องใช้อุปกรณ์จริง เนื่องจากจะรบกวนภาวะส่วนตัว (private) ของเด็กออทิสติก

5.5 ผู้ฝึกและผู้ช่วยฝึกประเมินความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแล ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันกับเด็กออทิสติก

6. การวัดและประเมินผล

6.1 การประเมินความรู้ โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ของผู้ปกครองในการฝึกทักษะ การดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตร ประจำวันเด็กออทิสติก ประเมิน หลัง ได้รับการ ฝึกอบรม (Posttest)

6.2 การประเมินความสามารถ โดยใช้แบบประเมินความสามารถของผู้ปกครองใน การฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ประเมินหลัง ได้รับการฝึกอบรม (Posttest)

☐	ประเมินก่อน
☐	ประเมินหลัง

แบบทดสอบความรู้สำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติก

ชื่อ.....นามสกุล.....วันที่.....
เวลา.....สถานที่.....

คำอธิบาย ให้อ่านข้อความแต่ละข้อแล้วพิจารณาว่าข้อความนั้นถูกหรือผิด ถ้าถูกให้เขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ถูก ถ้าผิดให้เขียนเครื่องหมาย X หน้าข้อความที่ผิด

- _____ 1. กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) มีหลักการและแนวคิดมาจากการที่เด็กออทิสติกไม่สามารถเข้าใจภาษาพูดทั้งหมดได้ จึงนำรูปภาพหรือสัญลักษณ์เข้ามาแทนภาษาพูด
- _____ 2. กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) ไม่สามารถนำมาใช้ในการฝึกทักษะเด็กออทิสติกได้
- _____ 3. การใช้รูปภาพในการสื่อสารกับเด็กออทิสติกเป็นส่วนหนึ่งในการฝึกทักษะเด็กออทิสติกโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies)
- _____ 4. ในการฝึกทักษะเด็กออทิสติกโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง ไม่จำเป็นต้องมีการแบ่งงานออกเป็นขั้นตอน
- _____ 5. การแบ่งงานออกเป็นขั้นตอนย่อยๆ (Task Organizers) เป็นองค์ประกอบของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies)
- _____ 6. การสื่อสารกับเด็กออทิสติกโดยใช้รูปภาพในกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง จำเป็นต้องใช้การสื่อสารด้วยท่าทางหรือภาษาพูดประกอบด้วย
- _____ 7. เมื่อแบ่งงานออกเป็นขั้นตอนของการฝึกแต่ละทักษะแล้ว ในการปฏิบัติจริงไม่จำเป็นต้องเรียงตามขั้นตอนก็ได้
- _____ 8. การสื่อสารกับเด็กออทิสติกไม่จำเป็นต้องสื่อสารด้วยท่าทางหรือภาษาพูดใช้รูปภาพเพียงอย่างเดียว
- _____ 9. เด็กออทิสติกไม่สามารถเรียนรู้ผ่านการมองได้เพราะเด็กออทิสติกไม่สบตา
- _____ 10. สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง คือสิ่งของที่เป็นของจริง ภาพเคลื่อนไหว ภาพถ่าย ภาพวาด เป็นต้น

- _____ 11. ในตารางกิจกรรม เมื่อเรียงลำดับขั้นตอนการฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน แล้ว เมื่อเด็กทำได้ให้ตั้งรูปภาพลงที่ละขั้นตอนจนเสร็จหมดทุกขั้นตอน
- _____ 12. การฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกสามารถเริ่มจากขั้นตอนใดก่อนก็ได้ขึ้นอยู่กับความถนัดของเด็ก
- _____ 13. ผู้ปกครองเป็นผู้เรียงลำดับรูปภาพขั้นตอนทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันก่อนฝึกเด็กออทิสติก
- _____ 14. การฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรเด็กออทิสติกไม่ควรฝึกในสถานที่จริง ควรใช้รูปภาพในการฝึกเท่านั้น
- _____ 15. ในระหว่างที่ฝึกทักษะเด็กออทิสติก เมื่อเด็กออทิสติกสามารถปฏิบัติตามได้ไม่จำเป็นต้องมีการเสริมแรง
- _____ 16. การเสริมแรงจะทำให้เด็กได้ใจ ไม่ควรนำมาใช้ในการฝึกเด็กออทิสติก
- _____ 17. การกระตุ้นเตือน (Prompting) แบ่งเป็นหลายรูปแบบ เช่น การกระตุ้นเตือนทางกาย วาจา เป็นต้น
- _____ 18. เมื่อมีการกระตุ้นเตือนแล้ว ไม่ควรมีการเสริมแรงเมื่อเด็กทำได้
- _____ 19. เมื่อเด็กออทิสติกไม่สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ ให้กระตุ้นเตือนด้วยกาย ท่าทาง วาจาตามลำดับ
- _____ 20. การกระตุ้นเตือนโดยใช้ท่าทาง เช่น ชี้นิ้วให้เด็กหยิบแก้วน้ำแทนการบอกด้วยวาจา

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบถูก	1	คะแนน
ตอบผิด	0	คะแนน
คะแนนเต็ม	20	คะแนน

แบบประเมินความสามารถสำหรับผู้ปกครองเด็กออกทัศนคติ

☐	ประเมินก่อน
☐	ประเมินหลัง

แบบประเมินความสามารถสำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติก

ชื่อผู้รับการประเมิน.....นามสกุล.....

วันที่..... เวลา..... สถานที่.....

คำอธิบาย ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของเด็กมากที่สุด

ที่	ความสามารถของผู้ปกครอง ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตร ประจำวัน	เกณฑ์การให้คะแนน				
		4	3	2	1	0
การฝึกการรับประทานอาหาร						
1	สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึกการรับประทานอาหารตามขั้นตอนของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง					
2	สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกการรับประทานอาหารตามขั้นตอนของการวิเคราะห์งาน					
3	สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกการรับประทานอาหาร					
4	สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึกการรับประทานอาหาร					
5	สามารถใช้การเสริมแรงในการฝึกการรับประทานอาหาร					
รวมคะแนนการฝึกการรับประทานอาหาร						
การฝึกการแต่งกาย						
6	สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึกการแต่งกายตามขั้นตอนของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง					
7	สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกการแต่งกายตามขั้นตอนของการวิเคราะห์งาน					
8	สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกการแต่งกาย					
9	สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึกการแต่งกาย					
ที่	ความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือ	เกณฑ์การให้คะแนน				

ตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน		4	3	2	1	0
10	สามารถใช้การเสริมแรงในการฝึกการแต่งกาย					
รวมคะแนนการฝึกการแต่งกาย						
การฝึกการทำความสะอาดร่างกาย						
11	สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึกการทำความสะอาดร่างกายตามขั้นตอนของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง					
12	สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกการทำความสะอาดร่างกายตามขั้นตอนของการวิเคราะห์งาน					
13	สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการทำความสะอาดร่างกาย					
14	สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการทำความสะอาดร่างกาย					
15	สามารถใช้การเสริมแรงในการฝึกการทำความสะอาดร่างกาย					
รวมคะแนนการฝึกการทำความสะอาดร่างกาย						
การฝึกการฝึกการจับถ่าย						
16	สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึกการจับถ่าย ตามขั้นตอนของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง					
17	สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกการจับถ่ายตามขั้นตอนของการวิเคราะห์งาน					
18	สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกการจับถ่าย					
19	สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึกการจับถ่าย					
20	สามารถใช้การเสริมแรงในการฝึกการจับถ่าย					
รวมคะแนนการฝึกการฝึกการจับถ่าย						
รวมคะแนน (คะแนนเต็ม 80 คะแนน)						

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมิน

เพื่อฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

การรับประทานอาหาร

1. ความสามารถในการจัดเตรียมอุปกรณ์ตามขั้นตอนของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองในการฝึกการรับประทานอาหาร
 - 4 หมายถึง สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึกการรับประทานอาหารตามขั้นตอนของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง ได้ด้วยตนเอง
 - 3 หมายถึง สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึกการรับประทานอาหาร ตามขั้นตอนของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยวาจา
 - 2 หมายถึง สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึกการรับประทานอาหาร ตามขั้นตอนของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง ได้ โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยท่าทาง
 - 1 หมายถึง สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึกการรับประทานอาหาร ตามขั้นตอนของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยกาย
 - 0 หมายถึง ไม่สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึกการรับประทานอาหารตามขั้นตอนของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองได้
2. สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกการรับประทานอาหาร ตามขั้นตอนของการวิเคราะห์งาน
 - 4 หมายถึง สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกการรับประทานอาหาร ตามขั้นตอนของการวิเคราะห์งาน ได้ด้วยตนเอง
 - 3 หมายถึง สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกการรับประทานอาหาร ตามขั้นตอนของการวิเคราะห์งาน ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยวาจา
 - 2 หมายถึง สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกการรับประทานอาหาร ตามขั้นตอนของการวิเคราะห์งาน ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยท่าทาง
 - 1 หมายถึง สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกการรับประทานอาหาร ตาม

- 0 หมายถึง ขั้นตอนของการวิเคราะห์งาน ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยกาย ไม่สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกการรับประทานอาหาร ตาม ขั้นตอนของการวิเคราะห์งาน ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยกาย
3. สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อ สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตาม ขั้นตอนการฝึกการรับประทานอาหาร
- 4 หมายถึง สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกการรับประทานอาหาร ได้ด้วยตนเอง
- 3 หมายถึง สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกการรับประทานอาหาร ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยวาจา
- 2 หมายถึง สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกการรับประทานอาหาร ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยท่าทาง
- 1 หมายถึง สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกการรับประทานอาหาร ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยกาย
- 0 หมายถึง ไม่สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกการรับประทานอาหารได้
4. สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึกการรับประทานอาหาร
- 4 หมายถึง สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึกการรับประทานอาหาร ได้ด้วยตนเอง
- 3 หมายถึง สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึกการรับประทานอาหาร ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยวาจา
- 2 หมายถึง สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึกการรับประทานอาหาร ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยท่าทาง
- 1 หมายถึง สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึกการรับประทานอาหาร ได้

โดยใช้การกระตุ้นเดือนด้วยกาย

- 0 หมายถึง ไม่สามารถใช้การกระตุ้นเดือนในการฝึกการรับประทานอาหารได้

5. สามารถใช้การเสริมแรงในการฝึกการรับประทานอาหาร

- 4 หมายถึง สามารถใช้การเสริมแรงในการฝึกการรับประทานอาหารได้ด้วยตนเอง
- 3 หมายถึง สามารถใช้การเสริมแรงในการฝึกการรับประทานอาหารได้โดยใช้การกระตุ้นเดือนด้วยวาจา
- 2 หมายถึง สามารถใช้การเสริมแรงในการฝึกการรับประทานอาหารได้โดยใช้การกระตุ้นเดือนด้วยท่าทาง
- 1 หมายถึง สามารถใช้การเสริมแรงในการฝึกการรับประทานอาหารได้โดยใช้การกระตุ้นเดือนด้วยกาย
- 0 หมายถึง ไม่สามารถใช้การเสริมแรงในการฝึกการรับประทานอาหารได้

เพื่อฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

การแต่งกาย

1. ความสามารถในการจัดเตรียมอุปกรณ์ตามขั้นตอนของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองในการฝึกการแต่งกาย

- 4 หมายถึง สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึกการแต่งกาย ตามขั้นตอนของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง ได้ด้วยตนเอง
- 3 หมายถึง สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึกการแต่งกาย ตามขั้นตอนของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยวาจา
- 2 หมายถึง สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึกการแต่งกาย ตามขั้นตอนของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยท่าทาง
- 1 หมายถึง สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึกการแต่งกาย ตามขั้นตอนของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยกาย
- 0 หมายถึง ไม่สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการแต่งกาย ตามขั้นตอนของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองได้

2. สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกการแต่งกาย ตามขั้นตอนของการวิเคราะห์งาน

- 4 หมายถึง สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกการแต่งกาย ตามขั้นตอนของการวิเคราะห์งาน ได้ด้วยตนเอง
- 3 หมายถึง สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกการแต่งกาย ตามขั้นตอนของการวิเคราะห์งาน ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยวาจา
- 2 หมายถึง สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกการแต่งกาย ตามขั้นตอนของการวิเคราะห์งาน ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยท่าทาง
- 1 หมายถึง สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกการแต่งกาย ตามขั้นตอนของการวิเคราะห์งาน ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยกาย
- 0 หมายถึง ไม่สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกการแต่งกาย ตามขั้นตอน

ของการ วิเคราะห์งาน ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยกาย

3. สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการแต่งกาย

- 4 หมายถึง สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกการแต่งกาย ได้ด้วยตนเอง
- 3 หมายถึง สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการแต่งกาย ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน ด้วยวาจา
- 2 หมายถึง สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกการแต่งกาย ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยท่าทาง
- 1 หมายถึง สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกการแต่งกาย ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยกาย
- 0 หมายถึง ไม่สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกการแต่งกาย ได้

4. สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึกการแต่งกาย

- 4 หมายถึง สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึกการแต่งกาย ได้ด้วยตนเอง
- 3 หมายถึง สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึกการแต่งกาย ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยวาจา
- 2 หมายถึง สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึกการแต่งกาย ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยท่าทาง
- 1 หมายถึง สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึกการแต่งกาย ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยกาย
- 0 หมายถึง ไม่สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึกการแต่งกายได้

5. สามารถใช้การเสริมแรงในการฝึกการแต่งกาย

- 4 หมายถึง สามารถใช้การเสริมแรงในการฝึกการแต่งกาย ได้ด้วยตนเอง
- 3 หมายถึง สามารถใช้การเสริมแรงในการฝึกการแต่งกาย ได้โดยใช้ การกระตุ้นเตือนด้วยวาจา
- 2 หมายถึง สามารถใช้การเสริมแรงในการฝึกการแต่งกาย ได้โดยใช้ การกระตุ้นเตือนด้วยท่าทาง
- 1 หมายถึง สามารถใช้การเสริมแรงในการฝึกการแต่งกาย ได้โดยใช้ การกระตุ้นเตือนด้วยกาย
- 0 หมายถึง ไม่สามารถใช้การเสริมแรงในการฝึกการแต่งกายได้

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินความสามารถของผู้ปกครอง

เพื่อฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

การทำความสะอาดร่างกาย

1. ความสามารถในการจัดเตรียมอุปกรณ์ตามขั้นตอนของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองในการฝึกการทำความสะอาดร่างกาย
 - 4 หมายถึง สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึกการทำความสะอาดร่างกายตามขั้นตอนของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง ได้ด้วยตนเอง
 - 3 หมายถึง สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึกการทำความสะอาดร่างกายตามขั้นตอน ของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยวาจา
 - 2 หมายถึง สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึกการทำความสะอาดร่างกายตามขั้นตอน ของกลวิธีการเรียนรู้ ผ่านการมอง ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยท่าทาง
 - 1 หมายถึง สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึกการทำความสะอาดร่างกายตามขั้นตอน ของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยกาย
 - 0 หมายถึง ไม่สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึกการทำความสะอาดร่างกายตามขั้นตอน ของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองได้
2. สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกการทำความสะอาดร่างกาย ตามขั้นตอนของการวิเคราะห์งาน
 - 4 หมายถึง สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกการทำความสะอาดร่างกาย ตามขั้นตอนของการวิเคราะห์งาน ได้ด้วยตนเอง
 - 3 หมายถึง สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกการทำความสะอาดร่างกาย ตามขั้นตอนของการวิเคราะห์งาน ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยวาจา
 - 2 หมายถึง สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกการทำความสะอาดร่างกาย ตามขั้นตอนของการวิเคราะห์งาน ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยท่าทาง
 - 1 หมายถึง สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกการทำความสะอาดร่างกาย ตามขั้นตอนของการวิเคราะห์งาน ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยกาย

- 0 หมายถึง ไม่สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกการทำความสะอาดร่างกายตามขั้นตอนของการวิเคราะห์งาน ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยกาย
3. สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกการทำความสะอาดร่างกาย
- 4 หมายถึง สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกการทำความสะอาดร่างกาย ได้ด้วยตนเอง
- 3 หมายถึง สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกการทำความสะอาดร่างกาย ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยวาจา
- 2 หมายถึง สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกการทำความสะอาดร่างกาย ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยท่าทาง
- 1 หมายถึง สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกการทำความสะอาดร่างกาย ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยกาย
- 0 หมายถึง ไม่สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกการทำความสะอาดร่างกายได้
4. สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึกการทำความสะอาดร่างกาย
- 4 หมายถึง สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึกการทำความสะอาดร่างกาย ได้ด้วยตนเอง
- 3 หมายถึง สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึกการทำความสะอาดร่างกาย ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยวาจา
- 2 หมายถึง สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึกการทำความสะอาดร่างกาย ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยท่าทาง

- 1 หมายถึง สามารถใช้การกระตุ้นเดือนในการฝึกการทำความสะอาดร่างกาย ได้โดยใช้การกระตุ้นเดือนด้วยกาย
- 0 หมายถึง ไม่สามารถใช้การกระตุ้นเดือนในการฝึกการทำความสะอาดร่างกายได้

5. สามารถใช้การเสริมแรงในการฝึกการทำความสะอาดร่างกาย

- 4 หมายถึง สามารถใช้การเสริมแรงในการฝึกการทำความสะอาดร่างกาย ได้ด้วยตนเอง
- 3 หมายถึง สามารถใช้การเสริมแรงในการฝึกการทำความสะอาดร่างกาย ได้โดยใช้การกระตุ้นเดือนด้วยวาจา
- 2 หมายถึง สามารถใช้การเสริมแรงในการฝึกการทำความสะอาดร่างกาย ได้โดยใช้การกระตุ้นเดือนด้วยท่าทาง
- 1 หมายถึง สามารถใช้การเสริมแรงในการฝึกการทำความสะอาดร่างกาย ได้โดยใช้การกระตุ้นเดือนด้วยกาย
- 0 หมายถึง ไม่สามารถใช้การเสริมแรงในการฝึกการทำความสะอาดร่างกายได้

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินความสามารถของผู้ปกครอง
เพื่อฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

การขั้บถ้ำย

1. ความสามารถในการจัดเตรียมอุปกรณ์ตามขั้นตอนของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองในการ ฝึก การขั้บถ้ำย
4 หมายถึง	สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึกการขั้บถ้ำย ตามขั้นตอนของ กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง ได้ด้วยตนเอง
3 หมายถึง	สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึกการขั้บถ้ำย ตามขั้นตอนของ กลวิธี การเรียนรู้ผ่านการมอง ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วย วาจา
2 หมายถึง	สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึกการขั้บถ้ำย ตามขั้นตอนของ กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วย ท่าทาง
1 หมายถึง	สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึกการขั้บถ้ำย ตามขั้นตอนของ กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยกาย
0 หมายถึง	ไม่สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ในการฝึกการขั้บถ้ำย ตามขั้นตอน ของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองได้
2. สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกการขั้บถ้ำย ตามขั้นตอนของการวิเคราะห์งาน
4 หมายถึง	สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกการขั้บถ้ำย ตามขั้นตอนของ การวิเคราะห์งาน ได้ด้วยตนเอง
3 หมายถึง	สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกการขั้บถ้ำย ตามขั้นตอนของ การวิเคราะห์งาน ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยวาจา
2 หมายถึง	สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกการขั้บถ้ำย ตามขั้นตอนของ การวิเคราะห์งาน ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยท่าทาง
1 หมายถึง	สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกการขั้บถ้ำย ตามขั้นตอนของ การวิเคราะห์งาน ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยกาย
0 หมายถึง	ไม่สามารถเรียงลำดับรูปภาพการฝึกการขั้บถ้ำย ตามขั้นตอนของ การวิเคราะห์งาน ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยกาย

3. สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกการจับถ่าย

- 4 หมายถึง สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกการจับถ่าย ได้ด้วยตนเอง
- 3 หมายถึง สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกการจับถ่าย ได้ โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยวาจา
- 2 หมายถึง สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกการจับถ่าย ได้ โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยท่าทาง
- 1 หมายถึง สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกการจับถ่าย ได้ โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยกาย
- 0 หมายถึง ไม่สามารถใช้ภาษาพูด ประกอบสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง เพื่อสื่อสารให้เด็กปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกการจับถ่าย ได้

4. สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึกการจับถ่าย

- 4 หมายถึง สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึกการจับถ่าย ได้ด้วยตนเอง
- 3 หมายถึง สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึกการจับถ่าย ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยวาจา
- 2 หมายถึง สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึกการจับถ่าย ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยท่าทาง
- 1 หมายถึง สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึกการจับถ่าย ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยกาย
- 0 หมายถึง ไม่สามารถใช้การกระตุ้นเตือนในการฝึกการจับถ่ายได้

5. สามารถใช้การเสริมแรงในการฝึกการจับถ่าย

- 4 หมายถึง สามารถใช้การเสริมแรงในการฝึกการจับถ่าย ได้ด้วยตนเอง

- 3 หมายถึง สามารถใช้การเสริมแรงในการฝึกการจับถ่าย ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยวาจา
- 2 หมายถึง สามารถใช้การเสริมแรงในการฝึกการจับถ่าย ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยท่าทาง
- 1 หมายถึง สามารถใช้การเสริมแรงในการฝึกการจับถ่าย ได้โดยใช้การกระตุ้นเตือนด้วยกาย
- 0 หมายถึง ไม่สามารถใช้การเสริมแรงในการฝึกการจับถ่ายได้

 **ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1
จังหวัดนครปฐม**

การฝึกอบรมผู้ปกครอง
เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันแก่ออทิสติก

 **ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1
จังหวัดนครปฐม**

**โครงการช่วยเหลือผู้ปกครองที่ฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเอง
ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันแก่ออทิสติก**

ทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองใน การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน สำหรับเด็ก
ออทิสติกนั้น ถือว่าเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญและมีค่าใช้จ่าย ที่แพงในการที่เด็กอายุ 1-3
ขวบของศูนย์และการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน นอกจากนั้นยังเป็นภาระที่ของศูนย์ดูแลเด็ก
และผู้ปกครองด้วย หรือเป็นภาระในชีวิตประจำวัน อีกเหตุผลอีกประการ
ด้านของออทิสติก เนื่องจากที่พัฒนาการของเด็กออทิสติกมีความล่าช้ากว่าเด็ก
ปกติธรรมดาที่เด็กออทิสติกพัฒนาการด้านกิจวัตรประจำวันส่วนทำให้เด็กมีอารมณ์ หรือ
เจ็บป่วยให้เด็กที่ออทิสติกพัฒนาการอื่นๆ ต่อไป

 ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1
จังหวัดนครปฐม

ประเมินความรู้ผู้ปกครองก่อนรับการฝึกอบรม
ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 30 นาที

 ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1
จังหวัดนครปฐม

การประเมินความสามารถของผู้ปกครองก่อนรับการฝึกอบรม
ประเมินความสามารถของผู้ปกครองในการศึกษาระดับอนุบาลเพื่อ
ตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกก่อนรับการฝึกอบรมใน
4 ด้าน คือ

ด้านที่ ๑ การรับประทานอาหาร

การฝึกอบรมผู้ปกครองในการฝึกทักษะการอ่านเพื่อ
คนมองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันสำหรับเด็ก

กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง
(visual strategies)

กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง (visual strategies)

- เด็กออทิสติกเป็นเด็กที่มีปัญหาในด้านการสื่อ
ความหมาย เป็นเหตุให้เกิดปัญหาการมีปฏิสัมพันธ์กับ
ผู้อื่นในสังคม การเรียนรู้และพฤติกรรม
- เมื่อเด็กอยู่ในสังคม จำเป็นต้องเรียนรู้เกี่ยวกับ
สิ่งแวดล้อม แต่เด็กจะขาดทักษะความรู้ความเข้าใจ
อย่างมาก เด็กไม่สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบ คำสั่ง
...

ความหมายของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies)

หลักการและแนวคิด

- การที่เด็กมองเห็นสิ่งที่ไม่สามารถเข้าใจได้ด้วยคำพูดทั้งหมดได้ สิ่งนี้รูปภาพหรือสัญลักษณ์ซึ่งแทนภาพพูด เพื่อให้เด็กมองเห็นเข้าใจและอ่านหรือสื่อสารได้ รวมไปถึงการช่วยจัดการกับปัญหาการแสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์

ความหมายของกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies)

หลักการและแนวคิด

- เด็กออทิสติกและกลุ่มที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการอ่านหรือเรียนรู้ผ่านการมองได้ดี
- เนื่องจากอ่านหรือเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว ผลิตพฤติกรรมก้าวร้าวและการทำร้ายตัวเอง วิตกกังวลและความวิตกกังวล
- สามารถเชื่อมโยงความรู้สึกความเข้าใจเมื่อมีการเปลี่ยน

ความสำคัญของสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านกิจกรรม

- การเรียนรู้ของมนุษย์เกิดจากการรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสต่างๆ
- บุคคลแต่ละคนเรียนรู้ได้ แตกต่างกัน
- บางคนเรียนรู้ได้ดีจากการได้ยิน การมองเห็น หรือบางคนเรียนรู้ได้ดีจากประสบการณ์ทำ โดยสมองจะบันทึกข้อมูล
- ขณะจัดแสดงหรือการเรียนรู้ใช้สื่อหรือเห็นเด่นชัดกว่าวิธีอื่น ๆ และมีแรงจูงใจต่อวิธีการเรียนรู้ของคนเป็นสื่อเชื่อมโยงการสื่อสาร ประสบการณ์ให้คนและช่วยเข้าใจแนวคิดสิ่งใหม่ และสร้างเป็นองค์ความรู้กับใจวิธีเรียนที่จำเป็น

ความสำคัญของสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านกิจกรรม

- มหาวิทยาลัยมีหน้าที่ผลิตบุคลากรของประเทศ คือ การเรียนรู้จากรูปภาพ แทนเป็นข้อเขียนต่างๆ
- โรงเรียนควรใช้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมเพื่อฝึกนักเรียนผู้ดูแลของสื่อที่ผลิตกับสถานการณ์รูปภาพ
- โดยรูปภาพนั้นแสดงถึงกรที่บุคคลของสื่อสิ่งพิมพ์ที่แตกต่างนั้น นำมาสู่การเข้าถึงที่ของของสื่อที่เข้ามามีส่วนเข้ามามีส่วนกับสื่อที่เขียนไว้ที่ปรองดองกัน
- ผู้ที่ผู้ดูแลของสื่อที่สื่อการเรียนรู้ผ่านกิจกรรม เช่น บุคคลที่ทำงานในสื่อสิ่งพิมพ์ สามารถที่จะนำภาพจากสื่อสิ่งพิมพ์สื่อ

บทบาทของสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านอารมณ์

- บุคลากรที่ศึกษาด้านจิตวิทยาต้องมีความเข้าใจในอารมณ์ และจัดการทำงานให้สามารถจัดการกับอารมณ์ที่ผิดปกติได้
- จิตวิทยาที่ศึกษาสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการบอกเล่าคือต้องเป็นวิธีที่เข้าใจง่าย และสามารถใช้สื่อที่ช่วยในการเรียนรู้ได้

การวิเคราะห์งาน (Task Analysis)

- การวิเคราะห์งานเป็นการจัดการกับงานที่ซับซ้อนเป็นขั้นตอนย่อยๆ หลายขั้นตอน และใช้วิธีสำหรับจัดการกับปัญหาที่ซับซ้อน
- เป็นการนำพฤติกรรมที่คาดหวังมาวิเคราะห์และจัดการเป็นขั้นตอนย่อย เพื่อใช้ในการจัดการกับงานที่ซับซ้อน

ประเภทของกาฬโรคที่รุนแรงที่สุด

1. กาฬโรคที่รุนแรงที่สุด

- ความรุนแรงของกาฬโรคที่รุนแรงที่สุดคือชนิดที่พบในคนที่มีไข้ หนาวสั่น และปวดศีรษะ
- โรคนี้สามารถทำให้เสียชีวิตได้หากไม่ได้รับการรักษาอย่างรวดเร็ว
- บุคคลที่สัมผัสกับกาฬโรคที่รุนแรงที่สุดควรได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคนี้

ประเภทของกาฬโรคที่รุนแรงที่สุด

1. กาฬโรคที่รุนแรงที่สุด

- ในกรณีของกาฬโรคที่รุนแรงที่สุดคือชนิดที่พบในคนที่มีไข้ หนาวสั่น และปวดศีรษะ (Big picture) ของกาฬโรคที่รุนแรงที่สุดคือชนิดที่พบในคนที่มีไข้ หนาวสั่น และปวดศีรษะ
- บุคคลที่สัมผัสกับกาฬโรคที่รุนแรงที่สุดควรได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคนี้
- บุคคลที่สัมผัสกับกาฬโรคที่รุนแรงที่สุดควรได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคนี้

ประเภทของการใช้รูปถ่ายที่สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านอารมณ์

4. การใช้รูปถ่ายสนับสนุนการปฏิบัติธรรมที่ประสบความสำเร็จ

- ใช้รูปถ่ายที่จับภาพช่วงเวลาแห่งความสำเร็จในการแสดงพฤติกรรมที่เสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติธรรมของผู้เรียน
- จัดเป็นภาระงานที่ช่วยเสริมสร้างกำลังใจให้แก่ผู้เรียนที่ประสบกับอุปสรรค
- ของรูปถ่ายที่สนับสนุนการปฏิบัติธรรมตามบทบาทที่ผู้เรียนมีต่อตนเอง
- รูปถ่ายที่สนับสนุนการปฏิบัติธรรมที่ประสบความสำเร็จ เช่น การรายงานผลปฏิบัติธรรมต่ออาจารย์ หรือ การถ่ายภาพจากกิจกรรมที่ผู้เรียนประสบความสำเร็จ

ประเภทของการใช้รูปถ่ายที่สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านอารมณ์

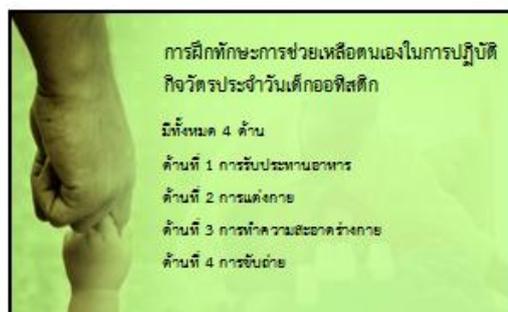
5. การใช้รูปถ่ายสนับสนุนการแก้ปัญหาที่ท้าทาย

- ใช้รูปถ่ายที่จับภาพช่วงเวลาแห่งความสำเร็จในการแก้ปัญหาที่ท้าทาย เช่น การแสดงสมรรถนะการแก้ปัญหาที่ผู้เรียนประสบความสำเร็จ
- การใช้รูปถ่ายที่สนับสนุนการแก้ปัญหาที่ท้าทาย เช่น การถ่ายภาพจากกิจกรรมที่ผู้เรียนประสบความสำเร็จ
- รูปถ่ายที่สนับสนุนการแก้ปัญหาที่ท้าทาย เช่น การถ่ายภาพจากกิจกรรมที่ผู้เรียนประสบความสำเร็จ
- รูปถ่ายที่สนับสนุนการแก้ปัญหาที่ท้าทาย เช่น การถ่ายภาพจากกิจกรรมที่ผู้เรียนประสบความสำเร็จ

การกระตุ้นเตือน (Prompting)

- การกระตุ้นเตือน แบ่งเป็นหลายรูปแบบ ดังนี้
 1. การกระตุ้นเตือนทางกาย เช่น แตะมือนักเรียนเพื่อเตือนให้นักเรียนศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมประจำวัน อาหาร และผลไม้ที่นักเรียนใช้รับประทานอย่างปลอดภัย
 2. การกระตุ้นเตือนทางวาจา เช่น บอกให้นักเรียนหยิบชิ้นวาฟเฟิลในจาน ดูบอลให้เสร็จก่อนจะกินให้เสร็จ เป็นต้น
 3. การกระตุ้นเตือนทางการเห็น เช่น การใช้ภาพสื่อความหมาย การใช้อักษรคำชี้ เป็นต้น
 4. การกระตุ้นเตือนโดยใช้ท่าทาง เช่น ชี้นิ้วให้นักเรียน

**ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1
จังหวัดนครปฐม**

การฝึกอบรมผู้ปกครอง
เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

**ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1
จังหวัดนครปฐม**

อบรมซ้ำสำหรับผู้ปกครองที่ฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเอง
ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

วัตถุประสงค์การอบรมช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกนั้น เนื่องจากระดับพัฒนาการที่ช้าเป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่เด็กขาดการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน นอกจากนี้ยังเป็นภาวะขาดสติ ขาดสมาธิ ขาดแรงจูงใจ หรือเป็นการขาดทักษะแล้ว ยังขาดสติพัฒนาการด้านช่วยเหลือด้วย เนื่องจากพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็กออทิสติกเป็นลักษณะที่ล่าช้ากว่าเด็กคนอื่น ทำให้พัฒนาการด้านช่วยเหลือตนเองมีจำนวนที่จำกัดกว่าปกติ ซึ่งเมื่อช่วยเหลือแล้วให้เด็กทำใหม่ในพัฒนาการวันๆ ทั่วไป

การช่วยเหลือพัฒนาการด้านช่วยเหลือเด็กออทิสติก บุคคลในครอบครัวมีบทบาทที่สำคัญมาก เนื่องจากเป็นคนที่อยู่ใกล้ชิดดูแลช่วยเหลือที่ต่อเนื่องได้ซึ่งเด็กออทิสติกบางคนก็พูด ถ้าสามารถทำให้ทราบช่วยเหลือเด็กคนละคนได้จึงเป็นสิ่งที่ดีกับเด็กบางคนก็เป็นวิธีที่ดีวิธีหนึ่งจะเป็นการช่วยเหลือครอบครัวโดยตรง

**ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1
จังหวัดนครปฐม**

วัตถุประสงค์

อบรมซ้ำสำหรับผู้ปกครองที่ฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

เพื่อฝึกสอนผู้ปกครองให้สามารถฝึกเด็กออทิสติกในการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ โดยเน้นฝึกให้ผู้ปกครองให้ใช้กลวิธีการเรียนรู้ผ่านกิจกรรม (Visual Strategy) เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

- ขั้นที่ 1 การฝึกการจับป้ายตามภาพ
- ขั้นที่ 2 การฝึกการนำสิ่งของ
- ขั้นที่ 3 การฝึกการทำตามคำสั่งอย่างง่าย
- ขั้นที่ 4 การฝึกการจับถ้วย

 ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1
จังหวัดนครปฐม

ประเมินความรู้ผู้ปกครองก่อนรับการฝึกอบรม
ให้เวลาในการทำแบบทดสอบ 30 นาที

 ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1
จังหวัดนครปฐม

การประเมินความสามารถของผู้ปกครองก่อนรับการฝึกอบรม

ประเมินความสามารถของผู้ปกครองในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือ
ตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกก่อนรับการฝึกอบรมใน
4 ด้าน คือ

- ด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร
- ด้านที่ 2 การแต่งกาย
- ด้านที่ 3 การทำความสะอาดร่างกาย
- ด้านที่ 4 การขับถ่าย

การที่ครอบครัวผู้ปกครองเฝ้าดูเด็กที่เล่นของเล่นหรือ
ตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันถือคือ

กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง
(visual strategies)

กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (visual strategies)

- เด็กออทิสติกเป็นเด็กที่มีปัญหาในด้านการสื่อ
ความหมาย เป็นเหตุให้เกิดปัญหาการมีปฏิสัมพันธ์กับ
ผู้อื่นในสังคม การเรียนรู้และพฤติกรรม
- เมื่อเด็กอยู่ในสังคม จำเป็นต้องเรียนรู้เกี่ยวกับ
สิ่งแวดล้อม แต่เด็กจะขาดทักษะความรู้ความเข้าใจ
อย่างมาก เด็กไม่สามารปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ คำสั่ง
ได้

กลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (visual strategies)

- เด็กจะอ่านรอยยิ้มในสิ่งที่เห็นมากกว่าที่ได้ยิน
- หากมีสิ่งใดก็ตามที่อ่านหรือรับรู้ได้คือการมองเห็น ไม่ว่าจะเห็น
วัตถุ รูปถ่าย ก็จะเป็นข้อมูลที่ดีอยู่แล้ว
- เด็กออทิสติกจำนวนมากเรียนรู้ได้ดีที่สุดจากภาพ
- การใช้ภาพจะช่วยให้บุคคลออทิสติกเข้าใจเรื่องราวต่างๆ ได้ดีขึ้น
- การที่ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ใกล้ชิดผู้เรียนเด็กออทิสติกมี
วิธีการเรียนรู้หรือจะโรจะนำไปสู่การทำแผนเด็กออทิสติกได้อย่าง
เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง (visual strategies)

- หลักการของกลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง ได้ออก
นำมาใช้เพื่อพัฒนาพฤติกรรมเด็กออทิสติกให้ดีขึ้น
- โดยแสดงสิ่งที่เกิดขึ้นต่อไปให้เด็กออทิสติกเห็น
ชัดเจน
- ทำให้เด็กออทิสติกทำกิจกรรมได้อย่างอิสระและมั่นใจ
- พัฒนาความสามารถในการเข้าใจของเด็กออทิสติก

กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง (visual strategies)

เหตุผลที่จะใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง

- การกระตุ้นทางอารมณ์จะทำให้เด็กออทิสติกประมวล
ความเข้าใจในการทำกิจกรรม
- เป็นการบอกที่จะคิดว่าเด็กออทิสติกเข้าใจกับคนอื่นทำให้ทำได้
เพราะเด็กออทิสติกอาจจะดูจากที่คนอื่นกระทำตาม หรือ
ดูปฏิกิริยาของครู อาจจะเข้าใจว่าเด็กออทิสติกไม่บอกทำคนที่
บอกจริง ๆ เด็กออทิสติกไม่เข้าใจว่าทำอะไรจะไรในขั้นต่อไป
ของกิจกรรมที่ดำเนินอยู่
- ดังนั้นกลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมองจะเป็นเครื่องมือช่วยให้เด็ก
ออทิสติกดำเนินขั้นตอนของกิจกรรม คำสั่ง คำอธิบายได้
เสร็จสมบูรณ์

กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง (visual strategies)

การรับรู้อะไรสักอย่างผ่านภาพในสื่อออทิสติก

สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

- สิ่งของที่เป็นของจริง ภาพเคลื่อนไหว ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพฉายสั้น แบนนิ่งและวิดีโอออนไลน์
- นำมาจัดทำอย่างที่เป็นระบบเพื่อนำเสนอให้บุคคลกลุ่มการเรียนรู้จากกรณีของพื้นที่
- สื่อเป็น สิ่งที่มีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบในโครงและเด็กที่มีความเสี่ยงต่อการเข้าถึงการศึกษาเชิงวิชาชีพได้เกิดขึ้น

สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

- เป็นเครื่องมือที่สามารถช่วยให้บุคคลกลุ่มนี้สามารถดำเนินกิจกรรมหรือเหตุการณ์ระหว่างวันได้สำเร็จ
- เข้าใจกระบวนการในเวลาแต่ละกิจกรรมอย่างมีรูปแบบและประจักษ์ต่อความรู้สึกที่เรียนรู้ผ่านเชิงจากสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองให้สอดคล้องกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมปัจจุบันขณะนั้น (สหราชอาณาจักร : 2552)

สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

- สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองช่วยพัฒนาความสามารถของสื่อได้ดังนี้
 - 1) สามารถทำตามกฎระเบียบ สามารถทำเรื่องโดยอัตโนมัติ
 - 2) สื่อให้สถานการณ์ที่มีการนำรูปแบบหรือสิ่งอื่นที่สนับสนุนการเรียนรู้และการบอกกล่าวหรือการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม สื่อให้รู้ว่ามีสื่อที่สนับสนุนการเรียนรู้หรือการเรียนรู้หรือการเรียนรู้ และยังสามารถบอกตนเองได้ว่าสิ่งใดที่ตนเองเรียนรู้อย่างไร สื่อให้รู้ถึงสิ่งที่ทำมาที่สนับสนุน เช่น กิจกรรมการอ่านหรือสื่ออื่น ๆ ให้รู้ถึงสิ่งต่าง ๆ
 - 3) สามารถช่วยในการเรียนรู้สื่อที่ตนเองมีประสบการณ์เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการใช้รูปแบบการเรียนรู้ผ่านการมองไปยังกรณีอื่นๆ ที่มีเป้าหมายหรือสิ่งอื่น
 - 4) สามารถช่วยในการเรียนรู้หรือการช่วยเหลือกับสื่อที่ตนเองทำมาหรือสื่อที่ตนเองใช้รูปแบบการเรียนรู้ผ่านการมอง

ความสำคัญของการสนับสนุนการเรียนรู้ที่ตนเอง

- การเรียนรู้ของมนุษย์เกิดจากการปฏิบัติผ่านประสบการณ์กับสิ่งต่างๆ
- บุคคลแต่ละคนเรียนรู้ได้ดีแตกต่างกัน
- บางคนเรียนรู้ได้ดีจากการได้ยิน การมองเห็น หรือบางคนเรียนรู้ได้ดีจากประสบการณ์ที่ได้อ่านหรือทำกิจกรรมเอง
- คนเราจะมีสไตล์การเรียนรู้ที่มีอิทธิพลเหนือกว่าวิธีอื่น ๆ และนี่แหละ โฟน ว่าจะใช้วิธีการเรียนรู้ของคนเองเป็นสื่อหรือสื่อในการสร้างประสบการณ์ที่มีทัศนผลต่อตัวเขาได้เช่นไรก็ตาม และนี่จึงเป็นเรื่องที่ควรเรียนรู้ไว้วิธีไหนอย่างไรดี
- การทำเองก็สอน ที่บุคคลหรือผู้ใดก็ควรต้องเรียนรู้โดยผู้ดูแลเองที่คิดมีวิธีการเรียนรู้ของเขา ไรฉะนั้นไปสู่การที่พัฒนาบุคคลเองที่คิดได้โดยผ่านประสบการณ์และการสังเกตด้วยตัวเอง

ความสำคัญของการสนับสนุนการเรียนรู้ที่ตนเอง

- แนวทางการเรียนรู้ที่ดีที่สุดสำหรับบุคคลแต่ละคน คือ การเรียนรู้จากประสาทสัมผัสทั้งห้าอย่าง
- โรเบิร์ต เมอร์ริส คือ นักสนับสนุนการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนรู้ของบุคคลที่คิดกับตนเอง
- โดยปกติแล้วบุคคลที่มีกระบวนการคิดของตัวเองคือทำในคนเดียว นั่นหมายความว่าหากเราสอนเด็กให้ทำอะไรบางอย่างด้วยตัวเอง
- ผู้ดูแลหรือพ่อแม่ที่ใช้การสนับสนุนการเรียนรู้ที่ตนเอง เช่น ปฏิทิน ตารางงานในแคสติ้ง ตารางโทรทัศน์ รายการภาพยนตร์ หนังสือ ทำอาหาร การทำบันทึกการ หรือการทำแผนที่หรือแผนที่ของตัวเองที่ไม่ได้เรียนรู้อะไร

ความสำคัญของการสนับสนุนการเรียนรู้ที่ตนเอง

- การที่ผู้สนับสนุนการเรียนรู้ที่ตนเองเป็นสื่อในการสอน จะทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่คิดได้เป็นอย่างดี
- สามารถสอนสิ่งที่บุคคลที่คิดที่มีปัญหาการสื่อสาร โดยใช้รูปแบบการเป็นสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ โดยการใช้สื่อ
- ช่วยให้การเรียนการสอนในรายวิชาต่างๆ บรรลุตามจุดประสงค์ เพราะผู้เรียนที่มีปัญหาการสื่อสาร ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตัวเองที่ไม่ได้พึ่งพาผู้อื่น

บทบาทของสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านกิจกรรม

- บุคคลที่ศึกษามีวิธีเรียนรู้เป็นคน ล้าช้าในเกณฑ์ และมีการทำงานที่ซ้ำหรือยุ่งยากจนเกินขีดความสามารถที่จะทำได้
- หลักจากใช้รูปแบบสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการจดจำด้วยตนเอง เป็นวิธีที่มีประสิทธิผลอย่างหนึ่ง 1. มีสื่อที่ บุคคลที่ศึกษามีวิธีเรียนรู้โดยธรรมชาติของรูปแบบและวิธีทำกิจกรรมหรืองานที่กำหนดให้ในแต่ละชีวิตประจำวันของเขา เช่น การชงกาแฟทำ วันคนแรกคือมีวิธีทำ ซ้ำกันแล้วให้โอกาสที่คิดด้วยตนเองบ้าง โดยอาจใช้กิจกรรมนำเสนอบุคคลปรับตัวของเขาขึ้นตอนตามลำดับ เมื่อเด็กสามารถทำได้ก็ค่อยๆลด ระยะเวลาไปจนกระทั่งเป็นที่ยอมรับโดยมีรูปแบบที่จำเป็นตามขั้นตอนง่ายไปหายาก และให้เขาเรียนรู้ด้วยตนเองตามลำดับขั้นตอนซ้ำในกรณีทำกิจกรรมทุกครั้ง

การวิเคราะห์งาน (Task Analysis)

- การวิเคราะห์งานเป็นการแบ่งงานที่ซับซ้อนเป็นชิ้นส่วนย่อยๆ หลายชิ้นส่วน และจัดเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก หรือจะทำการสอนด้วยวิธีขั้นตอนเล็กๆ ละเอียดจนกระทั่งผู้เรียนสามารถทำตาม
- เป็นการนำเทคนิคการสอนและการสอนเทคนิคการวิเคราะห์งานมาเป็นขั้นตอนย่อย เพื่อจัดวางในการสอนเด็กที่มีความล่าช้า ๑๕ วันเวลาพฤติกรรมที่เด็กทำได้ง่ายและจัดเป็นขั้นตอนจากง่ายที่สุดนั้นก่อนบรรลุเป้าหมาย
- สรุปได้ว่า การวิเคราะห์งานช่วยสร้างแรงจูงใจ การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน โดยนำหลักการวิเคราะห์งานมาเป็นการออกแบบจนเป็นขั้นตอนย่อยๆ ตั้งแต่เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการฝึกในขั้นสุดท้าย

การวิเคราะห์งาน (Task Analysis)

- งาน ในที่นี้ คือ พฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง หรือกลุ่มพฤติกรรมที่แต่ละบุคคลคือปฏิบัติหรือแสดงให้ผู้อื่นว่ามีทักษะหรือควรรู้ใน ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๒ ๑๓ ๑๔ ๑๕ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ๑๙ ๒๐ ๒๑ ๒๒ ๒๓ ๒๔ ๒๕ ๒๖ ๒๗ ๒๘ ๒๙ ๓๐ ๓๑ ๓๒ ๓๓ ๓๔ ๓๕ ๓๖ ๓๗ ๓๘ ๓๙ ๔๐ ๔๑ ๔๒ ๔๓ ๔๔ ๔๕ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๔๙ ๕๐ ๕๑ ๕๒ ๕๓ ๕๔ ๕๕ ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓ ๖๔ ๖๕ ๖๖ ๖๗ ๖๘ ๖๙ ๗๐ ๗๑ ๗๒ ๗๓ ๗๔ ๗๕ ๗๖ ๗๗ ๗๘ ๗๙ ๘๐ ๘๑ ๘๒ ๘๓ ๘๔ ๘๕ ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐ ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐ ๑๐๑ ๑๐๒ ๑๐๓ ๑๐๔ ๑๐๕ ๑๐๖ ๑๐๗ ๑๐๘ ๑๐๙ ๑๑๐ ๑๑๑ ๑๑๒ ๑๑๓ ๑๑๔ ๑๑๕ ๑๑๖ ๑๑๗ ๑๑๘ ๑๑๙ ๑๒๐ ๑๒๑ ๑๒๒ ๑๒๓ ๑๒๔ ๑๒๕ ๑๒๖ ๑๒๗ ๑๒๘ ๑๒๙ ๑๓๐ ๑๓๑ ๑๓๒ ๑๓๓ ๑๓๔ ๑๓๕ ๑๓๖ ๑๓๗ ๑๓๘ ๑๓๙ ๑๔๐ ๑๔๑ ๑๔๒ ๑๔๓ ๑๔๔ ๑๔๕ ๑๔๖ ๑๔๗ ๑๔๘ ๑๔๙ ๑๕๐ ๑๕๑ ๑๕๒ ๑๕๓ ๑๕๔ ๑๕๕ ๑๕๖ ๑๕๗ ๑๕๘ ๑๕๙ ๑๖๐ ๑๖๑ ๑๖๒ ๑๖๓ ๑๖๔ ๑๖๕ ๑๖๖ ๑๖๗ ๑๖๘ ๑๖๙ ๑๗๐ ๑๗๑ ๑๗๒ ๑๗๓ ๑๗๔ ๑๗๕ ๑๗๖ ๑๗๗ ๑๗๘ ๑๗๙ ๑๘๐ ๑๘๑ ๑๘๒ ๑๘๓ ๑๘๔ ๑๘๕ ๑๘๖ ๑๘๗ ๑๘๘ ๑๘๙ ๑๙๐ ๑๙๑ ๑๙๒ ๑๙๓ ๑๙๔ ๑๙๕ ๑๙๖ ๑๙๗ ๑๙๘ ๑๙๙ ๒๐๐ ๒๐๑ ๒๐๒ ๒๐๓ ๒๐๔ ๒๐๕ ๒๐๖ ๒๐๗ ๒๐๘ ๒๐๙ ๒๑๐ ๒๑๑ ๒๑๒ ๒๑๓ ๒๑๔ ๒๑๕ ๒๑๖ ๒๑๗ ๒๑๘ ๒๑๙ ๒๒๐ ๒๒๑ ๒๒๒ ๒๒๓ ๒๒๔ ๒๒๕ ๒๒๖ ๒๒๗ ๒๒๘ ๒๒๙ ๒๓๐ ๒๓๑ ๒๓๒ ๒๓๓ ๒๓๔ ๒๓๕ ๒๓๖ ๒๓๗ ๒๓๘ ๒๓๙ ๒๔๐ ๒๔๑ ๒๔๒ ๒๔๓ ๒๔๔ ๒๔๕ ๒๔๖ ๒๔๗ ๒๔๘ ๒๔๙ ๒๕๐ ๒๕๑ ๒๕๒ ๒๕๓ ๒๕๔ ๒๕๕ ๒๕๖ ๒๕๗ ๒๕๘ ๒๕๙ ๒๖๐ ๒๖๑ ๒๖๒ ๒๖๓ ๒๖๔ ๒๖๕ ๒๖๖ ๒๖๗ ๒๖๘ ๒๖๙ ๒๗๐ ๒๗๑ ๒๗๒ ๒๗๓ ๒๗๔ ๒๗๕ ๒๗๖ ๒๗๗ ๒๗๘ ๒๗๙ ๒๘๐ ๒๘๑ ๒๘๒ ๒๘๓ ๒๘๔ ๒๘๕ ๒๘๖ ๒๘๗ ๒๘๘ ๒๘๙ ๒๙๐ ๒๙๑ ๒๙๒ ๒๙๓ ๒๙๔ ๒๙๕ ๒๙๖ ๒๙๗ ๒๙๘ ๒๙๙ ๓๐๐ ๓๐๑ ๓๐๒ ๓๐๓ ๓๐๔ ๓๐๕ ๓๐๖ ๓๐๗ ๓๐๘ ๓๐๙ ๓๑๐ ๓๑๑ ๓๑๒ ๓๑๓ ๓๑๔ ๓๑๕ ๓๑๖ ๓๑๗ ๓๑๘ ๓๑๙ ๓๒๐ ๓๒๑ ๓๒๒ ๓๒๓ ๓๒๔ ๓๒๕ ๓๒๖ ๓๒๗ ๓๒๘ ๓๒๙ ๓๓๐ ๓๓๑ ๓๓๒ ๓๓๓ ๓๓๔ ๓๓๕ ๓๓๖ ๓๓๗ ๓๓๘ ๓๓๙ ๓๔๐ ๓๔๑ ๓๔๒ ๓๔๓ ๓๔๔ ๓๔๕ ๓๔๖ ๓๔๗ ๓๔๘ ๓๔๙ ๓๕๐ ๓๕๑ ๓๕๒ ๓๕๓ ๓๕๔ ๓๕๕ ๓๕๖ ๓๕๗ ๓๕๘ ๓๕๙ ๓๖๐ ๓๖๑ ๓๖๒ ๓๖๓ ๓๖๔ ๓๖๕ ๓๖๖ ๓๖๗ ๓๖๘ ๓๖๙ ๓๗๐ ๓๗๑ ๓๗๒ ๓๗๓ ๓๗๔ ๓๗๕ ๓๗๖ ๓๗๗ ๓๗๘ ๓๗๙ ๓๘๐ ๓๘๑ ๓๘๒ ๓๘๓ ๓๘๔ ๓๘๕ ๓๘๖ ๓๘๗ ๓๘๘ ๓๘๙ ๓๙๐ ๓๙๑ ๓๙๒ ๓๙๓ ๓๙๔ ๓๙๕ ๓๙๖ ๓๙๗ ๓๙๘ ๓๙๙ ๔๐๐ ๔๐๑ ๔๐๒ ๔๐๓ ๔๐๔ ๔๐๕ ๔๐๖ ๔๐๗ ๔๐๘ ๔๐๙ ๔๑๐ ๔๑๑ ๔๑๒ ๔๑๓ ๔๑๔ ๔๑๕ ๔๑๖ ๔๑๗ ๔๑๘ ๔๑๙ ๔๒๐ ๔๒๑ ๔๒๒ ๔๒๓ ๔๒๔ ๔๒๕ ๔๒๖ ๔๒๗ ๔๒๘ ๔๒๙ ๔๓๐ ๔๓๑ ๔๓๒ ๔๓๓ ๔๓๔ ๔๓๕ ๔๓๖ ๔๓๗ ๔๓๘ ๔๓๙ ๔๔๐ ๔๔๑ ๔๔๒ ๔๔๓ ๔๔๔ ๔๔๕ ๔๔๖ ๔๔๗ ๔๔๘ ๔๔๙ ๔๕๐ ๔๕๑ ๔๕๒ ๔๕๓ ๔๕๔ ๔๕๕ ๔๕๖ ๔๕๗ ๔๕๘ ๔๕๙ ๔๖๐ ๔๖๑ ๔๖๒ ๔๖๓ ๔๖๔ ๔๖๕ ๔๖๖ ๔๖๗ ๔๖๘ ๔๖๙ ๔๗๐ ๔๗๑ ๔๗๒ ๔๗๓ ๔๗๔ ๔๗๕ ๔๗๖ ๔๗๗ ๔๗๘ ๔๗๙ ๔๘๐ ๔๘๑ ๔๘๒ ๔๘๓ ๔๘๔ ๔๘๕ ๔๘๖ ๔๘๗ ๔๘๘ ๔๘๙ ๔๙๐ ๔๙๑ ๔๙๒ ๔๙๓ ๔๙๔ ๔๙๕ ๔๙๖ ๔๙๗ ๔๙๘ ๔๙๙ ๕๐๐ ๕๐๑ ๕๐๒ ๕๐๓ ๕๐๔ ๕๐๕ ๕๐๖ ๕๐๗ ๕๐๘ ๕๐๙ ๕๑๐ ๕๑๑ ๕๑๒ ๕๑๓ ๕๑๔ ๕๑๕ ๕๑๖ ๕๑๗ ๕๑๘ ๕๑๙ ๕๒๐ ๕๒๑ ๕๒๒ ๕๒๓ ๕๒๔ ๕๒๕ ๕๒๖ ๕๒๗ ๕๒๘ ๕๒๙ ๕๓๐ ๕๓๑ ๕๓๒ ๕๓๓ ๕๓๔ ๕๓๕ ๕๓๖ ๕๓๗ ๕๓๘ ๕๓๙ ๕๔๐ ๕๔๑ ๕๔๒ ๕๔๓ ๕๔๔ ๕๔๕ ๕๔๖ ๕๔๗ ๕๔๘ ๕๔๙ ๕๕๐ ๕๕๑ ๕๕๒ ๕๕๓ ๕๕๔ ๕๕๕ ๕๕๖ ๕๕๗ ๕๕๘ ๕๕๙ ๕๖๐ ๕๖๑ ๕๖๒ ๕๖๓ ๕๖๔ ๕๖๕ ๕๖๖ ๕๖๗ ๕๖๘ ๕๖๙ ๕๗๐ ๕๗๑ ๕๗๒ ๕๗๓ ๕๗๔ ๕๗๕ ๕๗๖ ๕๗๗ ๕๗๘ ๕๗๙ ๕๘๐ ๕๘๑ ๕๘๒ ๕๘๓ ๕๘๔ ๕๘๕ ๕๘๖ ๕๘๗ ๕๘๘ ๕๘๙ ๕๙๐ ๕๙๑ ๕๙๒ ๕๙๓ ๕๙๔ ๕๙๕ ๕๙๖ ๕๙๗ ๕๙๘ ๕๙๙ ๖๐๐ ๖๐๑ ๖๐๒ ๖๐๓ ๖๐๔ ๖๐๕ ๖๐๖ ๖๐๗ ๖๐๘ ๖๐๙ ๖๑๐ ๖๑๑ ๖๑๒ ๖๑๓ ๖๑๔ ๖๑๕ ๖๑๖ ๖๑๗ ๖๑๘ ๖๑๙ ๖๒๐ ๖๒๑ ๖๒๒ ๖๒๓ ๖๒๔ ๖๒๕ ๖๒๖ ๖๒๗ ๖๒๘ ๖๒๙ ๖๓๐ ๖๓๑ ๖๓๒ ๖๓๓ ๖๓๔ ๖๓๕ ๖๓๖ ๖๓๗ ๖๓๘ ๖๓๙ ๖๔๐ ๖๔๑ ๖๔๒ ๖๔๓ ๖๔๔ ๖๔๕ ๖๔๖ ๖๔๗ ๖๔๘ ๖๔๙ ๖๕๐ ๖๕๑ ๖๕๒ ๖๕๓ ๖๕๔ ๖๕๕ ๖๕๖ ๖๕๗ ๖๕๘ ๖๕๙ ๖๖๐ ๖๖๑ ๖๖๒ ๖๖๓ ๖๖๔ ๖๖๕ ๖๖๖ ๖๖๗ ๖๖๘ ๖๖๙ ๖๗๐ ๖๗๑ ๖๗๒ ๖๗๓ ๖๗๔ ๖๗๕ ๖๗๖ ๖๗๗ ๖๗๘ ๖๗๙ ๖๘๐ ๖๘๑ ๖๘๒ ๖๘๓ ๖๘๔ ๖๘๕ ๖๘๖ ๖๘๗ ๖๘๘ ๖๘๙ ๖๙๐ ๖๙๑ ๖๙๒ ๖๙๓ ๖๙๔ ๖๙๕ ๖๙๖ ๖๙๗ ๖๙๘ ๖๙๙ ๗๐๐ ๗๐๑ ๗๐๒ ๗๐๓ ๗๐๔ ๗๐๕ ๗๐๖ ๗๐๗ ๗๐๘ ๗๐๙ ๗๑๐ ๗๑๑ ๗๑๒ ๗๑๓ ๗๑๔ ๗๑๕ ๗๑๖ ๗๑๗ ๗๑๘ ๗๑๙ ๗๒๐ ๗๒๑ ๗๒๒ ๗๒๓ ๗๒๔ ๗๒๕ ๗๒๖ ๗๒๗ ๗๒๘ ๗๒๙ ๗๓๐ ๗๓๑ ๗๓๒ ๗๓๓ ๗๓๔ ๗๓๕ ๗๓๖ ๗๓๗ ๗๓๘ ๗๓๙ ๗๔๐ ๗๔๑ ๗๔๒ ๗๔๓ ๗๔๔ ๗๔๕ ๗๔๖ ๗๔๗ ๗๔๘ ๗๔๙ ๗๕๐ ๗๕๑ ๗๕๒ ๗๕๓ ๗๕๔ ๗๕๕ ๗๕๖ ๗๕๗ ๗๕๘ ๗๕๙ ๗๖๐ ๗๖๑ ๗๖๒ ๗๖๓ ๗๖๔ ๗๖๕ ๗๖๖ ๗๖๗ ๗๖๘ ๗๖๙ ๗๗๐ ๗๗๑ ๗๗๒ ๗๗๓ ๗๗๔ ๗๗๕ ๗๗๖ ๗๗๗ ๗๗๘ ๗๗๙ ๗๘๐ ๗๘๑ ๗๘๒ ๗๘๓ ๗๘๔ ๗๘๕ ๗๘๖ ๗๘๗ ๗๘๘ ๗๘๙ ๗๙๐ ๗๙๑ ๗๙๒ ๗๙๓ ๗๙๔ ๗๙๕ ๗๙๖ ๗๙๗ ๗๙๘ ๗๙๙ ๘๐๐ ๘๐๑ ๘๐๒ ๘๐๓ ๘๐๔ ๘๐๕ ๘๐๖ ๘๐๗ ๘๐๘ ๘๐๙ ๘๑๐ ๘๑๑ ๘๑๒ ๘๑๓ ๘๑๔ ๘๑๕ ๘๑๖ ๘๑๗ ๘๑๘ ๘๑๙ ๘๒๐ ๘๒๑ ๘๒๒ ๘๒๓ ๘๒๔ ๘๒๕ ๘๒๖ ๘๒๗ ๘๒๘ ๘๒๙ ๘๓๐ ๘๓๑ ๘๓๒ ๘๓๓ ๘๓๔ ๘๓๕ ๘๓๖ ๘๓๗ ๘๓๘ ๘๓๙ ๘๔๐ ๘๔๑ ๘๔๒ ๘๔๓ ๘๔๔ ๘๔๕ ๘๔๖ ๘๔๗ ๘๔๘ ๘๔๙ ๘๕๐ ๘๕๑ ๘๕๒ ๘๕๓ ๘๕๔ ๘๕๕ ๘๕๖ ๘๕๗ ๘๕๘ ๘๕๙ ๘๖๐ ๘๖๑ ๘๖๒ ๘๖๓ ๘๖๔ ๘๖๕ ๘๖๖ ๘๖๗ ๘๖๘ ๘๖๙ ๘๗๐ ๘๗๑ ๘๗๒ ๘๗๓ ๘๗๔ ๘๗๕ ๘๗๖ ๘๗๗ ๘๗๘ ๘๗๙ ๘๘๐ ๘๘๑ ๘๘๒ ๘๘๓ ๘๘๔ ๘๘๕ ๘๘๖ ๘๘๗ ๘๘๘ ๘๘๙ ๘๙๐ ๘๙๑ ๘๙๒ ๘๙๓ ๘๙๔ ๘๙๕ ๘๙๖ ๘๙๗ ๘๙๘ ๘๙๙ ๙๐๐ ๙๐๑ ๙๐๒ ๙๐๓ ๙๐๔ ๙๐๕ ๙๐๖ ๙๐๗ ๙๐๘ ๙๐๙ ๙๑๐ ๙๑๑ ๙๑๒ ๙๑๓ ๙๑๔ ๙๑๕ ๙๑๖ ๙๑๗ ๙๑๘ ๙๑๙ ๙๒๐ ๙๒๑ ๙๒๒ ๙๒๓ ๙๒๔ ๙๒๕ ๙๒๖ ๙๒๗ ๙๒๘ ๙๒๙ ๙๓๐ ๙๓๑ ๙๓๒ ๙๓๓ ๙๓๔ ๙๓๕ ๙๓๖ ๙๓๗ ๙๓๘ ๙๓๙ ๙๔๐ ๙๔๑ ๙๔๒ ๙๔๓ ๙๔๔ ๙๔๕ ๙๔๖ ๙๔๗ ๙๔๘ ๙๔๙ ๙๕๐ ๙๕๑ ๙๕๒ ๙๕๓ ๙๕๔ ๙๕๕ ๙๕๖ ๙๕๗ ๙๕๘ ๙๕๙ ๙๖๐ ๙๖๑ ๙๖๒ ๙๖๓ ๙๖๔ ๙๖๕ ๙๖๖ ๙๖๗ ๙๖๘ ๙๖๙ ๙๗๐ ๙๗๑ ๙๗๒ ๙๗๓ ๙๗๔ ๙๗๕ ๙๗๖ ๙๗๗ ๙๗๘ ๙๗๙ ๙๘๐ ๙๘๑ ๙๘๒ ๙๘๓ ๙๘๔ ๙๘๕ ๙๘๖ ๙๘๗ ๙๘๘ ๙๘๙ ๙๙๐ ๙๙๑ ๙๙๒ ๙๙๓ ๙๙๔ ๙๙๕ ๙๙๖ ๙๙๗ ๙๙๘ ๙๙๙ ๑๐๐๐

1. งานเป้าหมาย (Target task)
2. งานย่อย (Subtask)

การวิเคราะห์งาน (Task Analysis)

- การวิเคราะห์งาน เป็นวิธีการสอนที่เน้นขั้นตอนเล็กของทักษะกิจกรรม ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้
 - กำหนดเป้าหมาย และจุดประสงค์ของกิจกรรม
 - วิเคราะห์จุดที่เป็นอันตรายหรือจุดอ่อน
 - จัดลำดับของเป้าหมาย
 - วิเคราะห์วิธีกำหนดขั้นตอนย่อยในเบื้องต้น
 - จัดลำดับกิจกรรมย่อยในเบื้องต้น
 - จัดทำแผนภูมิ (Flow chart หรือ sequence chart)
 - ทำแบบ
 - จัดโปรแกรมกิจกรรมเป้าหมาย
 - สอนโดยอธิบายไปจากต้นจนจบ แต่บางครั้งก็สอนโดยบูรณาการขั้นตอนย่อยเข้าด้วยกัน

ประเภทของการใช้รูปภาพที่สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

- ประเภทของการใช้รูปภาพที่สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง มีหลายประเภทที่สามารถใช้ได้ทั้งในชั้นและในชุมชน แต่ละมีแนวทางการใช้ที่ต่างกัน แต่จุดประสงค์ของการใช้ภาพจะแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับสถานการณ์นั้นๆ

ประเภทของการใช้รูปภาพที่สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

- ประเภทของการใช้รูปภาพที่สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง โดยทั่วไปที่นิยมใช้มี 5 ประเภท ประกอบด้วย
 - การใช้รูปภาพแสดงตารางเวลาของกิจกรรม
 - การใช้รูปภาพในการแลกเปลี่ยนข้อมูล
 - รูปภาพประกอบแบบตรวจสอบรายการ
 - การใช้รูปภาพสนับสนุนกิจกรรมที่พึ่งประสงค์
 - การใช้รูปภาพสนับสนุนการอธิบายเชิงลึก

ประเภทของการใช้รูปภาษาที่สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านอารมณ์

๔. การใช้รูปภาษาแสดงอารมณ์และพฤติกรรม

- ความเชื่อรูปภาษาเป็นการรวมกันของพฤติกรรมที่แสดงออกมาในคำพูดและจีน ซึ่งทั้งสองสิ่งนี้ กลาวจีน ความเห็น
- กิจกรรมที่สื่อทำในระหว่างที่พูดที่ โดยการทำซ้ำเป็นการดึงเอาสิ่งกิจกรรมตามช่วงเวลาที่ทำตามจำนวนหรือระยะเวลาที่แสดงเป็นอุปมาอุปไมยคือการทำซ้ำเป็นตอนๆ
- บุคคลที่สื่อภาษาตนเองใช้ใช้กับเวลาที่มีรูปภาษาที่สื่อถึง เช่น ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลที่ทำงานในสถานศึกษาหรือผู้ดูแลที่ทำงานในสถานศึกษา เช่น ผู้ปกครองที่รับบุตรหลานจากสถานศึกษา กิจกรรมที่รับบุตรหลานจากสถานศึกษา หรือผู้ปกครองที่ทำงาน

ประเภทของการใช้รูปภาษาที่สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านอารมณ์

๕. การใช้รูปภาษาแสดงอารมณ์และพฤติกรรม

- ในการทำกิจกรรมบุคคลสื่อศึกษาคนใดคนหนึ่งจะเห็นภาพรวม (Big picture) ของกิจกรรมทั้งหมดที่สื่อทำในแต่ละวันก่อน
- ถ้าเป็นกรณีเช่นนี้ ผู้ดูแลหรือผู้ปกครองหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้บุคคลสื่อศึกษาที่มีส่วนร่วมในการอธิบายหรือการอธิบายกิจกรรมในแต่ละวันร่วมกับครูผู้สอน ผู้ปกครอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง
- ซึ่งการที่สื่อศึกษาเห็นคือจุดประสงค์ของกิจกรรมและการรวมและกิจกรรมที่แบ่งเป็นระยะเวลาอื่นๆ

ประเภทของการใช้รูปภาษาที่สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านอารมณ์

๖. การใช้รูปภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูล

- ในการมีกิจกรรมที่พัฒนาถึงภาษาบุคคลสื่อศึกษาตนเองที่สื่อศึกษา มีอำนาจหน้าที่สื่อศึกษา ผู้ปกครองหรือผู้ที่เกี่ยวข้องมีข้อมูลบุคคลสื่อศึกษาที่สื่อศึกษา หรือ "วันในสื่อศึกษา" และข้อมูลสื่อศึกษาในกลุ่มสื่อศึกษาที่สื่อศึกษาที่มีสื่อศึกษาสามารถตอบคำถามได้
- เมื่อเวลาบุคคลสื่อศึกษาที่สื่อศึกษาที่สื่อศึกษาที่มีสื่อศึกษาที่สื่อศึกษา คือ
 - 1) การสื่อศึกษาที่สื่อศึกษาที่สื่อศึกษา
 - 2) ความเข้าใจอำนาจที่สื่อศึกษา ผู้ปกครองหรือผู้ที่เกี่ยวข้องหรือตนเอง
 - 3) การสื่อศึกษาที่สื่อศึกษาที่สื่อศึกษา เป็นสื่อ ศึกษา สื่อการศึกษาที่สื่อศึกษาที่สื่อศึกษาในบุคคลสื่อศึกษาที่มีสื่อศึกษาที่สื่อศึกษาที่สื่อศึกษา "สื่อศึกษา" หรือ "สื่อศึกษาที่สื่อศึกษา"

ประเภทของการใช้รูปการที่สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

4. การใช้รูปการสนับสนุนการอภิปรายที่ประสบความสำเร็จ

- ใช้ในการจัดเตรียมการที่มุ่งส่งเสริมความคิดในการแสดงความคิดเห็นและวิธีการปฏิบัติตามกฎระเบียบ
- ใช้ในการสร้างแรงจูงใจให้มีความเข้าใจในเมื่อผลของการกระทำของบุคคลและวิธีการปฏิบัติตนตามบทบาทที่แสดงจะมีผลอย่างไรบ้าง
- รูปการสนับสนุนการอภิปรายที่ประสบความสำเร็จ เช่น การถามคำถามที่จับใจถึงปัญหาเฉพาะ การอภิปรายร่วมกันเป็นวง หรือ การยกการกระทำดีในผลดีที่ผู้อื่นได้รับ
- ใช้ดูบทบาทที่ผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยผู้เรียนที่อาจจะมีพื้นฐานความรู้ที่ต่างกัน หรืออาจมีประสบการณ์ที่ต่างกันในการทำความเข้าใจกับเนื้อหา หรือใช้ดูบทบาทที่สนับสนุนการอภิปรายที่ประสบความสำเร็จ

ประเภทของการใช้รูปการที่สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

5. การใช้รูปการสนับสนุนการอภิปรายเชิงลึก

- ใช้สนับสนุนการอภิปรายที่ลึกซึ้งกันมากขึ้น อย่างหนึ่งคือ การจัดการอภิปรายเชิงลึกเพื่อให้ผู้เรียนได้คิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน เช่น การจัดการอภิปรายแบบต่างๆ ให้แก่ผู้เรียนที่ดูให้เป็นผู้เรียนที่เรียนแล้ว
- การใช้การจัดการอภิปรายเชิงลึกที่ต่อเนื่องกัน คือ ทำให้ผู้เรียนได้ใช้การอภิปรายของตนเอง
- เครื่องมือที่ช่วยในการอภิปรายที่สนับสนุนการอภิปรายที่มุ่งสนับสนุนผู้เรียนที่คิดเกี่ยวกับเนื้อหา
- การจัดการอภิปรายนี้ สามารถนำมาใช้ได้ในกรณีที่กลุ่มและกลุ่มย่อยที่อภิปรายกันเป็นการที่เป็นการที่สนับสนุนการอภิปรายที่ต่อเนื่องกันที่คิดเกี่ยวกับเนื้อหา

ประเภทของการใช้รูปการที่สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

6. การใช้รูปการสนับสนุนการอภิปรายเชิงลึก

- การจัดการอภิปรายเชิงลึก เป็นการที่ช่วยในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน เช่น การสนับสนุนการที่คิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนแล้ว การจัดการอภิปรายที่ต่อเนื่องกันที่ช่วยในการที่เรียนแล้ว การจัดการอภิปรายที่ต่อเนื่องกันที่ช่วยในการที่เรียนแล้ว การจัดการอภิปรายที่ต่อเนื่องกันที่ช่วยในการที่เรียนแล้ว
- การจัดการอภิปรายเชิงลึกเป็นการที่ช่วยในการที่เรียนแล้ว การจัดการอภิปรายที่ต่อเนื่องกันที่ช่วยในการที่เรียนแล้ว การจัดการอภิปรายที่ต่อเนื่องกันที่ช่วยในการที่เรียนแล้ว การจัดการอภิปรายที่ต่อเนื่องกันที่ช่วยในการที่เรียนแล้ว

การฝึกและใช้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการเล่น

ในการเล่นรูปลูก้อนสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการเล่นควรคำนึงถึงดังนี้

- ชั้นความยาก: ผู้ปฏิบัติงาน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง ควรคำนึงถึงกรรมวิธีหรือหลักการที่ง่ายที่สุดก่อนแล้วค่อยเพิ่มความยากขึ้นตามความสามารถทำให้ผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง และผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง
- การเล่นรูปลูก้อนที่เล่นกันรูปลูก้อนนั้น ผู้ปฏิบัติงาน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องควรช่วยกันคิดวิธีในการเล่นให้ใช้ได้จริงในการเล่นรูปลูก้อนที่เล่นกันรูปลูก้อน
- ชั้นความยาก: ควรหาผู้เล่นที่มีความสามารถต่างกัน สถานการณ์ในการเล่น เช่น วิธีการเล่นหรือวิธีการเล่นที่เล่นกันรูปลูก้อน

หลังจากที่เล่นรูปลูก้อนแล้วผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องควรช่วยกันคิดวิธีในการเล่นรูปลูก้อนที่เล่นกันรูปลูก้อน

การฝึกและใช้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการเล่น

การเล่นรูปลูก้อนและสื่อที่นำมาใช้ในการเล่นรูปลูก้อน

การเล่นรูปลูก้อนและสื่อที่นำมาใช้ในการเล่นรูปลูก้อน

ในการเล่นรูปลูก้อนและสื่อที่นำมาใช้ในการเล่นรูปลูก้อน

ในการเล่นรูปลูก้อนและสื่อที่นำมาใช้ในการเล่นรูปลูก้อน

- 1) รูปลูก้อนนี้คือของของเล่นที่เล่นกันรูปลูก้อน
- 2) รูปลูก้อนนี้คือของเล่นที่เล่นกันรูปลูก้อน

การฝึกและใช้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการเล่น

- วัสดุอื่นๆ

วัสดุอื่นๆ ที่ใช้ในการฝึกเป็นรูปลูก้อนสนับสนุนการเรียนรู้ควรเป็นสิ่งที่หาได้ในบ้านหรือโรงเรียน รายการวัสดุในการจัดทำประกอบด้วย กระดาษโดรเอ็กซ์ กระดาษ A4 กาวแวชแหรน ฉีสน้ำรูปขนาดเล็ก ก้อนโฟมรูป ดินสอ สีเทียน กระดาษการ์ด ฝาขวด

การฝึกและใช้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

- **เทพพนมลอย**
 ออกนิ้วมาใช้จำนวนมากในการทำรูปปากอันอบอุ่นการเขียนรู ซึ่งครูผู้สอน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องควรจัดเป็นชีวิตนเทพพนมแบบมี 2 ลักษณะ คือ คืบกันที่เป็นตัวผู้ คือ คืบกันที่แข็ง มีลักษณะเป็นท่อนๆ อีกลักษณะหนึ่ง คือ คืบกันที่เป็นตัวเมีย มีลักษณะเป็นฟอย นิ่มๆ ในการศึกษเทพพนมอันอบอุ่นการเขียนรู ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องควรคิดค้นเป็นวิธีที่ปรับเปลี่ยนโครงสร้างหรือคิดค้นเครื่องมือให้เด็กทำรูปปาก

การฝึกและใช้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

- **แผ่นเสียงกระดาษสี**
 การใช้แผ่นเสียงกระดาษสีกับกระดาษเป็นภาพวาดรูปการใช้ภาพของเทพพนมที่ใช้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้จากการฝึก การเขียน หรือรูปของของที่คล้ายกันที่มีขนาดใหญ่ หรือของภาพวาดที่เขียนบนกระดาษแผ่นเสียงกระดาษสีลักษณะที่หนาแน่น เคี้ยวแล้ว มีกลิ่นหอม สามารถช่วยพัฒนาของแผ่นเสียงกระดาษสีอยู่ในกระดาษสามารถของของของกระดาษ และแผ่นเสียงนี้ไม่มีเสียงเพราะมันนุ่มนวลและของของกระดาษ ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องในการนำมาทำเป็นเทพพนมอันอบอุ่นการเขียนรูเป็นการช่วยเหลือเด็กในการเขียนรูปของของกระดาษ

การฝึกและใช้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

การกำหนดจำนวนข้อมูลขั้นฝึกเขียนสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง

- การฝึกทำรูปปากให้ชัดเจน ครอบคลุม ครอบคลุมคือความถูกต้องแม่นยำของข้อมูลที่เป็นส่วนสำคัญในการทำงานให้สำเร็จของรูปของของกระดาษรูปปากและตัวอักษรที่ทำได้
- รูปปากที่เขียนอาจมีหลายลักษณะและวิธีเขียนที่ต่างกันก็อาจทำให้ทำรูปปากนั้นอาจมีของของของของกระดาษ เช่น รูปปากแบบที่เขียน ครอบคลุมคือเขียน แต่อาจมีแบบที่เขียน หรือ เขียนที่แบบที่ของของของกระดาษที่เขียนหรือเขียนที่แบบที่เขียน

การฝึกและใช้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านมุมมอง

การกำหนดจำนวนข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่ผู้อ่านจะเรียนรู้ผ่านมุมมอง

- คำพูดที่ใช้ไม่ควรจะเป็นลักษณะของความรู้สึกหรืออารมณ์ เพราะจะทำให้บุคคลลืมนึกถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้จากข้ออื่น เช่น ควรใช้คำว่า แปรงฟัน ในที่อื่นนอกเหนือการใช้คำว่า แปรงฟัน ในสถานที่ที่เหมาะสม เป็นต้น
- คำศัพท์ที่ใช้คือจะเป็นคำที่ชัดเจน เช่น คำที่ใช้ประกอบการแปรงฟัน ควรประกอบด้วย
 - 1) ยืนยอสีฟันจนจนจนแปรงสีฟัน
 - 2) แปรงฟัน
 - 3) ทาน้ำยาสีฟันแล้ว
 - 4) ยืนยอปากให้สะอาด

การเสริมแรง (Reinforcement)

- เครื่องมือใดก็ตาม เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้เกิดการเรียน หมายถึง การให้การเสริมแรง (reinforcement)
- คำเสริมแรงบวก หมายถึง สิ่งที่ทำให้น่าพอใจความตั้งใจของคนส่วนใหญ่อยากได้ เป็นสิ่งที่ถูกนำมาใช้กับนักเรียนอย่างมาก
- คำเสริมแรง ได้แก่ คำชม รางวัล คะแนน ดาว
- นอกจากนี้ยังสามารถใช้เพื่อเสริมการตอบสนองให้ดีขึ้นแล้ว ก็ยังสามารถใช้เพื่อเบี่ยงเบนความสนใจหรือให้หลีกเลี่ยงจากสิ่งที่ไม่ต้องการให้เกิดขึ้น สิ่งนี้มีจุดมุ่งหมายเป็นสิ่งดีใจเด็ก ๆ

การกระตุ้นเตือน (Prompting)

- การกระตุ้นเตือน (Prompting) คือ เทคนิคการสอนที่ช่วยให้ นักเรียนผู้พิการใหม่ๆ หรือคนที่อยากให้นักเรียนประกอบ หรือสำเร็จในการเรียนรู้ และพฤติกรรมที่ดีที่ประสงค์
- โดยครูเป็นผู้เริ่มต้นให้ แล้วลดการช่วยเหลือลง เช่น จากการทำซ้ำเมื่อทำ ครูช่วยเหลือความจำ เมื่อนักเรียนเรียนรู้ทักษะแล้ว ครูก็ลดการกระตุ้นเตือนลงจนในที่สุดนักเรียนสามารถทำพฤติกรรมที่ดีที่ประสงค์ได้เอง โดยไม่ต้องกระตุ้นเตือนวิธีใดเลย
- การใช้การกระตุ้นเตือนคือวางแผนการใช้สื่อที่มีประสิทธิภาพ คือ คอลเลจ และอื่นๆ ก่อนที่นักเรียนจะทำผิด

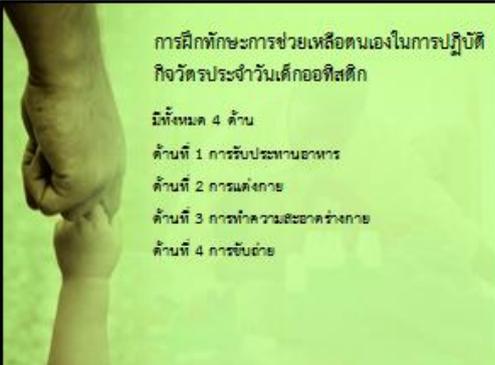

การกระตุ้นเตือน (Prompting)

- การกระตุ้นเตือน แบ่งเป็นหลายรูปแบบ ดังนี้
 1. การกระตุ้นเตือนทางกาย เช่น แตะมือเด็กเรียนเพื่อเตือนให้นักเรียนศึกษากาหร ไล่ปากของลูก้าชิตักกรรรับประทานอาหาร แตะตอกนักเรียนเพื่อเตือน ให้อธิบพผลคยอ้าทึนคยอ้ากการแปร่งทิน เป็นต้น
 2. การกระตุ้นเตือนทางวาจา เช่น บอกให้นักเรียนหยิบช้อนวางลงในจาน ชูบอกให้ดึงเชือกถูกรอเพื่กให้ดึง เป็นต้น
 3. การกระตุ้นเตือนทางการเห็น เช่น การใช้ภาพสื่อความหมาย การให้อ่านคำอั่ง เป็นต้น
 4. การกระตุ้นเตือนโดยใช้ท่าทง เช่น ชี้นำให้นักเรียนหยิบแก้วน้ำแทนการบอกค้วววาจา เป็นต้น

การฝึกอบรมผู้ปกครอง
ในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเอง
ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

การฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติ
กิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

มีทั้งหมด 4 ด้าน

- ด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร
- ด้านที่ 2 การแต่งกาย
- ด้านที่ 3 การทำความสะอาดร่างกาย
- ด้านที่ 4 การขับถ่าย

สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง ประกอบด้วย

- ตารางกิจกรรม

สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการเล่น ประกอบด้วย (ต่อ)

- กล่อง/ซองพลาสติก สำหรับเก็บรูปภาพ

ด้านการรับประทานอาหาร

1 2

จับข้อนิ้ว-ข้อนิ้ว → สักอาหาร →

ด้านการรับประทานอาหาร

3 4

นำอาหารเข้าปาก → เคี้ยว →

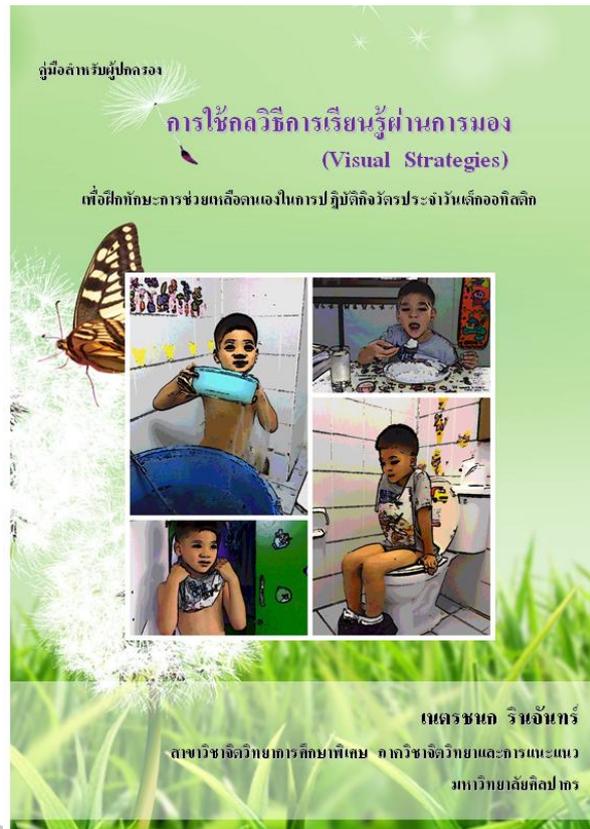

บทนำ

คู่มือสำหรับผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก เป็นคู่มือที่จัดทำขึ้นสำหรับ ครอบครัว ผู้ปกครอง บุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

- ด้านที่ 1 การฝึกการรับประทานอาหาร
- ด้านที่ 2 การแต่งกาย
- ด้านที่ 3 การทำความสะอาดร่างกาย
- ด้านที่ 4 การขับถ่าย

โดยนำเอาวิธีการเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) มาใช้ในการฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

คู่มือสำหรับผู้ปกครองในการฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก มีสาระสำคัญ คือ

1. บทนำ
2. สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง
3. การใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) ฝึกทักษะการ

ดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือสำหรับผู้ปกครองเพื่อฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ช่วยพัฒนาเด็กออทิสติกต่อไป

เนตรชนก วินจันทร์
ผู้จัดทำ

สารบัญ

บทนำ	หน้า
สารบัญสำหรับผู้มีอุปการคุณ	
บทนำ	
1. สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง	1
2. การใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) ฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เด็กออทิสติก	7

การใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies)
ฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

- 1. สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง ประกอบด้วย

1.1 ตารางกิจกรรม

1.2 กล่องของเวลาสติก สำหรับเก็บรูปภาพ

1.3 รูปภาพขั้นตอนการศึกษาศาสตร์และช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติ
กิจกรรมประจำวันเด็กอนุบาล

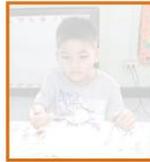
1.3.1 ด้านการรับประทานอาหาร

ขั้นตอนที่ 1

จับซัน-ซัอม

ขั้นตอนที่ 2

ตักอาหาร

ขั้นตอนที่ 3

นำอาหารเข้าปาก

ขั้นตอนที่ 4

เคี้ยว

ขั้นตอนที่ 5

กลืน

ขั้นตอนที่ 6

รวบร้อน

1.3.2 ด้านการแต่งกาย

ขั้นตอนที่ 1

ขยับยเสื้อ

ขั้นตอนที่ 2

สอดแขนซ้ายออกจากแขนเสื้อ

ขั้นตอนที่ 3

สอดแขนขวาลงจากแขนเสื้อ

ขั้นตอนที่ 4

จับคลเสื้อ

ขั้นตอนที่ 5

ถอดเสื้อออกจากคลอ

ขั้นตอนที่ 1

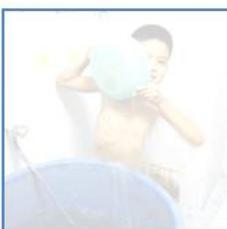
ถือชาม

ขั้นตอนที่ 2

ตักน้ำ

ขั้นตอนที่ 3

เทน้ำรดตัว

ขั้นตอนที่ 4

หยิบสบู่

ขั้นตอนที่ 5

ถูสบู่

ขั้นตอนที่ 6

ถูตัว

ขั้นตอนที่ 7

ตักน้ำ

ขั้นตอนที่ 8

เทน้ำรดตัว

1.3.4 ด้านการขับถ่าย

ขั้นตอนที่ 1

ยื่นทิชชูหรือกระดาษชำระ

ขั้นตอนที่ 2

ถอดกางเกง

ขั้นตอนที่ 3

นั่งบนชักโครก

ขั้นตอนที่ 4

เช็ดอุจจาระ

ขั้นตอนที่ 5

ฉีดสายชำระที่ชักโครก

ขั้นตอนที่ 6

ชำระที่ชักโครก

ขั้นตอนที่ 7

เก็บสายชำระที่ชักโครก

ขั้นตอนที่ 8

สวมกางเกง

ขั้นตอนที่ 9

กดชักโครก

2. การใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือตนเอง ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของเด็กออทิสติก

2.1 ด้านที่ 1 การรับประทานอาหาร

การศึกษากลยุทธ์การช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของเด็กออทิสติก ด้านการรับประทานอาหาร มีขั้นตอนดังนี้

2.1.1 เตรียมสถานที่และอุปกรณ์ในการรับประทานอาหาร

- โต๊ะ - เก้าอี้
- จานหรือชามอาหาร
- ช้อน - ส้อม

2.1.2 ผู้ปกครองนำตารางกิจกรรมหรือแผนไว้กับหนังสือหรืออุปกรณ์ในสถานที่ที่จะใช้ฝึกเด็กออทิสติก

2.1.3 ผู้ปกครองเตรียมรูปภาพสนับสนุนกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองตามขั้นตอนการรับประทานอาหาร

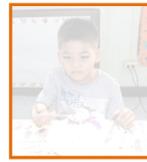
2.1.4 ผู้ปกครองนำรูปภาพสนับสนุนกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองตามขั้นตอนการรับประทานอาหาร ติดในตารางกิจกรรมตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1

จับช้อน-ช้อน

ขั้นตอนที่ 2

ศกอาหาร

ขั้นตอนที่ 3

นำอาหารเข้าปาก

ขั้นตอนที่ 4

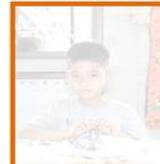
เคี้ยว

ขั้นตอนที่ 5

กลืน

ขั้นตอนที่ 6

รวบช้อน

2.1.5 ผู้ปกครองบอกเด็กออทิสติกว่าจะฝึกการรับประทานอาหาร ตามรูปภาพ

ขั้นตอนที่ติดไว้ในตารางกิจกรรม โดยลำดับขั้นตอนอีกครั้ง

- ขั้นตอนที่ 1 จับช้อน-ช้อน
- ขั้นตอนที่ 2 ศกอาหาร
- ขั้นตอนที่ 3 นำอาหารเข้าปาก
- ขั้นตอนที่ 4 เคี้ยว
- ขั้นตอนที่ 5 กลืน
- ขั้นตอนที่ 6 รวบช้อน

2.1.6 ผู้ปกครองเริ่มศึกษาค้นคว้าข้อที่ 1 โดยชี้รูปภาพขั้นตอนในตารางกิจกรรมพร้อมกับบอกเด็กออกัสติกความหมายที่กำกับรูปภาพ “ขั้นตอนที่ 1 จับชิ้น – ล้อม” โดยผู้ฝึกใช้การกระตุ้นเตือนเพื่อกระตุ้นให้เด็กออกัสติกปฏิบัติตามขั้นตอน และให้การเสริมแรงเมื่อเด็กออกัสติกสามารถปฏิบัติตาม ให้นำรูปที่หยิบขึ้นมาเก็บลงในกล่องกิจกรรมด้านล่างสุดของตารางกิจกรรมที่มีข้อความว่า “เสร็จแล้ว”

2.1.7 ผู้ปกครองเริ่มศึกษาค้นคว้าข้อที่ 2 โดยชี้รูปภาพขั้นตอนในตารางกิจกรรมพร้อมกับบอกเด็กออกัสติกความหมายที่กำกับรูปภาพ “ขั้นตอนที่ 2 คัดอาหาร” โดยผู้ฝึกใช้การกระตุ้นเตือนเพื่อกระตุ้นให้เด็กออกัสติกปฏิบัติตามขั้นตอน และให้การเสริมแรงเมื่อเด็กออกัสติกสามารถปฏิบัติตาม ให้นำรูปที่หยิบขึ้นมาเก็บลงในกล่องกิจกรรมด้านล่างสุดของตารางกิจกรรมที่มีข้อความว่า “เสร็จแล้ว”

2.1.8 ผู้ปกครองเริ่มศึกษาค้นคว้าข้อที่ 3 โดยชี้รูปภาพขั้นตอนในตารางกิจกรรมพร้อมกับบอกเด็กออกัสติกความหมายที่กำกับรูปภาพ “ขั้นตอนที่ 3 นำอาหารเข้าปาก” โดยผู้ฝึกใช้การกระตุ้นเตือนเพื่อกระตุ้นให้เด็กออกัสติกปฏิบัติตามขั้นตอน และให้การเสริมแรงเมื่อเด็กออกัสติกสามารถปฏิบัติตาม ให้นำรูปที่หยิบขึ้นมาเก็บลงในกล่องกิจกรรมด้านล่างสุดของตารางกิจกรรมที่มีข้อความว่า “เสร็จแล้ว”

2.1.9 ผู้ปกครองเริ่มศึกษาค้นคว้าข้อที่ 4 โดยชี้รูปภาพขั้นตอนในตารางกิจกรรมพร้อมกับบอกเด็กออกัสติกความหมายที่กำกับรูปภาพ “ขั้นตอนที่ 4 เคี้ยว” โดยผู้ฝึกใช้การกระตุ้นเตือนเพื่อกระตุ้นให้เด็กออกัสติกปฏิบัติตามขั้นตอน และให้การเสริมแรงเมื่อเด็กออกัสติกสามารถปฏิบัติตาม ให้นำรูปที่หยิบขึ้นมาเก็บลงในกล่องกิจกรรมด้านล่างสุดของตารางกิจกรรมที่มีข้อความว่า “เสร็จแล้ว”

2.1.10 ผู้ปกครองเริ่มศึกษาค้นคว้าข้อที่ 5 โดยชี้รูปภาพขั้นตอนในตารางกิจกรรมพร้อมกับบอกเด็กออกัสติกความหมายที่กำกับรูปภาพ “ขั้นตอนที่ 5 กลืน” โดยผู้ฝึกใช้การกระตุ้นเตือนเพื่อกระตุ้นให้เด็กออกัสติกปฏิบัติตามขั้นตอน และให้การเสริมแรงเมื่อเด็กออกัสติกสามารถปฏิบัติตาม ให้นำรูปที่หยิบขึ้นมาเก็บลงในกล่องกิจกรรมด้านล่างสุดของตารางกิจกรรมที่มีข้อความว่า “เสร็จแล้ว”

2.1.11 ผู้ปกครองเริ่มศึกษาค้นคว้าข้อที่ 6 โดยชี้รูปภาพขั้นตอนในตารางกิจกรรมพร้อมกับบอกเด็กออกัสติกความหมายที่กำกับรูปภาพ “ขั้นตอนที่ 6 รับประทานอาหาร” โดยผู้ฝึกใช้การกระตุ้นเตือนเพื่อกระตุ้นให้เด็กออกัสติกปฏิบัติตามขั้นตอน และให้การเสริมแรงเมื่อเด็กออกัสติกสามารถปฏิบัติตาม ให้นำรูปที่หยิบขึ้นมาเก็บลงในกล่องกิจกรรมด้านล่างสุดของตารางกิจกรรมที่มีข้อความว่า “เสร็จแล้ว”

2.2 ด้านที่ 2 การแต่งกาย

การศึกษาทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออกัสติกด้านการแต่งกาย มีขั้นตอนดังนี้

2.2.1 เตรียมสถานที่และอุปกรณ์ในการฝึกการแต่งกาย (เด็กออกัสติกที่สวมเสื้ออยู่แล้ว)

2.2.2 ผู้ปกครองนำตารางกิจกรรมคิดไว้กับผนังหรืออุปกรณ์ในสถานที่ที่จะใช้ฝึกเด็กออกัสติก

2.2.3 ผู้ปกครองเตรียมรูปภาพสนับสนุนกลวิธีกระดึ้นรู้ผ่านการมองตามขั้นตอนการฝึกการแต่งกาย

2.2.4 ผู้ปกครองรูปภาพสนับสนุนกลวิธีกระดึ้นรู้ผ่านการมองตามขั้นตอนการฝึกการแต่งกาย คิดในตารางกิจกรรมตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1	ขั้นตอนที่ 2
 <p>จับชายเสื้อ</p>	 <p>สอดแขนซ้ายออกจากแขนเสื้อ</p>
ขั้นตอนที่ 3	ขั้นตอนที่ 4
 <p>สอดแขนขวาออกจากแขนเสื้อ</p>	 <p>จับคอเสื้อ</p>

ขั้นตอนที่ 5

ถอดเสื้อออกจากคอ

2.2.5 ผู้ปกครองบอกเด็กอภิสติกว่าจะทำการแต่งกาย ตามรูปภาพขั้นตอนที่คิดไว้ในตารางกิจกรรม โดยลำดับขั้นตอนอีกครั้ง

- ขั้นตอนที่ 1 จับชายเสื้อ
- ขั้นตอนที่ 2 สอดแขนซ้ายออกจากเสื้อ
- ขั้นตอนที่ 3 สอดแขนขวาออกจากเสื้อ
- ขั้นตอนที่ 4 จับคอเสื้อ
- ขั้นตอนที่ 5 ถอดเสื้อออกจากคอ

2.2.6 ผู้ปกครองเริ่มทบทวนขั้นตอนที่ 1 โดยรูปภาพขั้นตอนในตารางกิจกรรม พร้อมกับบอกเด็กอภิสติความเข้าใจเกี่ยวกับรูปภาพ “ขั้นตอนที่ 1 จับชายเสื้อ” โดยผู้ฝึกใช้การกระตุ้นเตือนเพื่อกระตุ้นให้เด็กอภิสติปฏิบัติตามขั้นตอน และให้การเสริมแรงเมื่อเด็กอภิสติสามารถปฏิบัติตาม ให้นำรูปที่หือขึ้นมาเก็บลงในกล่องกิจกรรมด้านล่างสุดของตารางกิจกรรมที่มีข้อความว่า “เสร็จแล้ว”

2.2.7 ผู้ปกครองเริ่มทบทวนขั้นตอนที่ 2 โดยรูปภาพขั้นตอนในตารางกิจกรรม พร้อมกับบอกเด็กอภิสติความเข้าใจเกี่ยวกับรูปภาพ “ขั้นตอนที่ 2 สอดแขนซ้ายออกจากเสื้อ” โดยผู้ฝึกใช้การกระตุ้นเตือนเพื่อกระตุ้นให้เด็กอภิสติปฏิบัติตามขั้นตอน และให้การเสริมแรงเมื่อเด็กอภิสติสามารถปฏิบัติตาม ให้นำรูปที่หือขึ้นมาเก็บลงในกล่องกิจกรรมด้านล่างสุดของตารางกิจกรรมที่มีข้อความว่า “เสร็จแล้ว”

2.2.8 ผู้ปกครองเริ่มทบทวนขั้นตอนที่ 3 โดยรูปภาพขั้นตอนในตารางกิจกรรม พร้อมกับบอกเด็กอภิสติความเข้าใจเกี่ยวกับรูปภาพ “ขั้นตอนที่ 3 สอดแขนขวาออกจากเสื้อ” โดยผู้ฝึกใช้การกระตุ้นเตือนเพื่อกระตุ้นให้เด็กอภิสติปฏิบัติตามขั้นตอน และให้การเสริมแรงเมื่อเด็กอภิสติสามารถปฏิบัติตาม ให้นำรูปที่หือขึ้นมาเก็บลงในกล่องกิจกรรมด้านล่างสุดของตารางกิจกรรมที่มีข้อความว่า “เสร็จแล้ว”

2.2.9 ผู้ปกครองเริ่มทบทวนขั้นตอนที่ 4 โดยรูปภาพขั้นตอนในตารางกิจกรรม พร้อมกับบอกเด็กอภิสติความเข้าใจเกี่ยวกับรูปภาพ “ขั้นตอนที่ 4 จับคอเสื้อ” โดยผู้ฝึกใช้การกระตุ้นเตือนเพื่อกระตุ้นให้เด็กอภิสติปฏิบัติตามขั้นตอน และให้การเสริมแรงเมื่อเด็กอภิสติสามารถปฏิบัติตาม ให้นำรูปที่หือขึ้นมาเก็บลงในกล่องกิจกรรมด้านล่างสุดของตารางกิจกรรมที่มีข้อความว่า “เสร็จแล้ว”

2.2.10 ผู้ปกครองเริ่มทบทวนขั้นตอนที่ 5 โดยรูปภาพขั้นตอนในตารางกิจกรรม พร้อมกับบอกเด็กอภิสติความเข้าใจเกี่ยวกับรูปภาพ “ขั้นตอนที่ 5 ถอดเสื้อออกจากคอ” โดยผู้ฝึกใช้การกระตุ้นเตือนเพื่อกระตุ้นให้เด็กอภิสติปฏิบัติตามขั้นตอน และให้การเสริมแรงเมื่อเด็กอภิสติสามารถปฏิบัติตาม ให้นำรูปที่หือขึ้นมาเก็บลงในกล่องกิจกรรมด้านล่างสุดของตารางกิจกรรมที่มีข้อความว่า “เสร็จแล้ว”

2.3 ด้านที่ 3 การทำความสะอาดร่างกาย

การฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของเด็กออทิสติก

ด้านการทำความสะอาดร่างกาย มีขั้นตอนดังนี้

2.3.1 เตรียมสถานที่และอุปกรณ์ในการฝึกการแต่งกาย

(ที่อาบน้ำ, ถังน้ำ, ขันน้ำ, สบู่)

2.3.2 ผู้ปกครองนำตารางกิจกรรมติดหรือแขวนไว้กับผนังหรืออุปกรณ์ในสถานที่

ที่จะใช้ฝึกเด็กออทิสติก

2.3.3 ผู้ปกครองเตรียมรูปภาพสถานการณ์การเขียนชื่อส่วนการมองตามขั้นตอน

การฝึกการทำความสะอาดร่างกาย

2.3.4 ผู้ปกครองนำรูปภาพสถานการณ์การเขียนชื่อส่วนการมองตามขั้นตอน

การฝึกการทำความสะอาดร่างกาย ติดในตารางกิจกรรมตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1

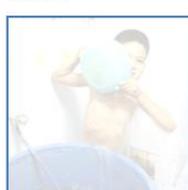
ถือขัน

ขั้นตอนที่ 2

ตักน้ำ

ขั้นตอนที่ 3

เทน้ำรดตัว

ขั้นตอนที่ 4

หยิบสบู่

ขั้นตอนที่ 5

อุสบู่

ขั้นตอนที่ 6

อุตัว

ขั้นตอนที่ 7

ตักน้ำ

ขั้นตอนที่ 8

เทน้ำรดตัว

2.3.5 ผู้ปกครองบอกเด็กออทิสติกว่าจะฝึกการแต่งกาย ตามรูปภาพขั้นตอนที่ติด

ไว้ในตารางกิจกรรม โดยลำดับขั้นตอนอีกครั้ง

ขั้นตอนที่ 1 ถือขัน

ขั้นตอนที่ 2 ตักน้ำ

ขั้นตอนที่ 3 เทน้ำรดตัว

ขั้นตอนที่ 4 หยิบสบู่

ขั้นตอนที่ 5 อุสบู่

2.4 ด้านที่ 4 การฝึกการขับถ่าย

การศึกษาที่จะช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออกัสติกด้านการขับถ่าย มีขั้นตอนดังนี้

2.4.1 เตรียมสถานที่และอุปกรณ์ในการฝึกการขับถ่าย (ห้องส้วมที่มีชักโครก, ลายชำระกัน)

2.4.2 ผู้ปกครองนำตารางกิจกรรรมชีวิตหรือแผนวันไว้กับผนังหรืออุปกรณ์ในสถานที่ที่จะใช้ฝึกเด็กออกัสติก

2.4.3 ผู้ปกครองเตรียมรูปภาพสนับสนุนกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองตามขั้นตอนการฝึกการขับถ่าย

2.4.4 ผู้ปกครองนำรูปภาพสนับสนุนกลวิธีการเรียนรู้ผ่านการมองตามขั้นตอนการฝึกการขับถ่าย คิดในตารางกิจกรรมตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1

ยืนหันหลังให้ชักโครก

ขั้นตอนที่ 2

ตอกลง

ขั้นตอนที่ 3

นั่งบนชักโครก

ขั้นตอนที่ 4

ถ่ายอุจจาระ

ขั้นตอนที่ 5

เก็บสายชำระกัน

ขั้นตอนที่ 6

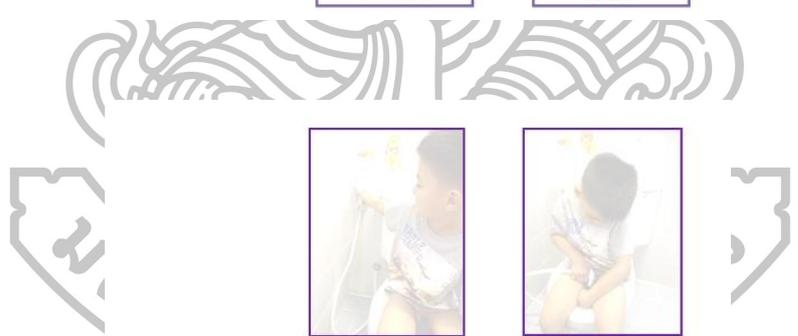

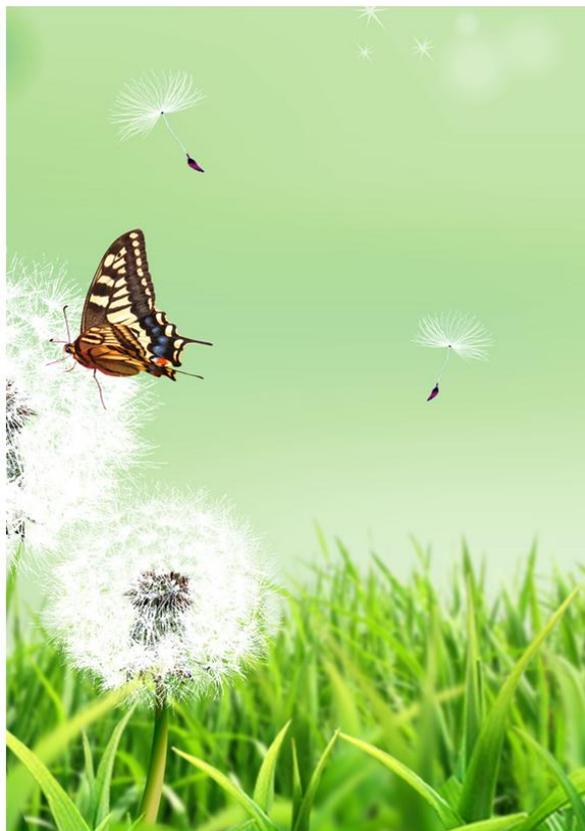
สวมกางเกง

ขั้นตอนที่ 7

กดชักโครก

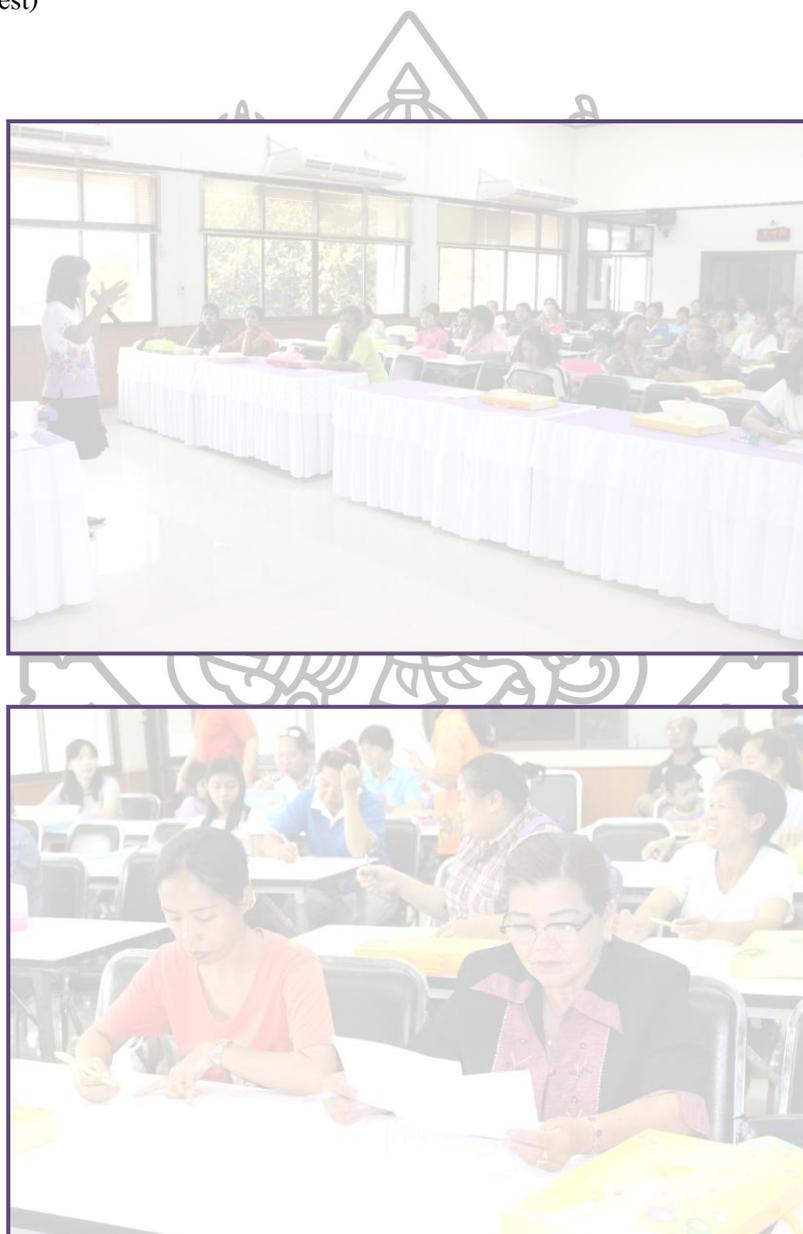

ภาคผนวก ค
ภาพประกอบ

ภาพการฝึกอบรมผู้ปกครอง
เพื่อฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติก

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นก่อนการทดลอง

ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยประเมินความรู้ผู้ปกครอง เด็กออทิสติก จำนวน 30 คน ก่อนการทดลอง (Pretest)

ภาพที่ 10 ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยประเมินความรู้ผู้ปกครองเด็กออทิสติกก่อนการทดลอง (Pretest)

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นก่อนการทดลอง

ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยประเมินความสามารถของผู้ปกครองเด็กออทิสติก จำนวน 30 คน
ก่อนการทดลอง (Pretest)

ภาพที่ 11 ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยประเมินความสามารถผู้ปกครองเด็กออทิสติกก่อนการทดลอง
(Pretest)

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการทดลอง

ผู้วิจัยฝึกอบรมผู้ปกครองเด็กออทิสติก โดยการนำเสนอความรู้และการฝึกปฏิบัติที่บ้าน โดยมีผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยให้คำแนะนำที่บ้าน

ภาพที่ 12 ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยให้คำแนะนำในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกที่บ้าน

ภาพที่ 13 ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยให้คำแนะนำในการฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเด็กออทิสติกที่บ้าน

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นก่อนการทดลอง

ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยประเมินความรู้ผู้ปกครองเด็กออทิสติก จำนวน 30 คน หลังการทดลอง (Posttest)

ภาพที่ 14 ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยประเมินความรู้ผู้ปกครองเด็กออทิสติกหลังการทดลอง (Posttest)

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ – สกุล นางเนตรชนก รินจันทร์
- ที่อยู่ 59 หมู่ 1 ตำบลสำโรงตาเจ็น อำเภอบางขัน จังหวัดศรีสะเกษ
33140
- ที่ทำงาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม
- ประวัติการศึกษา
- พ.ศ. 2547 สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนครศรีลำดวนวิทยา
จังหวัดศรีสะเกษ
- พ.ศ. 2552 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต (คบ.) วิชาเอกการศึกษาพิเศษ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จังหวัดสงขลา
- พ.ศ. 2553 ศึกษาต่อระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ประวัติการทำงาน
- พ.ศ. 2552 – 2554 ครูผู้ช่วย ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม
- พ.ศ. 2555 – ปัจจุบัน ครู ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม

